

İstanbul Gelişim Üniversitesi,
Kırkırelı Üniversitesi, Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (KADAM) ve
Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM)
&
Istanbul Gelisim University,
Center for Public Diplomacy of Kırklareli University (KADAM) and
Caucasus Strategic Research Center (KAFKASSAM)

I. ULUSLARARASI ASYA-PASİFİK SEMPOZYUMU
Siyasi, İktisadi ve Toplumsal Yönleriyle Güney Asya
(23-24 Ekim 2019, İstanbul, Türkiye):
Bildiriler ve Özler
&

1st INTERNATIONAL ASIA-PACIFIC SYMPOSIUM
Politics, Economics and Social Structures of South Asia
(October 23-24, 2019 Istanbul, Turkey):
Proceedings and Abstracts

Editör / Editor
Dr. Öğr. Üyesi / Asst. Prof. Dr. Viktoriia DEMYDOVA

İstanbul Gelişim Üniversitesi Yayınları
Istanbul Gelisim University Press,
2020

İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Yayın Kurulu'nun 13/01/2020 tarih ve 2020/01 sayılı toplantısında alınan 2020/01-1 numaralı kararı, İGÜ Yayın Kurulu Başkanlığı'nın 29/01/2020 tarih ve 65460130-051.04-E.1072 sayılı yazısı ile İGÜ Yönetim Kurulu'nun 29/01/2020 tarihinde yapılan 2020/03 numaralı toplantısında alınan 12 numaralı karar uyarınca Üniversitemiz Yayınevi tarafından yayımlanmasına karar verilmiştir.

© İstanbul Gelişim Üniversitesi Yayınları

© Istanbul Gelisim University Press

2020

Her hakkı saklıdır.

All rights reserved.

Sertifika Numarası / Certificate Number: 47416

ISBN: 978-605-4827-66-4

e-ISBN: 978-605-4827-67-1

İGÜ Yayınları / IGU Press: 75

Yayına Hazırlayan / Prepared by

Ahmet Şenol ARMAĞAN

Kapak Tasarımı / Cover Design

Özgür KIYAK

**Address: Istanbul Gelisim University Cihangir Mah. Şehit Jandarma
Komando Er Hakan Öner Sk. No: 1, 34310 Avcılar / Istanbul /
TURKEY**

Phone: +90 212 422 70 00

Fax: +90 212 422 74 01

E-mail: iguyayinlari@gelisim.edu.tr

Web site: www.gelisim.edu.tr

Facebook: [iguyayinlari](https://www.facebook.com/iguyayinlari)

Twitter: [IGUYayinlari](https://twitter.com/IGUYayinlari)

KURULLAR / BOARDS

ONUR KURULU

Abdulkadir GAYRETLİ - İstanbul Gelişim Üniversitesi, Mütevelli Heyeti Başkanı

Prof. Dr. Burhan AYKAÇ - İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörü

ORGANİZASYON KOMİTESİ BAŞKANI

Prof. Dr. Kürşat YALÇINER – İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı

ORGANİZASYON KOMİTESİ

Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ – İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Milad M. EL-HARTHI- İstanbul Gelişim Üniversitesi, İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Doç. Dr. Annamaria CSISZER- İstanbul Gelişim Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler (İngilizce) Bölümü

Doç. Dr. Yavuz ÇİLLİLER- İstanbul Gelişim Üniversitesi, İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Alihan LİMONCUOĞLU- İGÜSAM Müdürü, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Fuat TUNCER- İGÜSAM Müdür Yardımcısı, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Emine AKÇADAĞ ALAGÖZ- İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Hakkı Göker ÖNEN- İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Viktoriia DEMYDOVA- İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Hayriye Asena DEMİRER- İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Emre GÜNDOĞDU- İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

Dr. Öğr. Üyesi Keisuke WAKIZAKA- İGÜSAM Üyesi, İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler

BİLİM ve DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Aydın BAŞBUĞ (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr. Cengiz ANIK (Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr. Fatih SARIOĞLU (İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr. Gonca BAYRAKTAR DURGUN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye)

Prof. Dr. Hacı DURAN (İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr. Harun GÜMRÜKÇÜ (Antalya Bilim Üniversitesi, Antalya, Türkiye)

Prof. Dr. Hasan OKTAY (Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Makedonya)

Prof. Dr. İbrahim AOUBE (University of Hawaii, U.S.A)

Prof. Dr. Mehmet Ali ÇAKMAK (Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye)

Prof. Dr. Mehmet HACISALİHOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr. Mustafa DELİCAN (İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr: Nasuh USLU (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr. Nezir KÖSE (İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Prof. Dr. Vahdettin ENGİN (Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Doç. Dr. Abdilaziz KALBERDIEV (Oş Devlet Üniversitesi, Kırgızistan)

Doç. Dr. Akhmet A. YARLYKAPOV (Rusya Bilimler Akademisi, Rusya Federasyonu)

Doç. Dr. Elmira MURATOVA (Taurida Milli V. I. Vernadsky Üniversitesi, Akmescit, Kırım)

Doç. Dr. Igor Leonidovich ALEXEEV (Rusya Humanitar Devlet Üniversitesi, Rusya Federasyonu)

Doç. Dr. İlhan AKSOY (19 Mayıs Üniversitesi, Samsun, Türkiye)

Doç. Dr. Mehmet Hanifi BAYRAM (Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Türkiye)

Doç. Dr. Muharrem EKŞİ (Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli, Türkiye)

Doç. Dr. Recep REHİMLİ (Academy of Public Administration, Azerbaycan)

Doç. Dr. Rufat SATTAROV (Berlin Freie University, Almanya)

Doç. Dr. Samaghan MYRZAIBRAIMOV (Oş Devlet Üniversitesi, Kırgızistan)

Doç. Dr. Seyfi YILDIRIM (Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye)

Doç. Dr. Timur KOZUKULOV (Oş Devlet Üniversitesi, Kırgızistan)

Dr. Öğr. Üyesi Alper MUMYAKMAZ (Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül SONCU (Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ceren Uysal OĞUZ (Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Gökberk YÜCEL (Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Hatice MUMYAKMAZ (Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Tayfun ÜSTÜN (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ömer BAYKAN (Bartın Üniversitesi, Bartın, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan İZOL (Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Semra BOĞA (Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Adana, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Senem ATVUR (Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Tuğrul KORKMAZ (Aksaray Üniversitesi, Aksaray, Türkiye)

AKADEMİK KOORDİNATÖR

Prof. Dr. Şenol DURGUN - İstanbul Gelişim Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı

İDARİ KOORDİNATÖR

Öğ. Gör. Bilent DEYİRMENCİ – İstanbul Gelişim Üniversitesi, Kurumsal İletişim ve Tanıtım Daire Başkanı

MEDYA KOORDİNATÖRÜ

Saygı ÜNLÜ – İstanbul Gelişim Üniversitesi Medya Koordinatörü

SEKRETERYA

Arş. Gör. Elif ŞAHİN- İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Arş. Gör. Güçlü KÖSE- İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü

Arş. Gör. Merve BOYACI- İGÜ Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü

Koray SOYSAL- İGÜ Sürekli Eğitim Merkezi

Mustafa YÜCEL- İGÜ Sürekli Eğitim Merkezi

MÜTEVELLİ HEYETİ BAŞKANI'NIN ÖNSÖZÜ

2014 yılından bu yana, üniversitemiz Orta Doğu'daki dinamikler üzerinde duran yıllık sempozyum geleneğine sahip. Bu yıl, iki önemli bölgeye odaklanan iki sempozyum daha sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Bunlar: Asya-Pasifik ve Karadeniz-Hazar Denizi bölgesi. Güney Asya, özellikle İngilizce konuşan akademisyenler arasında Türkiye'de çok az ilgi görmektedir. Bununla birlikte, bölge dünya ekonomisinin ve uluslararası politikanın ağırlık merkezi haline geliyor ve bu nedenle ayrıntılı bir şekilde incelenmesi gerekiyor. Bölgenin kültürel derinliği ve farklı etnik ve dini grupların bir arada bulunması, çatışma dinamikleri, bilim ve teknoloji yenilikleri, çevresel konular ve tarihsel ve politik bağlamlarda bir araya gelen göç süreçleri dünyanın her yerinden bilim insanlarının büyük ilgisini uyandırabilir.

23-24 Ekim tarihlerinde İstanbul Gelişim Üniversitesi'nde düzenlenen Birinci Uluslararası Asya-Pasifik Sempozyumu, Pakistan, Bangladeş, Sri Lanka, Malezya ve Türkiye'den 50'den fazla uzmanı bir araya getirdi. İstanbul Gelişim Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Merkezi ve ortaklarımız Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM) ve Kırklareli Üniversitesi Kamu Diplomasisi Araştırma Merkezi'nin (KADAM) çabaları sayesinde Sempozyum gerçekleştirilebildi. Sempozyumun sadece Asya-Pasifik bölgesindeki en hayati konulara ışık tuttuğuna ve akademik işbirliğini kolaylaştırdığına değil, aynı zamanda Türkiye'deki akademisyenler ile bölge uzmanları arasında bir köprü vazifesi de gördüğüne inanıyoruz. Sempozyumun kültürel programının, Asya'lı katılımcıları Türk kültürüne alıştıran, sempozyum sırasındaki gönüllü öğrenci faaliyetlerinin Pasifik'ten gelen öğrencilerin Türk üniversitelerini seçmeleri için bir motivasyon olacağından eminiz.

Bu kadar önemli bir bilimsel faaliyetin gerçekleşmesine katkıda bulunan İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Burhan AYKAÇ'a, sempozyumun akademik koordinatörü Prof. Dr. Şenol DURGUN'a; Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM) Başkanı Prof. Dr. Hasan OKTAY'a ve Kırklareli Üniversitesi Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi Başkanı (KADAM) Doç. Dr. Muharrem EKŞİ'ye en derin şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'ne ve bu sempozyumu mümkün kılan tüm akademisyenlere ve öğrencilere teşekkür ediyorum.

Abdulkadir GAYRETLİ
İstanbul Gelişim Üniversitesi
Mütevelli Heyeti Başkanı

FOREWORD of the BOARD of TRUSTEES' CHAIRMAN

Our university has had a tradition of the annual symposium devoted to the dynamics in the Middle East since 2014. This year, we are happy to launch two more symposiums focusing on two important regions: Asia – Pacific and Black Sea – Caspian Sea region. South Asia draws little attention, particularly among English-speaking academicians in Turkey. However, the region is becoming the center of the world economy and international politics and therefore should be examined thoroughly. The cultural depth of the region and the coexistence of different ethnic and religious groups, conflict dynamics, science and technology innovations, environmental issues and migration processes put together in historical and political context may provoke great interest of the scholars from all over the world.

I. International Asia-Pacific Symposium held on 23–24 October in Istanbul Gelisim University brought more than 50 experts from Pakistan, Bangladesh, Sri Lanka, Malaysia and Turkey. It became possible under favour of the efforts of Istanbul Gelisim University Strategic Research Center as well as our partners, Caucasus Strategic Research Center (KAFKASSAM) and Center for Public Diplomacy of Kirklareli University (KADAM). We believe that ASPA symposium not only shed the light on the most vital issues in the Asia-Pacific region and facilitated scholarly cooperation but also became a bridge between Turkish academia and experts from the region. We are confident that cultural program of the symposium made Asian participants familiar with Turkish culture while students' volunteer activities during the symposium will be a motivation for the high school students from the Asia-Pacific to prefer to Turkish universities.

I have to express my deepest gratitude to the Rector of Istanbul Gelisim University Prof. Dr. Burhan AYKAC; academic coordinator of the symposium Prof. Dr. Senol DURGUN; President of Caucasus Strategic Research Center (KAFKASSAM) Prof. Dr. Hasan OKTAY; Chairman of Center for Public Diplomacy of Kirklareli University (KADAM) Assoc. Prof. Dr. Muharrem EKSI who made such an important scientific event possible. Also, I would like to thank the Department of Political Science and International Relations of Istanbul Gelisim University and all academicians as well as students who worked for this symposium and this book.

Abdulkadir GAYRETLI
Istanbul Gelisim University
Chairman of the Board of Trustees

REKTÖR'ÜN ÖNSÖZÜ

Güney Asya bölgesi, gerek demokratikleşme ve terörizm gibi politik problemleri bünyesinde barındırması gerekse de günümüz dünya ekonomisinin ağırlık merkezinin Batı'dan Doğu'ya doğru kaymakta olması gibi faktörler yönünden küresel ölçekte söz sahibi olan birçok aktörün ilgi odağı haline gelmektedir. Farklı etnik ve dini grupların bir arada bulunması yönüyle kültürel bir derinliği de bulunan Güney Asya bölgesinin, -gerek bölgenin çatışma dinamikleri gerekse de bilim ve teknoloji, sağlık, çevre ve göç gibi konularda işbirliği alanları bakımından- politik, ekonomik, tarihsel ve kültürel çerçevede analiz edilmesi ihtiyacı ortadadır. Bu doğrultuda, İstanbul Gelişim Üniversitesi ailesi olarak Türkiye'de henüz olgunlaşma aşamasında olan Asya-Pasifik çalışmalarına olan ilgiyi arttırması ve bölgeye ilişkin gelecekte yapılacak olan akademik çalışmalara yol gösterici olması bakımından uzun vadede sürekli ve kalıcı bir hale geleceğinden emin olduğumuz Asya-Pasifik Sempozyumu'nun ilk adımını attık.

I. Uluslararası Asya-Pasifik Sempozyumu; İstanbul Gelişim Üniversitesi, Kırklareli Üniversitesi Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (KADAM) ve Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM) işbirliğiyle, başta Türkiye olmak üzere Pakistan, Bangladeş, Sri Lanka ve Malezya gibi ülkelerden seçkin bilim insanlarının katılımıyla, 23-24 Ekim 2019 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Sempozyumun ardından düzenlenen kültür gezileri çerçevesinde katılımcıların Türkiye'nin tarihi ve turistik mekânlarına gerçekleştirdikleri ziyaretler ise Asya-Pasifik bölgesindeki ülkeler ile Türkiye arasındaki kültürel bağların güçlendirilmesine yönelik son derece kıymetli bir adım oldu.

Böylesine önemli bir bilimsel organizasyonun gerçekleşmesine katkıda bulunan İstanbul Gelişim Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Abdulkadir GAYRETLİ'ye, sempozyumun Akademik Koordinatörü Prof. Dr. Şenol DURGUN'a, Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (KAFKASSAM) Başkanı Prof. Dr. Hasan OKTAY'a, Kırklareli Üniversitesi Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (KADAM) Başkanı Doç. Dr. Muharrem EKŞİ'ye teşekkür ederim. Ayrıca İstanbul Gelişim Üniversitesi Kütüphane ve Dökümantasyon Daire Başkanı A. Şenol ARMAĞAN'a, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'ne ve sempozyumda emeği geçen tüm akademisyen arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Burhan AYKAÇ
İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörü

RECTOR'S FOREWORD

The South Asian region is becoming the center of many actors' attention who has a power on a global scale in terms of factors such as democratization and terrorism as well as the center of today's world economy is shifting from the West to the East. There is a need of analysis of the the South Asian region in terms of the conflict dynamics as well as cooperation in science and technology, health, environment and migration, since the region demonstrates a cultural depth in terms of the coexistence of different ethnic and religious groups. In this context, as a family of Istanbul Gelisim University, we took the first step of Asia-Pacific Symposium series which we are sure of that it will be continuous in the long term in terms of being a guide to academic studies and increasing of intrests on Asia-Pacific studies.

I. International Asia-Pacific Symposium in which various acknowledged academicians participated from many countries such as Pakistan, Bangladesh, Sri Lanka, Malaysia, as well as Turkey was held in Istanbul on October 23-24, with the cooperation of Kırklareli University Center for Public Diplomacy (KADAM) and the Caucasus Strategic Research Center (KAFKASSAM). Cultural trips in which participants visited Turkey's historical and touristic destinations organized after symposium has extremely been valuable step towards the strengthening of cultural ties between Asia-Pacific countries and Turkey.

I would like to thank Abdulkadir GAYRETLI, the Chairman of the Board of Trustees of Istanbul Gelisim University, Prof. Dr. Senol DURGUN, Academic Coordinator of Symposium; Prof. Dr. Hasan OKTAY, President of the Caucasus Strategic Research Center (KAFKASSAM) and Assoc. Prof. Dr. Muharrem EKSI, Chairman of Center for Public Diplomacy of Kırklareli University (KADAM) who contributed to putting into practice of such an important scientific event. I also would like to thank A. Senol ARMAGAN, the Head of the Library and Documentation Department; Department of Political Science and International Relations of Istanbul Gelisim University and all my colleagues and students who contributed to this event and the book.

Prof. Dr. Burhan AYKAC
Rector of Istanbul Gelisim University

KAFKASSAM BAŞKANI'NİN ÖNSÖZÜ

“Güç” olgusu uluslararası ilişkilerin terminolojisinde önemli bir yer tutar. Gelişen ve değişen dünyada güç kavramı bugün Realist Teorinin merkeze aldığı askeri yeteneklerin çok daha ötesinde parametreleri barındırmaktadır. Bu bağlamda küresel güç dengelerinin Asya Pasifik olarak tanımlanan bölgede yoğunlaştığından yola çıkarak İstanbul Gelişim Üniversitesi misafirliğinde Asya Pasifik çalışmalarını konu olan bir sempozyuma sponsorluk yapmış olmanın onuru içerisindeyiz. Bugün bölgeye yönelik artan siyasi, politik, ekonomik ve küresel ilgi alanı günümüze kadar belki de raflarda olduğu söylenebilecek birçok sorunu da gündeme getirmiş durumdadır. Bölgesel bir güç olarak küresel siyasette kendisini bir konuma oturtma çabasında olan Çin'i bölgede çevreleyebilmek adına 2010 yılı itibari ile ABD yeni stratejiler üretme eğilimine gitmiştir. Çin'in ticari üstünlüğünü sınırlandırmaktan daha öteye adımları öngören stratejiler bölge ülkeleri ile askeri işbirliklerini de yeniden gündeme getirmiş durumdadır. ABD'nin bu adımına yönelik özellikle Orta Doğu petrolünün güzergâhına yakın deniz üslerini etkisi altına almaya ya da bu bölgelerde önemli üsler kurmaya çalışan Çin, beraberinde “İpekyolu” projesini de hayata geçirmiştir. Diğer yandan, Nükleer silahlar kapsamında yeni bir pencere açılmış ve bu pencereden tehdit olarak görünen Kuzey Kore bölgenin güvenlik algılarında aslında var olan ancak kuvvetlenerek yeniden gündeme oturan diğer bir aktör olmuştur. Dolayısıyla tüm dünyanın dikkatlerini yönelttiği Asya Pasifik bölgesine kendi alanında etkin bir güç olarak varlığını hissettiren Türkiye'nin ilgisiz olması beklenemezdi. Bu bağlamda özellikle alana yönelik akademik ve bilimsel çalışmaların önünü açmak ve Asya Pasifik bölgesinin uluslararası ilişkiler çalışmalarında Türkiye'de bir zemine oturmasına önderlik etmek adına düzenlenmiş olan sempozyumun bilim dünyasına katkılar sunacağını umut etmekteyiz. Bu kapsamda İstanbul Gelişim Üniversitesi'nin ev sahipliğine ve sponsorluğu Kafkasya Stratejik Araştırmalar Merkezi ile paylaşan Kırıkkale Üniversitesi Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne teşekkürlerimizi sunarız.

23-24 Ekim 2019 tarihinde gerçekleştirilen sempozyumun tüm ağırlığını yüklenen kıymetli meslektaşlarımız İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Burhan AYKAÇ, Uluslararası İlişkiler ve Siyaset Bilimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol DURGUN, İGÜSAM Müdür Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Fatih Fuat TUNCER ve Dr. Öğr. Üyesi Viktoriia DEMYDOVA'ya ayrıca teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Hasan OKTAY
KAFKASYA Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı
Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektör Yrd.

FOREWORD of KAFKASSAM'S CHAIRMAN

The phenomenon of "power" occupies an important place in the conceptual framework of international relations. In a developing and changing world, the concept of power includes parameters far beyond the military capabilities emphasized by Realist Theory. In this context, as the global balance of power has shifted towards Asian- Pacific region, we are honored to co-organize a symposium devoted to Asia-Pacific studies together with Istanbul Gelisim University.

Today, the increasing political, economic and global interest in the region has revealed many issues that have been understudied until today. As of 2010, the US tended to produce new strategies in order to encircle China, which is a regional power but is trying to put itself in a position of global power. Strategies foreseeing more than limiting China's commercial superiority have also brought military cooperation with the countries of the region back to the agenda. As a response to this step of the US, China, especially trying to influence the naval bases close to the routes of the Middle Eastern oil or to establish important bases in these regions, has also implemented the "Silk Road" project. On the other hand, a new window has opened within the scope of nuclear weapons, and North Korea, which appears to be a threat from this perspective has become a new, stronger actor in the region. Thus, while the whole world's attention turned to the Asia-Pacific region, Turkey, as an active force in its field, could not be expected to remain indifferent to this region. In this context, we hope that ASPA Symposium has paved the way to the Asia-Pacific studies in Turkey. We also hope that this symposium has offered contributions to the academic world through this proceedings book. In this context, we would like to thank Kirikkale University Center for Public Diplomacy, for sharing the sponsorship of the ASPA Symposium together with the Caucasus Strategic Research Center.

We also would like to thank Rector of Istanbul Gelisim University Prof. Dr. Burhan AYGAC; Head of Political Science and International Relations Department Prof. Dr. Senol DURGUN; IGUSAM Deputy Director Asst. Prof. Dr. Fatih Fuat TUNCER and faculty member Asst. Prof. Dr. Viktoriia DEMYDOVA who took full responsibility for the symposium held on 23-24 October 2019.

Prof. Dr. Hasan OKTAY
Chairman of the Caucasus Strategic Research Center
Vice Rector of International Vision University

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ, KAMU DİPLOMASİSİ UYGULAMA ve ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ'NÜN ÖNSÖZÜ

23-24 Ekim 2019 tarihleri arasında Asya Pasifik Çalışmaları Sempozyumu (ASPA) İstanbul Gelişim Üniversitesi ev sahipliğinde Kırklareli Üniversitesi Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (KADAM) ile KAFKASSAM sponsorluğunda gerçekleştirilmiştir. Küresel güç dengelerinin 21. yüzyılda Asya-Pasifik bölgesine kayacağı iddia ve algılarının güçlendiği bir zamanda gerçekleştirilen sempozyum, bölgedeki gelişmeleri çok yönlü ele alarak tartışma imkanı sağlamıştır. Aynı zamanda sempozyum bir yandan küresel hegemonik güç olan ABD'nin Obama yönetimi döneminden itibaren Asya-Pasifik bölgesine odaklanma stratejisini açıkladığı ve ardından Trump yönetiminin de Hint-Pasifik stratejisini açıkladığı öte yandan Türkiye'nin de Yeniden Asya Girişimini başlattığı bir zamanda gerçekleştirilmesi bakımından da medyada büyük ilgi odağı olmuştur.

Sempozyum, dikkatlerin yoğunlaştığı bu bölgeyi Türkiye merkezli olarak uluslararası düzeyde tartışmayı amaçlamıştır. Sempozyumda, Türkiye'nin Asya-Pasifik bölgesiyle Osmanlı'dan itibaren tarihsel ve kültürel bağlarıyla ve özellikle de Orta Asya bağlantısıyla derinliği olan bir ülke olduğu öne çıkarılarak, Türk dış politikasının bölgeye yönelik uzun vadeli strateji yürütmesinin hem dış politikayı çeşitlendirip çok boyutlu yapacağı hem de küresel düzeyde denge politikası izlemesine olanak sağlayacağı görüşü savunulmuştur. Bunun için Türkiye'nin bölge ülkeleriyle tarihsel ve kültürel bağlarını tekrar canlandırabilmesi için kamu diplomasisi politikasını izlemesi gerektiği savunulmuştur. Ayrıca Türkiye'nin bölgeyle ilişkilerini geliştirmesinin tekrar Asya ülkesi imajını/kimliğini güçlendirmesine bağlı olduğu vurgulanarak kamu diplomasisi politikasıyla tekrar Asya ülkesi imajını inşa etmesi gerektiği iddia edilmiştir. Türkiye'nin bölgede 1967 yılında kurulan ASEAN ile 2017 yılında Sektörel Diyalog Ortaklığı ilişkisini tesis etmesi bakımından çok taraflı diplomasi izlediği vurgulanmıştır. Özellikle ASEAN ülkelerinin Türkiye gibi orta büyüklükteki ülkeler olması bakımından dengeli ilişkiler kurulmasını sağlayacağı ileri sürülen sempozyumda, Türkiye'nin bölgede ASEAN ülkeleriyle çok taraflı diplomasi yanında çıkar farklılıkları nedeniyle ikili düzeyde de ilişkilerini çok boyutlu geliştirmesinin Türkiye'nin bölgedeki pozisyonunu güçlendireceği iddia edilmiştir. Bu yaklaşımın bölgedeki Çin, Rusya, Hindistan ve Japonya gibi büyük güçlere karşı hem denge unsuru olacağı hem de bölgedeki asimetrik güç ilişkilerine karşı da denge sağlayacağı ileri sürülmüştür. Bununla birlikte Asya-Pasifik bölgesinin Türkiye için Batı'ya karşı bir alternatif olmaktan çok uzak olduğu; ancak dengeleme ihtiyacını karşılayabileceği öngörülmüştür.

Türkiye'nin 8 Ağustos 2019 tarihinde gerçekleştirilen XI. Büyükelçiler Konferansında Türk dış politikasında 'Yeniden Asya Girişimi'ni başlatması bakımından da sempozyum, Asya-Pasifik bölgesindeki gelişmeleri ve Türkiye'nin bölgeye yönelik politika ve strateji önerilerini tartışma ve değerlendirme imkânı sunmuştur. Sempozyumun planlanmasında ve icra edilmesinde başta İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Burhan AYKAÇ olmak üzere, İstanbul Gelişim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Prof. Dr. Şenol DURGUN, Organizasyon Komitesi üyelerinden özellikle İGÜSAM Müdür Yardımcısı ve İGÜ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümü öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Fatih Fuat TUNCER ve İGÜSAM Üyesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümü öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Viktoriia DEMYDOVA'nın büyük emekleri olmuştur. Sempozyum bildiri kitapçığının karar alıcılara ve bilim camiasına katkı sağlamasını diler, tüm katılımcılara katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Muharrem EKŞİ
Kırklareli Üniversitesi
Kamu Diplomasisi
Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü
Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı

KIRKLARELI UNIVERSITY, CENTER for PUBLIC DIPLOMACY (KADAM) CHAIRMAN'S FOREWORD

The Asia-Pacific Studies Symposium (ASPA) was held between 23 and 24 October, 2019 by Istanbul Gelisim University and sponsored by KAFKASSAM and Kirklareli University Center for Public Diplomacy (KADAM). At the time when the claims of global balance of power shifting to the Asia-Pacific region in the 21st century spread, ASPA symposium provided an opportunity to discuss the developments in the region in a very comprehensive way. At the same time, while the United States since Obama's presidency as a hegemonic power announced its strategy towards the Asia-Pacific region, and then the Trump's administration proclaimed its Indo-Pacific strategy, on the other hand Turkey launched of Asia Anew Initiative, implementation of such a symposium provoked great interest in the media.

Asia Pacific Symposium aimed to debate region that is in the focus of attention being based in Turkey. Turkey has a long-term connection with the region that goes back to the Ottoman foreign policy. Besides, Central Asian states are particularly important for Turkey. Under these circumstances, participants of the symposium suggested that Turkey should on the one hand work out a long-term strategy regarding Asian-Pacific region, and on the other hand, to diversify its foreign policy. Besides, according to the expert opinion expressed during the Symposium Turkey should contribute to the global balance of powers. In order to revive its historical and cultural ties with the countries of the region, it was expressed that Turkey should appeal to public diplomacy. Additionally, it was emphasized that insofar as development of Turkey's relations with the region is dependent on its 'Asian country' image/identity, Turkey should keep this in mind while constructing its 'Asian country' identity again. Turkey's dialogue with ASEAN established in 1967 through Sectoral Dialogue Partnership which was initiated in 2017 shows that Turkey emphasizes multilateral diplomacy. Particularly, being of medium scaled power of the Asian countries as well as Turkey may facilitate establishing balanced relations. Under these conditions as it was stated during Symposium, bilateral relations have potential to become multidimensional that would strengthen position of Turkey in the region. It has been suggested that these relations may balance major regional powers such as China, Russia, India, and Japan and at the same time provide balance against the asymmetric power relations in the region. To sum up, Asia-Pacific region is still far from being an alternative to West for Turkey, however it has potential to satisfy the need for balancing.

From the perspective of 'Asia Anew Initiative', launched in the 11th Ambassadors Conference was held on 8 August, 2019, ASPA Symposium became an opportunity to

debate recent developments in the region and suggest main vectors of the Turkish foreign policy towards the region.

In terms of planning and conducting Symposium, we would like to thank, first of all, Rector of Istanbul Gelisim University Prof. Dr. Burhan AYKAC; Chairman of the Political Science and International Relations Department Prof. Dr. Senol DURGUN; organizing committee members and faculty members IGUSAM Deputy Director Asst. Prof. Dr. Fatih Fuat TUNCER and Asst. Prof. Dr. Viktoriia DEMYDOVA. We wish that the symposium proceedings will contribute to decision makers and scientific community and we thank all the participants for their contributions.

Assoc. Prof. Dr. Muharrem EKSI
Chairman of Center for Public Diplomacy of
Kirklareli University (KADAM)
Head of the International Relations Department

AKADEMİK KOORDİNATÖR'ÜN ÖNSÖZÜ

Asya-Pasifik bölgesi hem coğrafi hem de tarihsel açıdan Türkiye'ye uzak kalmıştır. Bu bağlamda bölge ülkeleriyle olan ilişkiler Orta Doğu, Kafkasya veya Balkan ülkeleri gibi bölgelere kıyasla derin olarak tanımlanamaz. Türkiye'de kamuoyunun bölge hakkında çok az bilgisi vardır. Gerçekten de Ankara ve İstanbul'un en büyük kitapçılarında bile, Güney Asya dillerinde yazılan ders kitaplarını ve bölgeye ilişkin literatürü içeren çeşitli kitapları bulmak imkânsıza yakındır. Bununla birlikte bölgenin küresel siyaset ve ekonomi üzerindeki hızla artan etkisi Türkiye'de de bölgeye olan ilginin artmasına yol açmıştır.

KAFKASSAM, KADAM ve İstanbul Gelişim Üniversitesi ortaklığında gerçekleştirilen "I. Uluslararası Asya-Pasifik Sempozyumu: Siyasi, İktisadi ve Toplumsal Yönleriyle Güney Asya" başlıklı sempozyum çeşitli ülkelere çok sayıda akademisyeni bir araya getirmiş ve akademik bir tartışma ortamı sağlamıştır.

Güney Asya araştırmaları ile ilgili ilk ciddi ve bilimsel tartışma ortamının ve fırsatının sağlanmasına vesile olan İstanbul Gelişim Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Abdulkadir GAYRETLİ'ye, İstanbul Gelişim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Burhan AYKAÇ'a, KAFKASSAM Başkanı Prof. Dr. Hasan OKTAY'a, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kürşat YALÇINER'e, Kırklareli Üniversitesi Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (KADAM) Başkanı Doç. Dr. Muharrem EKŞİ'ye, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'ne, İGÜ Stratejik Araştırma Merkezi'ne (İGÜSAM) teşekkür ederiz. Ayrıca İstanbul Gelişim Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı A. Şenol ARMAĞAN'a ve etkinliğe katkı sağlayan tüm akademik personele şükranlarımızı sunmak isteriz. Son olarak, sempozyumda gösterdikleri yoğun çalışma ve katkılarından dolayı üniversitemizin Politik Analiz Kulübü (İGÜPAT) üyelerine teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Şenol DURGUN
I. Uluslararası Asya-Pasifik Sempozyumu
Akademik Koordinatörü
İstanbul Gelişim Üniversitesi
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı

ACADEMIC COORDINATOR'S FOREWORD

Asia-Pacific is still a remote region for Turkey in terms of both geography and history. In this regard, relations with the countries of the region cannot be defined as deep compared to other regions, such as Middle East, Caucasus or Balkan states. Consequently, public in Turkey has little information about the area. Indeed, it is almost impossible to find textbooks on South Asian languages, as well as the literature about the region even in the largest bookstores in Ankara and Istanbul. However, rapidly growing impact on global politics and economy of the region leads rising interests on the region in Turkey as well.

I. International Asia-Pacific Symposium: Political, Economic and Social Aspects of South Asia that was held on 23 - 24 October, 2019 in partnership with KAFKASSAM, KADAM and Istanbul Gelisim University brought a large number of scholars from various countries and provided opportunities for an academic debate.

I would like to thank Abdulkadir GAYRETLI, Chairman of the Board of Trustees of Istanbul Gelisim University, who provided the first opportunity for serious scientific discussion on South Asia; Rector of Istanbul Gelisim University Prof. Dr. Burhan AYKAC; Head of KAFKASSAM Prof. Dr. Hasan OKTAY; Dean of the Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences Prof. Dr. Kursat YALCINER; Chairman of Center for Public Diplomacy of Kırklareli University (KADAM) Assoc. Prof. Muharrem EKSI; Department of Political Science and International Relations and IGU Strategic Research Center (IGUSAM). We also would like to express our gratitude to the Head of the Library and Documentation Department A. Senol ARMAGAN and academic staff that contributed to this event. Finally we thank to the members of the Political Analysis Club (IGUPAT) for their hard and intensive work during the symposium.

Prof. Dr. Senol DURGUN
Academic Coordinator of the
1st International Asia-Pacific Symposium
Istanbul Gelisim University
Head of Political Science and International Relations
Department

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

	<u>Sayfa / Page</u>
<i>Kurullar / Boards</i>	<i>iii</i>
<i>Mütevelli Heyeti Başkanı'nın Önsözü</i>	<i>vii</i>
<i>Foreword of the Board of Trustees' Chairman</i>	<i>viii</i>
<i>Rektör'ün Önsözü</i>	<i>ix</i>
<i>Rector's Foreword</i>	<i>x</i>
<i>KAFKASSAM Başkanı'nın Önsözü</i>	<i>xi</i>
<i>Foreword of KAFKASSAM's Chairman</i>	<i>xii</i>
<i>Kırklareli Üniversitesi, Kamu Diplomasisi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü'nün Önsözü</i>	<i>xiii</i>
<i>Foreword of the Chairman of Center for Public Diplomacy of Kırklareli University (KADAM)</i>	<i>xv</i>
<i>Akademik Koordinatör'ün Önsözü</i>	<i>xvii</i>
<i>Academic Coordinator's Foreword</i>	<i>xviii</i>
<i>İçindekiler / Contents</i>	<i>xix</i>

**KASHMIR and the RIGHT to SELF-DETERMINATION: ROADMAP to
SUSTAINABLE PEACE** **1**

Sultan Ahmed ALI

**BATI'DAN DOĞU'YA BAKMAK: TARİHSEL HAFIZANIN YENİDEN
CANLANDIRILMASI / LOOKING at EAST from the WESTERN
PERSPECTIVE: The REVIVAL of HISTORICAL MEMORY** **2**

Şenol DURGUN

**ETHNO-RELIGIOUS CONFLICT in SRI LANKA: A STUDY of DILEMMA of
MUSLIM COMMUNITY** **7**

M. S. M. JALALDEEN

**SOUTHEAST ASIA POLITICAL REGIMES BETWEEN DEMOCRACY and
DEMOCRATIZATION: GENERAL CONTEMPORARY READINGS of
DEMOCRATIZATION POLITICS in SOUTHEAST ASIA** 18

Milad M. EL-HARTHI

**KENDİ KADERİNİ TAYİN TEORİLERİ KAPSAMINDA SRİ LANKA ve TAMIL
AYRILIKÇILIĞI / *SRI LANKA and TAMIL SEPARATISM in the CONTEXT of
the THEORY of the RIGHT of SELF-DETERMINATION*** 21

Hasan OKTAY, Zeynep Deniz ALTINSOY

**TÜRKİYE'DE AFGAN GÖÇMENLER: ESENYURT ÖRNEĞİ / *AFGHAN
MIGRANTS in TURKEY: THE CASE of ESENYURT*** 23

Vural KARAGÜL

**AFGANİSTAN'DA DEVLET ve YABANCI MÜDAHALE ARACI OLARAK
TALİBAN / *The STATE in AFGHANISTAN and TALIBAN as a TOOL of
FOREIGN INTERVENTION*** 24

Mohammad Rahim RAHIMI

**DOĞU'NUN HAKİKAT ARAYIŞI, BATI'NIN KEŞFETME SÜRECİNDE "AKIL" /
*"RATIONAL MIND" in the REALITY QUEST of the EAST, and in the
DISCOVERY PROCESS of the WEST*** 30

Alper MUMYAKMAZ

**SOSYAL MEDYA YÖNETİMİ ve BÖLGESEL ÇATIŞMALAR / *MANAGEMENT
of SOCIAL MEDIA and REGIONAL CONFLICTS*** 32

Murat TOPÇU

**KOPENHAG OKULU'NUN GÜVENLİKLEŞTİRME TEORİSİ BAĞLAMINDA
KEŞMİR ve DAĞLIK KARABAĞ SORUNLARI: İSTİKRARSIZLIK ADLI
İSTİKRAR / *The PROBLEMS of KASHMIR and NAGORNO-KARABAKH in
the CONTEXT of CONSTRUCTIVISM and the THEORY of SECURITIZATION:
STABILITY CALLED UNSTABILITY*** 36

Keisuke WAKIZAKA

**Is INTERNET BECOMING a TOOL of AUTHORITARIANISM in INDIAN
DEMOCRACY?** 39

Amnah KHALID

SECURITY in the INDO-PACIFIC REGION: The INDO-JAPANESE DEFENSE RELATIONS / HİNT-PASİFİK BÖLGESİNDE GÜVENLİK: HİNDİSTAN-JAPONYA SAVUNMA İLİŞKİLERİ	41
Zülal ZENGİN	
The MILITARY INFLUENCE in the THAI'S POLITICS: ANALYSIS STUDY FACTORS & CONSEQUENCES	43
Wan Idris PADUKA	
ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ İNSAN HAKLARI TALEPLERİNİ RADİKALLEŞTİRME POLİTİKALARI ve "İSLAMİ TERÖR" KAVRAMINI ARAÇSALLAŞTIRMASI / CHINA'S POLICIES of RADICALIZATION of DEMANDS of HUMAN RIGHTS in EAST TURKISTAN and INSTRUMENTALIZATION of the CONCEPT of "ISLAMIC TERRORISM"	44
Oğuzhan BİLGİN	
SİYASAL KURUMSAL SİSTEMLERDE İNGİLİZ ve İSPANYOL SÖMÜRGEÇİLİK MİRASININ KARŞILAŞTIRILMASI: HİNT ALT KITASI ve LATİN AMERİKA ÜLKELERİ / The COMPARISON BETWEEN the LEGACIES of ENGLISH and SPANISH COLONIALISM in POLITICAL INSTITUTIONAL SYSTEMS: The INDIAN SUB-CONTINENT and LATIN-AMERICAN STATES	47
Yaşar Pınar ÖZMEN	
GÜNEY ASYALI VATANDAŞLARIN SİYASİ, İKTİSADİ ve TOPLUMSAL YÖNLERİYLE AVUSTURYA'DAKİ YAŞAMLARI / The LIFE of CITIZENS from SOUTH ASIA in AUSTRIA in POLITICAL, ECONOMIC and SOCIAL ASPECTS	50
Necmi ALTINTAŞ	
ABD-ÇİN REKABETİ KISKACINDA ARAKAN'DA SOYKIRIM ve ZORUNLU GÖÇ / GENOCIDE and FORCED MIGRATION in ARAKAN in the COMPETITION BETWEEN the USA and CHINA	57
Gökmen KANTAR, Mine GÜLER	
RESTRICTIONS on the RIGHT to EDUCATION and the THREAT of RADICALIZATION: The CASE of ROHINGYA REFUGEES in BANGLADESH	60
Md. KAMRUZZAMAN	
SINO-INDIAN POWER BATTLES in SOUTHEAST ASIA: The CASE STUDY of BANGLADESH and SRI LANKA	84
Sorwar ALAM	

İRAN'DA DEMOGRAFİK YOĞUNLAŞMA ve GELECEKTE ORTAYA ÇIKARABİLECEĞİ TEHDİTLERE BİR BAKIŞ / A VIEW on DEMOGRAPHIC CONCENTRATION in IRAN and POSSIBLE THREATS	86
Amin JAHANGIRINIA	
An INTROSPECTIVE CONSIDERATION of MULTIFAITH RELATIONSHIPS and CIVILISATION-BUILDING in INDIA DURING MUSLIM RULE: GANGA-JAMUNI TEHZIB	88
Arshad ISLAM	
The INFLUENCE of TURKS on INDIAN MIND: A HISTORICAL READING BASED on the HINDI SOURCES	90
Cemil KUTLUTÜRK	
ASYA YÜZYILINDA YÜKSELEN EKONOMİLER ÇİN ve TÜRKİYE: REKABET ve İŞBİRLİĞİ / ECONOMIC POWERS RISING in ASIA in the CENTURY; CHINA and TURKEY: COMPETITION and COOPERATION	92
Deniz İSTİKBAL	
HİNT-PASİFİK STRATEJİSİ KAPSAMINDA HİNDİSTAN-JAPONYA İLİŞKİLERİ / The INDIAN-JAPANESE RELATIONS in the FRAMEWORK of INDO-PACIFIC STRATEGY	94
Emine AKÇADAĞ ALAGÖZ	
HİNDİSTAN-PAKİSTAN NÜKLEER REKABETİNİN DÜNÜ, BUGÜNÜ ve GELECEĞİ / The NUCLEAR COMPETITION BETWEEN INDIA and PAKISTAN: The PAST, TODAY and the FUTURE	97
Emre GÜNDOĞDU	
RADICALIZATION of MUSLIM YOUTH – A SRI LANKAN PERSPECTIVE	101
Affan H. AKBAR	
YENİ İPEK YOLU PROJESİ BAĞLAMINDA TÜRKİSTAN'DA YARATILAN GÜVENLİK ve TERÖR ALGISI / The UNDERSTANDING on SECURITY and TERRORISM CREATED in TURKISTAN in the CONTEXT of NEW SILK ROAD PROJECT	104
Vâris ÇAKAN	
The RESOLUTION of PAKISTAN INDIA CONFLICT THROUGH a PLEBISCITE in KASHMIR	106
Tughral YAMİN	

GÜNEY ASYA'DAN TÜRKİYE'YE GÖÇ ve TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI GÖÇ ALANINDA DEĞİŞEN KONUMU / <i>The MIGRATION from SOUTH ASIA to TURKEY and TURKEY'S CHANGING POSITION in the AREA of INTERNATIONAL MIGRATION</i>	119
Ertuğrul ERYÜCEL	
HÜKÜMET SİSTEMLERİ ve DEMOKRASİ EKSENİNDE SAARC ÜLKELERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZİ / <i>A COMPARATIVE ANALYSIS of SAARC COUNTRIES on the AXIS of POLITICAL SYSTEMS and DEMOCRACY</i>	121
Tuğrul KORKMAZ	
İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA GÜNEY ve GÜNEYDOĞU ASYA'DA MİHVER TARAFTARI HAREKETLER / <i>PRO-AXIS STATES MOVEMENTS in SOUTH ASIA DURING the WORLD WAR II</i>	143
Alihan LİMONCUOĞLU	
TARİHİ ve COĞRAFİ KİMLİĞİ BAĞLAMINDA DOĞU TÜRKİSTAN ve ÇİN'İN ASİMİLASYON POLİTİKALARI / <i>EAST TURKISTAN and CHINA'S ASSIMILATION POLICIES in the CONTEXT of HISTORICAL and GEOGRAPHIC IDENTITY</i>	146
Gökberk YÜCEL	
ÇİN-AVRUPA (BİRLİĞİ) İLİŞKİLERİNDE TARİHSEL ARKA PLAN (1511-1911) / <i>HISTORICAL BACKGROUND of the CHINA-EUROPE (The EU) RELATIONS (1511-1911)</i>	149
İsmail ERMAĞAN	
LEGITIMACY of INDIA'S PRE-EMINENCE in SOUTH ASIA	162
Sadia KHANUM	
PHILANTHRO-CAPITALISM in INDIA: An UNDERSTANDING of POWER RELATION BETWEEN RELIGION-CASTE BASED INSTITUTIONS and STATE in the SOCIAL SECTOR INVESTMENT	164
M. S. SAJID	
TRANSFORMATION of CHINESE ECONOMY and its IMPACTS on the ASIA PACIFIC REGION	166
Semra BOĞA	

CHINA'S and INDIA'S CHANGING IDENTITY CONSTRUCTION from TRAUMATIC ENCOUNTER with the WEST to RISING POWER STATUS	169
Hayriye Asena DEMIRER	
HOW HALAL CERTIFICATION ENABLES the GROWTH of MSMEs in INDONESIA	172
Firdaus Fanny Putera PERDAN, Irwandi JASWI	
TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA AFGANİSTAN'DA KADIN OLMAK: MODERNLEŞME ÇABALARI İÇERİSİNDE AFGAN KADINI / <i>To be WOMAN in AFGHANISTAN in the CONTEXT of SOCIAL GENDER: AFGHAN WOMEN in the EFFORTS of MODERNIZATION</i>	183
Aysun KAYA DENİZ	
SEYDİ ALİ REİS'İN HİNDİSTAN İZLENİMLERİ ÜZERİNE DİLSEL BİR DEĞERLENDİRME / <i>A LINGUISTIC EVALUATION OVER SEYDI ALI REIS'S OBSERVATION on INDIA</i>	186
Pelin EKŞİ	
COĞRAFYANIN İNŞASI: ORTA DOĞU'DAKİ AFGANİSTAN / <i>CONSTRUCTION of GEOGRAPHY: AFGHANISTAN in the MIDDLE EAST</i>	197
Fatih Fuat TUNCER	
The PRESERVATION of ETHNIC IDENTITY of INDIAN SUBCONTINENT MUSLIMS in NORTHERN THAILAND THROUGH MOSQUE ARCHITECTURE	200
Wasamon SANASEN	
MASTERS EQUIVALENCY of QAWMI MADRASA (NIZAMIA) EDUCATION in BANGLADESH: EXPLORING the CONTROVERSIES and CHALLENGES	203
MD. Ramizul ISLAM	
HOW RELIGION SHAPED the POLITICS? A STUDY of POLITICS and RELIGION in BANGLADESH	205
Hafijur RAHMAN	
RETHINKING TRADITIONAL (in) SECURITY PERSPECTIVES in SOUTH ASIA	207
Abdullah JAWED	

KASHMIR and the RIGHT to SELF-DETERMINATION: ROADMAP to SUSTAINABLE PEACE

Sultan Ahmed ALI*

Abstract

The Kashmir dispute is one of the oldest international conflicts at the agenda of the United Nations. Since 1948, the UN has passed multiple resolutions to ensure the protection of human rights as well as the right to self-determination of the Kashmiri people. Since the inception of the dispute, both India and Pakistan have fought five wars. Regrettably, after almost 71 years, the question of justice and right to self-determination for Kashmiris remains unanswered. Owing to the nuclearisation of both countries in 1998, their defence apparatuses have been greatly transformed as a comparison to the earlier decades. Any aggression or skirmish on the Line of Control has a greater likelihood of turning into an armed conflict which may very well become uncontainable by the UN – let alone both countries. The ongoing dire humanitarian crises in Kashmir and the instability in the region, as a result, poses serious threats to the regional and global peace. Therefore, by highlighting the potential snowballing threats of this conflict, this paper will focus on the possible viable role of the international community – particularly the United Nations – in resolving the Kashmir dispute. By using a multidimensional and qualitative approach, the paper will argue that a UN-mandated amicable solution is the only way forward for the sustainable peace in Kashmir. Moreover, it will also make the case of how the Kashmir dispute serves as a significant litmus test for the integrity of the UN.

Keywords: Kashmir, Self-determination, Conflict Resolution, India, Pakistan, UN

---

* Chairman MUSLIM Institute, Islamabad, Pakistan, E-mail: chairman@muslim-institute.org

BATI'DAN DOĞU'YA BAKMAK: TARİHSEL HAFIZANIN YENİDEN CANLANDIRILMASI

LOOKING at EAST from the WESTERN PERSPECTIVE: The REVIVAL of HISTORICAL MEMORY

Şenol DURGUN*

Bugün akademik camiada Doğu dünyası bilinmezden gelinir. Önce Avrupamerkezci, sonraları ABD'nin öne çıkmasıyla Batımerkezli yaklaşımlardan dolayı, Batı dünyası dışındaki coğrafyalara kendini merkeze alarak yaklaşmaktadır. Nitekim sanayi devrimi sonrası Avrupa'nın, Batı dünyasının öne çıkmasıyla insanlık ve uygarlık tarihi yeniden yazılmaya başlanmış ve her gelişme ve buluş da Batı'ya bağlanmışır. Bu durum dünya milletleri arasında bir sınıflandırma yapılması gibi sonuçlar da doğurmuştur.

Genel olarak baktığımızda son beş yüz yıldır dünya tarihi çoğunlukla Avrupa tarihi olmuştur. Özellikle 1492'de Amerika kıtasının keşfiyle başlayan bu süreç, aynı zamanda Avrupamerkezci bakış açısının temellerinin atılmaya başlandığı tarih olmuştur. Bu tarihten itibaren yeni coğrafi keşiflerle Avrupalıların kendi dışındaki halklarla karşılaşmaları artmış, bu durum yeni bir ekonomik ilişkiler ağı yaratarak "Avrupa" merkezli bir dünyayı tanımlaması çalışmalarını hızlandırmıştı. Yeni ekonomik ilişkiler ağı aynı zamanda Avrupa dışından Avrupa'ya servet taşınmasını artırmış ve bu servetler Avrupa'nın gelişmesinde hayati bir rol oynamıştı. Sömürgeciliğe bağlı olarak ortaya çıkan bu gelişmeler daha sonra Avrupa'nın Avrupadışı halklara göre ilerlemeye daha açık oluşuna ilişkin düşüncelerin oluşmasına da yol açmıştı. Bu bakış açısı sonraki zamanlarda sömürge faaliyetlerini haklı çıkarmak ve çıkarlarını kalıcı olarak ellerinde tutması için önemliydi. Ortaya çıkan bu anlayış ile birlikte çoğu Avrupalı tarihçi "Avrupa mucizesi" kuramına inanmaya başlamıştı. Bu anlayış sadece Ortaçağ sonrası için değil, onun öncesine, yani tarih öncesine, Antik Çağ'a kadar uzatılarak, Avrupa'nın tüm diğer medeniyetlerden üstün olduğu şeklinde yaygınlaştırılmıştı. Bu üstünlük anlayışı; ırki, coğrafi, demografik, hukuki, dini, ailevi vs. gibi özellikler üzerinden yapılarak, sanki bu özelliklerin doğal olarak Avrupa'yı ilerlemeye zorunlu bırakmış gibi bir

---

* Prof. Dr., İstanbul Gelişim Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı, İstanbul, Türkiye, E-posta: sdurgun@gelisim.edu.tr

yaklaşım oluşturulmuştu. Nitekim Aydınlanmanın, kapitalizmin hatta demokrasinin niçin Avrupa'da ortaya çıktığının "bilimsel" olarak ortaya konması, bu anlayışa güç kazandırmak içindi.

Avrupamerkezcilik olarak kavramsallaştırılan bu yaklaşım; kültürün, yenilenmenin, Avrupa'dan Avrupa'nın dışına doğru akışını açıklamaktadır. Bu durum Avrupaiçi ve Avrupadışı şeklinde bir ayrım ile ifade edilmeye çalışılmıştı. Diğer bir ifadeyle, dünyanın kalıcı bir coğrafi merkezi ve çevresi, yani İçeri'si ve Dışarı'sı anlayışı oluşturulmuştu. Bu durumda İçeri olarak tarif edilen Avrupa; buluş yapar, ilerler ve önderlik eder, yenilenirken; Avrupadışı durağan ve taklit eder görülmüştür. Buna göre Avrupa; yaratıcı, akılcı, zekâ düzeyi ve hayal gücü yüksek, zihne önem veren, disiplin sahibi, olgunlaşmış, buluş yapma, yenilik getirme, soyut düşünce, kuramsal akıl yürütme becerisine sahip görüldüğünden, bilime önem vermiş ve ilerlemiş kabul edilmektedir. "Avrupa değerleri" olarak anılan bu özellikler "Avrupa düşüncesine", "Avrupa ruhuna", "Batılı insana" has entelektüel ya da tinsel etkenler olarak nitelenmiştir. Bu nitelendirmeler çerçevesinde Avrupa'nın doğal durumu icat etmek, yenilik yapmak, çevresini düzeltmek olduğu için Avrupa'nın devamlı değişmekte olduğu, bundan dolayı da tarihsel halklara sahip olduğu ileri sürülmüştür. Buna göre Avrupadışının yetersiz ve geri kalmasından dolayı, tarihi taşıyacak ve yükseltecek olan Avrupa'dan başkası olamayacağı anlayışı geliştirilmiştir. Dolayısıyla Avrupadışının ancak Avrupa'dan yapılacak yayılma yoluyla ilerletici yenilikleri alabilmesi durumu vardı. Diğer bir ifadeyle, bulmak, yenilik yapmak ve değişmek Avrupadışı ülkelerden beklenemeyen ve doğal durumlarında olmayan şeyler olduğundan Avrupadışı değişmez ve bundan dolayı tarihsiz olarak görülmüştür. Özetle, Avrupadışı; taklitçi, soyuttan ziyade somut düşünceye ya da kuramsal akıl yürütmeden çok deneysel ve pratik akıl yürütmeye önem verdiği için, diğer bir ifadeyle akıldışılığın ön planda olduğu ya da his ve içgüdü ile hareket etmelerinden dolayı duraklamaya, değişmezliğe, gerilemeye mahkûm olarak görülmüştür. Zihinden ziyade beden ve maddeye önem verdiği varsayılan Avrupadışı; yetişkin, olgun bir aşamada görülmeyip, çocukluk aşamasında olduğu bakışı öne çıkmış oldu. Bu şekilde tanımlanmalarından dolayı Avrupadışına bilimin rehberliğinden çok büyücülüğün yol çizdiği kabul edilmektedir. Dolayısıyla Avrupamerkezcilik sadece Avrupalıları tarihi yapanlar olarak görmektedir. Bu yaklaşıma göre ilk gerçek insan Cro-Magnon Avrupa'da yaşamış, tarım da ilk kez Avrupa'da bulunmuş, kısaca her önemli şey Avrupa'da gerçekleşmiştir.

Yayılmacılık (sömürgecilik) ile başlayan bu anlayış iki aksiyomla temellenmiştir. İlki; insanlığın büyük çoğunluğunun yaratıcılıktan uzak olması; ikincisi, yalnızca birkaç insan topluluğunun(yer ya da kültürün) yaratıcı ve kültürün değişiminde ve kalkınmada etkili olduğudur. Avrupa böyle bir yer olarak tanımlandığından, "medeni" Avrupa'dan uzaklaştıkça tarihin ve kültürün gittikçe daha erken dönemlerini yansıtan durumlarla karşılaşılacağı ifade edilmektedir. Sömürgecilik

faaliyetleriyle giderek yaygınlaşan bu anlayış, Avrupa dışının geriliği nedeniyle Avrupa'ya ait değerlerin Avrupa dışına taşınmasının kaçınılmazlığını genel bir kurama dönüştürerek tüm insani bilimlerde, felsefede ve sanatlarda işlenmeye çalışılmıştır. Buna göre Kuzeybatı Avrupa mutlak medeni yer olarak tanımlanırken, Afrika mutlak medeniyetsiz bir yer, diğer bölgeler ise bu ikisinin arasında bir yerde olduğu kabul edilmiştir. Doğaları gereği Avrupa'dan geri olduğu kabul edilen bu insanların gelişmeleri, medenileşmeleri için Avrupa hâkimiyetini kabul etmelerinden başka yolu olmadığı varsayımı, Avrupadışı bölgelerin işgalini, bölge halklarını baskı altında tutulmalarına ve amaçları uğruna sömürülmelerini haklı çıkarmak için kullanılmıştır.

Bu yaklaşım doğrultusunda bakıldığında, Avrupadışı temel kültürel kurumlar bakımından boşluğu işaret etmektedir. Buna göre Avrupadışı bir yer ya boştur ya da önemsiz sayıda insan barındırmaktadır. Bu durumda Avrupalının Avrupadışı dünyaya yerleşimi bölgenin yerlilerini yerinden etmediği, zira bölgenin sakinleri hareket halinde göçebe ve gezgin halklar olup yerleşik durumları bulunmamaktadır. Dolayısıyla, başıboş dolaşan bu insanlar; yaşadıkları toprak üzerinde hak iddia etmediklerine göre, Avrupalının buralara yerleşimi siyasi yönden her hangi bir egemenliği ihlal etmediği şeklinde kabul edilmekteydi. Çünkü yerel halklar özel mülkiyet anlayışına sahip olmadıklarından, bunların yaşadıkları topraklar da sahipsiz görülmekteydi. Bundan dolayı sömürgeci güçlerin "sahipsiz topraklara" yerleşmeleri bir sorun olarak görünmemekteydi. Bu anlayış çerçevesinde silah ve yelkencilikteki gelişmelerle Avrupalılar 16. yüzyıldan başlayarak Avrupadışı topraklara yerleşmeye başlamışlardı. 18. yüzyılın sonuna doğru da, yani Sanayi Devrimi'yle birlikte, gerçek anlamda dünya çapında ekonomik egemenliği ellerine geçirmişlerdi.

Avrupa'nın Avrupadışı alana yerleşmelerini meşrulaştırmada seküler olduğu kadar inanç temelli yaklaşımlar da vardı. İnanç temelli yaklaşıma göre medeniyet yolundaki ilk kıpırdanmalar İncil Toprakları'nda görülmüştü. Bu topraklarda tarihi yapan halkların Kafkas halkları olduğu görüşü vardı. Her ne kadar Sami halklar, şehirler ve imparatorluklar kurup Avrupalılara tek tanrılı dinleri ve Hıristiyanlığı vermiş olsalar da, daha sonra Şark'a özgü çöküşe saplanıp kaldıkları tezinden hareketle, bu şekilde ilginin büyük ölçüde Avrupa üzerinde toplanması, dünya tarihinin zamanla Batımerkezci bir yönde İncil Toprakları'ndan Kuzeybatı Avrupa'ya doğru yönelen bir akış olarak tanımlanmasına yol açmıştı. Özgürlük düşkünü halk olarak, Ariler ya da Hint-Avrupalılar Güneydoğu Avrupa'dan ya da Batı Asya'dan Avrupa coğrafyasının içlerine doğru göç ederek, tam anlamıyla ilk toplumu, yani Antik Yunan'ı kurmuşlar ve bunun üzerinden yükselmiş oldular. Ardından Romalılar medeniyeti bir ileri aşamaya taşımışlar ve sonrasında da dünya tarihi karşı konulamaz biçimde Kuzeybatıya doğru ilerlemiş oldu. Diğer bir ifadeyle, İncil toprakları deyimiyle, Avrupa; antik çağ açısından Kuzey Afrika'dan Mezopotamya'ya

uzanacak şekilde genişletilmiş, buna daha sonra Avrupalıların yerleştikleri deniz aşırı ülkeler de eklenmişti.

19. yüzyıl ortalarına kadar Avrupamerkezci hâkimiyet için ders kitapları açıkça dinsel bir temellendirmeye gitme eğilimi içerisinde bulunurlarken, 19. yüzyılın ikinci yarısından sonra, Avrupadışı coğrafyanın seküler yönden tanımlanması arayışları öne çıkmıştı. Her ne kadar sonraki yılların ders kitapları İncil'i tarihsel olgular kaynağı saymasalar da ilerlemeciliğin kökenlerini yine Hıristiyan halkların ya da beyaz halkların yaptıkları inancını üstü örtük de olsa devam ettirmişlerdi. Dolayısıyla gelinen nokta itibariyle bakıldığında, gerçek medeniyetin hala Atina'dan, Roma'ya, Paris'e Londra'ya doğru gittiğini ve buradan da New York'a doğru yelken açtığı kabulü vardır. Bu şekilde Avrupamerkezcilik, Avrupa'da gerçekleşen ve neredeyse ezelden beri Avrupa'da varmış gibi kabul edilmişti. Buna göre, Tanrı başka yerlerin halklarını farklı, insanlıktan oldukça uzak türler olarak yaratmıştı.

19. yüzyıl sömürgeciliğin klasik dönemi olduğu gibi, Avrupamerkezci yayılmacılığın da "klasik biçimi"dir. Özellikle Napolyon savaşlarından sonra, sömürgeci güçler sömürgecilik alanlarını genişletmişler ve 1810'dan 1860'lara kadar Asya'nın büyük çoğunluğunu kontrol altına almışlar, Kuzey Amerika'ya yerleşmişler ve Afrika'yı hâkim olmuşlardı. 1860'dan I. Dünya Savaşı'nın başlangıcına kadar olan dönemde, Asya, Afrika ve Latin Amerika'dan topladıkları zenginlikler, servetler akıl almaz büyüklüğe erişmiş ve bu zenginliklerle Avrupa'nın içinde ki birçok iç çelişkiyi de çözüme kavuşturmuştu.

20. yüzyılın başlarında ise, tüm bunlar değişmişti. Gelinen aşama itibariyle Avrupadışı dünyanın tümü; sömürgelere, denetim altında tutulan yarı sömürge bölgelerine ayrılmıştı. Yeni durumda Afrikalılar vahşi, Şark toplumları ise çöküş halinde, durağan ve despot olarak tanımlanmıştı. Koşullardaki bu değişim düşüncelerdeki değişimi de beraberinde getirmişti. Artık asıl sorun sömürmeyi devam ettirmek ve yerel direnişler karşısında hâkimiyetlerini korumayı başarabilmektir. Bu nedenle de bundan sonraki asıl sorun genişleme değil, mevcudu koruma olmuştu. Ancak Avrupalı güçler arasında sömürgecilikten kaynaklanan sorunlar da vardı. Bu sorunlar daha sonra genel bir savaşın patlamasına yol açmıştı. I. Dünya Savaşı'ndan kısa bir süre sonra da Büyük Bunalım yaşanmış ve hemen ardından da II. Dünya Savaşı çıkmıştı. Haliyle 1914'le 1945 arasında dikkatler genişleme ve ilerleme düşüncesine değil, aralarında baş göstermiş olan sorunların nasıl önleneceği, barışın ve refahın nasıl sağlanacağı konusu üzerine yoğunlaşmıştı. Bu zamanda anahtar kavram "normallik"ti. II. Dünya Savaşı'ndan sonrada benzer bir bakış söz konusu olmuş, sömürgeci güçler hâkimiyetlerini sürdürebilme arayışlarına devam etmişlerdi. Ancak değişen koşullar gereği, bazı değişikliklere gitmişlerdi. Klasik bölümlenimin üç başlığı olan "medeniyet", "barbarlık" ve "vahşilik" sınıflandırması, yeni dönemde de geçerliliğini korumuş olsa da dünya coğrafyası; klasik bölümlenmeye benzer şekilde modernlik, gelişme düzeyi gösteren ve

gelişmemiş bölgeler olarak tanımlandığı görülmektedir. Yeni dönemde artık ders kitaplarında Avrupadışı tarihe de yer ayırmışlardı. Pek çok ders kitabı Avrupalı olmayanların tarihlerine bir tarihsellik, evrimsel ilerleme çeşnisi katarak bu toplumları durağan ve evrilmez diye göz ardı eden eski yaklaşımlardan, belli ölçülerde de olsa ayrılmışlardı. Bununla beraber tarihsel ilerleme hala Avrupa'dan dünyanın kalanına yayılan, pek çok hayati yeniliği bulan ve başlatanın Avrupalılar olduğu, tarih değiştiren dönüm noktalarının Avrupa'da gerçekleşmiş olduğu veya Avrupa'dan kaynaklanan nedensel bir itme sonucu oluştuğu inancı varlığını sürdürmüştür. Bunlara göre; "uygar kavramının kendisi bizzat "Batı'nın öz bilincini ifade ettiği"nden uygarlaşma süreci; Avrupa modernleşmesiyle bağlantılı yegâne yol olarak görüldüğünden, Avrupalı olmayanlar Avrupalılarınkine eş değer tutulmasa da, devinin içerisinde olsalar da, yine de Avrupa ya da Batılı güçlerin denetimi altında yakın bir medeniyet seviyesine ulaşabilecekleri anlayışı geçerliliğini sürdürmeye devam etmiştir.

ETHNO-RELIGIOUS CONFLICT in SRI LANKA: A STUDY of DILEMMA of MUSLIM COMMUNITY

M. S. M. JALALDEEN*

Sri Lanka suffered from three decades of civil war which paved the way to the destruction of socio-economic and political development of the country in a significant manner. However, major ethno-religious communities, Buddhists, Hindus, Muslims and Christians are living peacefully in this country with the history of more than thousand years. They have preferred the speaking languages, Sinhala, Tamil and English for their conveniences. However, the contemporary political developments in post-war Sri Lanka coupled with the emergence of extremist religious forces, Bodu Bala Sena (BBS), Sinhala Ravaya (SR) have radically changed the harmony of plural society. More pathetically, there is a rapid increase in anti-Muslim campaigns amongst the sections of the political class in Sri Lankan society in the recent past. They have started raising issues such as Halal food, attacks on mosques and shrines, Muslim women's dress code, slaughtering animals, attacks on Muslim owned business establishments, questions on increasing population and dispute over admissions to the Law College. Hence, Muslims view that the current tirade against Islam and Muslims in Sri Lanka by a segment of the Buddhist society is not indigenous but an alien or foreign orchestration by a third forces that wants to attack the asymmetrical power balance that buttress the Buddhism and Sri Lanka. The government is also failed as a responsible entity in the center to prevent all attacks on places of worship; failed to take measure to ensure that all religions are accorded with the same treatment. At this backdrop, there is a question raised that how is rooted the violations and threats against the Muslim community in post-war Sri Lanka. The paper attempts to inquire such question by studying both primary and secondary materials.

Keywords: Sri Lanka, Ethno-religious Conflict, Muslims, Extremist, Religious Forces.

INTRODUCTION

The aim and objective of this paper is to identify the ethno and religious conflict in Sri Lanka which was started from 1915 and its suffering among the Muslim community. Special focusses have been given to the aggression of Buddhist Monks

---

* Prof., Faculty of Islamic Studies and Arabic Language, South Eastern University of Sri Lanka, Oluvil, Sri Lanka, E-mail: jalaldin@seu.ac.lk

against Muslim Community for the last two decades. It will examine the roots cause for the conflicts among indigenous communities of Sri Lanka.

RESEARCH METHODOLOGY

This research being with historical one, there is necessity that it has to be based on primary sources and archival documents. This research data collection mainly focused on primary database well as secondary data. The primary data collected mainly through structured interviews with selected academics and public. The secondary data collected by articles from magazines, newspapers, academic books, relevant articles and websites.

ISLAM IN SRI LANKA

The Central position of Sri Lanka between Africa, India and China, made it a busy centre of commercial activities from a very early time, and its spices and gems, for which it had acquired international fame, drew to its shore's travelers from various parts of the World. The commercial relationship between Arabia and China had been established long before the birth of the Prophet of Islam. Sri Lanka occupied a pivotal point on this trade between the Eastern and Western World, and Arabs became the intermediaries of the trade between Europe and Asia.

With the advent of Islam in the middle of the 6th century, and the subsequent expansion of the Muslim Empire under the Caliphs, the Arab commercial activity also received fresh impetus. Due to these increased commercial activities in the Indian Ocean, there emerged in the Coastal belt of South Western India and Sri Lanka, settlements of Muslim traders who by reason of their long stay, intermarried with the local families.

Sri Lankan Moors colloquially referred to as **Muslims** or **Moors**) are an ethnic minority group in Sri Lanka, comprising 9.2% of the country's total population. They are mainly native speakers of the Tamil language with influence of Sinhala language and Arabic words. They are predominantly followers of Islam. The Sri Lankan Muslim community is divided as Sri Lankan moors, Indian Moors and Sri Lankan Malays as per their history and traditions. Sometimes called the "Pearl of the Indian Ocean,"

Population of Sri Lanka by religion in 2012

Buddhist		Hindu		Muslim		Christian		Others		Total	
No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	%	No.	
2012 Census ^(b)	14,272,056	70.10%	2,561,299	12.58%	1,967,523	9.66%	1,552,161	7.62%	6,400	0.03%	20,359,439

Source: Dept. of Census and Population

CONFLICTS IN SRI LANKA

In Sri Lanka, differences between groups of people are of a religious, linguistic and ethnic nature. The majority is Buddhist by religion and Sinhala by ethnicity, but the non-Sinhala minorities form 26% and the non-Buddhists 33% of the population. In the last hundred years, violence has been directed against what have been called the 'un-Sinhala' (asinhala) and 'un-Buddhist' (abaudha) elements in Sri Lankan society.

The history of conflicts among the indigenous communities of Sri Lanka can be divided into two periods. The first period is before the Independence and second period is after the independence. It is obvious that the last 100 years have included many long periods of ethnic harmony during which various classes composed of many ethnicities acted together in the pursuit of their class interests, disregarding or ignoring their ethnic affiliations.

Sri Lanka has during the last 40 years often drawn attention to herself for reasons other than her tropical beauty. Violence has been a constant feature in the history of the country since 1958, when Buddhist monk Thudawe Somarama assassinated Prime Minister Bandaranaike. The 1971 Sinhala youth rebellion, led by the Maoist Janatha Vimukthi Peramuna (JVP), and the state's violent response killed at least 50,000 people. The ethnic pogrom of 1983 killed at least 4,000 Tamil civilians and displaced over 150,000 Tamils in the South of Lanka. The second JVP uprising, in 1998- 1989, is estimated to have led to the death over 60,000 (largely Sinhalese) youth including some 5000 bhikkhus or Buddhist monks. From the 1980s to 2009, the war between the separatist rebels, the Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE), and the state military claimed over 150,000 lives (Goodhand, Hulme and Lewer 2000) (Suren Raghavan- 2016).

BEFORE INDEPENDENCE

It can be indicated some of Anti-Muslim agitations before independence as follows: -

I. THE ANTI-MUSLIM AGITATION OF SINHALA MERCHANTS

Competition in trade is a key element to understanding ethnic and communal rivalry in Sri Lanka. By the last quarter of the 19th century, the colonial economy was dominated and controlled by British as well as North and South Indian merchant capital. A bourgeoisie of Sinhala, Sri Lanka Tamil and Muslims had also arisen. However, the small Sinhala traders were to become a vociferous pressure group which directed its hostility against 'alien' traders.

By 1880, the 'Pettah' (Prominent Mercantile town in capital) trade was **dominated by 86 Chetty and 64 Muslims firms**, with only a handful of Sinhalese traders such as H. Don Carolis (furniture) and N.S. Fernando (stationary) (Kumari J. 1986)

II. ANTI – MUSLIM PROPAGANDA AND THE 1915 RIOTS

In 1911, there were 280,000 Muslims, (forming 7% of a total population of 4.1 million). Muslims were involved in all types of occupations – ranging from peasant farming and factory work to trade and the professions, but they had traditionally made a name for themselves in the internal and external trade of the island. The stereotype of a Muslim, a category that ranged from itinerant hawker to shop-keeper and large merchant, although in fact the bulk of the Muslim population were farmers and workers. During the early 2nd century, the concept of ‘alien traders’ as opposed to ‘sons of the soil’ was popularized in the Sinhala press, the main proponent being Anagarika Dharmapala, whose father, H. Don Carolis, was one of the few shop-owners in the Pettah, numerous Sinhala writers, dramatists, journalists and Monks of this period wrote extensively, glorifying the heroic deeds of Sinhalese kings, recalling the victories against foreign invasions and also denouncing foreign traders and urging the Sinhalese to boycott their shops. During this period, Dharmapala’s attacks against Muslim traders. (Kumari J. 1986)

It was against this background that the first serious riots between Sinhalese and Muslims occurred in 1915 in many parts of the country, ostensibly sparked off by religious provocations, but in reality, reflecting the economic and political tensions of the period.

We thus see that many of the themes of the anti-Tamil propaganda of the 1970’s and 1980’s had their origin in the consciousness of an earlier period, when they were used against Christians and Muslims.

AFTER THE INDEPENDANCE

I. THE HEGEMNY OF SINHALA BUDDHIST IDEOLOGY IN THE 1970’s

The formation of Sinhala Buddhist ideology over a century – from the long voices of Anagarika Dharmapala and others - has become dominant among the Sinhala people. Its hegemonic nature was such that it covered all classes among the Sinhala Buddhists and all major political parties of the South. What is more, Sinhala Buddhist hegemony became legitimized through its incorporation into the two Constitutions of 1972 and 1978.

The Constitution of 1972, in the framing of which Left parties played an important role, abrogated these safeguards to minorities. The principle of ‘Sinhala only’ which had been in existence for 25 years. The 1978 Constitution however made some significant changes in this respect, while Sinhala continued constitutionally to be the official language, Sinhala and Tamil were both accepted as ‘National Languages.’ Special privileges were accorded to Buddhism by the Constitution of 1972 which declared under the Section 6. Both the Constitutions of 1972 and 1978, in granting a special status and hegemonic role to the Sinhala language and to Buddhism, were in effect, subordinating the rights of minorities to that of the majority group, thereby

giving legitimacy to the demands of the Sinhala Buddhists that had been gathering for a period of over a century.

The Sri Lankan ethnic conflict is often regarded as a two-way contest between the Sinhala majority and the Tamil minority, ignoring the interests and concerns of the island's 9.7 percent Muslim (or "Moorish") minority. One-third of Sri Lanka's Muslims are concentrated in towns and districts located within the Tamil-speaking agricultural northeast, a region envisioned as independent "Tamil Eelam" by the Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE). In the post-independence period, the Muslim leadership at the national level abandoned their colonial identity as Arabs ("Moors") and adopted a religious identity as Muslims, clearly defining their ethnicity as neither Sinhala nor Tamil. Muslim politicians emphasized coalition politics with mainstream Sinhala parties until the outbreak of the armed Tamil secessionist campaign in the 1980s. Since then, Muslim communities in the northeast have suffered violence and dispossession at the hands of the LTTE, and they have been harmed by indiscriminate military campaigns conducted by the Sri Lankan armed forces. A Muslim political party, the Sri Lanka Muslim Congress, was formed in the 1980s to defend the security of the northeastern Muslims, and it has sought to secure an equal role for the Muslims in peace negotiations following the Ceasefire Agreement of 2002. A narrow Sinhala vs. Tamil mindset, and a complex set of sociological and political factors within the Muslim community, have limited the direct participation of the Muslims in the peace process. However, because of the large Muslim population in the multiethnic northeast, Muslims must be actively involved in any long-term settlement of the Sri Lankan ethnic conflict.

During the hostilities some populations of Muslims were targets of massacres and ethnocide (ICG, 2007; McGilvray and Raheem, 2007). An organized effort to bring attention to the situation of more than 70,000 internally displaced Muslims still languishing in temporary residences as a consequence of the war, began only in 2011, more than twenty years after their refugee situation was created.

III. AFTER THE WAR

When the 30 years civil war ended in 2009, many hoped that Sri Lanka's ethnic groups would find a way to coexist in peace. But it didn't take long before the country's Buddhist extremists found another target. And as Muslims became more visible in Sri Lanka, they have become targets of violence. Over the last several years, an extremist Buddhist group, the Bodhu Bala Sena (or Buddhist Power Army), has begun to preach against the Muslim community, exhorting followers to boycott Muslim businesses and spreading virulent lies about Muslims on social media. These groups and their followers have been linked to violence against Muslims in the south and center of Sri Lanka last year.

Currently, Sri Lanka's most active Buddhist extremist group is Bodu Bala Sena (Buddhist power force, or BBS). BBS entered politics in 2012 with a Buddhist-

nationalist ideology and agenda, its leaders claiming that Sri Lankans had become immoral and turned away from Buddhism. And whom does it blame? Sri Lankan Muslims.

BBS's rhetoric takes its cue from other populist anti-Muslim movements around the globe, claiming that Muslims are "taking over" the country thanks to a high birth rate. It also accuses Muslim organisations of funding international terrorism with money from Halal-certified food industries. These aren't just empty words; in 2014, one of their anti-Muslim protest rallies in the southern town of Aluthgama ended with the death of four Muslims.

BBS also has links to Myanmar's extremist 969 movement. Led by nationalist monk Ashin Wirathu, who calls himself the "Burmese bin Laden", it is notorious for its hard-line rhetoric against the Rohingya Muslim community.

It is hard to say if these latest events really do represent a global trend, but it's deeply ominous to see extremist organisations collaborating across borders. Sri Lanka and Myanmar aren't the only countries where this is happening; Thailand is also often mentioned as a hotbed of increasingly belligerent Buddhist extremism. Perhaps the next violent riots to pit Buddhists and Muslims against each other will be taking place in yet another country.

IV. ANTI-MUSLIM RIOTS 2018

The **Sri Lankan anti-Muslim riots** were a series of religious riots targeting Muslims that began in the Sri Lankan town of Ampara on 26 February 2018, spreading to Kandy District by 2 March until its end on 10 March 2018. Muslim citizens, mosques and other properties were attacked by mobs of Sinhalese Buddhists. The Government of Sri Lanka undertook a forceful crackdown on the rioting by imposing a state of emergency and deploying the Sri Lankan Armed Forces to assist the Police in the affected areas.

Rioting in Kandy District began in Udispattuwa and Teldeniya, later spreading to Digana, Tennekumbura and other areas. It was sparked when a middle-aged truck driver of Sinhalese ethnicity was assaulted by four Muslim youth following a traffic accident. The truck driver died of his injuries four days later. On 5 March Sinhalese mobs began attacking Muslim properties in the region, resulting in widespread damage to property while some groups of local Sinhalese youth organized by Buddhist monks protected mosques from attackers. The riots, the first large-scale Buddhist-Muslim sectarian violence since similar riots in 2014, prompted the Government of Sri Lanka to declare a State of Emergency for a period of ten days, in addition to the police curfew already imposed on the district. The state of emergency is the first such since 2011.

Muslims have suffered a series of tragic and traumatic events during the last four decades, including the ethnic cleansing of over 150,000 Muslims in the Northern

Province 29 years ago, and attacks on Mosques, and places of worship, which have claimed over 2000 lives. The Muslim community have not restored to violence as a means of achieving their just demands. Throughout history, they have used diplomacy and moderation in their relations with all people living in this island, whether they are Tamil or Sinhalese. The Muslims have always sought to peacefully co-exist with all communities. The Muslims have never asked for anything more than what is legitimately due to them as citizen of Sri Lanka. They have not asked for separation, nor have they resorted to terrorism to settle their grievances. (Mohideen, M.I.M. -2006)

APTER THE 21ST APRIL 2019 – EASTER ATTACK

On 21 April 2019, Easter Sunday, three churches in Sri Lanka and three luxury hotels in the commercial capital Colombo were targeted in a series of coordinated terrorist suicide bombings. Later that day, there were smaller explosions at a housing complex in Dematagoda and a guest house in Dehiwala. 259 people were killed, including at least 45 foreign nationals and three police officers, and at least 500 were injured. The church bombings were carried out during Easter services in Negombo, Batticaloa and Colombo; the hotels that were bombed were the Shangri-La, Cinnamon Grand, Kingsbury and Tropical Inn. According to the State Intelligence Service a second wave of attacks was also planned but was stopped as a result of government raids.

According to Sri Lankan government officials, all seven of the suicide bombers in the attacks were Sri Lankan citizens associated with National Thowheeth Jama'ath, a local militant Islamist group with suspected foreign ties, previously known for attacks against Buddhists and Sufis.

On 23 April 2019, Amaq News Agency, a propaganda outlet for the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL), stated that "the perpetrators of the attack targeting the citizens of coalition countries and Christians in Sri Lanka were Islamic State fighters". Sri Lanka was not part of the anti-ISIL coalition, and the overwhelming majority of those killed were Sri Lankan citizens.

MUSLIM MINSTERS RESIGNING THE POST

Nine Muslim ministers of the Sri Lankan government resigned on 3rd June 2019 in response to renewed threats by fascistic Buddhist monks, Sinhala racists and other reactionary elements to violently attack the country's minority Muslim population.

The resignations followed a provocative "fast unto death" protest on Saturday by Athuraliye Rathana, a Buddhist monk and Sri Lankan parliamentarian. Rathana demanded the removal of cabinet minister Rishad Bathiudeen and the governors of the Western and Eastern provinces, Azath Salley and M.L.A.M. Hizbullah, who are all Muslims.

Rathana has made unsubstantiated claims that these individuals assisted the Islamic extremist National Thowheeth Jamma'ath (NTJ) group which carried out the terrorist attack on Christian churches and luxury hotels in Sri Lanka on April 21. His protest is in line with the ongoing efforts of Sri Lanka's ruling elite to whip up anti-Muslim sentiment. Rathana is an advisor to President Maithripala Sirisena.

Following the April 21 terror attacks, tens of thousands of troops and police have been mobilised in search operations and indiscriminate arrests in Muslim areas, but nothing has been done to stop racist mobs threatening violence. On May 12 and 13, Sinhala racist groups attacked Muslims in the north-west and at Minuwangoda in the western province destroying property, killing one individual and injuring many others. Police and military officers turned a blind eye to the anti-Muslim attacks.

On Monday, Azath Salley and M.L.A.M. Hizbullah (Both, the Governors of 02 Provinces) sent their resignations to Sirisena who then appealed Rathana to end his provocative protest. He promptly obeyed. Later that day cabinet minister Bathiudeen submitted his resignation. Addressing a press conference, key cabinet minister Rauf Hakeem appeared with other Muslim ministers and declared that all nine ministers had decided to resign in order to protect the Muslim community, which had been "terrified" by the escalating threats. He said the ministers wanted the government to expedite an inquiry into any allegations against the Muslim leaders. "If any of us are found guilty, we should be punished," he declared. Hakeem said that the Muslim ministers would continue to support the government as elected MPs until the investigation ended. The decision of the Muslim political leadership, who are part of Colombo establishment and have backed the government's repressive measures, will only encourage the Sinhala racist and Buddhist extremist groups.

The ever-increasing threats against Muslims are a warning to the entire Sri Lankan working class. Sri Lankan Muslims are the third-largest ethnic group after the Sinhalese and the Tamils. Muslims comprise nearly 10% of the total population of 21 million.

Sirisena is systematically promoting anti-Islamic groups and on May 23 granted a presidential pardon for BBS general secretary Gnanasara and released him from prison. Gnanasara was serving six-year jail term for contempt of court. The BBS is notorious for its provocations against Muslims and Christians. In March 2014, Gnanasara instigated violent attacks on Muslims at Aluthgama and adjoining small towns. Scores of properties were destroyed, four Muslims killed and many others injured in the mob attacks. (2019. Ratnayake, K.)

RESEARCH FINDING and CONCLUSION

- Riots have a long history in Sri Lanka. These violent episodes over the years are not widely known to the outside world.

- Historically, Muslims of Sri Lanka have been suffered a series of tragic and traumatic events, from the colonial period of Portuguese until now.
- Root causes and events for these tragedy situations were differed.
- Informal Muslim groups were ineffective in defending the community from Tamil Tigers or Sinhalese mobs.
- Muslims claim they find it difficult to live and carry out their business in Sinhalese-dominated areas of south and western Sri Lanka. It is fair to say that many feel persecuted
- The Muslim community have not to violence as a means of achieving their just demands. Resorted.
- The government must protect innocent Muslims from the harassment of Buddhist nationalist groups.

REFERENCES and FOOT NOTES

- Abeyssekara, Ananda, (2000), "Buddhist Fundamentalism and Minority Identities in Sri Lanka", *American Ethnologist* 27
- Abeyssekara, Ananda. (2000), "Buddhist Fundamentalism and Minority Identities", *American Ethnologist*.
- Ali, Ameer. (1981), "The 1915 Racial Riots in Ceylon (Sri Lanka): A Reappraisal of its Causes", *South Asia: Journal of South Asian Studies*.
- Ali, Ameer. (1984), "Islamic Revivalism in Harmony and Conflict: The Experience in Sri Lanka and Malaysia", *Asian Survey*.
- Arasaratnam, Sinnappah. (1972), "The Ceylon Insurrection of April 1971: Some Causes and Consequences." *Pacific Affairs*.
- Balasingham, Anton (2004), "War and Peace: Armed Struggle and Peace Efforts of Liberation Tigers". Mitcham, England: Fairmax Publishers.
- Bandarage, Asoka. (2009) "The Separatist Conflict in Sri Lanka: An Alternative Perspective", *India Quarterly* 68(2)
- Bartholomeusz, Tessa J. and Chandra Richard De Silva, eds. (1998), "Buddhist Fundamentalism and Minority Identities in Sri Lanka." Albany: State University of New York Press.
- Clarance, William. (2002), "Conflict and Community in Sri Lanka". *History Today* 52 (7)

De Silva, Chandra R., (2006), "Buddhist Monks and Peace in Sri Lanka" in *Buddhism, Conflict and Violence in Modern Sri Lanka*, edited by Mahinda Deegalle, 202-209. London: Routledge.

De Silva, Padmasiri and Kenichi Ishigaki. (2002), *Buddhism, Ethics and Society: The Conflicts of Our Times*, Victoria: Monash Asia Institute, Monash University

De Votta, Neil. (2004), "Sri Lanka: Ethnic Domination, Violence, and Illiberal Democracy." In *Civil Society and Political Change in Asia: Expanding and Contracting Democratic Space*, by Muthiah Alagappa, Stanford, CA: Stanford University Press.

Dep, Arthur C. (2001) *Ceylon police and Sinhala- Muslim Riots of 1915*. Colombo, Sarvodaya Vishva Lekha.

Janatha Sangamaya, (1980), "The 1971 April Uprising", Colombo

Jayawardena, Kumari (1986) 'Ethnic and Class Conflicts in Sri Lanka', Centre for Social Analysis, Sri Lanka

Shukri, M.A.M. (1986), "Muslims of Sri Lanka - Avenues to Antiquity", Jamia Naleemiyah Inst. Beruwala, Sri Lanka.

Suren Raghavan, (2016), "Buddhist Monks and the politics of Lanka's Civil War", Equinix Publishing LTD., UK.

Kumar Rupasingha, (1998), "Negotiating peace in Sri Lanka - Efforts, Failure & Lessons", International Alert of London, UK

Wikipedia "2018 anti-Muslim riots in Sri Lanka"

FROM WEBSITES.

"Ampara tense following attack on shop and mosque". colombogazette.com. Retrieved 28 February 2018.

"Ampara tense following attack on shop and mosque". www.thesundayleader.lk. Retrieved 28 February 2018.

"Kasekarandy communal violence: Main suspect arrested". Retrieved 18 March 2018.

"Love Not Hate: Acts Of Kindness And Solidarity During The Kandy Riots". roar.media. Retrieved 15 April 2018.

"Sri Lanka declares emergency to quell anti-Muslim riots". *The Nation*. 7 March 2018. Retrieved 7 March 2018.

"Sri Lanka declares state of emergency in wake of communal violence". CNN. Retrieved 9 March 2018.

"Sri Lanka state of emergency over violence". BBC News. 6 March 2018. Retrieved 9 March 2018.

"Sri Lanka struggles to curb Buddhist riots". BBC News. 7 March 2018. Retrieved 9 March 2018.

Lanka, Gamini Gunaratna, Sri Lanka News Paper by LankaPage.com (LLC)- Latest Hot News

from Sri. "Sri Lanka : Sri Lanka police arrest 81 suspects including the mastermind over the anti-Muslim clashes". www.colombopage.com. Retrieved 8 March 2018.

"Sri Lanka: Muslims fear more attacks during Friday prayers". Al Jazeera. Retrieved 9 March 2018.

"Buddhist Mobs Target Sri Lanka's Muslims Despite State of Emergency". News18. Retrieved 9 March 2018.

"Sri Lanka Buddhist monks denounce anti-Muslim riots". www.aljazeera.com. Retrieved 10 March 2018.

SOUTHEAST ASIA POLITICAL REGIMES BETWEEN DEMOCRACY and DEMOCRATIZATION: GENERAL CONTEMPORARY READINGS of DEMOCRATIZATION POLITICS in SOUTHEAST ASIA

Milad M. EL-HARTHI*

Abstract

The concept of democracy and the process of democratization are always difficult to define and operationalize. One way to deal with this challenge is to define democracy in liberal terms and assess democratization as a liberal process. This study argues that there is a difference between democracy and democratization in terms and processing.

In addition, I argue that Southeast Asia is a region where uneven political development presents a theoretical challenge to the study of regime change and continuity in the academic field of comparative politics. Only Timor-Leste, the Philippines and Indonesia are considered liberally democratic.

However, these democracies have not merged. The other eight regimes range from soft dictatorships to electoral authoritarian regimes and illiberal democracies. This study seeks to explain why no single theory adequately explains regime change and continuity in this region. Obstacles to democratization are many, one of which is the fact that traditional and undemocratic institutions remain strong and that transitions to civilian rule remain vulnerable to other powerful state institutions, most notably the armed forces.

General Remarks and Concluding Notes

As most theories from the Western academic circle cannot wholly justify and/or explain distinctive democracy or democratization models initiated by leaders among Southeast Asian states after the Second World War, we attempt to answer one question: Does the meaning of authoritarianism remain unchanged in the discourse of democracy?

Concerning the Southeast Asian regimes, their views on this political term were far different from those in the Western world. Apparently, authoritarianism includes

---

* Professor, Istanbul Gelisim University, Political Science and International Relations Department, Istanbul, Turkey, E-mail: melharthi@gelisim.edu.tr, milad.moftah@gmail.com

multiple meanings: positive, neutral or negative meaning as shown in distinctive cases of our real world.

Most critically, its semantic extension further likened to a remedy; such a word is inclusive of some other Eurocentric universal values, and it eventually helps legitimize a specific leader in governance. Concerning the Southeast Asian regimes, their views on this political term were far different from those in the Western world. Socialism pursues equality in theory, but leads to poverty and red tape in practice; capitalism embraces work efficiency in theory, but results in wasting of resources, and social inequality in practice.

Take Political democratization or democracy, a particular example discussed and analyzed in this paper, their art of authoritarian governance would be more or less able to help speed up the Pareto improvement among Party, state and society, by having most, if not all, stakeholders as winners in such way of democracy fully based on Eurocentric universal values.

In an Asian society with a lower degree of politicization, so that once being required to choose from either Western-style democracy or authoritarianism, the model of having such way of democratization in the lead of a “clever” authoritarian leader seems to be advantageous because of its lower cost in governance. Seemingly, history already showed there were always spaces for political investigation, and hardly did unfounded forecasts or predictions have any pragmatic values.

In short, Southeast Asia region remains one of the world's most diverse regions and can serve as an important case study to answer the question of whether this academic subfield is still relevant today? In addition, we may argue, to some extent, that this field of study is still alive today, especially when we study political regimes in Southeast Asia a region where uneven political development presents a theoretical and empirical challenge to the academic study of regime change and continuity.

Furthermore, this study interpreted why no single theory adequately explains regime change. The political regimes of Southeast Asia include an undemocratic state under military rule (Myanmar), one under monarchical rule (Brunei), those with one-party communist systems (Laos and Vietnam), non-liberal democratic countries that maintain hegemonic-party regimes (Singapore, Malaysia, and Cambodia), and democratic states in the liberal sense of the term (Indonesia, Thailand (until May 2014), the Philippines, and Timor-Leste) .¹

Moreover, not any of the major theoretical perspectives on liberal democratization advanced up to now adequately captures the complexities of regime continuity and change. Several theoretical insights show that liberal democratization as a process of political liberalization depends on the interests of power relations between social

---

¹ These democracies, however, far from combined.

and political actors at different levels and how these actors manage to preclude one another from subverting democratic rule.

In short, the political governments of Southeast Asia show that they do not remain static or unchanged and the changes that have taken place are far from rapid or irreversible. Nations that used to be under colonial and dictatorial rule have become more democratic and liberal, but some such as Thailand have experienced setbacks. Those that remain undemocratic are not as repressive as they used to be, though change has come about slowly. Cultural perspectives help explain regime continuity or the slow pace of regime change, but they fail to account for the extent that democratic dynamics has taken place in several countries across the region.

In addition, “modernization theory” helps explain why economic development and democratization seem to have a positive relationship, but it raises the questions of whether economic development results from democratization and why prosperity has not produced some states to become increasingly democratic and liberal?

In fact, when all have said, “economic development” helps ensure political stability, whether in democratic or authoritarian states. Democracy often appears to emerge after crises (socio-economic or political), which was the case for Japan after World War II and Indonesia and Thailand after the 1997 financial crisis. Such crises, however, have to result in political breakdown and factionalism to the extent that no political group emerges as the hegemonic party. Civil society organizations play a positive role in the process of democratization development only, but the extent of its effectiveness remains questionable.

From the previous analysis, suggestion shows a positive relationship between “democratization, civil society, elite fragmentation and democracy”, and how exactly political elites fragment to the point, where they lose hegemonic control? This remains a subject of speculation and requires further research.

²Democratic transition can be reversed and democracy is likely to deconsolidate when political elites regain cohesion and hegemonic control, or when the military establishment restores its power through coups d'état or by keeping social movements in check. External democratic forces do play a positive role, but they often support the armed forces in unconsolidated democracies for geostrategic reasons. As the case of Southeast Asia, political regimes suggest various factors, which may have to interface in complex ways before liberal democratization take off and become merged.

Keywords: Political Regimes, Dictatorship; Electoral Authoritarianism, Democracy, Democratization, Liberal Democracy;

---

² Here it may note that one of the critical challenges to democracy in Southeast Asia states of today is the armed forces' refusal to give total control to civilian leaders.

KENDİ KADERİNİ TAYİN TEORİLERİ KAPSAMINDA SRİ LANKA ve TAMİL AYRILIKÇILIĞI

SRI LANKA and TAMIL SEPARATISM in the CONTEXT of the THEORY of the RIGHT of SELF-DETERMINATION

Hasan OKTAY*

Zeynep Deniz ALTINSOY**

Öz

Kendi kaderini tayin ilkesi uluslararası hukukta zamana ve olaya bağlı olarak birçok kere tanım değişmiş bir kavramdır. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Thomas W. Wilson'un "her ulusa bir devlet" anlayışından temelini alan kendi kaderini tayin ilkesi o dönemde daha çok azınlıkların korunması veya bir devlete sahip olmasından ziyade toprak paylaşımının ve yeni çizilen sınırların hedef alınmasına hizmet etmiştir. Dönemi itibarı ile imparatorluğun yıkılması ve Orta-Doğu Avrupa'da yeniden şekillenen sınırların belirlenmesinin, etnik türdeşliği temel alarak yapılanmayacağı görülmüştür. Dolayısıyla o tarihten itibaren kendi kaderini tayin ilkesi ulus-devlet yapısını koruyarak azınlıklara tanınacak iyileştirici hakların yapılandırılması yönünde anlam bulmuştur. Sri Lanka ise sömürge tarihinde en uzun sömürge hayatı yaşayan devletlerden biri olarak etnik çeşitliliği ve uluslaşma sürecini tamamlanmamış olması nedeniyle 2008-2009 yıllarına kadar önemli ölçüde ayrılıkçılıkla sınanmak zorunda kalmıştır. Ülkenin nüfusunun %18'ini oluşturan Tamil etnik yapısı yaşadığı alanda bir ayrılma talebinde bulunmuş ve bugün terör literatüründe yer alan birçok mücadele şekli ve saldırı eylemlerine de öncülük etmiş bir yapı haline gelmiştir. Ülkenin %75'ini oluşturan milliyetçi Sinhalalar kendi kültürleri, yargı ve moral değerleri inanç yapıları anlamında ülkenin siyasal yapısını şekillendirmiştir. Ayrılıkçı örgüt olarak tanımlanan Tamil-Elam Kurtuluş Kaplanları'na yönelik 2008-2009 yıllarında yürüttüğü topyekûn savaş uygulaması ise azınlık haklarının korunması veya siyasi boşanmanın ahlaki açıdan uygulanabilirliği bağlamında incelemeye uygun bir örnek olmuştur. Ayrılma ve

---

* Prof. Dr., Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektör Yardımcısı, KAFKASSAM Başkanı, Ankara, Türkiye, E-posta: hasanoktay2002@yahoo.com

** Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü; KAFKASSAM Uluslararası Hukuk Uzmanı, Ankara, Türkiye, E-posta: zeynepaltinkayaaltinsoy@gmail.com

kendi kaderi tayin teorilerinin literatüründe önemli ölçüde yer edinmiş ve bu bağlamda da öne çıkan 3 teori dikkat çekmiştir. Liberal yaklaşım olarak tanımlanan Buchanan'ın İyileştirici Haklar Teorisi ve Beran'ın Tercih Teorisi (Ayrılmanın Demokratik Teorisi) bağlamında Sri Lanka'daki Tamil ayrılıkçılığını çalışmamızda incelemeye çalışacağız.

Çalışmada temel olarak kendi kaderini tayin ilkesinin uygulanabilirliği açısından Sri Lanka örneği incelenmiştir. Bu çalışmanın mevcut konusu aynı zamanda kendi kaderini tayin ilkesinin bir ilke olarak anılmasından ziyade etnik yapıların bu ilkeyi hak olarak algılayıp ayrılık faaliyetlerine kapı aralayacak bir argüman halinde araçsallaştırılamayacağını açıklamak açısından da önem kazanmaktadır. Aynı zamanda çalışma kendi kaderini tayin ilkesinin ayrılma amacıyla terör faaliyetleri şeklinde icra edilemeyeceğini ve bu faaliyetlere zemin oluşturamayacağını ifade etmek açısından da önemlidir. Uluslararası hukuk açısından bunun mümkün olmayacağı da sabittir. Diğer tarafta terörizm ve özgürlük savaşı arasındaki ayrımı yine uluslararası hukuk kaynaklarından aldığı cevaz ile ortaya koymaya çalışmaktadır.

Çalışmada kullanılan metodoloji literatürdeki ayrılıkçılık teorileri ve uluslararası hukuk kaynakları kapsamında şekillenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kendi Kaderini Tayin İlkesi (Self-Determination), Sri Lanka, Tamil, Terörizm, Özgürlük Savaşçısı

TÜRKİYE'DE AFGAN GÖÇMENLER: ESENYURT ÖRNEĞİ

AFGHAN MIGRANTS in TURKEY: THE CASE of ESENYURT

Vural KARAGÜL*

ESENYURT'TA AFGANLAR

İran üzerinden Türkiye'ye ulaşan Afgan göçmen sayısı son zamanlarda büyük bir artış gösterdi. Göçün nedeni ise Afganistan'daki belirsizlik ve işsizliğin yanı sıra bir iç savaşın var olmasıdır. Taliban ve DAESH gibi terör örgütlerinin ülke içinde güçleniyor olması, ekonomik sebepler ve insanların can güvenliğinin olmaması da bu göçte tetikleyici sebeplerdir. Göçmenler çoğu zaman yürüyerek, Iğdır, Ağrı, Van üzerinden Türkiye'ye giriş yapmaya çalışmaktadır.

Emniyet genel Müdürlüğü verilerine göre geçen yıl Ocak-Mart döneminde sadece Erzurum'da yakalanan kaçak göçmen sayısı 5 bin 8 olup, 2019 yılının aynı döneminde bu sayı 13 bin 400'e yükselmiştir.

Afgan göçmenlerin büyük çoğunluğunun İran'da yaşayan Afganlardan daha çok doğrudan Afganistan üzerinden geçen yeni göçmen dalgası olduğu bilinmektedir.

Afganlar, Türkiye'de Suriyelilerden sonra kayıtlı resmi sayı olarak en büyük ikinci göçmen grubu olarak göze çarpmaktadır. Türkiye'de kayıtlı olarak 200 binin üzerinde Afgan göçmen olduğu düşünülmektedir. Afganlar kaçak yollardan Türkiye'ye geçiş yaptıkları için tam anlamı ile bir sayı verilememektedir.

Türkiye'ye bir şekilde gelen Afganlar özellikle ilk etapta Erzurum, Kars, Iğdır çevresinde yaşasalar da ilerleyen zamanlarda iş imkânı çok olduğundan dolayı İstanbul'a gelmektedirler. İstanbul ilinde en fazla Zeytinburnu İlçesinde yerleşmeler de son zamanlarda ev kiralılarının İstanbul iline göre daha uygun olması, emlak sektörünün çok hızlı bir şekilde ilerlemesi, günlük ve sürekli iş imkânının fazla olması gibi nedenlerden dolayı Esenyurt ilçesini tercih etmektedirler.

---

* Dr., Esenyurt Kaymakamı, İstanbul, Türkiye.

AFGANİSTAN'DA DEVLET ve YABANCI MÜDAHALE ARACI OLARAK TALİBAN

The STATE in AFGHANISTAN and TALIBAN as a TOOL of FOREIGN INTERVENTION

Mohammad Rahim RAHIMI*

Devlet

“Ferdiyetten yüce Allah’a ve sonsuzluğa doğru seyreden ve devleti de içine alan hareket çizgisinin üzerindeki duraklar sırasıyla şunlardır: 1. Ferdiyet veya şahsiyet haline gelmiş insan, 2. Aile, 3. Cemaat veya millet, 4. İnsanlık, 5. Devlet kurucusu,6. Devlet, 7. Yüce Allah ve sonsuzluk. Bu hareket çizgisinin adı bazen “Ahlak nizamı” bazen “Devlet nizamı” bazen de “İlahi nizam” olarak karşımıza çıkar. Yani bir nizam olarak devlet en geniş ve derin manasıyla ahlaktan ve ilahi nizamdan bağımsız olarak düşünülemez. (Nurettin Topçu).

Ünlü Fransız siyaset felsefesi filozofu Jean Bodin egemenlik kavramı temelinde devletin sürekliliği meselesini tartışmaktadır. Egemenlik kavramı çerçevesinde çağdaş devlet felsefesinin temellerini atmış olan Bodin devlet gücünün sınırsız, sürekli bölünmez ve tek olmasını savunur. Bodin, egemenliği siyasi topluluğu birleştiren bir güç olarak tarif etmektedir. Bodin’in modern devletin izahı ve açıklama etrafında sarf ettiği bu çaba, yaşadığı dönemin toplumsal sorun ve kargaşalarını bir sonuca bağlama gayreti idi. Bodin’in egemenlik kavramını kurumsallaştırma çabaları tam olarak Protestan ve Katoliklerin aralarındaki iç ihtilaf ve çekişmeler dönemine denk gelmektedir. Bodin’in çaba ve kaygılarının hareket noktası da tam olarak bu iç çekişmelerin sonucunda meydana gelen iç huzursuzluk ve güvensiz ortamının ta kendisi idi

Günümüzün İslam dünyasının tümü özel olarak son 40 senedir savaş içinde olan Afganistan’da iç huzuru bozulmuş sayısız mezhebi ihtilaflar doğmuş ve bu çerçevede Afganistan ağır yabancı müdahalelere maruz kalmıştır. Nitekim bu ihtilaflar sonucunda Afganistan dâhil birçok İslam toprakları yönetimsiz kalıp kanlı savaşların meydana haline gelmiştir. Modern siyasi düşüncenin kurucularından İtalyan

---

* Doktora Öğrencisi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Siyaset Bilimi Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: mrrahimi@gelisim.edu.tr

Machiavelli bulunduğu koşullara göre Bodin'den daha farklı bir siyasi düşünceye sahip olmuştur. Günümüzün İslam dünyası daha çok Bodin'in yaşadığı Fransız toplumuna benzemektedir. Machiavelli'nin yaşadığı İtalya, fiziki olarak parçalanmış bir toplum iken Fransa için aynı şeyleri söylemek güçtür. Fakat Fransa ciddi dinsel bölünmeler ve feodal siyasal hesaplaşmalarla karşı karşıya kalmıştı. Günümüzün İslam dünyası ve makalemizin ana konusu olan Afganistan fiziki parçalanmadan öte ciddi fikri, siyasi ve mezhebi ihtilaflar, iç huzursuzluk ve geniş güvenlik sorunlarıyla karşı karşıya kalmıştır. Afganistan ve Devlet Afganistan eski ismiyle Aryana tarih boyunca birçok devlet isimleriyle birlikte anılmış topraklardır. Günümüzden bin sene evvel Afganistan Gâzne şehrinde Mahmut Gâznevi tarafından Gâzneviler devleti inşa edilmişti. Erken İslam tarihinde vuku bulan bu önemli gelişme İslam dini ve medeniyeti açısından olağanüstü bir gelişme olarak karşımıza çıkmaktadır. Nitekim Gâzne önemli bir siyasi iktisadi, ilim, irfan ve kültür başkenti olarak İslam medeniyetinin önde gelen merkezlerinden birisi haline gelmişti. Sonraki süreçte Afgan Ludiler, Guriler ve Abdaliler aynı misyon ile devletleri kurarak İslam medeniyeti ve Müslümanların izzeti için çabalamışlardır. Dönemin Afganistan'ı İslam medeniyeti ve birikiminin Delhi ve Agra'ya intikal etmesi için bir köprü mahiyetinde idi. Afganistan tarih boyunca gerek jeostratejik gerekse potansiyel enerji kaynaklara sahip olan bir ülke bakımından jeopolitik açıdan büyük devletleri cezbeden ve onların ilgisini çeken bir coğrafya olagelmıştır. Afganistan tarih süresince, zengin maddi kaynaklara sahip olan Hint yarım adası ve Hint denizine meraklı olan her gücün uğradığı ve kat etmek istediği bir ülke olmuştur. Devlet meselesi açısından 18. yüzyıl Afganistan için kritik önem taşımaktadır. 1700'lerin başında bölgede önemli birtakım gelişmeler yaşanırken Afganistan'ın Kandahar şehrinde Safevi yönetimine karşı isyanlar başlatılmış. Söz konusu isyanlar sonucunda 1709'da Kandahar şehri Afganların eline geçmişti. Kandahar, Safevi ailesinin yıkılışını izlerken Safevilerin son hükümdarı olan Nadir şah 20 Haziran 1747'de İran'da öldürülmüştü. Nadir Şah'ın önemli kumandanı ve İran'ın Mazindaran valisi olan Ahmed Şah Dürrânî Kandahar'da ilk milli Afgan devletinin temellerini atmıştı. Her ne kadar bu tarih milli devlet kavramının kullanılması için erken olsa da, İslam Ansiklopedisi dâhil birçok yazılı eserde milli Afgan devlet yazısını görebilmekteyiz. Ahmed Şah Dürrânî tarafından inşa edilmiş olan Afgan devleti, yaşadığı kırılmalarla birlikte 20. yüzyılın sonlarına kadar ayakta kalabilmiştir. Nitekim son üç yüzyıldır Afganistan topraklarında modern devletin tüm unsurları (Nüfus, coğrafiye ve egemenlik unsuru) süreklilik göstermektedir. Afganistan'da devlet konusu ele alınırken önemli birkaç hususun zikredilmesi gerekmektedir. Birincisi, tarih boyunca bu topraklar çok eşitli devlet yapılarının oluşmasına şahit olmuştur. Bu bağlamda Gâzne, Herat, Kabil, Kandahar, Mezar-i Şerif ve Peşaver gibi önemli Afgan şehirler bölgenin büyük İslam devletleri tarafından başkent olarak kullanılmıştır. İkincisi son üç yüzyılın farklı dönemlerde Afganistan'da devletin bekasını tehdit eden en önemli faktör yabancı müdahaleler olagelmıştır. Buna verilecek en basit örnek Afganistan'ın yüzyıllardır Kuzeyde Rusya

ve Güneyde Hin İngiliz yönetimi (1947'e kadar) ile mücadele etmesidir. Ülkenin nizamına karşı ikinci önemli tehdit unsuru yabancı müdahalelerin sonucunda baş gösteren iç kargaşa ve ihtilaflar olmuştur. Nitekim İngilizler 18. Ve 19. Yüzyıllarda ülkeyi zayıflatmak adına "böl ve yönet" politikası uygulamıştır. Bu politikanın asıl amacı merkezi devletin zayıflatılması ve toplumu farklı yöntemlerle içten fethetme çabaları idi. Amanullah Han döneminde iç nedenler ile birlikte dış müdahalelerin ve dış müdahalelerin iç müdahaleleri destekleyici ve tamamlayıcı bir mahiyette olduğu apaçık ortadadır. Afgan devletinin Amanullah Han sonrası yaşadığı en büyük kırılma noktası Afgan-Rus savaşı olmuştur. Elbette bu hiç de geçmişte yaşanan kırılmalara benzemeyip Afganistan ve Afganlar için çok etkisi yaratmaya neden olmuştur. Kırk senedir bu şoku bir türlü atlatamayan Afganistan, uluslararası siyaset literatüründe "Afganistan sorunu" haline gelmiştir. Gelinek noktaya baktığımızda tüm uluslararası ve bölgesel güçlerin müdahil olduğu Afganistan geçen kırk senede kaybettiği en değerli şey "üç yüzyıllık Nizamı" (Devleti)'dir. 1993'te Mücahitlerin Kabil'e girmesiyle devlet nizamı dağılmıştır. Yabancı müdahale olarak 1929'da olanın aksine bu kez Kuzeyden SSCB 4 Afganistan'ı işgal etmişti. Devletin ortadan kaldırılmasında Ruslar ile savaşan farklı mücahit grupları, komünistler ve Taliban dış müdahalelerden gücünü alan önde gelen iç unsur ve faktörler olmuştur. Afganistan'da Nizamın yıkılışı ve Taliban Faktörü Hint denizine inme hayalini taşıyan Ruslar 1979'da, SSCB'nin dağılmasına neden olan bir hamle yaparak "imparatorlukların mezarı" denilen Afganistan'ı işgal etmiş. SSCB'nin söz konusu bu hamlesi sadece Afganistan değil tüm bölgeyi derinden etkiledi. Afganistan'ın kaderini değiştirecek nitelikte olan işgal çok farklı alanlarda Afganistan'ı olumsuz yönde etkiledi. Dünyanın hızla büyümekte olup Küreselleştiği bir ortamda vuku bulan Afgan-Rus savaşı, sadece Afganistan'ın ilerlemesine engel olmakla kalmayıp onlarca sene ülkenin geriye gitmesine sebep olmuş. Gerek ekonomi ve siyaset gerek eğitim, kültür, sanat alanında hızlı büyüyen, gelişen ve uzmanlaşan bir ortam içerisinde Afganistan uzun bir duraklama dönemi yaşadı. II. Dünya Savaşından sonra gerçekleşen bölgesel savaşlardan bir tanesi olan Afgan-Rus savaşının Afganistan'a verdiği en büyük zarar devlet yapısının yıpratılması idi. Söz konusu bu savaşın sonucunda, 1747'de Ahmed Şah Dürrânî tarafından temelleri atılmış olan devletin sütunları ilk kez bu denli feci şekilde sarsıldı. 1850'lerde askeri modernleşme çerçevesinde Emir Şer Ali Han tarafından inşa edilen ve daha sonra güçlü bir merkezi devletin mimarı olan Abdurrahman Han, oğlu Habibullah Han ve torunu Amanullah Han tarafından güçlendiren Afgan ordusu Rus-Afgan savaşı sürecinde dağılmaya mahkûm olmuştur. 1747'den bu yana yaşanan tüm kırılmalarla birlikte ayakta durup sürdürülebilen bir Afgan devletinden bahsetmek pekâlâ mümkündür. SSCB'nin işgali ve farklı mücahit grupların arasındaki iç çekişmeler sonucunda ülkedeki merkezi devlet yapısı temelden sarsıldı. Muhammed İkbâl'in, kalbi- Asya (Asya'nın kalbi) diye adlandırdığı Afganistan'ın yönetim boşluğu içinde kalması, ciddi uluslararası ve bölgesel krizlerin ortaya çıkmasına neden oldu. Afganistan devlet kurumunun ortadan kaldırılmasında SSCB'nin oynadığı rol kadar iç

sebeplerin oynadığı roller de fevkalade önemli olmuştur. 1973'te Muhammed Zahir Şah'ın (1933-1973) göz tedavisi için İtalya'da olduğu süre zarfında Muhammed Davud Han'ın yaptığı darbe Devletin yapısını sarsan ilk hamle olmuştur. Kendilerini İslam'ın koruyucuları olarak düşünen ve devlete karşı kılıç sallamaktan çekinmeyen tecrübesiz gençlerden oluşan İslamcı gruplar (farklı mücahit grupları ve Taliban) devletin temelini yıkan önemli iç faktörlerden biridir. 5 İslam geleneğinden rengini almış olan Afgan devletinin yıkılışında, 1960'ların sonunda Afganistan'a intikal eden İslamcılık düşüncesinin rolü fevkalade büyük olmuştur. Afganların geleneksel din anlayışının tersine İslamcı gruplar merkezi yönetime karşı silah doğrultabilmiştir. 1970'lerin başlarında Davud Han'ın liderliğinde gerçekleşen darbe sonucunda meydana gelen kargaşa İslamcılar ve komünistler için bir fırsat haline gelmiştir. Her iki grup merkezi devlete karşı kışkırtıcı ve tahrip edici hareket ve faaliyetlerde bulunmuştur. Komünistler devletin önemli kurumlarında uzun zamandır var olan bir olguyken, İslamcılar özellikle üniversitelerde gençlerin arasında kendi taraftarlarını bulmayı çabalamıştır. Komünistlerin darbe teşebbüsü sonucunda Afganistan'da filli olarak komünistler hâkim duruma gelmiştir. Komünist yönetimin icraatları ülkede karşılık bulmayıp üstelik milletin gazabına sebep olmuştur. Kargaşaların büyümesiyle SSCB'nin askeri müdahalesi gerçekleşmiş ve 40 senelik uzun ve yıkıcı bir savaşın başlamasına sebep olmuştur. Ruslarla savaşan farklı mücahit gruplardan birisi Taliban, geleneksel din anlayışına sahip medrese kökenli talebeler idi. Afgan-Rus savaşı sırasında mücahitler kendi aralarında farklı siyasi gruplara ayrılrsa da Taliban herhangi müstakil bir siyasi grup oluşturmamıştır. SSCB işgali sonrası mücahit grupları kendi aralarında savaşırken Taliban tarafsız kalmayı tercih etmişti. Mücahitlerin aralarındaki ihtilaf sonucunda ortaya çıkmış olan kargaşa yeterince yorulmuş olan Afganları daha da bitkin hale getirmiştir. Afganlar söz konusu durumdan kurtulmanın yolunu ararken, 1996 yılında Kandahar'da baş gösteren Taliban örgütü var olan iç savaşların bitirilmesi sözü ile ortaya çıkmış ve Afgan halkı için bir kurtarıcı olarak kendini konumlandırmıştır. Taliban hareketinin siyasi zihniyet itibarıyla selefi bir hareket olarak adlandırılması yanlış olmayacaktır. Nitekim selefi Suudi yönetimi de Taliban'ı resmi olarak tanıyan üç ülkeden birisi olmuştur. Taliban Suudi Arabistan, Pakistan ve Birleşik Arap Emirlikleri dışında başka hiçbir ülke tarafından tanınmamıştır. Söz konusu üç ülke bile diplomatik ilişkilerden ziyade gizli, gayri resmi, istihbarat ve bölgesel ihtilaflara dayalı bir ikili ilişkiler zincirini geliştirmişti. Taliban'ın Mezar-i Şerif vilayetini ele geçirdikten sonra 9 İranlı diplomatın infaz edilmesi, söz konusu bölgesel rekabetlerin ne denli şiddetli olduğunu göstermektedir. Bir devlet ve yönetimden daha çok bir çete grubuna benzeyen Taliban yönetimi, ülkenin siyasi geleneğe verdiği zararın daha fazlasını ülkede hâkim olan kültüre, millet anlayışına, kadınlara, eğitim ve tarih alanına vermiştir. Özellikle Pakistan istihbaratı ile yakın ilişki ve 6 işbirliği içinde olan Taliban ülkenin gerek iç gerekse dış işlerinde bir baskı aracı olarak kullanıldı/kullanılmaya da devam etmektedir. Geldiği günden dağıldığı güne dek iç savaş ile meşgul olan Taliban, yirmi birinci yüzyılın bürokrasi, polis ve ordu adında

herhangi bir teşkil ve yapıya sahip olmayan tek ve enteresan örnektir. 11 Eylül vakasından sonra 2001’de, ABD neredeyse tüm dünyanın muvafakatiyle Afganistan’a saldırıp iki hafta içinde sözde “Taliban yönetim ”ini ortadan kaldırdı. ABD ve NATO’nun bu girişimi Afganistan’a birçok fırsat sunmakla birlikte zor günlerin de habercisi olmuştur. 2001’den sonra Taliban örgütü başvurduğu terör hamleleriyle dünya gündeminden hiç düşmeyen bir örgüt haline geldi. 2001’den sonra Taliban üyelerinin çok büyük bir kısmı Pakistan’a geçerek özellikle Beluçistan ve Hayber Peştunhva eyaletlerinin kent merkezlerine yerleştiler. Pakistan 2001’de, bir yandan ABD’nin yanında durarak Afganistan’a saldırması için üs ve hava yolunu açarken, bir yandan da bugüne kadar Taliban militanlarını topraklarında barındırıp özellikle eğitim, lojistik ve istihbarat konusunda önemsenecek derecede destek sağladı. Taliban lideri Molla Ömer, El-kaide lideri Osama Bin Ladin ve Ömer’den sonra gelen Taliban lideri Molla Mansur ve daha nice Terör örgütleri üyelerinin Pakistan topraklarında öldürülmesi, uluslararası alanda Pakistan devletinin teröre destek veren bir devlet olarak tanınmasına sebep olmuştur. Son zamanlarda uluslararası alanda Pakistan’ın söz konusu bu tutumuna karşı yaptırımlar uygulanmıştır. Taliban özellikle 2007’den sonra Pakistan ve diğer bölgesel ve uluslararası güçler tarafından Afganistan’a karşı sert bir müdahale aracı olarak kullanılmaktadırlar. Özellikle son on dört senedir devlet tarafından inşa edilmiş olan yapılar (kamu binaları, okullar, mescitler, ana yollar, köprüler ve binlerce alt geçitler) Taliban tarafından yıkıp yakılmıştır. (2001-2008) arası Pakistan cumhurbaşkanı olarak görev yapmış olan Pervez Müşerref 2015’te ünlü İngiliz gazetesiyle gerçekleştirdiği röportajda, Pakistan’ın istihbarat ve ordusunun 2002’den beri Taliban’a ciddi bir şekilde destek sağladığını dile getirdi. Müşerref, Pakistan ordusunun Taliban terör örgütüne verdiği desteğin esas nedeninin Afganistan’daki Hamid Karzai yönetiminin Hint yanlısı olduğuna inanıyordu. Pakistan bu çerçevede senelerce, “Good and Bad Taliban” iyi ve kötü Taliban Politikası uyguladı. Afganistan’da savaşan Taliban Pakistan için iyi Taliban iken, Pakistan’da savaşan Taliban kötü Taliban idi. Fakat hepimizin bildiği gibi özellikle 7 2010’dan sonra Taliban (Pakistan Taliban Hareketi) Pakistan’ın farklı şehirlerinde çok sayıda terör hamlelerinde bulundular. Tüm bunlara rağmen Pakistan ordusu ve istihbaratı Afgan Taliban hareketine destek vermeye devam etmektedir. Bu anlamda Pakistan sadece uluslararası siyasi arenada teröre destek veren bir devlet olduğu algısı uyandırmakla kalmayıp ciddi ekonomik zararlara da katlanmak zorunda kalmıştır. Pakistan’ın farklı terör örgütlerine sağladığı desteklerden dolayı 2008’den 2015’e kadar birkaç kez FATF’nin gri hatta kara listesine alındığını görmekteyiz. Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Yönelik çalışan Mali Eylem Görev Gücü (FATF), en son Şubat ayında gri listesine aldığı Pakistan’ı kara listeye eklemek için çabalamaktadır. Ekonomik açıdan son derece zor şartlardan geçen Pakistan’ın Kara listeye alınması ülkenin genelini etkileyecektir. Onun içindir ki Pakistan Mali Eylem Görev Gücü kararından sonra ülke genelinde birçok vakıf, dernek, medrese ve benzer kişi ve kuruluşlara karşı operasyonlar düzenledi. Şubat ayında Hint

kontrolünde olan Keşmir’de canlı bomba saldırısından sonra Mayıs ayında Pakistan ordusu sözcüsü Asif Gafoor, Pakistan’da faaliyet gösteren kayıtsız otuz bin medresenin kayıt altına alınması ile ilgili açıklamalarda bulundu. Onlarca senedir Keşmir ve Afganistan için din adına savaşacak gençleri yetiştirip eğiten bu medreselerin kayıt altına alınmasının bölgede terör etkisinin azalmasına katkıda bulunup bulunmayacağını zaman gösterecektir. Sonuç Yerine Batıda modern emperyalist devletlerin inşası ve kapitalist zihniyetlerin bir sonucu olarak kendisinden zayıf ve küçük olan ülkelerin sömürülmesi fikri inşa edilirken buna karşı Doğu İslam topraklarında İslamcılık düşüncesi çerçevesinde sömürgeciliğe tepki olarak bir fikriyat zinciri ortaya çıkmıştır. Batı emperyalizmine karşı gelişen İslamcılık düşüncesi temel olarak Batı kökenli modernleşme olgusuyla benzer ve müşterek değerleri savunmaktadır. İslam dininin yeni yorumu olan İslamcılık düşüncesinde, İslam dininin temel kavramları baştan anlamlandırılmaya çalışılmıştır. Nitekim “Cihat” kavramı bunlardan birisi olmuştur. İslamcıların tarif ettiği cihat çerçevesinde iki yüz senedir Müslümanlar kendi aralarında savaşmakla meşgul olup birbirini kırmaktadırlar. Bu tanı ve tarif etrafında Afganistan başta olmak üzere birçok İslam ülkelerinde nizamlar yıkılmaya mahkûm olmuşlardır. Gelinen noktaya baktığımızda, 1970’lerde dünyanın 8 gidişatından habersiz ve bir o kadar de tecrübesiz İslamcı gençlerin Davud Han yönetimine, başka bir deyişle Afganistan’da hâkim olan nizama silah doğrultması telafisi olmayacak düzeyde büyük bir hata olmuştur. Din adına bir İslam ülkesi olan Afganistan’da nizamın yıkılışı milyonlarca Müslümanların izzetine hasar vermiştir. Merhum Topçu’nun devlet tarifinden yola çıkarak Devletin yıkılışı “İlahi nizamın” ortadan kaldırışı demektir. Fikir ve düşünce itibarıyla, Yerlilik ve aidiyet ilkesinden yoksun olan ve Afganistan’da devlet nizamını yıkanlar, fertlerin Allah ile olan ilişkilerinin kesilmesine neden olup ülkede hâkimiyet kavramını yok etmiştir. Sonuç olarak devlet nizamının yıkılışı gerek Afganistan gerek Afganistan tecrübesinden ders almayan diğer Müslüman ülkeler için son derece acı bir tecrübe olarak karşımıza çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Devlet, Afganistan, Taliban

Keywords: State, Afghanistan, Taliban

DOĞU'NUN HAKİKAT ARAYIŞI, BATI'NIN KEŞFETME SÜRECİNDE "AKIL"

*"RATIONAL MIND" in the REALITY QUEST of the EAST, and in
the DISCOVERY PROCESS of the WEST*

Alper MUMYAKMAZ*

Öz

Bu çalışma aklın Doğu'daki (özellikle de İslam toplumlarında) yeri ile Batı'daki yerinin nasıl şekillendirilip konumlandırıldığı üzerinde durmakta ve iki medeniyetin akıl üzerinden geçirdiği süreci karşılaştırarak anlamaya çalışmaktadır. Doğu'da hakikatin Batı'da ise dünyayı keşfetme sürecinin bir aracı olarak görülen akıl, her iki coğrafyada farklı bir seyir izlemiştir. Doğu'da özellikle İslam coğrafyasında doğruyu yanlıştan, iyiyi kötüden ve güzeli çirkinden ayıran bir güç olarak akıl, nakille daima sancılı bir ilişki yaşamıştır. Zaman zaman aklın, zaman zaman da naklin yüceltiği bu süreçte akıl, İslam coğrafyasının temel kırılma noktalarından birisi olmuştur. Çeşitli kelami ekoller üzerinden yaşanan bu ayrılaşma zaman içerisinde derin bölünmelerin ortaya çıkmasına neden olmuş, akıl epistemolojik bir değer olarak görülmüştür. Bilgi edinmeye yarayan bir güç olarak aklın yeri ve önemi Kur'an da birçok kez tekrarlanmış, ancak ilahi hakikatleri sezme, anlama ve yorumlanma konusunda çeşitli farklılıklar ortaya çıkmıştır. Aklın nereye kadar ve ne şekilde kullanılacağıyla ilgili yaşanan bu ayrılaşmada Selefilik akli safdışı ederken, Eşarilik ve Maturidilik ekolleri ise akli ön plana çıkarmıştır.

Aklın her şeyi kavramaktan aciz olduğunu ileri süren Selefilere kıyasla Eşariler ve Maturidiler, akla daha fazla güvenmişler ve düşünerek elde edilen bilgiye değer vermişlerdir. Muhakeme etme ve akıl yürütmenin insan için fitri bir durum olduğunu söyleyen Maturidi, insanın bu güçten mahrum kalmasının ya da bırakılmasının insanın özsel ve biricik doğasını terk etmek anlamına geleceğini belirtmiş, bu fiillerin ahlaki yaşamın temeli olduğunu iddia etmiştir. Buna karşın sadece tecrübeye dayanan akli önemseyen Selefilik ise akilla nassı aynileştiren akıl anlayışını kabul etmiş, eleştirel akla önem vermemiştir. Aklın İslam dünyasındaki yeri ve işlevselliği Doğu'ya göre Batı'da farklı bir süreç geçirmiş, geleneksel bilim ile

---

* Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Yozgat, Türkiye, E-posta: alpermumyalmaz@gmail.com

modern bilim arasında 13. Yüzyıldan itibaren bir ayrımlaşma şekillenmeye başlamıştır. Batıyla ortak bir antikite mirasına sahip olan İslam, Batı ile benzer bir dini ve felsefi evreni paylaşmasına rağmen geleneksel bakış açısını devam ettirmiştir. İslam coğrafyası Hint ve eski İran'da yaşanan bilimsel gelişmeleri bu antik mirasla birlikte 11. Yüzyıldan itibaren Latinceye yapılan çevirilerle Batıya aktarmış, bundan sonra yaşanacak gelişmelere önemli bir miras nakletmiştir. Bu süreçte Batı, felsefi ve teolojik açıdan tabiatı kutsal olandan arındırmaya başlamış ve onu tamamen niceliksel mahiyeti olan bir çalışma nesnesine dönüştürmüştür.

13. yüzyıldan itibaren Batı'da nominalizmle birlikte Hristiyan felsefesi zayıflamaya yüz tutmuş, akılcı ve hümanist felsefi gelişmeler egemen olmaya başlamıştır. Bu gelişme Descartes, Galileo ve Newton tarafından gerçekleştirilen bilimsel devrimi hazırlamış, yepyeni bir bilimin doğduğu bu dönemde geleneksel dünya görüşü unutulmaya başlanmıştır. Tabiatın manevi boyutunun ihmal edildiği, niceliksel alanda ise birçok keşfin yapıldığı bu dönemin acı sonuçları ise sonradan ortaya çıkmış, Batı'daki bu gelişmelere karşı Doğu'da ise kutsal hâkimiyetini devam ettirmiştir.

Doğu, insan-tabiat dengesine ve tabiatın insan hayatındaki manevi öneminin bilincine dayanan kendi geleneksel dünya görüşleri çerçevesinde sanatsal, düşünsel ve teknolojik abideler ortaya koymayı sürdürürken Batı, tabiatı kontrol altına alan niceliksel bir bilim anlayışı inşa etmiştir. Düşünmeye, tefekküre değil güce dayanan bu Batılı bilim anlayışı kutsalın ağırlığını üzerinden atmış yeni bir dünyayı keşfetmeye çalışmıştır. Bu süreçte Batı tabiat üzerinde hâkimiyet kurmaya başlamış ve onu metalaştırmıştır.

Bugün ise modern bilim insanın kutsala, tabiata ve kendisine yabancılaşmasıyla birlikte insanları yeni arayışlara yönlendirmektedir. Bu bağlamda yaşanan yol ayrımının uzun ve zengin bilimsel gelenekleriyle Descartes ve Galileo gibi isimlerin Doğu'da değil de Batı'da ortaya çıkması manidardır. Günümüz insanlığının içine düştüğü bunalımın kökenlerini bulmak için Batı'da ve Doğu'da bu iki medeniyetin yollarının neden ayrıldığını anlamak gerekir. Gelenekten sıyrılıp akli merkeze alan bu yeni medeniyet anlayışı dünyayı keşfetmenin yanında ona egemen olma arzusuyla Doğu'dan ayrışır. Bu keşfetme çağı aynı zamanda bir sömürü, hâkimiyet ve tabii zenginlikleri ele geçirme çağı olmuştur. Bu süreç Batı merkezli bilim anlayışını Rönesans'tan itibaren güç ve kontrol ile birlikte tabiatın boyunduruk altına alınıp sömürülen bir konuma getirmiştir. Dolayısıyla bilim Doğu karşısında Batıda güç, kontrol ve zenginlikle anılır olmuştur.

Aklın Batıdaki macerasıyla Doğu'daki seyrini onu kullanma metodolojileri açısından çözümlenmeye çalışan bu çalışma iki farklı medeniyeti akla atfedilen anlam üzerinden analiz etmeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akıl, Nakil, Doğu, Batı

SOSYAL MEDYA YÖNETİMİ ve BÖLGESEL ÇATIŞMALAR

MANAGEMENT of SOCIAL MEDIA and REGIONAL CONFLICTS

Murat TOPCU*

Öz

Son yıllarda dünyada büyük güç haline gelen sosyal medya bireyi ön plana çıkartmış ve daha görünür kılmıştır. Sosyal medyanın birey üzerinde, sosyal medya dünyasında geçirdiği zamana bağlı olarak toplumda yalnızlaşması, saldırganlığının artması, depresyona girmesi, geleceğe yönelik kaygılarının artması ve uyku bozuklukları gibi tıbbi yönden ortaya çıkan zararlı etkileri bulunmaktadır. Sosyal medyada inanç, kültür, mikro milliyetçilik, işsizlik, gelir dağılımı adaletsizliği, ekonomik sıkıntılar ve sosyo-ekonomik dengesizlikler gibi birçok faktör, sosyal medyanın birey üzerindeki olumsuz etkenleri ile birleştiğinde toplumsal çatışmaya zemin hazırlamaktadır. Bu bağlamda çalışmada metodolojik olarak gözlem tekniği kullanılmıştır. Bireysel sosyal medya kontrol yöntemi uygulaması sonucunda; farklı kültürden, inançtan bireylerin sosyal medyanın çok fazla etkisinde kalmadan, çatışma ortamı oluşturmadan, bireysel sosyal medya dünyalarını yönetebildikleri ve bireysel gerilimleri azaltarak toplumsal çatışmaların önlenmesine katkı sunabildikleri gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Sosyal Medya Yönetimi, Bölgesel Çatışma,

GİRİŞ

Dünyada 2000 sonrası sosyal medyada yapılan çağrılar ve oluşturulan içerikler vasıtasıyla meydana gelen toplumsal ve bölgesel çatışmaları incelediğimizde, 2005 yılından itibaren sosyal medyanın yaygınlaşmasına paralel bir artış sergilediği görülmektedir. Sosyal medya üzerinden örgütlenerek yönetilen bu gösteri ve çatışmalar sonucunda, Arap baharında olduğu gibi bazı ülkelerde mitingler ve protestolar, halk ayaklanmaları ve silahlı çatışmalara dönüşmüş, hükümet değişimlerine, askeri darbelere neden olmuştur. Bazılarında büyük can kayıpları ile bastırılmış, bazılarında ise bölgesel çatışmalar iç savaşa dönüşerek uzun yıllar devam etmiş ve halende devam etmektedir. İnternet ve sosyal medya kullanımı ile

---

* Doktora Öğrencisi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: mtopcu587@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0003-0660-6399

toplumsal ve bölgesel çatışmalardaki artış birlikte incelendiğinde sosyal medyanın toplumsal çatışmalardaki rolü şu şekilde ortaya çıkmaktadır. Sosyal medyada toplumsal ve bölgesel çatışmaların temelini oluşturan inanç, kültür, mikro milliyetçilik, işsizlik, gelir dağılımı adaletsizliği, ekonomik sıkıntılar ve sosyo-ekonomik dengesizliklere yönelik paylaşımlar, sosyal medyanın tıbbi yönden ortaya çıkan zararlı etkenleri ile birleştiğinde (bireyin toplumda yalnızlaşması, saldırganlığının artması, depresyona girmesi, geleceğe yönelik kaygılarının artması ve uyku bozuklukları..vb) toplumsal çatışmalar için uygun zemin ve psikolojik ortam oluşmaktadır. Çalışma bu noktadan hareketle sosyal medyanın neden olduğu toplumsal çatışmaların nasıl azaltılabileceği üzerine odaklanmakta ve gözleme dayalı analizler sunmaktadır.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE METODOLOJİSİ

Çalışmada metodolojik olarak, literatürden ve gözlem tekniğinden yararlanarak yapılan çıkarımlar doğrultusunda, şu sorulara cevap aranmıştır. Birinci olarak sosyal medyanın fayda ve zararları nelerdir? Dünyada sosyal medyanın kullanım istatistikleri özellikle Asya Pasifik coğrafyasında nasıldır? Sosyal medyada paylaşılan yanlış ve yönlendirici paylaşımlar ve bilgiler bireyden başlayarak bölgesel çatışmalara uzanan süreçte nasıl bir rol oynamaktadır? Son olarak literatür ve üniversite öğrencileri üzerinde 2 yıllık gözleme dayalı olarak elde edilen sonuçlar çerçevesinde, kişisel seviyede sosyal medya nasıl yönetilmelidir ve bölgesel çatışmaları azaltmada nasıl kullanılabilir? Legal veya illegal kişi kurum kuruluşlar tarafından yanlış, belirli amaçlara yönelik içeriklerin, fikir ve davranışlarımızı etki altına alması nasıl azaltılabilir? Bu sorulara cevap arayan gözlem, tespit ve uygulama sonuçları ise aşağıda sunulmuştur.

BULGULAR

Üniversite öğrencileri üzerinde yaklaşık 2 yıldır yaptığım gözlem ve tespitlere göre; gençler zamanlarının çok büyük bir kısmını sosyal medya dünyası içerisinde geçirmektedirler. Bilginin kaynağını sorgulama ve araştırma alışkanlıkları oldukça düşük seviyededir. Dünyadaki, ülkesindeki olaylara ve gelişmelere yönelik, fikir ve düşüncelerini sosyal medyada yanlış ve belirli amaçlar doğrultusunda dolaşıma sokulan paylaşımlar üzerinden oluşturmakta, tavır ve davranışlarını, tepkilerini bu çerçevede ortaya koymaktadırlar. Sosyal medya bireysel farklılıklardan toplumsal çatışmalara ilerleyen süreçte yönlendirme, organizasyon ve bağlantı görevi üstlendiği tespit edilmiştir.

TARTIŞMA

Dünya üzerinde yaşayan 7 milyar 676 milyon nüfusun %56'sı bugün kentli nüfusa dönüşmüştür. Bu nüfusun %67 si mobil telefon kullanıcısı, %57 si internet kullanıcısı, % 45'i sosyal medya kullanıcısıdır. Sosyal medya kullanımı Amerika kıtasında ortalama %60, Avrupa kıtasında %55 iken Çin'de %16, Güney Asya'da

%24 ile dünya ortalamasının oldukça altındadır. Bu istatistikler bize özellikle Çin resmi makamlarının ve Güney Asya'daki devletlerin sosyal medya kullanımından çekindikleri ve sosyal medya kullanımını kontrol altında tuttuklarının göstergesidir. Dünya genelinde Haziran 2018-Haziran 2019 arası nüfus artış oranı yıllık %1 iken, aynı dönemde sosyal medya kullanım oranının 10 kat, internet kullanım oranı ise 9 kat artmıştır. Son yıllarda dünyada bu kadar yaygınlaşan sosyal medya bireyi ön plana çıkartarak, daha fazla görünür kılarak büyük bir güç haline gelmiş ve bireysel farklılıklardan bölgesel çatışmalara uzanan süreçte önemli rol oynamaya başlamıştır.

Toplumun sosyal medya tarafından gerginleştirilerek çatışmaya hazır hale getirilmesi şu şekilde gerçekleştirilmektedir. İlk aşamada bireysel farklılıkların ortaya çıkartılmasını sağlayacak paylaşımların dolaşıma sokulması. İkinci aşamada bireylerin belirli ideolojiler etrafında birleştirilerek toplumsal seviyede farklı tepki ve fikir gruplarının oluşturulması. Üçüncü aşamada belirginleşen farklılıklarının kırılmaya hazır toplumsal fay hatlarına dönüştürülmesi. Nihai aşamada bireysel tepki ve kızgınlıkların artırılması, sosyal medya üzerinden gerçekleştirilen çağrılar ile bu tepkilerin gerçek hayatta gösterilere, toplumsal çatışmalara veya bölgesel çatışmalara dönüştürülmesi ile süreç tamamlanmaktadır. Bireyden topluma doğru ilerleyen bu dört aşamalı sürece "**çatışma piramidi**" diyoruz. Sosyal medya; bu piramidin oluşumunda "**yönlendirme, organizasyon ve bağlantı**" görevi üstlenmektedir.

Yukarıda yapılan tespitler doğrultusunda çalışmanın temel sorunu, legal veya illegal kişi kurum kuruluşlar tarafından yanlı, belirli amaçlara yönelik içeriklerin, fikir ve davranışlarımızı etki altına almasını azaltarak, bireysel farklılaşmadan başlayarak toplumsal çatışmalara kadar uzanan üst katmanlardaki büyük çatışmaların azaltılmasına nasıl katkı sunabiliriz? Sorusunun cevabının "**bireysel sosyal medya yönetimi**" olarak adlandırdığımız bir yöntemle gerçekleştirebileceğimiz öngörülmüştür.

Bireysel sosyal medya yönetimi; kişilerin olaylar karşısındaki fikir, düşünce ve yorumlarını sosyal medyanın tesirinden kurtarması, olaylara belirli mantık ve bilimsel süzgeçlerden geçirerek bakma süreci olarak tanımlanmıştır. Bireysel sosyal medya yönetimi üniversite öğrencileri arasında şu slogan vasıtasıyla geliştirilerek yaymaya çalışılmıştır. Kaynağını bilmediğiniz su, size birileri tarafından kapalı kap içerisinde sunulsa içermisiniz? Verilen cevapların çoğunluğu "hayır" olmuştur. O halde kaynağını bilmediğiniz bilgileri neden yaşamınıza ve fikir dünyanıza sokuyorsunuz? Soruları ile başlayan bireysel sosyal medya dünyasını sorgulama süreci öğrenciler arasında her tartışma veya fikir beyanında uygulamaya ve sorgulanmaya başlandıktan sonra, Birçok farklı kültür ve düşünceden öğrencinin, sosyal medya üzerindeki paylaşımların çok az etkisinde kalarak, çatışma içerisine

girmeden, değişik ortamlarda bir araya gelebildikleri ve zaman geçirdikleri gözlemlenmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kişilerin “bireysel sosyal medya yönetimi” uygulaması ile kendi sosyal medya dünyalarını kontrol altına almalarının, sosyal medyadaki içeriklerin, düşünce tavır ve davranışlarına yansımaları engelleyebileceği, bu sayede çatışma piramidinin daha alt katmanlarında oluşturulan uzlaşının, üst katmanlardaki toplumsal ve bölgesel çatışmaların azaltılarak, toplumsal barışa katkı sunabileceği gözlemlenmiştir. Bu şekilde gözlemlerin çok geniş ve farklı topluluklar üzerinde yapılması, uygulamanın denenmesi sosyal medyanın bireysel ve toplumsal çatışmalar ile olan ilişkilerinin değişik boyutlarının ortaya çıkartılmasına katkı sunabilir.

KOPENHAG OKULU'NUN GÜVENLİKLEŞTİRME TEORİSİ BAĞLAMINDA KEŞMİR ve DAĞLIK KARABAĞ SORUNLARI: İSTİKRARSIZLIK ADLI İSTİKRAR

The PROBLEMS of KASHMIR and NAGORNO-KARABAKH in the CONTEXT of CONSTRUCTIVISM and the THEORY of SECURITIZATION: STABILITY CALLED UNSTABILITY

Keisuke WAKIZAKA*

Öz

Tarihsel sürece bakarsak, hem Keşmir hem de Karabağ Sorunları emperyalist sistemin dağılma sürecinde emperyalist politikasının mirası olarak ortaya çıkmıştır. Keşmir Sorunu İngiliz Emperyalist sistemi ve İngiliz Hindistanı adlı kocaman bölgenin dağılma sürecinde ortaya çıkmıştır. 1947'dan önce hem Hindistan hem de Pakistan İngiliz sömürgesi altındaydı ve bölgedeki herkes İngiliz vatandaşı olarak geçirdi. Bu durumda Güney Asya'daki dini-etnik çatışmaları «İngiltere'nin iç politika meselesi» olarak kabul edilirdi. Diğer yandan, İngiltere Hindistan'ı yönetirken «Böl-Yönet» yöntemini benimsemiş ve bölgedeki halkları birleştirmemek için çaba harcamıştır. Başta İngiltere Aslen Müslüman bölgesi olan Keşmir Bölgesini yönetmek için o bölgeyi Hindu dinini benimseyen Cemmu Prensi'ne bıraktı. Bunun dışında İngiltere Müslümanlar ve Hinduuları bölmek için çeşitli politikalar uygulanmıştır. Bunun sonucu olarak bölgede Hindu-Müslüman gerginliği tırmanmaya deva etmiş ve sonunda 1947'de Hindistan ve Pakistan ayrı ayrı bağımsızlığı ilan etmiştir. Cemmu-Keşmir bölgedeki çoğunluğun Müslümanlar olmasına rağmen hükümdar Hindu olduğundan dolayı Hindistan'a bağlanmayı tercih etmiştir. Bu süreçte günümüze kadar 3 defa Hindistan-Pakistan Savaşları yaşanmış ve günümüzde de yerel çatışmalar devam etmektedir.

Dağlık Karabağ Sorunu da Rus Çarlığı ve SSCB'nin dağılma sürecinde ortaya çıktı. Bu ülkeler yılından önce Ermenistan ve Azerbaycan Rus hâkimiyeti altındaydı ve bölgedekiler ise Rus-Sovyet vatandaşı olarak geçirdi. Bu durumda Türk-Ermeni anlaşmazlığı ve çatışmaları «Rusya-SSCB'nin iç politika meselesi» olarak kabul

---

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: kwakizaka@gelisim.edu.tr

edilirdi. Ama Rusya ve SSCB de «böl ve yönet» yöntemini kullanırdı ve bölgedeki halkları birleştirmemek için çaba harcarmıştır. Rusya 19. yüzyıla kadar çoğunluğunun Müslümanlar olduğu Dağlık Karabağ ve Ermenistan'a Ermeni nüfusunu hızla yerleştirmeye başlamış ve bölge idaresini Ermeniler ve Gürcüler gibi gruplara vermiştir. Ayrıca Rusya Türk karşıtı Ermeni milliyetçiliğinin yükselmesini teşvik etti ve sonuç olarak Kafkasya ve Anadolu'da şiddetli Türk-Ermeni çatışmaları çıkmıştır. SSCB Karabağ'ı Azerbaycan'a geri verirken Ermenilerin Karabağ'a yerleşme süreci de devam etmiştir. 1980'li yılların sonundaki Perestroyka esnasında hem Ermeniler hem de Türkler arasında milliyetçilik yükselmiş ve bu durum Karabağ'daki şiddetli savaşa yol açtı. Karabağ 1993'dan sonra de facto devlet olarak varlığını sürdürürken 1990'lı yıllardaki savaştan başka Azerbaycan ve Ermenistan arasında yerel çatışmalar devam etmektedir. Böylece hem Karabağ hem de Keşmir Sorunları birbirlerine benzer süreci izleyerek bölgesel-etnik çatışma olarak ortaya çıkmıştır.

Diğer yandan, Keşmir Sorunu yabancı devletlerin müdahalesinden dolayı uluslararası çatışma haline gelmiştir. Soğuk Savaş esnasında Güney Asya aynı zamanda Amerika yanlısı Batı Bloğu ve SSCB yanlısı Doğu Bloğu arasındaki cepheydi. Günümüzde ise yabancı devletler Güney Asya'daki terörizmi dünya güvenliğine tehdit olarak gündeme getirerek bölgede kalma meşruiyetini pekiştirmeye çalışmaktadır. Dağlık Karabağ Sorunu da Ermenistan ve Azerbaycan'ın dışında yabancı devletler, özellikle Rusya ve İran'ın müdahalesinden dolayı uluslararası çatışma haline gelmiştir. Rusya ve İran başta olmak üzere yabancı ülkeler «Karabağ'da barış sağlamakla Kafkasya'ya istikrarı getirmek» söylemiyle Karabağ Meselesi'ni kendi güvenlik meselesi olarak gündeme getirerek kendilerin Kafkasya'da kalmaya devam etmesi konusunda uluslararası/iç kamuoyunu ikna etmekte ve kendi meşruiyetini güçlendirmeye çalışmaktadır.

Ayrıca taraf devletlerinin iç politikalarına baktığımızda da bu devletler kendi meşruiyetini güçlendirmek için bu meseleleri kullandığını ve meselelerin çözümünü istemediklerini görebiliriz. Mesela, Keşmir Sorunu konusunda Pakistan'da seküler ulusal kimliği yeterince gelişmemiştir. Ayrıca, Pakistan'ın kötü ekonomik durumu ve zengin-fakir uçurumu Pakistan halkının birleşmesini engellemekte ve halkın öfkesi ve hoşnutsuzluğu büyüktür. Hindistan'a baktığımızda da, Hindistan'da demokrasi benimsenip hukuk egemenliği Pakistan'dan daha sağlamken Hindistan'ın içinde dinler, diller, etnisiteler ve ekonomik uçurumlar gibi çatışma eksenleri mevcuttur. Hatta Hindular içinde bile kast sistemi kaynaklı çatışma eksenleri vardır. Dolayısıyla Hindistan'da ortak ulusal kimliği oluşturmak ve siyasi istikrarı sağlamak neredeyse imkânsızdır ve orada da halkın hükümete karşı hoşnutsuzluğu ve öfkesi büyüktür. Ayrıca Hindistan ve Pakistan'ı kültür, toplum ve siyaset açılarından birbirlerinden ayırmak oldukça zordur ve bu iki ülkeyi bölen unsur sadece dini farklar ve birbirlerine karşı düşmanlıktır. Ama diğer yandan büyük ölçekli Hindistan-Pakistan Savaşı'nın birbirlerine önemli derecede zarar vereceğini Hindistan ve Pakistan

bildiğinden dolayı hiçbir taraf savaştan yana değildir. Bu durum altında hem Hindistan hem de Pakistan kendi kamuoyunu ikna etmek için Keşmir Meselesi'ni kendi güvenlik meselesi olarak sürekli gündeme getirmekle sorunu iç politikadaki araç olarak kullanmakta ve meselenin çözümü söz konusu değildir. Burada Hindistan ve Pakistan kendi ülkelerinin ve Güney Asya'nın istikrarsızlaşmasından kaçınmak için Keşmir Meselesi'ni istikrarsız tutmaya çalıştığını görebiliriz.

Dağlık Karabağ Sorunu'nda da hem Ermenistan hem de Azerbaycan hükümetlerinin sorunu kendilerinin meşruiyetini pekiştirmek için kullandıklarını ve hiçbir tarafının sorunun çözülmesinden yana olmadığını görebiliriz. Özellikle Haydar Aliyev döneminden sonra Azerbaycan eskiden beri mevcut olan «Türk kimliği-Türk milliyetçiliği» yerine ülke içindeki azınlıkları da kapsayan «Azerbaycan» kimliğine dayalı ulus-devlet inşasına yönelmekte. Fakat onun unsuru ancak ortak coğrafya, dil ve Ermeni düşmanlığına dayalı Ayrıca Azerbaycan içinde ciddi yolsuzluk, yozlaşma, kısıtlı özgürlük ve ekonomik uçurumdan dolayı halkın hükümete karşı öfkesi ve hoşnutsuzluğu da söz konusudur. Ermenistan'ın durumuna baktığımızda da, Etnik yapısı ne kadar saf gibi görülse bile kendi arasında farklı kültürel, toplumsal yapılar mevcut ve Ermenileri birleştiren unsur ancak Ermenice, Kilise ve Türk karşıtlığıdır. Dolayısıyla Ermeniler arasındaki birliktelik o kadar güçlü değildir. Ayrıca, Ermenistan'ın kötü ekonomik durumu ve zengin-fakir uçurumu halkın birleşmesini engellemekte ve halkın öfkesi ve hoşnutsuzluğu büyüktür. Bu yüzden bu iki ülke kendi meşruiyetini sağlamak için birbirlerini düşman yapmaktadır. Diğer yandan, Azerbaycan ve Ermenistan birbirine karşı büyük ölçekli savaşı çıkardığı takdirde birbirinin üzerinde çok büyük zararın olacağı da farkındadır. Böylece Azerbaycan ve Ermenistan'da Karabağ Meselesi'ni güvenlikleştirmekle kendi meşruiyetlerini pekiştirmeye çalışmakta ve sorunun çözülmesini tam olarak istememektedirler.

Sonuç olarak, Keşmir sorunu ve Karabağ Meselesi'nde yabancı devletler istikrarsızlıktan yararlanarak kendilerinin bölgede kalma meşruiyetini sağlamaya çalışırken taraf devletleri de kendi meşruiyetlerini pekiştirmek için sorunları güvenlikleştirerek siyasal araç olarak kullanmakta ve bütün bölgenin istikrarsızlaşmasından kaçınmak için Keşmir ve Karabağ'ı istikrarsız tutmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Keşmir Sorunu, Dağlık Karabağ Meselesi, Güvenikleştirme, Bölge Ülkeleri, Kamuoyu

Is INTERNET BECOMING a TOOL of AUTHORITARIANISM in INDIAN DEMOCRACY?

Amnah KHALID*

Abstract

The global adoption of policies on digitalization in societies have revolutionized the way people think, communicate and perceive their world. Internet was aimed to be a free medium that will allow individuals to consume, create and distribute their own content without government control. Political communication studied the opportunities social media offered by new forms of political mobilization, activism, interaction, socialization from the spread of information often in real time. Social media played a huge role in elections and even polarization by populism. Many believed internet could promote democratic values, public awareness for human rights and demand accountability were hard for governments to meet. Observing the largest democracy in Asia, India, at a crossroad of identity politics vibrantly use social media for political expression experience. It has led to 70% of internet shut down globally in 2017, rising to 134 in 2018 and 79 in 2019 already, with the highest number 180, in Kashmir, according to Internet Shut down.¹ In another study by ICRIER, 16,315 shut down hours experienced between 2012- 2017 costing the economy approximately \$ 3.04billions. The question therefore is, whether internet is becoming a tool for promoting authoritarianism or democracy in the country?

On 5th August 2019 Indian parliament introduced The Constitution (Application To Jammu And Kashmir) Order, 2019 C.O. 272 along with a declaration under Article 370(3) Of The Constitution C.O. 273 diluting the special status of Jammu and Kashmir granted under the Indian constitution Article 370 adopted in 1948, by agreement between India, Pakistan and the United Nations. The special status of the territory was converted from a state into two union territories; Jammu & Kashmir and Ladak under President rule. Earlier Indian Union only had powers in the region in relation to defence, external affairs and communications. Kashmir was shut down, political leaders put under house arrest and all communication; mobile internet services, mobile services, wireline or landline services as well as wired broadband internet services were suspended indefinitely. Twitter had to suspend eight accounts including of separatist leaders. An additional 8000 military forces were deployed although the most militarized hotspot in the world anticipating a terrorist

---

* Manager, Finterra Technologies Sdn. Bhd. Damansara Height Kuala Lumpur, Malaysia.

¹ Retrieved from <https://internetshutdowns.in/> accessed on 2nd October 2019.

attack and instead human rights violations reports are emerging. This paper will consider the laws used to block communication, and institutional mechanism to overcome them since these moves go against the Indian constitutional guarantees of freedom of expression, assembly, freedom of press and right to life guaranteed to all persons (Article 19, Article 21 of the Constitution of India).² Most recently Kerala High Court in a monumental decision has held 'Right to Internet Access' as a fundamental right. The Court declared that the right to have access to Internet becomes the part of right to education as well as right to privacy under Article 21 of the Constitution of India.³

---

² Retrieved from <https://www.apc.org/en/node/35631> accessed on 2nd October 2019

³ Retrieved from <https://www.thehindu.com/sci-tech/technology/internet/access-to-internet-is-a-basic-right-says-kerala-high-court/article29462339.ece> accessed on 4th October 2019

**SECURITY in the INDO-PACIFIC REGION:
The INDO-JAPANESE DEFENSE RELATIONS**

***HİNT-PASİFİK BÖLGESİNDE GÜVENLİK:
HİNDİSTAN-JAPONYA SAVUNMA İLİŞKİLERİ***

Zülal ZENGİN*

Abstract

The systemic changes in the international system and the shift in power relations in the Asia-Pacific has turned the region into a wider security area. As the rise of China is not perceived as peaceful as China itself claims to be, Japan and India that have territorial problems with China have started cooperating more closely than ever. The Asia-Pacific region, as a result, has expanded and evolved into the Indo-Pacific region.

This study attempts to analyze the significance of defense relations of Japan and India in terms of the security in the Indo-Pacific region. Japan and India are the third and fourth most powerful countries in Asia, respectively. Although they have many differences, they both have the potential to fulfill the needs of each other. While Japan faces a problem of decreasing population, India has the second largest population in the world, with the capacity to provide the workforce for Japan. The population advantage of India is also significant in terms of the security of the region, as Japan only has Self Defense Forces. On the other hand, Japan has the cutting-edge technology to supply arms and defense technology to India, along with infrastructure. Hence, it would not be an exaggeration to say that Japan and India complement one another.

This paper consists of two sections. In the first section, it attempts to analyze why Japan and India have joined forces. Beside the rise of China, the recent conflict between the US and China has led Japan and India to work together more closely. The potential power shift in the region makes Japan and India wary towards the current developments. While Japan is a close US ally, India has a more independent foreign policy in the region. However, since Japan has territorial disputes with China in the East China Sea, and India in Kashmir, both countries try to counter China's

---

* PhD Student, Istanbul Medeniyet University, International Relations, Istanbul, Turkey,
E-mail: zulalzengin@gmail.com

rise, even though they may have different interests. Furthermore, China's nine-dash line claims in the South China Sea makes Japan concerned about its hydrocarbon resources and commercial routes in the area, considering the possibility of a blockade by the Chinese navy. China's control of the Djibouti Port, on the other hand, is a source of concern for India because of the increased activity of the Chinese submarines.

The second section focuses on the Free and Open Indo-Pacific strategy of Japan, which includes Japan, the US, India and Australia, namely the Quad, to counter the Chinese domination in the region. In 2007, Japanese Prime Minister Shinzo Abe addressed the Indian Parliament and emphasized that Japan and India shared responsibility to protect the peace and prosperity in the Indo-Pacific region. Abe thinks that a stronger India benefits Japan and vice versa. The Free and Open Indo-Pacific vision can be also viewed as a counter strategy against China's Belt and Road Initiative. While China plans to unite the European and Asian continents by road, Japan and its partners in this strategy plan to unite the oceans to maintain free and open trade routes. Therefore, securing the region plays an important role in this strategy. In order to equip India with the latest defense technology, Japan abolished its ban on selling arms and defense equipment to foreign countries and signed a relevant agreement with India. The two countries have also carried out joint military exercises with the US.

This paper argues that the defense relations between Japan and India are significant, not just for the benefit of the two countries, but for the whole region. As the US and China are contending further, it is inevitable for the other countries in the Indo-Pacific region to turn towards the third and fourth most powerful states in Asia. It is also an opportunity for Japan and India to show the world that together they can be leaders in their own region.

Keywords: Indo-Pacific, Japan, India, security, defense relations

The MILITARY INFLUENCE in the THAI'S POLITICS: ANALYSIS STUDY FACTORS & CONSEQUENCES

Wan Idris PADUKA*

Abstract

Thailand politics is well known about its un-sustaining and the Royal Thai Army is always influencing in the politics. The country had experienced a revolution and several Military Coup D'état from the beginning of the modern Thai's era. However, it seems to be never transformed the structure of ruling power in the country. Since the Siamese Revolution lead by Khana Ratsadon (group of people) a Siamese group of military and civil officers, and later a political party, seizing power from King Prajadhipok (King Rama VII) in a bloodless coup known as "The Siamese Revolution" and transformed the country from Absolute Monarchy to Constitutional Monarchy on 24 June 1932. Phraya Manopakorn Nitithada (1932-1933) was immediately selected as The First Prime Minister under Democratic Regime. He ruled the government only 358 days until was complained to be pro-Fascist. Therefore, General Phraya Phahon Phonphayahasena (1933-1938) one of the most important figure in Khana Ratsadon from the Military stepped his top boot to make the first ever Military Coup D'état since the Regime was changed and appointed himself to be the Second Prime Minister. Since then, Thailand has had 26 general elections and 19 coups d'état, 12 of them successful. Including the latest one which took placed on 22 May 2014. The study investigate main factors why, and how military intervenes and have significant influence into the Thai's Politics. Moreover, to analyse the consequences of this influence which is a giving deep impact into the Thai society in general. Finally, to provide some information relating with the new generation of Thai's Pro-Democratic activists about their ideas and approaches to improve the Democracy Development in this country and how are their effort in trying to eliminate the military influence in the Thai's politics and military coups in the future.

Keywords: Military Coup D'état, Absolute Monarchy, Constitutional Monarchy

---

* Department of Political Science, Kulliyah of Islamic Revealed Knowledge and Human Science, International Islamic University Malaysia (IIUM), Kuala Lumpur, Malaysia, E-mail: wanidrispaduka@gmail.com

ÇİN'İN DOĞU TÜRKİSTAN'DAKİ İNSAN HAKLARI TALEPLERİNİ RADİKALLEŞTİRME POLİTİKALARI ve "İSLAMİ TERÖR" KAVRAMINI ARAÇSALLAŞTIRMASI

CHINA'S POLICIES of RADICALIZATION of DEMANDS of HUMAN RIGHTS in EAST TURKISTAN and INSTRUMENTALIZATION of the CONCEPT of "ISLAMIC TERRORISM"

Oğuzhan BİLGİN*

Öz

Çin'in 1948 yılında Doğu Türkistan'ı işgaliyle başlayan süreç Çin'deki Çin Komünist Partisi Rejimi tarafından farklı dönemlerde farklı strateji ve baskı politikalarıyla sürdürülmüştür. Bu baskı politikalarının önceliği Çin'in 'Sincan' adıyla bölgede sözde bir özerk yapı oluşturup Doğu Türkistan'ın Çin'in bir parçası olarak kalmasını amaçlamış ve fakat bu politikanın yöntemleri ve baskı düzeyleri dönemler itibarıyla farklılıklar arz etmiştir. Doğu Türkistan bölgesindeki insan hakları taleplerini ve sivil-demokratik eylemleri şiddetle bastıran ve sayısız insanın hukuksuzca yargılanmasına, birçoğunun akıbetinin meçhul olmasına sebep olmuş Çin Yönetimi bu meseleyi özellikle bir ayrılıkçılık meselesi olarak telakki etmiş ve güvenlik politikasını bunun üzerinden tanımlamıştır. Ancak ABD'de 2001 yılında gerçekleşen 11 Eylül Saldırılarından sonra Çin'in güvenlikçi-baskıcı politikalarında kurucu ötekinin ayrılıkçılıktan çok 'İslami terör' kavramına doğru evrildiği görülmüştür. Bu sadece söylemsel bir değişimi değil aynı zamanda Çin Rejiminin kendi baskı politikalarını dünya kamuoyunda yükselen İslamofobiyi kullanarak meşrulaştırma stratejisinin ortaya çıkışını da ifade etmektedir. 2001 sonrasında liderliğini Hasan Mahsum adında birinin yaptığı Doğu Türkistan İslami Hareketi adlı bir grubun ortaya çıkıp terör saldırıları düzenlediğine dair Çin makamlarının iddiaları gündeme gelmiştir. Çin Hükümeti bu hareketin El-Kaide bağlantılı olduğunu iddia etmiş, BM raporlarında bu grubun adı geçirilmiş ama ABD bu grubun adını terör örgütleri listesine eklememiştir. 2009 yılında Urumçi'de protesto gösterisi düzenleyen Uygur

---

* Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü. Ankara, Türkiye, E-posta: oguzhanbilgin@gazi.edu.tr

Türklerine karşı Çin tarafından gerçekleştirilen katliamdan sonra ise Çin Doğu Türkistan'daki baskı rejiminin şiddetini arttırmıştır. Doğu Türkistan İslami Hareketinin bünyesinden çıktığı iddia edilen Türkistan İslami Partisi'nin çeşitli eylemlere katıldığı iddiaları Çin Kamuoyunda yaygınlaşmış, 2014 Kunning ve Şangay Bombalı saldırıları ve çeşitli bıçaklı saldırı eylemlerinden dolayı bu örgüt suçlanmıştır. Hatta bu grubun sözde yetkililerinin çeşitli kanallardan bu eylemleri üstlendiği belirtilmiştir. Çin bu örgütün yine El -Kaide bağlantılı olduğunu iddia etmiş, daha sonra bu örgütün Afganistan ve Suriye'deki örgütlerle finansal ve lojistik ilişkisi olduğu iddiaları peşi sıra gelmiştir. Hatta bu örgütün elemanlarının Suriye'ye savaşmak üzere gittiği iddiaları Çin Medyasında yer bulmuştur.

Çin'in Orta Asya'daki Rus ve Amerikan ağırlığına karşı başlattığı ekonomik, politik hamlelerin bir parçası olarak Doğu Türkistan Bölgesinin önemi artmış, burada askeri varlığını fazlaştırmış ve 90'lardan sonra Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlaşmasından sonra ayrılıkçılığın güçlenmesinin önüne geçmek için 11 Eylül Saldırıları fırsat bilerek Doğu Türkistan ayrılıkçı hareketlerini 'İslami Terör' kategorizasyonuna tabi tutarak baskı ve şiddet politikaları için uluslararası kamuoyunun desteğini almaya çalışmıştır. Batı'da yükselen İslam karşıtlığı bu anlamda Çin için bir fırsat olarak görülmüştür. Bu kavram Doğu Türkistan halkının insan hakları ve özgürlüklere yönelik taleplerini de bertaraf etmek için araçsal bir rol üstlenmesine de sebep olmuştur. 2014 Kunning ve Şangay saldırıları da yine Çin Yönetimi tarafından Doğu Türkistan Halkının kültürünün ve dininin suçlanmasına kadar varmıştır. Bu gerekçeler bu sözde radikal İslam tehlikesinden Doğu Türkistan halkının 'arındırılması' amacıyla Çin'in Yeniden Eğitim Kampları adını verdiği toplama kampları kurulmuş, gözlemcilerin ve Batı medyasının iddialarına göre 1-2 Milyon Uygur ve Kazak Türkü Toplama Kampına kapatılmıştır.

Çin burada "İslam'ın 'gerici' ve 'radikal' unsurlarının halkın zihinlerinden tasfiye edilmesi" adını verdiği bir kültürel soykırım uygulamaya başlamış, aynı zamanda hem kamp içinde hem de kamp dışında kadınların geleneksel-İslami kıyafetlerini yasaklamış, Ramazan ayında tutulan oruçlar başta olmak üzere İslami pratiklere engellemeler getirmiştir. Buna ek olarak ÇKP bağlantılı Çin İslam Cemiyeti "Çin İslami" adı altında bir proje başlatılacağını ve 2022 yılına kadar İslam'ın 'radikal' unsurlardan filtrelenip sosyalizm değerlerinin İslam'a adapte edileceğini ve İslamiyet'in 'Çinlileştirileceği'ni duyurmuştur. Son dönemdeki bu baskı düzeyi artan yeni 'radikal İslam'la mücadele pratiklerinin Çin'in Batı'ya uzanacak "Bir Kuşak Bir Yol" Projesi ile aynı zamana denk geliyor olması da dikkat çekicidir. Bu projenin güzergahı Doğu Türkistan'dan geçmektedir.

Bütün bu konjonktürel, stratejik, jeopolitik ve siyasi değişimlerin ışığında, Çin'in Doğu Türkistan halkını önce radikalleştirme sonra da bir kültürel soykırıma tabii tutma stratejisi bu çalışmanın esasını oluşturacaktır. Dünyanın ikinci büyük gücü konumdaki Çin'in bu politikaları kendisini ilgilendirdiği kadar Türkiye'yi ve tüm

dünyayı ilgilendirmektedir. Bu çalışmanın odaklandığı boyut Doğu Türkistan'ın dini ve milli kimliğini tasfiye yöntemlerinden biri olan 'İslami radikalizm' etiketi ve bunu tasfiye iddiasıyla oluşturulan Çin'in yeni Doğu Türkistan kültür-din-güvenlik politikaları ve pratikleridir.

Anahtar Kelimeler: Doğu Türkistan, Çin, Radikal İslam, Terörizm, Uygurlar

SİYASAL KURUMSAL SİSTEMLERDE İNGİLİZ ve İSPANYOL SÖMÜRGEÇİLİK MİRASININ KARŞILAŞTIRILMASI: HİNT ALT KITASI ve LATİN AMERİKA ÜLKELERİ

The COMPARISON BETWEEN the LEGACIES of ENGLISH and SPANISH COLONIALISM in POLITICAL INSTITUTIONAL SYSTEMS: The INDIAN SUB-CONTINENT and LATIN-AMERICAN STATES

Yaşar Pınar ÖZMEN*

Öz

Sanayileşmenin gerektirdiği hammadde, işgücü ve pazar ihtiyacının karşılanması amacıyla XIV. yüzyıldan itibaren Avrupa ülkeleri tarafından sömürgeleştirme faaliyetleri başlamıştır. Bu faaliyetler amaç, yöntem ve çıktılar açısından ortak yönleri fazla olan bir dizi eylemden oluşur ve bu eylemlerin kolonilerin bağımsızlık süreçlerinde ve sonrasında kurulan düzende etkilerinde birtakım ortak yönler ve farklılıklar tespit edilebilmektedir. Bunların ortaya konulması, bağımsızlığını kazanan ülkelerin bugünkü sorunları açısından da oldukça aydınlatıcı olmaktadır. Genellikle az gelişmişlik kapsamında değerlendirilen bu ülkelerde kolonyal dönemden miras kalan siyasal/sosyal kurumların kalkınma pratikleri açısından çoğunlukla olumsuz etkilerinin olduğu gözlenmektedir. Asya, Afrika ve Amerika kıtasında, farklı güçler tarafından egemenlik altına alınan ve sömürülen ülkeler tek tek incelendiğinde kurumsal etkilerin farklı yönlerine ilişkin bulgular edinilebilir. Genellikle sömürgeci ülkelerin mevcut siyasal yapıları, kolonilerdeki tutumları ve izledikleri yöntemler açısından bakıldığında sömürülen ülkenin geleceğini biçimlendiren kolonyal izler daha belirgin olmaktadır.

Sömürge geçmişi bulunan tüm ülkeler için siyasal ve ekonomik kurumlardaki kolonyal mirasın etkisini incelemek çok daha geniş ölçekli bir çalışmanın konusu olabilir. Bu çalışmada Avrupa'daki iki farklı kültürün (Latin Amerika'nın ve Hint Alt

---

* Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Yozgat, Türkiye, E-posta: pinar.ozmen@yobu.edu.tr, pborozmen@gmail.com

kıtasının), birbirinden hem coğrafi olarak çok uzak hem de kültürel olarak son derece farklı bölgelerindeki sömürgecilik faaliyetlerinin izini sürerek, kolonyal mirasın az gelişmişlik üzerindeki etkilerini “ideal tip” olarak tanımlamak amaçlanmaktadır. Bunun için öncelikle ilgili bölgelerin kültürleri, sömürge öncesindeki durumları ve sömürgeleştirme süreçleri karşılaştırılmıştır. Bağımsızlık mücadelelerinde yer alan aktörlerin veya sınıfların faaliyetleri arasındaki farklılıklar ve benzerlikler incelenmiştir. Bağımsızlık sonrasında siyasal kurumsal sistemlerinde sömürge yönetimlerinin nasıl bir etkisi olduğu araştırılmış ve mevcut kalkınma düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla ülkelerin sosyoekonomik göstergeleri incelenmiştir. Modernleşme ve bağımlılık teorisyenlerinin görüşleri, kolonyal mirasın etkileri dikkate alınarak bu ülkeler için değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Hint alt kıtasında 1600 yılında Kraliçe I. Elizabeth'in İngiliz Doğu Hindistan Kumpanyası'nın Hindistan'da ticaret yapmasına izin veren sözleşmeyi imzalaması ile İngiliz hâkimiyeti başlamıştır. Bugünkü Hindistan, Pakistan ve Bangladeş ülkelerinden oluşan bölgedeki İngiliz sömürge yönetimi, XIX. yüzyılın sonlarına doğru milliyetçilik akımı ve dünya savaşları etkisinde gelişen bağımsızlık hareketlerinin başarısı ile 1947 yılında sona ermiştir.

Hint alt kıtasında İngiltere hâkimiyetinden bağımsızlık mücadelesinde İngiliz eğitim kurumlarında yetişen, Batı düşünce biçimini benimseyen ve meslek sahibi bir orta sınıfın sömürge sistemine karşı muhalefeti etkili olmuştur. İngiltere'nin iki dünya savaşı arasında sömürge yönetimleri üzerinde daha baskıcı politikalar uygulaması bağımsızlık hareketlerinin geniş kitleler tarafından sahiplenilmesini sağlamıştır. Bu dönemde Hindu ve Müslüman aydın milliyetçileri çoğunlukla birlikte hareket etmiş fakat arada yaşanan anlaşmazlıklar ve güvensiz ortam nedeniyle 1940'lardan itibaren, Müslümanların yoğunluklu olarak ve birlikte yaşadığı Pakistan (Pencap, Afgan, Keşmir, Sind ve Belucistan) adı verilen bölgede bağımsız bir devlet oluşturma fikri gelişmiştir.

Bengal Eyaleti olarak adlandırılan bölgede yer alan Bangladeş- “Bengal'in Ülkesi” anlamına gelmektedir- nüfusunun çoğunluğunun Müslüman olması nedeniyle 1971'e kadar Doğu Pakistan adıyla Pakistan'a bağlı kalmıştır. Batı Pakistan ve Doğu Pakistan arasında hem coğrafi uzaklık hem de kültürel farklılık nedeni ile sorunlar oluşmuştur. Doğu Pakistan bölgenin ihmal edildiğini ileri sürmüş ve bu hoşnutsuzluğun farkında olan Hindistan'ın desteği ile kültürel milliyetçilik hareketleri ve isyanlar ortaya çıkmıştır. Bangladeş'in bağımsızlığında Hindistan-Pakistan arasındaki mücadele ve bu mücadeleye uluslararası güçlerin müdahil olması durumu etkili olmuştur. Bu süreçte Çin ve ABD Pakistan'ı buna karşılık Sovyet Rusya Hintlileri desteklemiştir. Hindistan, Doğu Pakistan'ın silahlanmasını sağlamıştır 1971 yılında çıkan bir isyanın Pakistan tarafından bastırılması için yapılan askeri operasyon sonucunda yaklaşık 10 milyon Bangladeşli Hindistan topraklarına sığınmış ve bunu bahane eden Hindistan, Doğu Pakistan'ın yanında

savaşa girmiştir. Daha sonra bu savaş uzun yıllar devam edecek Hindistan ile Pakistan arasında sınır çatışmalarına dönüşmüştür.

Meksika, Orta ve Güney Amerika ülkelerinden oluşan Latin Amerika kıtasının keşfi ve ardından koloni haline getirilmesi ise Hint alt kıtasının sömürgeleştirilmesinden bir yüzyıl önce gerçekleşmiş ve bölgedeki bağımsızlık hareketleri de yine yüzyıl önce tamamlanmıştır. Günümüzdeki Arjantin, Bolivya, Dominik Cumhuriyeti, Ekvador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Kolombiya, Kosta Rika, Küba, Meksika, Nikaragua, Panama, Paraguay, Peru, Şili, Uruguay ve Venezuela İspanya Krallığı'ndan, bölgedeki Brezilya ise Portekiz Krallığı'ndan bağımsızlığını kazanmıştır. İspanyol egemenliğine karşı bağımsızlık hareketleri İspanya Krallığı'nın Napolyon Savaşları sırasında Fransa İmparatorluğu'na karşı verdiği mücadele sırasında koloni yönetimindeki zafiyeti nedeni ile başlamıştır.

İspanyol egemenliğinden bağımsızlık hareketlerine Latin Amerika'ya yerleşen İspanyol göçmenlerin soyundan gelen kişiler (kreoller) öncülük etmiş ve bu süreçte kıta yerlilerinin ve melezlerin desteği alınmıştır. Kurtarıcı adı verilen liderlerin (libertador) toprak zengini ailelerden geldikleri, bir kısmının İspanya'da eğitim almış oldukları ve bölgedeki İspanyol ordusunda subay olarak hizmet verdikleri bilinmektedir. Kuzey Amerika ve Fransız Devrimleri bağımsızlık fikrinin gelişmesinde etkili olmuştur. Brezilya'nın Portekiz'den bağımsızlık kazanması İspanyol sömürgelerinin bağımsızlık sürecinden farklı gelişmiştir. Fransa İmparatoru Napolyon Bonaparte'ın Portekiz'i ele geçirmesi ile birlikte, Portekiz Kraliyet ailesi Brezilya'ya kaçmış ve 1821 yılına kadar burada kalmıştır. Portekiz Kral Naibi Prens VI. João (Dom João) 1815'te Brezilya'yı sömürge statüsünden çıkarmış ve Portekiz'e bağlı bir krallık haline getirmiştir. VI. João, Portekiz'e kral olarak geri dönünce oğlu Pedro Brezilya'da Kral Naibi olarak kalmıştır. Pedro, 1822 yılında Brezilya'nın bağımsızlığını ilan ederek ilk imparator olmuştur. Böylece Portekiz kurumları Brezilya'ya doğrudan aktarılmış ve bölge bir bütün halinde önce İmparatorluk daha sonra (1889) Cumhuriyet yönetimine geçmiştir.

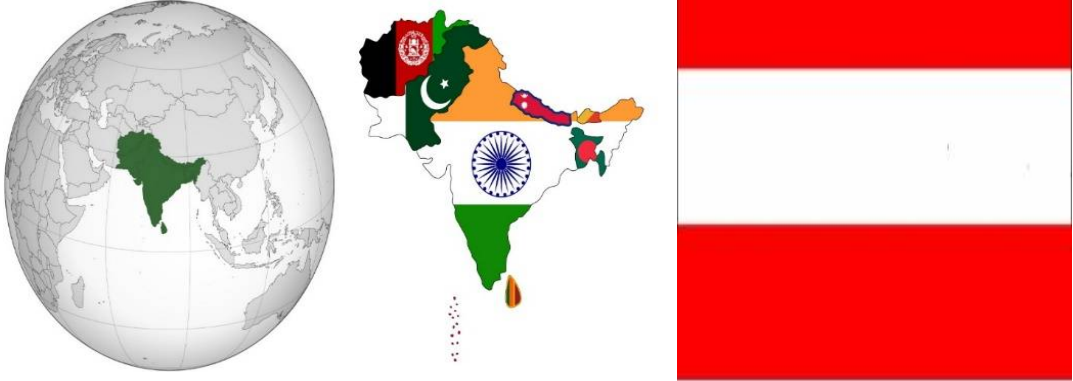
İspanya Krallığı Latin Amerika kolonilerindeki egemenliğini, Genel Valilik (Virreinato) adı verilen idari birimler aracılığı ile sürdürmüştür. Bu kolonyal idari birimler ilk olarak İspanyollar tarafından oluşturulmuş ve daha sonra diğer imparatorluklar tarafından kullanılmıştır. Hindistan'da da önce İngiliz Doğu Hindistan Kumpanyası tarafından atanan genel valiler (governor general) 1857 yılından itibaren İngiliz tacını temsil eden genel valilik (vicerealty) sistemine dönüşmüştür. Sonuç olarak, Latin Amerika'nın ve Hint Alt kıtasının, siyasal ve ekonomik kurumları üç yüz yıldan fazla bir süre boyunca sömürgeci yönetim tarafından şekillendirilmiştir. Kolonyal mirasın bu ülkelerin siyasal ve sosyal gelişmelerinde çoğunlukla olumsuz etkileri olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hint Alt Kıtası, Latin Amerika, Koloni Mirası, Siyasal Kurumlar, Karşılaştırmalı Siyaset.

GÜNEY ASYALI VATANDAŞLARIN SİYASİ, İKTİSADİ ve TOPLUMSAL YÖNLERİYLE AVUSTURYA'DAKİ YAŞAMLARI

The LIFE of CITIZENS from SOUTH ASIA in AUSTRIA in POLITICAL, ECONOMIC and SOCIAL ASPECTS

Necmi ALTINTAŞ*

Şekil: 1- Dünya Haritası ve Güney Asya

Çalışmamızın konusunu oluşturan Güney Asya vatandaşlarının siyasi, iktisadi ve toplumsal yönleriyle Avrupa ülkesi olan Avusturya'daki konumu güney Asya'nın kimliğinden sonra ele alınacaktır.

Güney Asya'nın Kimliği¹

"Güney Asya" teriminin anlamı bir dereceye kadar yapaydır. Bugün sekiz eyalete (**Hindistan, Pakistan, Afganistan, Bangladeş, Sri Lanka, Nepal, Butan ve Maldivler**) yayılmış olan bu geniş alan, onu bir bütün olarak ele almak için yeterli ortak özelliklere sahip mi?

---

* Doktora Öğrencisi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye.

¹ David Arnold, Südasien, s. 13-20

İngilizler "Hindistan" terimini Güney Asya İmparatorluğu'nu belirlemek için iki yüz yıl içinde sömürge güçleri olarak kullandılar (ayrı bir yönetime tabi olan Seylan hariç).

Din, dil gibi içsel çeşitliliğin bir işaretidir, özellikle de din ve dil arasında basit bir yazışma olmadığı için: Tamilce Hindu, Müslüman veya Hıristiyan olabilir.

Bengalce Hindistan'daki Hindular ve Bangladeş'teki Müslümanlar tarafından konuşulur. Bu inanç çeşitliliği, kısmen, bazı dinlerin doğduğu yer olarak Güney Asya'nın önemini bir ifadesidir.

İslam her ne kadar kıtaya geç gelse de yaygın olarak kullanılmıştır. Bugün tüm Müslümanların yaklaşık üçte biri Güney Asya'da yaşamaktadır. Bölgenin tarihini ve daha eski dinleri (Hinduizm, Budizm, karmaşık tarih) anlamak için, toplumların farklılıkları ve benzerliklerini iyi bilmek gerekmektedir.

Güney Asya'lı Vatandaşların Siyasi, İktisadi ve Toplumsal Yönleriyle Avusturya'daki Yaşamları

Küreselleşen dünyada insanlar değişik nedenlere bağımlı olarak daha güzel yaşam şartlarını oluşturabilmek için bir başka ülkeye göç etmektedirler. Avrupa ülkesi olan Avusturya'da göç için tercih edilen dünya ülkelerinin ilk sıralarında gelmektedir. Bunun en büyük nedeni ise Avusturya ekonomisi ve buna bağımlı olarak yaşam kalitesinin dünya ülkelerine oranla daha yüksek olmasıdır.

Genel olarak her ülkenin bir başka ülke vatandaşına verdiği seyahat ve konaklama hakları her ne kadar farklılıklar gösterse de Avrupa ülkesi olan Avusturya'nın "Şenken Vizesi" olmayan yabancı ülke vatandaşlarına karşı seyahat, konaklama ve çalışma hakları genel olarak diğer Avrupa ülkelerinden daha serttir. Konumuzun kapsamına istinaden Avusturya'da Güney Asya ülkesi vatandaşlarına verilen kısa ve uzun süreli vizelerin sağladığı oturma ve çalışma haklarını iki ayrı başlık olarak incelemek daha uygun olacaktır.

Kısa Süreli Vizeler: Burada kısa süreli vizeden kasıt, geçici süreli ve iltica eden kişilere verilen vizelerdir. Avusturya birçok ülke vatandaşına verdiği Turist ve Öğrenci vizelerini gerekli şartların sağlanması karşılığında Güney Asya ülke vatandaşlarına da vermektedir. Öğrenci olarak Güney Asya ülkelerinden Avusturya'ya, ekonomik şartların ağır olması nedeniyle çok fazla öğrenci gelmemektedir. Aynı şekilde Güney Asya ülkelerinden gelen turist sayısı da çok fazla değildir.

İltica müracaatı kişiye Avusturya'da kısıtlı seyahat sağlarken çalışma hakkı vermemektedir. Son yıllarda yaşanan küresel süreçten dolayı iltica bölümünü daha detaylı olarak incelemek konunun anlaşılmasında faydalı olacaktır.

Mültecilerle ilgili temel uluslararası belgeler, "Mültecilerin Hukuki Durumu Hakkında 1951 Cenevre Sözleşmesi" ile "New York Protokolü" dür. 16 Avrupa

Konseyi üyesi devlet, bu iki belgeye taraf olmuştur. Bunlardan ayrı olarak Avrupa Konseyi'nin çatısı altında mültecilerle ilgili birçok anlaşma, sözleşme, tavsiye kararı ve bildirimler kabul edilmiştir. Strasburg'da 20 Nisan 1959'da kabul edilen, mülteciler için vizelerin kaldırılmasına dair "Avrupa Sözleşmesi", Strasburg'da 16 Ekim 1980'de kabul edilen "Mülteciler İçin Sorumluluğun Transferine Dair Avrupa Sözleşmesi", 29 Haziran 1967'de kabul edilmiş olan takibat tehlikesine maruz kalan kişilere sığınma hakkı tanınmasına dair tavsiye kararı, 18 Kasım 1967'de kabul edilen ülkeye "Sığınma Hakkında Bildiri" gibi. "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 14. Madde, 1. Bendinde şöyle denir: "Herkesin zulüm karşısında başka ülkelere sığınma ve bu ülkelerce sığınmacı işlemi görme hakkı vardır."² 1993 yılından sonra Avusturya'da uygulanan iltica yasası pek te iltica edenlerin lehine olmamıştır. 1993 yeni iltica yasasının ardından uygulamaya konulan "İlticacılar Koordinasyonu" ilticacıların işlerini daha da zora sokmuştur. En son olarak konunun 1 Temmuz 2008 yılında "İltica Mahkemesi" ne devredilmesiyle davaların "Yüksek İdari Mahkemeye" itiraz hakkı ortadan kaldırılarak olası itirazlara Anayasa Mahkemesi muhatap olarak gösterildi. Elbette tüm bunlar mültecilerin yapmış oldukları müracaatların Avusturya'daki kabul edilebilirliğini daha da zorlaştırmıştır. Avusturya'daki mültecilerden aranan şartlara bakacak olursak konu daha da kolay anlaşılacaktır.

İltica etme hakkının oluşması ve prosedür?

Son düzenlemelere göre, Avusturya'ya ayak basan sığınmacı ilk olarak 7 gün gözetim altına alınarak iltica kampına yerleştiriliyor. Bu kamplar; Viyana Havaalanı, Traiskirchen ve Thalham'dır. Bir kişi, eğer aşağıdaki koşullara sahip değilse, bu ülkede iltica etme hakkına da sahip olamaz:

➤ Din, ırk, milliyet, belli bir sosyal gruba üyelik ya da politik düşüncesinden dolayı, kendi ülkesinde bulunma şartları kalmamış ya da kendi ülkesinin korumasına sığınamayacak olması.

➤ Vatandaşı olduğu devlet tarafından takip altına alınmış olması.

➤ Can güvenliği korkusu ve tehlikesini kanıtlayacak inandırıcı verilere, belgelere sahip olması.

➤ İlticaya son verme sebeplerin bulunmaması.

İltica müracaatında bulunan kişinin belirtilen şartların tamamını sağlaması gerekmektedir. İlticaya başvuran kişinin tabi tutulduğu diğer uygulamalar ise;

➤ İlticacı kişi, ilk mercide bulunan davası sonuçlanana kadar belli bölgelerde kalmak zorunda. İlticacılar, iltica ettikleri bölgenin dışına çıktıkları

---

² Hüseyin A. Şimşek, Avusturya'da iltica yasa ve uygulamaları, <http://www.toterwinkel.at/avusturyada-iltica-yasa-ve-uygulamaları/>, Erişim Tarihi: 22.09.2019

anlaşırsa, önce 1000 ila 3000€ arasında para cezasına çarptırılabilir! Kurala uyulmadığı takdirde hapse bile atılabilir.

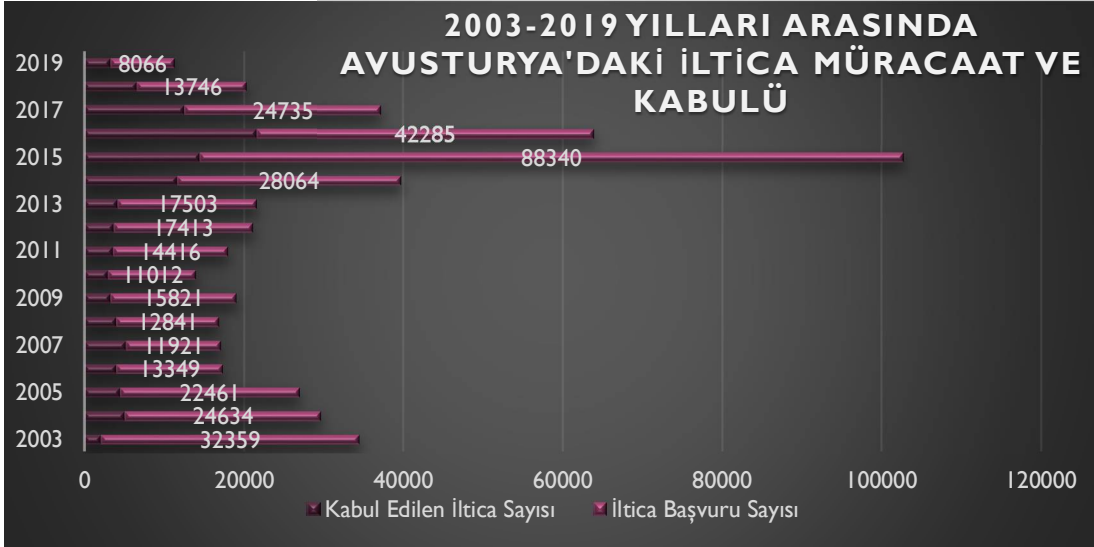
➤ Başka bir AB ülkesinde iltica talebi reddedilen mültecinin Avusturya'ya yapacağı başvuru hiçbir şekilde dikkate alınmayarak hemen sınır dışı edilir.

➤ İlticacının kendi durumunu ibraz zorunluluğu vardır. Kamplarda yaşayanlar sadece iki gün, kamplarda yaşamayanlar ise 48 saat ara ile polis karakollarına haber vermek zorunda. İltica davası olumlu ya da olumsuz sonuçlanana kadar bu şekilde devam eder.

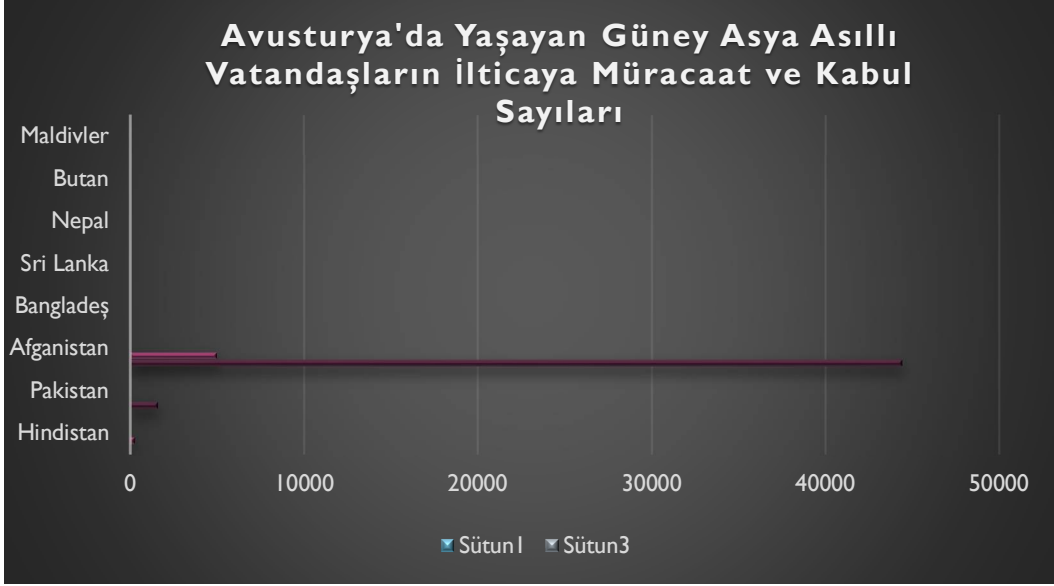
➤ İlticacının kefil ve barındıracak kimsesi yoksa iltica kamplarına yerleştirilir.

➤ İltica davasının olumlu sonuçlanması durumunda oturum ve çalışma haklarını kazanır. Olumsuz olarak sonuçlanırsa ilticaya müracaat eden kişi ülkesine geri gönderilir.

Davanın olumsuz sonuçlanması durumunda iltica talebinde bulunan kişinin bir üst mahkemeye müracaat edebilir, fakat genel uygulama olarak üst mahkemeden aksi durum belirtilmemektedir. Üst mahkemenin ret kararından sonra iltica talebinde bulunan kişi derhal sınır dışı edilir. Bu durumun yıllara göre dağılımını tablo olarak özetleyecek olursak

Şekil 2: 2003-2009 Yılları Arasında Avusturya'daki İltica Müracaat ve Kabulü

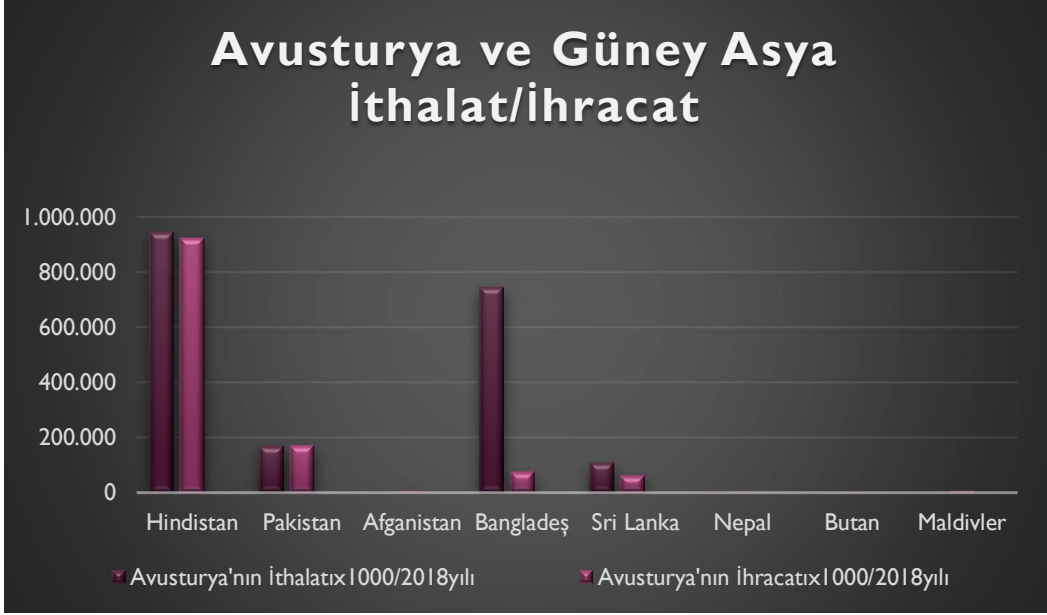

Şekil 3: Avusturya'da Yaşayan Güney Asya Asıllı Vatandaşların İlticaya Müracaat ve Kabul Sayıları

Avusturya İltica yasası şartlarının ağırlığı nedeniyle yapılan iltica müracaatlarının birçoğunu Şekil 3'te görüldüğü üzere kabul etmemektedir. Farklı etnik grupların göç hareketleri karşısında değişik tepkiler göstermektedir. Ekonomik olarak zayıf olan ülkelerden gelen göçmenler karşısında daha olumsuz bir tutum sergileyebilmekte, kültürel ve sosyal farklılıkları bir tehdit olarak algılayabilmektedir. Göçmenlerin genelde eğitim düzeyleri düşük ve göçmenlere karşı toplumun genç kesiminin daha tepkili davranabilme eğilimindedir.

Uzun Vize sahibi olan Güney Asya vatandaşları Avusturya'da yaşamayan 1. derecedeki aile üyelerini istenen şartları sağlaması durumunda Avusturya'ya kalıcı olarak davet edebilir. Avusturya vatandaşlığına sahip olan Güney Asya asıllı olanlarda davet işleri kısmen daha kolay olmaktadır.

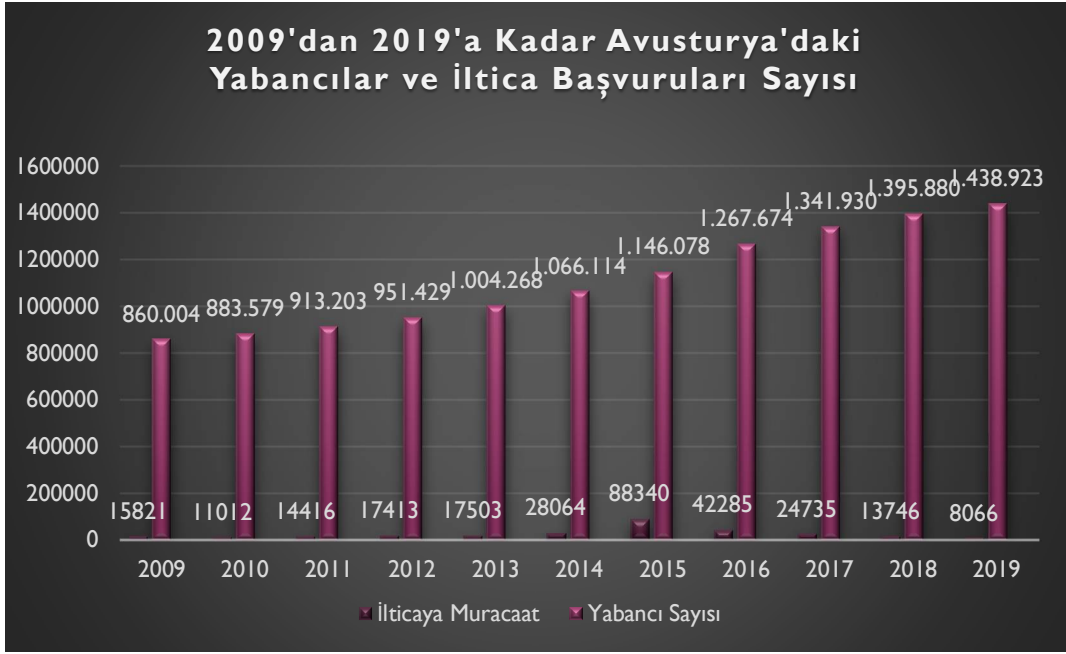
Avusturya'nın demografik yapısına Güney Asya asıllı vatandaşlar açısından bakacak olursak, küçük azınlık gruplarını oluşturmaktadırlar. Uzun süreli vizeye sahip olanlarda genelde İşçi ve Küçük İşletme gruplarında yoğunluk oluşturmaktadırlar. Uzun vize sahiplerinin oturma konusunda sıkıntıları olmazsa da ekonomik yetersizlikten dolayı ülkelerine her yıl izine gidememektedirler. Ayrıca kültür farklılıkları, eğitim ve dil yetersizlikleri (Almanca) her gün karşılaşılan günlük hayat zorluklarını oluşturmaktadır. Avusturya ile Güney Asya arasındaki ticari ilişkiler Şekil 4'te görüldüğü gibi ülke ekonomilerine oranla gelişmemiş ve karşılıklı arzu edilen ekonomik fayda sağlanamamıştır.

Şekil 4: Avusturya ve Güney Asya Ülkelerarası İthalat/İhracat

Avusturya'da göç nedeniyle yabancı sayısı son yıllarda giderek arttı. Aynı şey toplam nüfus içindeki payları için de geçerlidir. 2019'un başında, yabancıların Avusturya'daki toplam nüfus içindeki payı %16,2'ye (yaklaşık 1,4 milyon) ulaşmıştır. Önceki yıllarda, özellikle 2015 yılında mültecî göçü Şekil 5'te görüldüğü gibi istikrarlı bir şekilde artmıştır.

Avusturya'da yabancıların artan varlığı, doğal olarak göçmenlikle yakından bağlantılıdır. Ağustos ayının sonuna kadar, 2019 yılında Avusturya'da yaklaşık 8.070 iltica başvurusu yapılmıştır. İltica krizi olan 2015 yılına oranla müracaatlarda azalmaların olduğu yine Şekil 5'te görülebilmektedir.

Şekil 5: 2009'dan 2019'a Kadar Avusturya'daki Yabancılar ve İltica Başvuruları Sayısı

ABD-ÇİN REKABETİ KISKACINDA ARAKAN'DA SOYKIRIM ve ZORUNLU GÖÇ

GENOCIDE and FORCED MIGRATION in ARAKAN in the COMPETITION BETWEEN the USA and CHINA

Gökmen KANTAR*

Mine GÜLER**

Öz

ABD ve Çin rekabetinin yükseldiği bölgelerden biri de Güney Asya Coğrafyası olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle Çin'in komşu olduğu ve siyasi-sosyal-ekonomik açıdan yayılcı bir politika izlediği Myanmar, ABD ve Çin rekabetinin kiskacında kalmaktadır. Güçlenen Çin ekonomisi, Güney Doğu Asya'da artan Çin nüfusu, ABD'nin bölgedeki çıkarlarını olumsuz etkilemekte ve Çin medyasındaki milliyetçi söylemler ile ABD karşıtı yayınlar, bölgede dikkatleri yükselen Washington-Pekin rekabetine çekmektedir.

Dünya deniz ticaret diliminin %60'ından fazlasını pay alan Güney Doğu Asya ülkelerinin, dış ticareti 5 trilyonu aşmakta ve bunun yaklaşık yarısı ABD ile yapılmaktadır. ABD'nin bu ticaret oranındaki gücü karşısında yükselen Çin ekonomisi ve Çin'in Güney Çin Denizi'nin tamamında hâkimiyet iddia etmesi, Güney Doğu Asya ülkeleri arasında tehdit algısı oluşturmaktadır. Uluslararası düzlemin büyük güçlerinden olan ABD ve Çin ile tek başına mücadele edemeyecek olan bölge devletleri de, denge politikalarıyla çıkarlarını gözetmekte ve taviz vermektedir. Bu bağlamda ABD ve Çin'in stratejik hedefleri açısından önem arz eden, rekabetin kilit bölgesi konumunda olan Myanmar, İki küresel gücün piyonu haline gelmiştir.

Gün geçtikçe üzerinde tahmin yürütülmesi güçleşen Myanmar, dış etkilerle gergin ve iç tepkisi yüksek bir politik alana doğru ilerlemektedir. Çin ve ABD rekabetinin Myanmar siyasetine etkisi; 2011 öncesi ve sonrası, cunta rejimi ve ardından gelen demokrat parti iktidarı dönüşümünde kendini göstermektedir. Myanmar'ın

---

* Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Tekirdağ, Türkiye, E-posta: gkantar@nku.edu.tr

** Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi İİBF, Küreselleşme ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, Tekirdağ, Türkiye, E-posta: [mine.guler@ogr.sakarya.edu.tr](mailto:m.guler@ogr.sakarya.edu.tr)

komşusu ve de en büyük ticari ortağı olan Çin, cunta rejimi döneminde desteklenirken ABD'nin Myanmar'da Çin karşıtı iktidar kurma çabaları sonucunda, 50 yıllık cunta rejimini yıkarak gelen yeni iktidar parti (NLD- Demokrasi için Ulusal Birlik) ABD'nin Asya Pasifik'teki samimiyet elçiliği ve Myanmar ziyaretleri etkisiyle ABD ile yakın diplomatik ilişkiler kurmuştur. NLP'nin yükselişi ile Çin-ABD rekabetinin uluslararası portföyle yükselişinin aynı zamana gelmesi, Myanmar hükümetinin denge politikası izlemesine ve çıkarları doğrultusunda soykırım ve göç doğuracak adımlar atmasına sebep olmuştur. Çin Myanmar'da askeri cuntanın destekçisi ve ülkedeki en büyük yabancı sermaye girişimlerinin sahibi olan ülke konumundayken; boru hatları, liman, baraj ve benzeri alt yapı tesisleri uygulamalarında, zorunlu olarak ordu tarafından topraklarından göçe zorlanan insanlar arasında Çin karşıtlığı doğmuştur. Çine yönelik eleştiriler halk arasında artarken iki devlet arasında kendini pek göstermese de ABD'nin yumuşak güç tavrı ve gelen yeni hükümete karşı diplomatik-sosyal tutumu Çin ve Myanmar ilişkilerini oldukça bozmuştur. Çin Myanmar üzerinde jeopolitik ve ekonomik bağlamda yadsınamaz bir güce hakim olsa da 2011 sonrası hükümet politikaları, ABD'ye yakın bir profil çizmektedir. ABD dış politikasında önemli bir yer ayırdığı Asya Pasifik bölgesinde, 2011'den bu yana Myanmar'ın kilit nokta olması vesilesi ile askeri ve ekonomik anlamda oldukça yoğunlaşmıştır. Çin ile rekabetini Myanmar üzerinden gerçekleştiren ABD, yumuşak güç stratejileri ile emperyalist emellerini diplomatik yollarla ve Çin karşıtlığını destekleyen tavırlarla gerçekleştirmektedir. Çin yörüngesinden ABD'ye kayan Myanmar için ABD ordu bağlamında iyi bir müttefik sayılmaktadır. Bu müttefiklik altında Myanmar Devleti'nin ABD sermayesine sağladığı olanaklar, Myanmar için bir zafer olmanın yanı sıra ABD'nin çıkarlarını gözetken demokratik bir maske konumundadır. Çin'in ekonomisini düşürüp uluslar arası sistemdeki gücünü yetkin kılmayı amaçlayan ABD için elbette ki Myanmar sadece bir rekabet alanı değil, enerji kaynakları hâkimiyetinde emperyalist bir hedef olarak da karşımıza çıkmaktadır. Myanmar'da Rohingya Müslümanları'nın yaşadığı Arakan eyaleti gerek zengin doğalgaz ve petrol kaynaklarına sahip olması gerekse boru hatlarının bu bölgeden geçmesi nedeniyle önem arz etmektedir. Gerek ABD'nin enerji kaynakları üzerindeki emperyalist hedefleri, gerekse Myanmar üzerinden Çin'e enerji naklinde kuzeybatıdaki Arakan bölgesinin öne çıkması, bölgeyi güç oyunlarına müsait kılmaktadır. Dünya gündemine soykırım ile geçen Arakan bölgesindeki, demokratik düzene aykırı sebepsiz katliamların perde arkası elbette ki küresel güçlerin kurduğu oyun neticesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Küresel güçler olan Çin ve ABD rekabeti arasında sıkışan Myanmar, dönemsel siyasi dönüşümler ve iki güçle olan dönemsel ilişkiler üzerinden kurduğu denge politikaları ile Asya Pasifik üzerine kurulan emperyalist amaçların uygulandığı bölge haline gelmiştir. Ekonomik ve diplomatik işbirlikleri şeklinde Uluslararası sistemde gündeme gelen bu ilişkiler ve rekabet savaşları çıkarlar sonucunda göçe ve soykırıma maruz kalan bir halk doğurmuştur.

Çin'in çıkarları doğrultusunda desteklediği cunta rejiminin zorunlu göç ve baskıları; ABD ve müttefiklerinin Asya Pasifik egemenliği hülyaları ile methiyeler düzdüğü, ziyaretlerle ilişkileri güçlendirme çabasına girdiği NLD hükümetinin bu gün Arakan'daki Müslümanların katili olması, Çin ve ABD kışkacındaki Myanmar'ı resmetmektedir. Arakan'daki İnsanlık dramı, Küresel vezirlerin Myanmar piyonuyla oynadıkları enerji, güç ve rekabet satrancıdır.

Bu çalışmamızda, enerji kaynaklarıyla ve Asya Pasifik üzerine kurulan emperyalist amaçları gerçekleştirebilecekleri stratejik konumda oluşuyla öne çıkan Myanmar'ın, Küresel iki gücün rekabeti arasında kalışını dönemsel olarak inceleyeceğiz. Soykırım ve göç olaylarının temelinde yer alan aktif gücün, bu rekabet atakları olduğunu ileri sürdüğümüz hipotezimizi, Arakan'ın enerji kaynakları üzerinden destekleyerek emperyalizm ve yumuşak güç kuramları perspektifinden yorumlayacağız.

RESTRICTIONS on the RIGHT to EDUCATION and the THREAT of RADICALIZATION: The CASE of ROHINGYA REFUGEES in BANGLADESH

Md. KAMRUZZAMAN*

A Rohingya boy was sitting idle behind his makeshift tent at refugee camp no. 16 in Bangladesh's southeastern Cox's Bazar District, photo taken on April 18, 2019 by Md. Kamruzzaman

Abstract

The United Nations [UN] has established that the Rohingya are world's most persecuted people. Currently in Bangladesh there are 1.1 million Rohingya Muslims, including the 750,000 who fled the August 2017 brutal crackdown in Rakhine state

---

* Bangladeshi Freelance Journalist, Anadolu Agency, Ankara, Turkey,
E-mail: mkzbablu@gmail.com

of Myanmar.¹ They are now living in cramped makeshift camps in southeastern Cox's Bazar district of Bangladesh under a subhuman condition as stateless people without refugee status. So far till now [2019] at least two repatriation attempts have been failed.² The life in refugee camps is seemingly becoming long while tens of thousands of children are now growing in the camps without education and proper guidance. A 2019 joint report issued by UNHCR, IOM and OCHA said almost half of the 540,000 refugee children under the age of 12 are currently missing out on education altogether, while the remainder have access only to very limited schooling. Only a handful of teenage children are currently able to access any form of education or training.³ It is also said in an internal report of Bangladesh army that there are 400,000 Rohingya children -- aged between 12 and 17 -- in the camps who are not receiving any education.⁴ Bangladesh has been imposing a very tough restriction on education for Rohingya community. In the early September 2019, a Rohingya law student was expelled from the university due to her identity as Rohingya, rising concerns by rights bodies.⁵ Now her sister, a student of class nine has also been expelled reportedly from school.⁶ Government of Bangladesh also ordered secondary schools near the refugee settlements in Cox's Bazar district to dismiss Rohingya students.⁷ In camps only some NGOs and aid agencies give Rohingya children primary or pre-primary education in very short scale. Many local and international think tanks have warned of the risk of those children to be

---

¹ BSS. 28 September 2019. 'PM places four proposals before UNGA, dubs Rohingya crisis a regional threat' [Online]. Available: <https://www.bssnews.net/?p=278633> [Accessed 12 October 2019].

² Guardian. 21 August 2019. 'Rohingya refugees refuse to return to Myanmar without rights guarantee' [Online]. Available: <https://www.theguardian.com/world/2019/aug/21/not-without-our-rights-rohingya-refugees-refuse-to-return-to-myanmar> [Accessed 02 November 2019].

³ UN News. 26 April 2019. 'Future of Rohingya refugees in Bangladesh 'hangs in the balance' - UNHCR chief' [Online]. Available: <https://news.un.org/en/story/2019/04/1037421> [Accessed 13 July 2019].

⁴ Daily Star. 6 September 2019. 'Army suggests barbed wire fence around Rohingya camps' [Online]. Available: <https://www.thedailystar.net/city/news/army-suggests-barbed-wire-fence-around-rohingya-camps-1796263> [Accessed 8 September 2019].

⁵ HRW. 1 April 2019. 'Bangladesh: Rohingya Refugee Students Expelled'. [Online]. Available: <https://www.hrw.org/news/2019/04/01/bangladesh-rohingya-refugee-students-expelled> [Accessed 01 November 2019].

⁶ Rohingya Vision. 19 September 2019. 'Khushi's Sister Next Victim of "No Education for Rohingya"' [Online]. Available: <https://rohingyavision.com/khushis-sister-next-victim-of-no-education-for-rohingya/> [Accessed 01 November 2019].

⁷ Reuters. 18 March 2019. 'Rohingya 'lost generation' struggle to study in Bangladesh camps' [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-rohingya-education/rohingya-lost-generation-struggle-to-study-in-bangladesh-camps-idUSKCN1QZ0EA> [Accessed 01 November 2019].

radicalized by international terrorist groups.⁸ This paper examines the current realities of Rohingya children in Bangladeshi camps and discusses possible consequences of this situation in the near future.

Keywords: Refugees, right to education, Rohingya, UNHCR, restrictions, radicalization.

Preamble

As a journalist I have had the opportunity to visit the sprawling makeshift tents of Rohingya refugees in Bangladesh several times. The people of the persecuted community are now living there in small rooms mainly made of bamboo and tarpaulin sheets on muddy floor without ventilation excepting the lone entry door mostly at the lap of steep hills. Five to six persons are living in single room seemingly not better than overcrowded prisons.

As Bangladesh government has not granted refugee status for them, they are now considered as displaced or stateless people and so they have no permission for job or outside works.⁹ They are totally dependent on reliefs or donation. Collecting reliefs and recalling horrendous past is now the only job of them. Children aged below 18 years are also passing idle time in camps, with gripping frustration about future.

According to a report of the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), some 55 percent that means above 600,000 refugees in the Rohingya settlements in Bangladesh are under 18 years. They have no formal education as all are barred from following the Bangladesh national curriculum.¹⁰ Only a small number of them get some primary and pre-primary level informal education by some NGOs and aid agencies. During my random visits at camps I saw how rapidly frustration is growing up and developing a rebellious mentality among those children.

It seems to me that it can be one of the easiest jobs to mislead those children just showing a hope of better future or scope of taking revenge against Myanmar army

---

⁸ Daily Star. 26 April 2019. 'Rohingya youths at risk of radicalisation' [Online]. Available: <https://www.thedailystar.net/city/news/rohingya-youths-risk-radicalisation-1735009> [Accessed 01 November 2019].

⁹ UNHCR. 2018. 'Rohingya Refugee Emergency at a Glance' [Online]. Available: <https://unhcr.maps.arcgis.com/apps/Cascade/index.html?appid=5fdca0f47f1a46498002f39894fcd26f> [Accessed 13 October 2019].
<https://unhcr.maps.arcgis.com/apps/Cascade/index.html?appid=5fdca0f47f1a46498002f39894fcd26f>

¹⁰ UNHCR. 4 September 2019. 'Young Rohingya refugees strive to keep dreams of an education alive' [Online]. Available: <https://www.unhcr.org/news/stories/2019/9/5d6912637/young-rohingya-refugees-strive-keep-dreams-education-alive.html> [Accessed 21 October 2019].

or extremist Buddhists. There is also high risk of radicalism among those frustrated children who are comparatively more emotional. They may also be prompted to illegal activities while female children may be lured to prostitution. It is my strongest belief that only education can survive their dreams for future and lead them to the right track instead of radicalism.

Brief History of Rohingya

According to available historical documents, the term Rohingya is derived from the word Rohai or Roshangee, a terminology that was later perverted to Rohingya. Rohai and Roshangee actually denote the Muslim people inhabiting in the old Arakan (Rohang/Roshang/Roang). [...] The Rohingya trace their origin to Arabs, Moors, Turks, Persians, Moghuls, Pathans and Bengalis. Because of north Arakan's close overland ties with East-Bengal it is found that after Bengal came under the rule of Muslims in 1203, cultural and political influence of the Muslims was of great significance in the history of Arakan.¹¹ It is also recorded that the 9th and 10th centuries Arab geographers mentioned Jazirat-al-Rahmi or Rahma to mean the Kingdom of Raham that was later converted to "Rohang/Roshang/Roang".¹²

So it is historically established that Rohingya have at least thousand years of history of living in Myanmar for generations. Rohingya also have golden history of their own language, culture and heritage in Arakan [now Rakhine]. Even Arakan had a history of 2000 years as an independent country before its becoming part of Myanmar in 1785. Moreover, in the fifteenth century Rohingya Muslims established a great Arakanese Empire known as Maruk-U Empire.¹³

Quoting R.B. Smart, author of Burma Gazetteer, as saying noted Rohingya scholar Dr. Mohammed Yunus also stated in his book "A History of Arakan (Past and Present)": "About 788 A.D. Mahataing Sandya ascended the throne, founded a new city (Vesali) on the site of old Ramawadi and died after a reign of twenty-two years. In his reign several ships were wrecked on Ramree island and the crews, said to have been Mohamedans, were sent to Arakan and settled in villages."¹⁴ Citing historical sources Yunus also stated in his book that during the same period Muslim faqirs and dervishes (saints) used to visit Arakan coast. [...] Many of the Arabs married local women and settled in towns and villages permanently.

---

¹¹ Yunus Mohammed. 1994. 'A History of Arakan (Past & Present)' [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/A-History-of-Arakan%20by-Dr-Mohammed-Yunus.pdf> [Accessed 23 May 2019]. p. 11-12.

¹² Yunes Mohammed. 1994. 'A History of Arakan (Past & Present)' [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/A-History-of-Arakan%20by-Dr-Mohammed-Yunus.pdf> [Accessed 23 May 2019]. p. 10.

¹³ Ahmed Imtiaz. 2014. 'The Plight of the Stateless Rohingyas'. The University Press Limited, Dhaka. p13.

¹⁴ Yunus Mohammed. 1994. 'A History of Arakan (Past & Present)' [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/A-History-of-Arakan%20by-Dr-Mohammed-Yunus.pdf> [Accessed 23 May 2019]. p. 17.

Yunus also mentioned the name of eleven Muslim Kings who successively ruled Arakan for one hundred years from 1430 to 1530. The relation with Bengal remained extremely cordial with Arakan during that period. The Arakanese paid tribute to Bengal and learnt history and politics. In 1531 Minbin (Zabuk Shah) ascended the throne. With him the Arakanese graduated in their Moslem studies and the empire was founded. Eleven kings who ruled Arakan since 1430 to 1530 as mentioned by Yunus are -- Solaiman Shah Naramaikhla (1430-1434), Ali Khan Meng Khari (1434-1459), Kalima Shah Ba Saw Phyu (1459-1482), Mathu Shah Doulya (1482-1492), Mohammed Shah Ba Saw Nyo (1492-1493), Nori Shah Ran Aung (1493-1494), Sheikh Modullah Shah Salingathu (1494-1501), Ili Shah Meng Raza (1501-1523), Ilias Shah Kasabadi (1523-1525), Jalal Shah Meng Saw Oo (1525) and Ali Shah Thatasa (1525 -1531)¹⁵

There is also a most interesting legend in the society of Arakan regarding the coming of Muhammad bin Hanifa, son of Hazrat Ali (R.), the 4th Caliph of Islam, to Arakan. On the basis of this legend, 16th century's noted Puthi [one kind of poetry-type story] writer, Shah Barid Khan, wrote a book, or Puthi, named Hanifa-o-Kaiyapari. The summary of this legend as narrated by some writers is as follows: "In 680 A.D. after the historical war of Karbala Muhammad Hanifa with his army arrived Arab-Shah Para near Maungdaw in the Northern Arakan, while Kaiyapari, the queen of cannibals ruled this hilly deep forest, attacked and frequently looted the people of Arakan. Muhammad Hanifa attacked the cannibals and captured the queen. She converted to Islam and married to him. Her followers embraced Islam en masse. Muhammad Hanifa and the queen Kaiyapari lived in Mayu range. The peaks where they lived were still known as Hanifa Tonki and Kaiyapari Tonki. Their followers were mixed up and lived peacefully."¹⁶

According to historical records from the British period up to the 2010 election, there were Muslim participants in all Myanmar's parliamentary elections and they served the nation as law makers as well as ministers.¹⁷ Even most Rohingya were given voting rights in 2010 national polls, resulting two parliamentarians at Myanmar's

---

¹⁵ Yunus Mohammed. 1994. 'A History of Arakan (Past & Present)' [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/A-History-of-Arakan%20by-Dr-Mohammed-Yunus.pdf> [Accessed 23 May 2019]. p. 56-57.

¹⁶ M.A. Taher B Tha, *The Rohingyas and Kamans* (in Burmese) (Myitkyina: United Rohingya National League, 1963), p. 6-7; M.N. Habibullah, *History of Rohingyas* (in Bengali), (Dhaka: Bangladesh Cooperative Book Society Ltd., 1965), p. 32-33.

¹⁷ Aljazeera. 15 November 2015. 'Uncertainty looms for Myanmar's Muslims' [Online]. Available: <https://www.aljazeera.com/indepth/features/2015/11/uncertainty-looms-myanmar-muslims-151115101345438.html> [Accessed 22 October 2019].

lower house of parliament and one at the upper house. Two more Rohingya lawmakers were also elected to the regional parliament in Rakhine State.¹⁸

But suddenly before the Nov. 8, 2015 national election Muslim candidates were declared disqualified for election and disenfranchised the Rohingya Muslims. Even a Muslim parliamentarian, Shwe Maung, who elected in 2010 election as a candidate from the ruling Union Solidarity and Development Party (USDP), declared to appeal before the court. He was turned down from voting race in a lame excuse that his parents were not Myanmar's citizen.¹⁹

Rohingya people reached at Shah Porir Dip, an island of Bangladesh located at the mouth of the Naf River and also a maritime-boundary between Bangladesh and Myanmar, on mid-September 2017, photo taken by Zakaria Alfaj.

A Deprived People

Rohingya have been marked as one of the world's most persecuted people. The greater part of this community are now stateless and living as displaced people in abroad while the smaller part of them are living in home country as illegal inhabitants. The Independent International Fact-Finding Mission on Myanmar established by the United Nations Human Rights Council (UNHRC) in its detailed findings published in September 2018 has pointed out clear evidences of genocidal

---

¹⁸ Nikkei Asian Review. 23 August 2015. 'Rohingya MP banned from contesting election' [Online]. Available: <https://asia.nikkei.com/Politics/Rohingya-MP-banned-from-contesting-election> [Accessed 22 October 2019].

¹⁹ Reuters. 24 August 2015. 'Sitting Rohingya MP in Myanmar plans to appeal election ban' [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-politics/sitting-rohingya-mp-in-myanmar-plans-to-appeal-election-ban-idUSKCN0QT1A920150824> [Accessed 22 October 2019].

intent of the Myanmar army in their August 2017 crackdown that was started in the guise of so-called 'clearance operations'. The findings have also recommended for proper investigation and trial. It says: "Senior generals of the Myanmar military should be investigated and prosecuted in an international criminal tribunal for genocide, crimes against humanity and war crimes."²⁰

Amnesty International, a London-based global movement against human rights abuses, marked the Rohingya as a "trapped" and "deprived" people who are confined in a vicious system of state-sponsored and institutionalized discrimination that amounts to apartheid. The rights watchdog said: "The Myanmar authorities are keeping Rohingya women, men and children segregated and cowed in a dehumanizing system of apartheid." It added that the Rohingya people had been facing "systematic, government-sponsored" discrimination in Myanmar for decades and the repression has intensified dramatically since 2012. They are even denied access to Sittwe hospital, the highest-quality medical facility in Rakhine State, except for in extremely acute cases.²¹

There is also a tendency of complete termination of Rohingya people from Myanmar. Myanmar's state force as well as extremist Buddhists engage in brutal crackdown on Rohingya Muslims in any pretext for many years. During the Second World War 100,000 Rohingyas were killed while 50,000 others were drove out to the East Bengal by the Rakhine communalist in collusion with Burma Independence Army [BIA].²² The barbaric attack of 1942 made an indelible black mark in the minds of Arakanese that may never be forgotten. Yunus also writes:

"[...] The assault was so great; hundreds of innocent men, women and children were murdered. The Rohingyas were defeated. Many people of the village jumped into the river or hid in the forest. The swimming people were shot dead. With their long swords the inhuman Maghs [Buddhists] brutally butchered the half dead men, women and children. Those alive in the slaughter were stabbed with the pointed spears and cut into pieces. Rohingya girls and women after having been raped were murdered and the children were mercilessly slaughtered. The Maghs of the neighborhood carried away their cattle, rice, paddy and even clothes. Costly things like gold and silver were taken by the Thakin [communist] leaders and other booties were given to savage plunderers. The waters of Lemro river turned red with the

---

²⁰ Independent International Fact-Finding Mission on Myanmar. United Nations Human Rights Council, Geneva. September 2019. Summary. p- 1.

²¹ Amnesty International. 21 November 2017. 'Myanmar: Rohingya trapped in dehumanizing apartheid regime' [Online]. Available: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/11/myanmar-rohingya-trapped-in-dehumanising-apartheid-regime/> [Accessed 20 October 2019]

²² Ahmed Imtiaz. 2014. 'The Plight of the Stateless Rohingyas'. The University Press Limited, Dhaka. p15.

blood of innocent victims. [...] More than 100'000 Muslims were massacred. Thousands of Muslim villages were destroyed.”²³

Since 1942 to 1999 more than 20 major operations of eviction were carried out by the successive governments of Myanmar against Rohingya Muslims. For example, one of those notorious operations is 1978 “Naga Min or King Dragon Operation”²⁴. The latest brutal crackdown since August 25, 2017 has been exercised in the guise of a ‘clearance operation’ to wipe out ARSA, or Arakan Rohingya Salvation Army, an alleged Rohingya-based extremist group. It is reported that ARSA staged a coordinated attack on 30 police posts and an army base in Rakhine on August 25, 2017. During that attack at least 59 ARSA members and 12 members of the security forces were killed.²⁵ How can it be justified that based on this alleged insurgent attacks where almost five times more insurgent members were killed a massive destruction on innocent people has been launched?

According to a study titled 'Forced Migration of Rohingya: The Untold Experience' conducted by a consortium of researchers and organizations from Australia, Bangladesh, Canada, Norway and the Philippines, during the August 2017 crackdown Myanmar army and extremist Buddhists killed over 24,000 Rohingya while 18,000 Rohingya women and girls have been raped. Moreover, 41,192 Rohingya suffered bullet wounds, over 34,436 were thrown into fire and some 114,872 beaten up by Myanmar forces. The estimated number of houses burned is 115,026 while some 113,282 houses were vandalized.²⁶

Unfortunately, Myanmar has not changed its brutal policy on Rohingya Muslims. According to a September 2019 update report of the United Nations fact-finding mission, some 600,000 Rohingya are living in “deplorable” conditions in Myanmar’s Rakhine state, facing systematic persecution and are living under the threat of genocide.²⁷ Still now Myanmar did not change its controversial 1982 Citizenship

---

²³ Yunus Mohammed. 1994. 'A History of Arakan (Past & Present)' [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/A-History-of-Arakan%20by-Dr-Mohammed-Yunus.pdf> [Accessed 23 May 2019]. p. 56-57.

²⁴ Yunus Mohammed. 1994. 'A History of Arakan (Past & Present)' [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/A-History-of-Arakan%20by-Dr-Mohammed-Yunus.pdf> [Accessed 23 May 2019]. p. 118.

²⁵ Reuters. 25 August 2017. 'At least 71 killed in Myanmar as Rohingya insurgents stage major attack' [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-rohingya/at-least-71-killed-in-myanmar-as-rohingya-insurgents-stage-major-attack-idUSKCN1B507K> [Accessed 02 November 2019].

²⁶ The Independent. 19 August 2018. '24,000 Rohingyas murdered in Rakhine since Aug last: Study' [Online]. Available: <http://www.theindependentbd.com/printversion/details/162903> [Accessed 21 October 2019].

²⁷ Reuters. 16 September 2019. 'Rohingya still in Myanmar face 'threat of genocide': United Nations' [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-myanmar->

Law that has labeled Rohingya as illegal Bengalis and show any positive signal that they really want to return their citizens with safety and dignity. Even the country has minimal preparation to return Rohingya despite their repeated colloquial assurances and November 2017 agreement with Bangladesh on it.

An Australia-based think tank, Australian Strategic Policy Institute (ASPI), released a report on late July 2019 on Myanmar's preparation in Rakhine to return Rohingya based on satellite analysis. The institute's International Cyber Policy Centre has combined open-source data with the collection and analysis of new satellite imagery to assess the current status of settlements in Myanmar's northern Rakhine state which were burned, damaged or destroyed in August 2017. Their research mapped the current status of 392 Rohingya settlements, identified by the UN as damaged or destroyed during the 2017 crackdown, and found more than 320 settlements with no sign of reconstruction. Based on the satellite images provided by the UN Operational Satellite Applications Program, the think tank claimed they also found new proof of crackdowns as late as 2019, in addition to around 60 settlements which were subject to new demolition in 2018.²⁸

Restriction to Education at Home

It is very natural that members of a community who have no freedom of movement, face genocide and human rights abuses, being treated as outsiders for decades, no access to proper treatment, suffer from malnutrition and face discrimination in every sphere in life in home country, have little scope to think about the right to education.

Despite such a critical situation, the Myanmar authorities have tightened restrictions on Rohingya's access to education since 2012. In most of the areas of Rakhine State, Rohingya children are no longer allowed into previously mixed government schools. On the other hand, government teachers mostly refuse to travel to Muslim areas, resulting in sharp fall of education among Rohingya community. This is scaling up the sense of despair and hopelessness among Rohingya people about the future.²⁹

Myanmar government not only put restrictions on education for Rohingya Muslims, but the job market has also been restricted for the persecuted people. There is allegation that if any Rohingya manages to obtain higher education by hook or by crook, ultimately he/she fails to achieve a good job or dignified profession in home

---

[rohingya/rohingya-still-in-myanmar-face-threat-of-genocide-united-nations-idUSKBN1W119M](#) [Accessed 21 October 2019].

²⁸ Anadolu Agency. 24 July 2019. 'Myanmar has minimal prep for Rohingya return: Report' [Online]. Available: <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/myanmar-has-minimal-prep-for-rohingya-return-report/1540429> [Accessed 28 July 2019].

²⁹ Amnesty International. 21 November 2017. 'Myanmar: Rohingya trapped in dehumanizing apartheid regime' [Online]. Available: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/11/myanmar-rohingya-trapped-in-dehumanising-apartheid-regime/> [Accessed 20 October 2019].

country. As a result, many Rohingya naturally lose the interest to education. This is a part of long-term plot of the Myanmar authorities to systematically discourage Rohingya people to education.

In October 2017, I visited a Rohingya camp located at the No-Man's land of Bangladesh-Myanmar border at Ghumdum, Nyekkhangchori in Bandarban district of Bangladesh. Here I met Dil Mohammad, a Rohingya businessman who was from Tambru area of Myanmar's Rakhine State. Dil Mohammad somehow completed his graduation from the Yangon University. But he could not manage any government job. He told me that no Muslim is in any government job in Myanmar.

"Since the liberation of our country in 1948 to 1985 we have job in Myanmar. Even, we had job in the Myanmar army. But gradually we have been ousted from all government posts. The planning was mainly operated by the military zone of the country. The military again in 1988 designed the plot. Now there is no Muslim even in any post in government sector", Mohammad told.

During that tour in Rohingya refugee camps I also met one Sabbir Ahmed, hailed from Myanmar's Maungdaw area where he had a job as a madrasa teacher. He informed me that there were 400 Hefz-e-Khanas, 500 madrasas and about 4000 mosques in Rakhine state. But all have been destroyed by fire by Myanmar army. Even a good number of copies of the Holy Quran were thrown to the fire and the Burmese soldiers cooked food by that fire.

At Shah Porir Dip, a bordering island of Bangladesh near Rakhine state, I also met some Madrasa students on a jetty over Naf River. One of them was a Hafiz-e-Quran named Mohammad Ilias. He told me, Muslims are not allowed to study more in Myanmar. If anyone is able to study more he or she cannot manage any government job. Ilias added that he had a dream to continue his study at any good Madrasa in Bangladesh. Some Rohingya people, who were still then waiting for their relatives at the bank of Naf River, told me that those who somehow manage to complete higher education are always in killing target.³⁰

However, all these allegations could not be verified by me as it was not possible to visit Myanmar's Rakhine state to see the real scenario as all international media are still prohibited there. But there is report that the habit of demolishing mosques and madrasas and putting embargo on construction of new mosques or even on repairing demolished ones have been noticed largely since 2012 violence. A 2018 report published by a global news portal, the Quartz, focused on this issue. The report said:

---

³⁰ Kamruzzaman Md. 19 May 2018. 'Review on Rohingya Crisis and Solution' [Online]. Available: <https://www.youtube.com/watch?v=2Mbm14swnGk&t=54s> [Accessed 19 May 2018].

“All mosques in Rakhine have been either destroyed or shuttered after communal riots broke out between the local Buddhist population and Rohingya in 2012. Many of the abandoned mosques that I saw had been reduced to rubble, and many of them continued to be heavily policed. The government has also made it illegal to construct new mosques to replace those that have been destroyed or to make repairs or renovations.”³¹

A field study conducted by Burmese Rohingya Organization UK [BROUK] on December 2018 records that in Myanmar’s Rakhine state many Rohingya were either denied access to education or what was received was of a poor quality. Prior to the initial sectarian violence in 2012, Rohingya could attend government schools with their Rakhine peers and were also eligible to attend higher education at the region’s main university in Sittwe district. However, following a campaign of state-organized violence in late 2012, the Myanmar authorities confined many Rohingya to ‘open air prisons’ – denying them access or completion at university and permitting them only to study at understaffed and under resourced schools.³²

Restriction to Education in Bangladesh

---

³¹ Quartz. 24 August 2018. ‘I spent two months in a Rohingya camp in Myanmar. This is what it’s like’ [Online]. Available: <https://qz.com/1364547/i-spent-two-months-in-a-rohingya-camp-in-myanmar-this-is-what-its-like/> [Accessed 22 October 2019].

³² BROUK. December 2018. ‘The Right to Education Denied for Rohingya Refugees in Bangladesh’ [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/The-Right-to-Education-Denied-for-Rohingya-Refugees-in-Bangladesh.pdf> [Accessed 21 October 2019].

Rohingya children learn at an educational center in a refugee camp in Cox's Bazar, Bangladesh on January 12, 2018. Kaan Bozdogan – Anadolu Agency/Getty Image

According to an August 2019 briefing by the Amnesty International, around half of the roughly one million Rohingya refugees living in cramped makeshift camps in Bangladesh are under the age of 18 years. Opportunities for education for those Rohingya children have always been extremely limited. In January 2019, Bangladeshi government ordered authorities of all secondary schools in Cox's Bazar to expel their Rohingya students. The rights body has marked it as a "stark violation of these children's' human rights - the right to education" and expressed concerns of "untold consequences for their future."³³

Due to such decision of Bangladesh government scores of Rohingya refugee children have been expelled from schools in southeast Bangladesh since late January 2019. Officials have ordered secondary schools near the refugee settlements in Cox's Bazar district to dismiss Rohingya students, who lack Bangladeshi citizenship. International rights watchdog, Human Rights Watch [HRW], termed the decision as "misguided, tragic and unlawful."³⁴

It is also reported that most of the expelled students were born in Bangladesh after their parents fled earlier crackdowns in Myanmar in the early 1990s. They were not allowed to enroll in Bangladeshi schools. They attended non-formal primary schools in refugee camps but had no access to secondary education that would let them go to a university or even become an accredited high school graduate. So Rohingya families had to pay bribe for Bangladeshi birth certificates or obtained other documents to allow their children to pass as Bangladeshi nationals in order to continue their education as Rohingya have no refugee status here and babies born in camps are not provided with birth certificate by Bangladesh in most cases.³⁵

Citing newspaper reports HRW also records the notice lists the names, secondary schools, parents' names, and refugee-camp addresses of 44 Rohingya students, including 13 girls, and orders to schools to expel them and other Rohingya students. Six expelled Rohingya students who had been in grades 9 and 10 at various schools said that all 89 of their Rohingya classmates were expelled, although they did not know the total number expelled from all classes. A Reuters report added 64 students

---

³³ Amnesty International. 29 August 2019. 'Bangladesh: Parents fear for lost generation of Rohingya children' [Online]. Available:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/08/bangladesh-parents-fear-for-lost-generation-of-rohingya-children/> [Accessed 20 October 2019].

³⁴ HRW. 2 April 2019. 'Bangladesh: Rohingya Refugee Students Expelled' [Online]. Available: <https://www.hrw.org/news/2019/04/01/bangladesh-rohingya-refugee-students-expelled> [Accessed 2 April 2019].

³⁵ Reuters. 18 March 2019. 'Rohingya 'lost generation' struggle to study in Bangladesh camps' [Online]. Available: <https://www.reuters.com/article/us-myanmar-rohingya-education/rohingya-lost-generation-struggle-to-study-in-bangladesh-camps-idUSKCN1QZ0EA> [Accessed 02 November 2019].

had been expelled from one school. The report added that about 470 Rohingya students from one refugee camp had been enrolled in Bangladeshi schools.

The scenario of expelling Rohingya children from school was really pathetic. Many meritorious students who have born here, grown up here and are now studying at grade 9 or grade 10 have been expelled from school after a sudden announcement, it made them separated with their mates with whom they have already spent many years as like friends, brothers or sisters. What's their crime? Why will they be deprived of education? Many tearful Rohingya boys and girls asked the questions and were crying uncontrolled.

Local teachers were also shocked at this declaration. HRW in its report quotes a headmaster: "I know who all the Rohingya are. Don't hesitate, leave your books and IDs here and go." A tearful student said: "In the class, in front of the Bangladeshi students, they separated us out, and told us to leave." Another emotional Rohingya student expressed his state as saying: "I went to a secret place and I cried. My aim was to be a doctor. What should I do now? I requested my head teacher for return to school. He replied, there is huge pressure on us, so please don't come back."

In addition, there are about 34,000 registered Rohingya refugees living in two official camps in Cox's Bazar district, including 8,000 school-age children who are enrolled in schools in the camps. Beginning in the late 1990s, the Bangladesh government allowed Rohingya children who were registered refugees to attend two hours of classes per day with volunteer teachers, but did not allow a formal curriculum. Later, they could attend schools in the camps for registered refugees that are supported by UNHCR.

International aid agencies and some NGOs are, however, trying to spread at least primary level education among Rohingya children despite all these barriers. Quoting United Nations Children's Fund [UNICEF] as saying it is reported that more than 145,000 Rohingya children living in refugee camps in Bangladesh are now attending "learning centers" supported by the agency as a new school year [2019] gets under way. Humanitarian workers have so far built around 1,600 such centers throughout the camps.³⁶

It can be stated without any confusion that such measures for education for Rohingya children is good, but very insufficient for a nation. Moreover, without any specific course and curriculum scattered primary or pre-primary education have little impact in long-run for a community living in other country as stateless people. It is also observed that hundreds of learning centers operated in the Rohingya

---

³⁶ TIME. 24 January 2019. 'U.N. Ramps Up Education Efforts in Rohingya Refugee Camps' [Online]. Available: <https://time.com/5511598/unicef-rohingya-refugee-education/> [Accessed 02 November 2019].

camps in Bangladesh by international NGOs and the UN offer mostly unstructured learning and playtime.³⁷

So I think that education opportunity for Rohingya in Bangladesh is very limited and it will increase frustration among the persecuted community and may endanger the life of tens of thousands children who are the future of the persecuted Rohingya Muslims.

Case of a Rohingya University Student

Rohingya University student Rahima Akhter alias Rahi Khushi has been expelled from Cox's Bazar International University (CBIU) while she was studying LLB (Hons.), photo taken from her facebook page.

Early September 2019 a private university in Cox's Bazar suspended a female student due to her identity of Rohingya.³⁸ The student, Rahima Akhter alias Rahi Khushi, has been identified as a member of the ethnic minority Rohingya Muslim who born and grown up in the Kutupalong refugee camp in Bangladesh. She is a LLB (Hons) student of Cox's Bazar International University (CBIU). Rahima, now 20 years old, was born in the Kutupalong refugee camp after her family fled Myanmar

---

³⁷ Theirworld. 25 March 2019. 'Struggle of Rohingya refugee children to get their basic right to education' [Online]. Available: <https://theirworld.org/news/rohingya-refugee-children-struggle-to-get-education-bangladesh> [Accessed 02 November 2019].

³⁸ Aljazeera. 17 September 2019. 'Akter, 20, expelled from university for being Rohingya' [Online]. Available: <https://www.aljazeera.com/news/2019/09/20-year-refugee-expelled-university-rohingya-190916060043568.html> [Accessed 01 November 2019].

in 1992 following violent events including human rights abuses in the restive Rakhine State of Myanmar.

The girl's desire to education compelled her to get admission into the university by producing a forged birth registration card and hiding her real identity as education especially higher education for Rohingya in Bangladesh is completely prohibited. But the meritorious and multi-genius Rohingya girl Khushi was determined to have education as she thought it was her right in a country where she born and grown up. She not only studied hard but she also engaged herself with various socio-cultural and extra-curricular activities.³⁹

Now it is the question before the world forum as well as Bangladeshi authorities -- is it a crime for the girl to try to have education in a land where she born? If the girls like Khushi ultimately fail to continue to study and their trauma push them to the path of extremism who will take the responsibility? Does any country deserve the right to put any student at the risk of exploitation by criminal gangs or human traffickers or armed groups? Rights bodies both home and abroad have term the incident as abuse of human rights and urged the government of Bangladesh to consider Khushi to enjoy her basic right of education.

Rights watchdog, Amnesty International, termed the move of Bangladesh as violation to the international human rights. Denying education to Akhi merely based on her Rohingya identity is an affront to the international human rights laws that Bangladesh has ratified including Article 13 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, which requires State Parties to "recognize the right of everyone to education without discrimination."⁴⁰

Is Education a Crime?

Having the opportunity of education is a fundamental right of every child whatever identity they carry. Born in refugee camps or migration due to unrest or any other causes should not be the hindrance in the way to education for a baby. Is education a crime for any human being? Never. Right to education should not be forbidden to anyone. Even a state does not deserve the right to put barricade on education for anyone.

The 64th General Assembly of the United Nations in its 106th meeting in 2010 adopted a landmark resolution calling on states to ensure right to education for affected populations in all phases of emergency situations. It said: "Everyone should

---

³⁹ Dhaka Tribune. 12 September 2019. 'Rohingya student faces temporary expulsion by a Cox's Bazar University' [Online]. Available: <https://www.dhakatribune.com/bangladesh/rohingya-crisis/2019/09/12/rohingya-student-faces-temporary-expulsion-by-a-cox-s-bazar-university> [Accessed 21 October 2019].

⁴⁰ Amnesty International. September 2019. 'Bangladesh: Demand Education for Rohima Akter Khushi' [Online]. Available: <https://www.amnesty.ie/bangladesh-demand-education-for-rohima-akter-khushi/> [Accessed 01 November 2019].

enjoy the human right to education, the General Assembly this afternoon called on Member States to ensure that right for all affected populations in all phases of emergency situations, and urged them to implement strategies and policies towards that goal as integral to humanitarian responses”.⁴¹

A good number of foreign students are now studying in both public and private universities in Bangladesh. This is also very common in other countries. It can be stated for an example that the current (2019) Bhutan's Prime Minister Dr Lotay Tshering once studied in Bangladesh's Mymensingh Medical College.⁴² So why should not Rohingya girl Khushi deserve the right to study in Bangladesh where she born and has been grown up?

I think it will be a foolish act by Bangladesh if the country continues its embargo on education on Rohingya children. Bangladesh should remember that these huge number of children are being grown up here. Due to this embargo on education they must hate Bangladesh in near future as they hate their Myanmar's killers. They will blame Bangladesh for depriving them from education.

The ground reality is that either these children will stay in Bangladesh, or return to Myanmar or any other country. But it seems that the repatriation is a very long process and there is huge confusion about the cordiality of Myanmar to take back their Rohingya people.⁴³ So, I have no doubt as per my analysis that Rohingya people will live in Bangladesh for generations as like the entrapped Pakistanis have been living in Bangladesh for generations since the 1971 Liberation War of Bangladesh. So the consequence of it is that Bangladesh is going to bear a load of a huge number of uneducated Rohingya in near future who will live here as unskilled stateless people and they will hate Bangladesh. They will not be able to contribute anything for Bangladesh except doing harms.

On the other hand, if Bangladesh allow these huge Rohingya children to have education, they will be grown up as skilled manpower. They will be grateful to Bangladesh for its contribution to them. If they stay here for long, they can contribute to Bangladesh. If they are able to migrate to their home country Myanmar or any other country, they will obviously work for the welfare of Bangladesh. They will also represent Bangladesh in other countries.

---

⁴¹ UN. 9 July 2010. 'General Assembly Adopts Landmark Resolution Calling on States to Ensure Right to Education for Affected Populations in All Phases of Emergency Situations' [Online]. Available: <https://www.un.org/press/en/2010/ga10964.doc.htm> [Accessed 02 November 2019].

⁴² Daily Star. 14 April 2019. 'Welcome Back!' [Online]. Available: <https://www.thedailystar.net/backpage/news/welcome-back-1729567> [Accessed 02 November 2019].

⁴³ Anadolu Agency. 7 December 2018. 'Peaceful Rohingya repatriation seems too far-fetched' [Online]. Available: <https://www.aa.com.tr/en/analysis-news/peaceful-rohingya-repatriation-seems-too-far-fetched/1332090> [Accessed 02 November 2019].

My request to the authorities of Bangladesh, just to think over why do the developed countries provide scholarship to a huge number of foreign students? Remember, it is also a parameter to evaluate a country's strength that how many people are working worldwide after having higher educated in that country. It is also network that helps a country to move to progress and honor.

A good number of Rohingya children are waiting in line for relief from Turkish TIKA at such an age when they should have studied in school, photo taken by Md. Kamruzzaman on April 18, 2019

Scope of Education to be Propagated

On October 2017, Turkish deputy prime minister Hakan Cavusoglu told Turkish state-run Anadolu Agency that his country would provide university scholarship to 53 Rohingya Muslim students. He added that the students from Myanmar's troubled western Rakhine state would study communication, law, politics and human rights

at Turkish universities. He informed that 15 Rohingya students are currently studying in Turkish universities.⁴⁴

I, however, have not found any follow up story on it. Whether Turkey has hired 53 Rohingya Muslims for higher education or not is not known to me. I feel that such news content should have follow up stories. The academicians can also take it and should contact with concerned authorities of Turkey for implementing the commitment. Academicians as well as all other well-wishers of Rohingya should also contact Turkey government so that they arrange scholarship for more Rohingya students.

Just for thinking, if 100 countries worldwide provide scholarship for 200 Rohingya students each in next five years. It means that after 10 years at least 20,000 Rohingya students will complete their international level of higher education from different universities worldwide. I think, there will be no leadership crisis among Rohingya then after 10 years. Even, persecuted Rohingya people then either able to convince Myanmar authorities that no more conflicts, let's come to develop the country together, or we are able to run an independent Arakan.

Risk of Radicalization

According to an analysis of the European Commission, poverty, unemployment and underemployment, disability, lack of education, racism, discrimination due to ethnicity, origin, religion, sexual orientation etc. and feelings of injustice and frustration due to limited opportunities may prompt a person to radicalism.⁴⁵ In case of Rohingya refugees in Bangladesh almost all the above mentioned causes of radicalism are applicable.

After the January 2019 restriction on secondary education for Rohingya, many children of the persecuted community were ousted from schools and they returned to the Refugee camps with tears. Those children are now passing most of the time idle in packed camps in unhygienic environment with toilets just right on top of where they eat and sleep. Miseries of stateless life and deprivation from basic rights are now continuously hammering them, multiplying their mental agony. The dream helping them to keep up hope in refugee life has suddenly snatched away from them. Uncertainty has darkened their life as if they have no alternative without lamenting over the destitute life of them.

An April 2019 briefing entitled "Building a Better Future for Rohingya Refugees in Bangladesh" issued by Independent peace building organization, the International

---

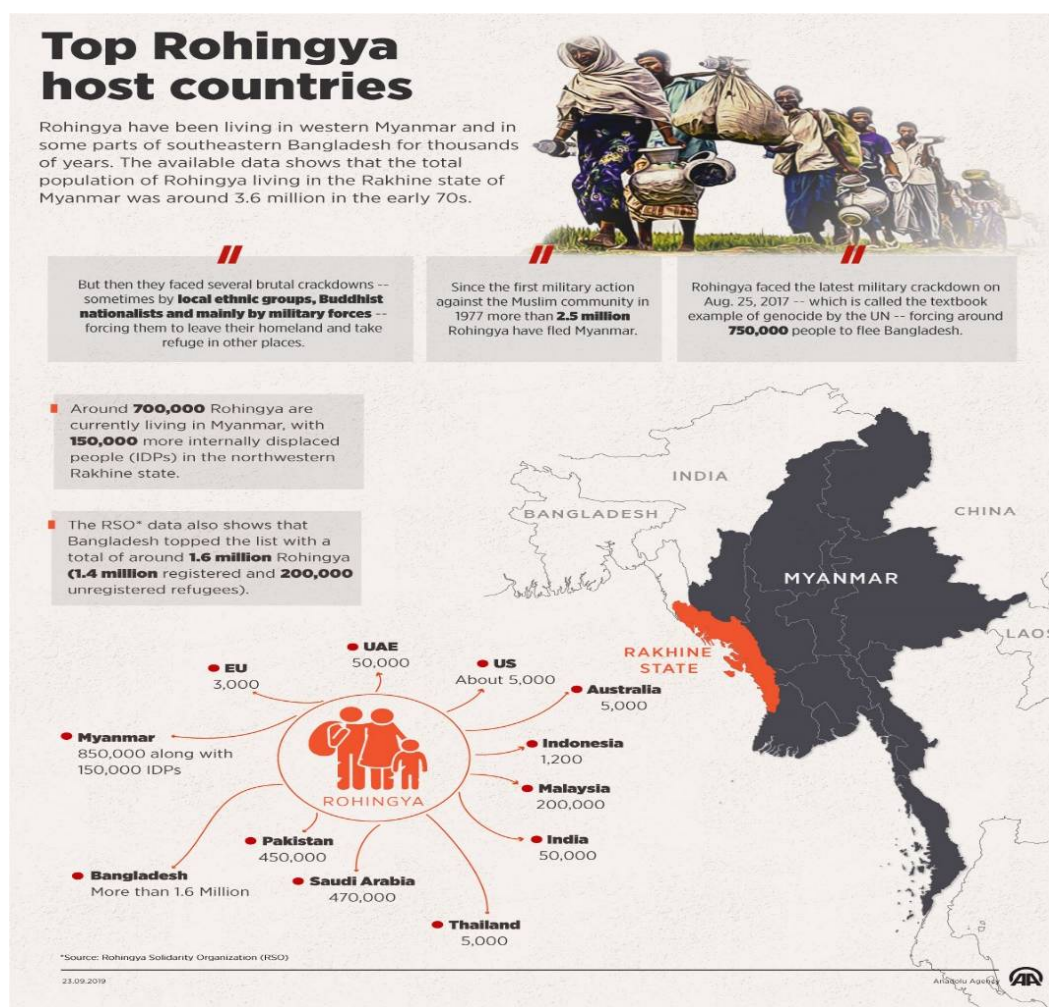
⁴⁴ Anadolu Agency. 02 October 2017. 'Turkey to give university scholarships to 53 Rohingya' [Online]. Available: <https://www.aa.com.tr/en/todays-headlines/turkey-to-give-university-scholarships-to-53-rohingya/924848> [Accessed 02 November 2019].

⁴⁵ European Commission. 14 June 2018. 'Why don't most people become radicalised?' [Online]. Available: <https://horizon-magazine.eu/article/why-don-t-most-people-become-radicalised.html> [Accessed 02 November 2019].

Crisis Group (ICG), warned that lack of formal education in the Rohingya refugee camps leave children and youths vulnerable to radicalization.⁴⁶

What we see in Rohingya refugee camps now is that children who should have studied are struggling for survival with scarcity of food, cloths, treatment, housing and entertainment. Frustration growing up among the juvenile or youth forces of Rohingya community. It is very natural that such condition will lead them to rudeness and even to radicalism. So leaving children in such a critical state for long mean pushing them at high risk of radicalism.

Risk of Radicalization Worldwide

⁴⁶ International Crisis Group. 25 April 2019. 'Building a Better Future for Rohingya Refugees in Bangladesh' [Online]. Available: <https://www.crisisgroup.org/asia/south-east-asia/myanmar/b155-building-better-future-rohingya-refugees-bangladesh> [Accessed 02 November 2019].

According to a report published by the Turkish state-run news agency, Anadolu Agency, on August 24, 2019, there are 1.6 million Rohingya in Bangladesh including around 1.4 million registered and 200,000 unregistered; 470,000 in Saudi Arabia (around 270,000 registered and 200,000 unregistered); 450,000 in Pakistan; 200,000 in Malaysia (around 100,000 registered and 100,000 unregistered); 50,000 in India, 50,000 in UAE; 5,000 in Thailand; 5,000 in Australia; 5,000 in United States, 3,000 in European Union; 1,300 in Jordan; 1,200 in Indonesia; 1,100 in Canada; 800 in Nepal; 650 in Sri Lanka and 560 in Japan.⁴⁷

So total number of Rohingya diaspora across the world is now more than 2.8 million while the approximate number Rohingya still living in Myanmar is 700,000. The total number of current Rohingya people is above 3.5 million. The number, however, is growing day by day due to fast growth rate among Rohingya community. According to a UNHCR report published in August 2019, some 91,000 children were born inside the Rohingya refugee camps in Bangladesh between August 2017 and August 2019.⁴⁸

There is also information that a few number of Rohingya Muslims are also living other parts of Myanmar, many hiding their religious identity due to security ground. I also know some of them but on security ground I prefer not to disclose any such name.

So it is seen that due to series of crackdown for the last several decades, more than half Rohingya Muslims have migrated to other countries. The greater part of those migrated Rohingya are, however, living in Bangladesh's Refugee camps. As a result, the scattered Rohingya people either in Europe, or in America, or in any other parts of the world have close relatives, mostly first blood relatives, in Rohingya refugee camps in Bangladesh. Most of those who are still in Myanmar have relatives in Bangladeshi refugee camps.

During my random visits to southeastern Cox's Bazar until mid-2019 following the August 2017 crackdown in Rakhine, I observed dozens of Rohingya who were still then waiting for their relatives likely to migrate from Rakhine to Bangladeshi crossing Naf River. They later took shelter in refugee camps for survival. Before imposing ban on using mobile phone in Rohingya refugee camps I frequently saw

---

⁴⁷ Anadolu Agency. 24 August 2019. 'INFOGRAPHIC - Top Rohingya-hosting countries' [Online]. Available: <https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/infographic-top-rohingya-hosting-countries/1563674> [Accessed 02 November 2019].

⁴⁸ Dhaka Tribune. 29 August 2019. 'Rohingya crisis: Population exploding as 91,000 babies are born in two years' [Online]. Available: <https://www.dhakatribune.com/bangladesh/rohingya-crisis/2019/08/29/rohingya-crisis-population-exploding-as-91-000-babies-are-born-in-two-years> [Accessed 02 November 2019].

Rohingya people were trying to contact their relatives in Rakhine state. Some were also seen to contact with their relatives in other countries.

It is very logical to say now that in case of continuous discrimination and deprivation to education may lead Rohingya in Bangladesh to radicalization and its impact must be spread all over the world as almost all the Rohingya diaspora living in different countries have very close and first blood relatives in Bangladesh's refugee camps.

Besides, it's an age of globalization. Continuous discrimination on Rohingya Muslim may grow reactive response in any human being across the world especially youth Rohingya members worldwide may be mentally disturbed by it that may lead them to radicalization. So, radicalization in Rohingya refugee camps in Bangladesh does not mean that Bangladesh will be the only country to be affected by it; rather none is safe in case of any such development.

Short-term Solution

Analyzing global role in Rohingya issue especially the stance of China, India, Russia and Japan, it seems to me that the crisis will be lingered long. Overall global position in any case of Muslims due to Islamophobia and in the light of historical reality there is no easy solution to Rohingya crisis. I also do not see any possibility of quick repatriation of above one million Rohingya refugees living in Bangladesh's sprawling camps. The return process may be started as an eyewash. But there is huge possibility to move the process in a very small scale just to convince the worldwide outcry raised by rights bodies. It means a very limited number of Rohingya may be repatriated in a very slow motion.

But, in the meantime, tens of thousands of Rohingya children will be matured while thousands new babies will be added. These children are the future of the persecuted people. In-fact, the stateless Rohingya now living in a subhuman condition at makeshift camps are still dreaming for a better life centering those babies. They are dreaming that once they will regain their rights and the next generation will lead them to prosperity. This dream of Rohingya is totally dependent on the nourishment of the young and upcoming generation through proper and quality education.

Based on this ground reality, here I like to suggest a very easy and short way of arrangement of education for Rohingya community. As it will be a very difficult demand to develop good structures or buildings at refugee camps for education as already there is huge report on environmental cost of Rohingya refugee camps in

Bangladesh.⁴⁹ So the wise thinking will be how to ensure optimum utilization of the current structure.

So far I know there is more than one thousand makeshift mosques throughout the whole refugee camps. Only a few of those mosques are somehow good. But most of those are very weak with tarpaulin sheets and bamboo similar to refugee tents. Concerned authorities including Bangladesh government as well as aid agencies can shape those mosques with a good structure so that there is no further outcry on environmental disaster in the hilly region. As there is already structure of those mosques and education activities especially teaching the holy Quran are running there. So as short-term step for education among Rohingya those camp-based mosques can be developed.

It's my proposal to engage educated Rohingya as well as local educated unemployed youths in those mosque-based education in the camps. Even education or other motivational training for aged Rohingya can also be launched in those mosques in the evening shift. Separate batch for education and moral teachings with Rohingya women can be run side by side. Moreover, leadership training session for Rohingya community leaders can also be arranged there.

I hope that these short-cut and easy steps will play a pivotal role to ensure at least quality primary level education for Rohingya children in camps. The huge number of children will then pass time through education and it will help them ending uncontrolled and idle life. It will also make the elders happy as they will feel that their babies are being educated. At the same time teachings and motivational programs for elders and leadership trainings for community leaders will also make a sound atmosphere throughout the whole camps that will play a strong role against radicalism and any other attempts to crime like drug peddling, human trafficking and smuggling.

Long-term Solution

It is a historical fact that the relationship between Rohingya Muslims in Rakhine state and ruling Buddhists of Myanmar was mostly deteriorated since the beginning of the Second World War that began in 1939 as the former supported the Britain while the latter's stance was in favor of Japan. The discord gradually turned into serious ethnic strife in 1942. It is estimated that some 307 villages were destroyed, 100,000 Rohingya lost their lives and approximately 80,000 fled the region⁵⁰. Since then till the date Rohingya Muslims faced dozens of attacks perpetrated by Myanmar military regimes.

---

⁴⁹ Daily Star. 25 July 2018. 'A note on the environmental aspects of Rohingya camps' [Online]. Available: <https://www.thedailystar.net/opinion/politics-climate-change/note-the-environmental-aspects-rohingya-camps-1610368> [Accessed 02 November 2019].

⁵⁰ Ibrahim Azeem. 2018. 'The Rohingyas: Inside Myanmar's Genocide'. Hurst & Company, London. p. 27.

In the meantime, after the enactment of the controversial 1982 Citizenship Law, Myanmar government arbitrarily excluded 'Rohingya' from the list of Nationals on the plea that they are post-1823 settlers in utter disregard of their millennia old history of establishments in Arakan. The then Myanmar Military dictator Ne Win took the step deliberately with the ill motive of turning the Rohingya into 'stateless people' to enable him to drive them out easily.⁵¹

As a result of this act the Rohingya Muslims have, in fact, lost minimum confidence to the Myanmar authorities. But Rohingya people did not revolt against the state and are frequently demanding for dignity and safety as citizens of Myanmar. After the latest August 2017 crackdown 750,000 Rohingya forced to flee the country and migrated to neighboring Bangladesh. With this new influx more than 1.2 million Rohingya are now living in southeastern Cox's Bazar district of Bangladesh under a subhuman condition. What an obedient nation the Rohingya are! Still now they are dreaming to return to Rakhine as citizens of Myanmar.

Through my random visit to Rohingya refugee camps and conversations with many members of the persecuted community, it's my assessment that Rohingya people have no faith to Myanmar authorities and the mental distance developed between extremist Buddhists and Rohingya has reached to a stage of no return. On the basis of this critical review my main suggestion as long-term solution to Rohingya crisis is rebirth of Arakan as an independent country.

But it is also true that there is no leadership among Rohingya for administering an independent country. So spread of education including higher education is a must for Rohingya community for their long-term existence. Otherwise, there is a serious risk of losing the existence of a nation. It is also a harsh reality that the western world will provide reliefs and other humanitarian aids for Rohingya people for years after years and show humanity to them, but they will never take any initiative for growing long-term leadership among Rohingya capable for governing an independent state as they are Muslim. How can we deny the adverse impact of Islamophobia?

So for the greater interest of this persecuted community, who are believing in Islam must need supports of the Muslim countries for higher education. It's my assessment that if just the seven Muslim countries including Turkey, Iran, Saudi Arabia, Pakistan, Malaysia, Indonesia and Bangladesh sit together with broader mentality on single agenda of higher education for Rohingya community, they are enough to meet the need. In this regard, establishing separate educational institutes including university for Rohingya community with standard course and curriculum,

---

⁵¹ Yunus Mohammed. 1994. 'A History of Arakan (Past & Present)' [Online]. Available: <file:///F:/K%20Bablu/book%20reference/Rohingya/A-History-of-Arakan%20by-Dr-Mohammed-Yunus.pdf> [Accessed 23 May 2019]. p. 120.

providing scholarships for Rohingya students and leadership building quality training programs and research works should be prioritized.

Conclusion

There is a common proverb very often cited by some analysts – “History is for conquerors, not for losers”. It is said as the conquerors in most cases manage to write history as per their own will. In other word, there is a natural tendency of human beings that they love to praise conquerors that is to say people are normally fan of hero in terms of strength. But the ground reality is that power must change from one hand to another, from one party to another, from one community to another, from one force to another and the like. Moreover, in course of time the truth is unveiled and finally truth is established as real historical records.

The contemporary world leaders are seemingly limit their responsibility merely within lip servicing in the regard of Rohingya crisis. According to my assessment, Myanmar’s big neighbor including China and India are implicitly supporting the Suu Kyi administration as the persecuted Rohingya are Muslim. Role of Russia and Japan is also very weak. The US-UK alliance who launched military operation in Iraq on the basis of wrong report that the then Iraq’s President Saddam might have weapons of mass destruction, has also failed to play any conducive role in Rakhine where mass destruction on Rohingya has already been perpetrated and that has been proved documented.

Unfortunately, Muslims world has also failed to raise their voices as there is no unity among them. They are involved in conflict with others over petty issues. However, in providing humanitarian aids for Rohingya in Refugee camps in Bangladesh, many national and international agencies are working hard though there are also reports of mismanagement of using funds donated for Rohingya.

What I actually like to state is that the practice of inhumanity and barbarism done over Rohingya community before the eyes of the world leaders, who are frequently seen to canvas for democracy and humanity, is a great irony of this modern and globalized world. History never overlooks this failure of the so-called guardians of humanity. The notorious Myanmar Suu Kyi administration and its army must be guilty of crimes against humanity and genocide. I also strongly believe that Rohingya will survive with dignity in future whatever time it takes as a community cannot be destroyed this way. May be the Rohingya Muslims will turn around as the Jews did following the destruction and massacre German’s Adolf Hitler once stormed over them.

SINO-INDIAN POWER BATTLES in SOUTHEAST ASIA: The CASE STUDY of BANGLADESH and SRI LANKA

Sorwar ALAM*

Abstract

The competition between India and China to increase both political and economic impacts on smaller countries in Southeast Asia is gaining momentum in recent years.

Both countries are among the most important countries, especially for the region, in terms of their historical and cultural shape as well as political stability and economic development.

However, recent developments in the region indicate that China's keen to increase its clout has shadowed India's struggle to retain its influence in these countries.

While China is constructing stronger relations in defense and economy sectors, India's influences mostly seen in the cultural and trade section. However, both New Delhi and Beijing attempt to shape the political future of the nations in the region in favor of their own interests.

Chinese economic and defense relations with Myanmar, Bangladesh, Sri Lanka, Nepal, and Pakistan are more obvious than India's political influence and trade relations with these countries.

This study will give a comparative picture of the power struggle between this two-emerging power in the region, analyzing China's and India's investment in Bangladesh and Sri Lanka along with their influences in the internal politics of these two countries.

I will analyze the political influences of India and China on Bangladesh in consideration of the latest election last year while trying to explain the hegemonic struggle between these two nations in the light of upcoming elections in Sri Lanka.

Out of a total of \$3.6 billion foreign direct investments in Bangladesh in 2018, only the Chinese investment recorded \$1.03 billion, making Beijing the biggest investor in the South Asian nation. However, India's direct foreign investment in Bangladesh

---

* Chief Reporter and Head of Asia-Pacific Region at Anadolu Agency's English News Services, E-mail: sorwar.alam@aa.com.tr

was \$88 million in 2015-2016. On the other hand, India became the third-largest investor in Sri Lanka with \$173 million FDI in 2017.

Keywords: India, China, politics, economy, defense, investment

İRAN'DA DEMOGRAFİK YOĞUNLAŞMA ve GELECEKTE ORTAYA ÇIKARABİLECEĞİ TEHDİTLERE BİR BAKIŞ

A VIEW on DEMOGRAPHIC CONCENTRATION in IRAN and POSSIBLE THREATS

Amin JAHANGIRINIA*

Öz

Demografik yoğunlaşma her ülke için hem fırsat ve hem tehdit yaratabilir. Önemli olan ülkenin kamu yönetiminin demografik yapısını göz önüne almak ve nüfusun potansiyelini ve ihtiyaçlarını öngörmektir. İran, Hicri Şemsi takvime göre altmışlı (1981-1990) yıllarında, nüfus yoğunlaştırma siyasetinden dolayı, şu anki nüfusunun yaklaşık %70'i 15-65 yaşlar arasındadır. Bu yüzden demografik fırsat penceresi açısından İran nüfusu en aktif ve üretken çağdadır. Bu araştırmada İran İstatistik Merkezi, Merkez Bankası ve Yüksek Öğretim Araştırma ve Planlama Enstitüsü verileri ve infografikleri karşılaştırılarak aktif nüfusun şimdiki ve karşılaşması muhtemel sorunlar ele alınmıştır. Verilere göre 2000 yıllarından itibaren üniversitelerin sayısı ve kontenjanı (özellikle özel ve vakıf üniversitelerinde) artmaya başlamıştır. Bunun sonucunda şimdiki aktif nüfusun büyük kısmı yüksek eğitime (ve hatta lisansüstü eğitime) sahiptir. Yani yüksek eğitim sorunu (aileler bütçesine de aktarılmış olursa) bir şekilde çözülmüştür. Ancak bu aktif nüfus iş piyasası içerisinde yer alamayarak yüksek işsizlik oranına sebep olmuştur. İstatistikler İran'ın ekonomik büyüme oranını 1976'dan itibaren periyodik olarak yükseliş ve düşüşünü ve hatta bazen negatif olduğunu göstermektedir. 2005'ten itibaren projelerin çoğunun durdurulması ve çok fabrikanın kapanması da nedenlere katkıda bulunduğu için aktif nüfusun çoğu işsizlik sorunu ile karşılaşmıştır. Bundan dolayı göç istatistiği de artış göstermiştir. Köylerden şehirlere, küçük şehirlere büyük şehirlere ve yurt dışına göç, son yıllarda sürekli artış göstermektedir. Buna paralel olarak işsizler ve benzeri pasif durumda olanların emeklilik ve sağlık primi ödememesi gelecekte sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri açısından ciddi sorunlara neden olabilir. Ekonomik büyümeyi hızlandırma, yabancı

---

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Yüksek Lisans Bölümü, Ankara, Türkiye, E-posta: amin.jahangirinia2018@gmail.com

yatırımları çekme ve dış ticareti güçlendirme bu sorunların çözümünde etkili olabilir.

Anahtar Kelime: Demografik Yoğunlaşma, İşsizlik, Ekonomik Büyüme

An INTROSPECTIVE CONSIDERATION of MULTIFAITH RELATIONSHIPS and CIVILISATION- BUILDING in INDIA DURING MUSLIM RULE: GANGA-JAMUNI TEHZIB

Arshad ISLAM*

Abstract

India is the greatest multi-ethnic country in the world, with 1.3 billion people having rich and varied cultures, languages, and religions. The multi-faceted intricacy of Indian civilization is based on its role as an assembly point of mixed folks from the earliest human civilizations. It embraces in its trajectory the assorted beliefs, customs, creeds, and mores of the great movements that have shaped Asia and the world. Over the long term, it presents a jewel in human experience, with perennial harmony for the assorted elements of the nation and peoples it nurtures, comprising a living example of unity and diversity, albeit punctuated by episodes of war and conquest, such as the Buddhist empire of Ashoka and later Turkic Muslim sultanates from central Asia. Islam initially arrived in the ports of India as part of the maritime civilization of the Arabian Sea and Indian Ocean, and it initially spread peacefully through mutually beneficial encounters between Arab seafarers and local peoples. Islam later spread in the north due to Muslim conquest, spilling over from the political liquidation of the Sassanid Empire. In both forms, the non-compulsive nature of Islamic religion gave people choice and relative liberty to practice their religion of choice. This paper explores on the benign attitude of Muslim rulers within a multi-religious society in the country and analyses the problems in the implementation of multifaith collaboration in making a melodious and everlasting civilization built on fairness and righteousness. Multifaith association symbolizes the concept of common values and admiration of others' belief and customs. The modern globalist usurious plutocracy adopts nativist political forms, seeking to use religion and ethnicity as tools to divide and rule, but the holy philosophy of Indian tolerance and diversity, as lived in the everyday life of its peoples, presents the antidote of nonviolent coexistence among peoples of diverse religious groups, and can demonstrate to be the way forward for amity and affluence in the modern world, transcending petty self-interest and tribalism. The splendid past of Muslim

---

* Department of History & Civilization, International Islamic University Malaysia, Kuala Lumpur, Malaysia, E-mail: arshad@iium.edu.my; arshadislam2@gmail.com

history of India is a conspicuous case of building of a civilization based multifait, religious, and mutual support, as exemplified in the Ganga-Jamuni Tehzib (Ganges-Jamuna Culture), viewed as a union of Hindu-Muslim cultural rudiments. This paper explores its achievements in the northern regions of Awadh and spill-over effects in southern India.

Keywords: Awadh, Buddhism, Ganga-Jamuni, Hinduism, India, Islam, Multifait

The INFLUENCE of TURKS on INDIAN MIND: A HISTORICAL READING BASED on the HINDI SOURCES

Cemil KUTLUTÜRK*

Abstract

The history of Turkish-Indian relations goes back to the expeditions of the Ghaznavids to India, which were initiated by Mahmud Ghazni in the eleventh century. After that, the Indian subcontinent was ruled by various Turkish dynasties for approximately eight centuries until the collapse of the Baburs in the eighteenth century. Hence, Turkish and Indian history share many common events. Because of both such a strong historical connection and India's status in the international system, it is important to strengthen Indo-Turkish relations. However, the way to take healthy and sustainable steps in bilateral relations is to recognize the interior mass in a true perspective. In this regard, the data found in basic sources written by Hindu thinkers in the medieval period is very crucial in order to gain proper knowledge on Hindu-Turk relations and their views on Turkish imperial and religious system. The aim of this paper is to reveal the influence of Turks on Indian thought by searching data found in Hindi texts.

In the medieval Indian sources the terms such as *mleccha* (ignorant, dirty), *yavana* (other, foreigner), and *avidghan* (one who is beyond the Hindu dharma) are used in order to refer to Muslims. In this context another conspicuous phrase found in Sanskrit and Hindi texts is *Turko, Turuka or Turuska*. As for the *Turk*, it is used as an umbrella notion in order to express the religion of Islam and its followers rather than its ethnic meaning. As a matter of fact, the term of *Turuska* was used for Muslims and *Turuska dharma* was used in the sense of religion of Turks. These data shows that Muslim Turks played an active role in the process of Islam's spread in the Indian subcontinent.

Medieval Indian leaders who guided the Hindu society tried to analyze Turks from their own perspectives. While some of them have used a pejorative language for Turks, others have developed a more soft and encompassing discourse. Thinkers who had the opportunity to make close contact with the Muslim population, had more reasonable and prejudicial evaluations about Muslims and Turks. According to information provided by the Indian sources, while Muslim Turks were in power, a

---

* Assoc. Prof., Ankara University, Faculty of Divinity, Ankara, Turkey,
E-mail: cemilkutluturk@gmail.com

management approach based on tolerance was adopted and individuals have not been marginalized and excluded, furthermore, specific policies were implemented for the development of the culture of living together. Everyone's religious faith has been respected and the culture of coexistence has been tried to develop. Regardless of her religious preference, Muslim Turks benefited from the experience of qualified people. Good relations have been established with Hindu *rajās* as long as they do not take steps to endanger the survival of the state.

It is inferred from medieval Hindi texts that as soon as Turkish rulers came to the throne, they soon regarded themselves as impartial rulers of all their subjects, both Hindus and Muslims. They appear to have treated all Indians fairly and to a large degree equally despite some rough political controversies from time to time, and that irrespective of castes, creeds, and religious beliefs and practices. They strived in other words to create a fairly homogeneous society. Apart from this important contribution, much evidence reveals the impact of Turks on Indian history, art, culture, society and architecture. Of course, it is not a right approach to claim that all administrators have a similar attitude towards others. Because those who use the power and authority for their own benefit, as well as those who have not fully assimilated Islam have been lived in Indian subcontinent. However, the data and sample narratives in the sources confirm that the attitude of the Muslims towards the other occurred generally in the context of tolerance, and it is clear that the assertions like Muslim Turkish administrators oppressed the non-muslims do not reflect the truth. Therefore, the revealing of perceptions of Hindus on Islam and Muslim from the Middle Ages texts will shed light on the illumination of the historical background of Hindu Muslim relations and contribute to the evaluation of the current information related to this issue with a truer perspective. It will also provide important data on the understanding of permanent traces left by the Turks in the history of Indian culture and civilization and to make forward-looking analyzes on Hindu–Turk relations that is very significant in terms of international system of today's world.

Keywords: Indo-Turk relations, Turuska dharma, Medieval India, Hindu-Muslim interactions, Hindi sources.

ASYA YÜZYILINDA YÜKSELEN EKONOMİLER ÇİN ve TÜRKİYE: REKABET ve İŞBİRLİĞİ

ECONOMIC POWERS RISING in ASIA in the CENTURY; CHINA and TURKEY: COMPETITION and COOPERATION

Deniz İSTİKBAL*

Öz

Küresel Finans Krizinin ardından meydana gelen ekonomik, siyasi ve toplumsal gelişmeler 21. yüzyılın bir reform ve dönüşüm çağı olacağına işaret etmektedir. Çin, Hindistan, Güney Kore, Japonya, Endonezya, Malezya, Vietnam, Singapur ve Türkiye gibi ülkelerin ekonomik olarak dünya ekonomisinden aldıkları payların hızla artış gösterdiği 21. yüzyılın ilk çeyreği, Dünya Bankası ve IMF gibi kurumlarda yapılan reformla birlikte dünya ekonomik yapısının dönüşüm sürecine vurgu yapmaktadır. Özellikle Çin'in ekonomik olarak ABD ile yarışabilecek bir büyüklüğe erişmesi ticaret savaşları olarak adlandırılan sürecin başlamasına neden olmuştur. Gelişmekte olan ülkelerde aniden patlak veren kur krizleri ise dış ticarete rekabet ortamının daha fazla ön plana çıkmasına sebep olmuştur. Yaptırımların ekonomik bir silah olarak kullanıldığı ve Asya merkezli eleştirilerin dile getirildiği mevcut dünya düzeni batı kökenli egemenlik devrinin sarsıldığına işaret eder. Bu değişim süreci içinde Çin ve Türkiye arasındaki ilişkiler ise daha fazla önem kazanmaktadır. Çin'in dünya ekonomisinden aldığı yüzde 23'lük payın her geçen gün arttığı bir ortamda Türkiye için yeni fırsatlar ortaya çıkmaktadır. 2005-2019 yılları arasında dünya genelinde 1,985 trilyon dolar yatırım yapan Çin aynı zamanda birçok ülkeye kredi vermiş ve ekonomik yardımda bulunmuştur. Türkiye için kredi ve yardımlardan ziyade yapılacak yatırımlar daha fazla önem arz etmektedir. Özellikle imalat ve ileri teknoloji gerektiren alanlarda yapılacak işbirlikleri Çin'in ekonomik olarak artı değer üretmesine katkı sağlarken Türkiye'nin kalkınma hamlesine pozitif katkı yapacaktır.

Türkiye ve Çin'in gelişen ortaklığının sağlam temeller üzerine dayanmasında üzerinde durulması gereken önemli konular bulunmaktadır. Bu konular arasında borç tuzağı olarak dile getirilen eleştirilerin önemli bir yeri bulunurken; Afrika, Orta

---

* Ekonomi Araştırma Asistanı, Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA), Ankara, Türkiye, E-posta: den.istikbal@gmail.com

Asya ve Orta Doğu gibi bölgelerde Türkiye'nin imajı bu algının kırılmasına önemli katkılar yapabilecek konumdadır. Ancak Türkiye tek tarafın kazançlı çıktığı değil her iki tarafında yararına olacak bir ilişki geliştirmelidir. Geliştirilen bu ilişki her iki ülkenin yararına olurken değişen dünya ekonomik, siyasi ve toplumsal düzenine önemli bir katkı sağlayacaktır. Sonuç olarak BRICS, Şangay İşbirliği Teşkilatı, Yeni Kalkınma Bankası ve Asya Altyapı Yatırım Bankası gibi kurumlar aracılığıyla sağlanacak aktivizm ABD'nin daha saldırgan politikalar izlediği mevcut dönemde iki ülkenin daha az zarar almasının önünü açacaktır. Ancak Türkiye tek tarafa bağımlı olacak şekilde değil farklı ülkelerle işbirliği imkânlarını her alanda geliştirmelidir. Çin'in finansal olarak sahip olduğu imkânların büyüklüğü düşünüldüğünde Türkiye'nin farklı ülkelerle diyalog halinde kalması mevcut dış politik duruşa da katkı sağlayacaktır. Sonuç olarak dünyanın en büyük döviz rezervine, dış ticaret rakamlarına ve satın alma gücü bakımından en büyük ekonomisine sahip olan Çin, Asya yüzyılında fırsatlarla dolu bir ülkedir. Türkiye'nin yaşadığı zorlukların aşılmasında ve dünya yönetim sistemindeki zorlukların aşılması için Çin-Türkiye arasındaki ilişkiler daha stratejik bir konuma taşınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Asya Yüzyılı, Çin, Türkiye, İşbirliği, Rekabet

HİNT-PASİFİK STRATEJİSİ KAPSAMINDA HİNDİSTAN-JAPONYA İLİŞKİLERİ

The INDIAN-JAPANESE RELATIONS in the FRAMEWORK of INDO-PACIFIC STRATEGY

Emine AKÇADAĞ ALAGÖZ*

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Asya ülkelerinin ekonomik yükselişi, bilhassa 1970'lerden itibaren Çin'in gerçekleştirdiği ekonomik büyüme, dünyanın ekonomik ağırlık merkezinin Atlantik'ten Asya-Pasifik'e kaymasını beraberinde getirmiştir. Çin'in ekonomik gücüyle doğru orantılı olarak bölgede artan siyasi ve askeri gücü, Asya-Pasifik'i uluslararası aktörlerin öncelikli dış politika konularından biri haline getirmiş ve bu bölgeye yönelik çeşitli stratejiler geliştirmelerine sebebiyet vermiştir. Günümüzde ise Asya-Pasifik kavramının yerini Hint-Pasifik kavramına bıraktığı görülmektedir. Batı Pasifik ve Hint Okyanusu bölgeleri arasındaki ekonomik, jeopolitik ve güvenlik temelli bağlantıları göz önünde bulundurarak bu coğrafyayı tek bir büyük bölge olarak tanımlayan bu diplomatik jargonun son yıllarda farklı devletlerin siyasetçileri tarafından kullanıldığı ve çeşitli ülkelerin dış politika belgelerinde ve beyaz kitaplarında yer aldığı görülmektedir. Hint-Pasifik kavramın siyasi arenada yaygınlaşması akademik ilgiyi de beraberinde getirmiştir.

Doğu Asya'yı merkezine olan Asya-Pasifik kavramsallaştırmasının tersine, Hint-Pasifik kavramının odağında Güney ve Güneydoğu Asya bulunmaktadır. Hint-Pasifik kavramıyla temel olarak bölge güvenliğine (bilhassa deniz güvenliğine) vurgu yapılmakta ve bu kapsamda Asya-Pasifik bölgesinin dışında bırakılmış Hindistan'ın bu alandaki rolü ön plana çıkarılmaktadır. Çin'in gerek Kuşak ve Yol Girişimi, gerek İnci Dizisi stratejisi gerekse bölgede artan deniz gücü vasıtasıyla dünyanın en yoğun ve stratejik ticaret güzergâhlarından olan Hint Okyanusu'nda etkinliğini artırmasının yarattığı kaygı Hint-Pasifik kavramının ortaya çıkışındaki temel gerekçedir. Çin'in bölgedeki siyasi-askeri etkinliğinde rahatsız ABD ve bölgedeki müttefikleri, Çin'in Güney ve Güneydoğu Asya'ya yönelik girişimlerini sınırlamak ve kontrol etmek adına başta Hindistan olmak üzere diğer bölge ülkeleriyle güvenlik ilişkilerini geliştirme hedefindedir. Bu durum ise Asya-Pasifik'teki ABD odaklı "hub and spoke" sistemine dayalı güvenlik yapısının, Güney ve Güneydoğu Asya

---

* Doç. Dr., İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: eakcadag@gelisim.edu.tr

lkelerinin dış politika tercihleri nedeniyle Hint-Pasifik bölgesine uygulanabilir olmaması sebebiyle yeni bir güvenlik yapısının ortaya çıkmasına sebebiyet vermektedir.

Bu çalışmanın amacı da Hint-Pasifik kavramsallaştırmasının bölgedeki güvenlik yapısı açısından nasıl bir değişime işaret ettiği ve bu değişimin Hindistan-Japonya güvenlik ilişkilerini nasıl etkilediği sorularına yanıt aramaktır. Bu doğrultuda Çin'in yükselişi ve ekonomik gücü sebebiyle pek çok bölge ülkesi açısından önemi yadsınamaz bir ticaret ortağı haline gelmesinin, ABD'nin söz konusu güvenlik yapılanmasını olumsuz etkilediğini söylemek mümkündür. Zira tüm yumurtaları tek sepete koymak ve Çin'i kızdırmak istemeyen bölge ülkeleri doğrudan dengeleme yerine hedging stratejisine başvurmaya başlamıştır. Günümüzde özellikle g dengesindeki değişimler veya yeni bir meydan okuyucu gücün yükselişi durumunda devletler hedging stratejisine yönelerek hem işbirlikçi hem de rekabetçi stratejik araçlar kullanarak uluslararası sistemdeki mevcut belirsizliklere cevap vermeye çalışmaktadır.

Bu durum Hint-Pasifik stratejisinin ortaya atılmasıyla daha görünür hale gelmiştir. Güney ve Güneydoğu Asya lkelerinin ABD ile müttefiklik ilişkisi geliştirme arzularının olmadığı göz önünde bulundurulurak bu ülkeleri de kapsayan yeni bir güvenlik yapılanması ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu yapılanma sadece ABD'nin müttefik ve ortaklarıyla olan siyasi ve askeri ilişkilerini değil, söz konusu müttefik ve ortakların birbirleriyle olan ilişkilerini de içeren bir güvenlik ağı mahiyetindedir. Örneğin, uzun süre ABD'nin Japonya ve Avustralya ile güvenlik ve savunma temelli ikili ilişkileri ne çıkarken, Japonya ve Avustralya arasında son yıllara kadar yakın bir ilişki mevcut değildi. Çin'i dengeleme ve bölgedeki hareket kabiliyetini azaltma çabalarını olumsuz etkileyen bu durum 2015 yılından itibaren değişmeye başlamıştır. Haziran 2015'te gerçekleştirilen Japonya-Hindistan-Avustralya l Diyalğu bu anlamda sembolik bir önem arz etmektedir.

Hindistan, Güney ve Güneydoğu Asya lkeleriyle ayrıcalıklı ilişkileri sebebiyle Çin'e karşı tesis edilmeye çalışılan bölgesel güvenlik yapılanması açısından oldukça önemli bir aktördür. Fakat Hindistan, başta Pakistan olmak üzere Çin'in komşularıyla geliştirdiği ilişkiler vasıtasıyla kendisini çevreleme girişiminden endişe duymasına rağmen, ekonomik kalkınması açısından Çin'i önemi yadsınamaz bir ekonomik güç olarak gördüğünden hedging stratejisini benimsemiştir. Bu sebeple Çin'in tepkisini çekecek biçimde ABD ile fazla yakınlaşmak istememektedir. Nitekim hedging stratejinde temel amaç tepki çekmeden dengeleme yoluna gitmektir. Bu doğrultuda her ne kadar Hint-Pasifik stratejisi kapsamında ABD ile bir yakınlaşma söz konusu olsa da, ABD ile müttefik ilişkisi hem Hindistan'ın geleneksel dış politika çizgisine uygun olmaması hem toplumda kabul görmeyecek olması hem de Çin'e yönelik hedging stratejisine aykırı olması sebebiyle mümkün görünmemektedir. ABD ile güvenlik/savunma alanındaki ilişkilerin sınırlarına işaret eden bu durum,

Yeni Delhi'yi Japonya gibi bölgeye ilişkin benzer kaygıları paylaşan bölge ülkeleriyle yakınlaşmaya itmektedir ki bu da bölgede ortaya çıkan yeni güvenlik ağı yapısını güçlendirmektedir. Bugün iki ülke arasındaki güvenlik ve savunma temelli ilişkilerde tarih boyunca görülmemiş bir ivme kaydedilmiş olup, gerçekleştirilen diyalog mekanizmaları, ortak tatbikatlar, ortak projeler ve savunma araç ve ekipman ticareti girişimleri söz konusu ivmenin somut göstergeleridir.

HİNDİSTAN-PAKİSTAN NÜKLEER REKABETİNİN DÜNÜ, BUGÜNÜ ve GELECEĞİ

The NUCLEAR COMPETITION BETWEEN INDIA and PAKISTAN: the PAST, TODAY and the FUTURE

Emre GÜNDOĞDU*

Öz

Hindistan'ın 1974 yılında Rajasthan bölgesinde yaptığı nükleer deneme Hindistan ve Pakistan arasındaki güç dengesinin niteliğini Pakistan aleyhine önemli ölçüde bozmuştur. Hindistan'ın bu girişimini dengeleyebilmek için bir nükleer program başlatan Pakistan ise 1998 yılında Hindistan'ın gerçekleştirdiği nükleer denemelere tepki olarak aynı tarihte Belucistan'da nükleer denemeler gerçekleştirmiştir. Tarafların nükleer silah edinmeden önce sırasıyla 1947, 1965 ve 1971 tarihlerinde konvansiyonel savaşlar gerçekleştirmiş olmalarına rağmen, 1998 yılındaki karşılıklı nükleer denemelerinden sonra karşı karşıya geldikleri çeşitli krizlerin büyük ölçekli bir çatışmaya dönüşmediği göze çarpmaktadır. Bu durum ise Hindistan ve Pakistan arasında bir "nükleer barışın" varlığına işaret etmektedir.

Hindistan ve Pakistan gerek konvansiyonel gerekse de nükleer düzeyde sahip oldukları silah kapasiteleri ve coğrafyaları bakımından birbirinden farklı nükleer pozisyonlar benimsemektedirler. Pakistan'ın 1999 yılındaki Kargil Krizi'nde Birleşik Devletler'in olası bir nükleer savaş korkusunu tetikleyerek Keşmir'e bir uluslararası müdahalenin gerçekleşmesini sağlamayı hedeflemesi örneğinde de görüldüğü üzere "üçüncü tarafın müdahalesi" olasılığına dayanan bir nükleer pozisyon benimsediği görülmektedir. Aynı zamanda Pakistan'ın olası bir konvansiyonel saldırı karşısında nükleer silahları "ilk kullanan taraf olma" tehdidinde bulunan bir yaklaşım içerisinde olduğunu da belirtmek gerekmektedir. Bu nükleer pozisyon, konvansiyonel ve/veya stratejik hedeflere karşı nükleer silahların ilk kullanımı yoluyla karşılık verme tehdidinde dayalı bir biçimde konvansiyonel saldırıları caydırmayı ifade etmektedir. Dolayısıyla bu nükleer pozisyon nükleer devletlerin sahip olduğu en "saldırgan" seçenek olup nükleer silahlarda nicel bir üstünlük

---

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye,
E-posta: egundogdu@gelisim.edu.tr

gerektirmemektedir. Bu nükleer pozisyonun ayırt edici özelliği rakibin konvansiyonel güçlerine karşı nükleer silahları taktik düzeyde kullanma niyetidir (Narang, 2013: 483-486).

Üçüncü tarafın müdahalesini sağlamaya yönelik bir nükleer pozisyon benimseyen Pakistan'ın aksine, Hindistan, geçmişte bağlantısızlık hareketindeki konumunun da etkisiyle Pakistan veya Çin ile olan herhangi bir konvansiyonel çatışmasında kendisi adına müdahale edecek bir üçüncü güce (geçmişte Sovyetler Birliği'ne ve günümüzde Birleşik Devletler'e) güvenmemektedir. Diğer yandan, Hindistan'ın, hem Pakistan üzerinde konvansiyonel üstünlüğe sahip olması hem de Çin'in kara gücüne karşı tampon görevi gören doğal coğrafi engellere sahip olması, düşmanın konvansiyonel gücünü caydırmak için *"ilk kullanan olma"* pozisyonunu benimsemesini zorunlu kılmamaktadır. Bu doğrultuda Hindistan *"ikinci vuruş"* kapasitesine dayanan *"kesin misilleme"* pozisyonunu benimsemektedir. Düşmanın olası bir ilk vuruşundan sonra nükleer misilleme araçlarının tamamen tahrip olmaması sonucunda ilk vuruşu gerçekleştirene karşı bir ikinci vuruş gerçekleştirmeyi ifade eden *"ikinci vuruş kapasitesine"* birden çok faktörün yardımıyla (nükleer araçların coğrafi dağıtımı ve gizlenmesi, nükleer başlık sayısı, teknolojik üstünlük vb.) ulaşılabilir. Bu bakımdan öncelikle Pakistan'ın küçük coğrafyası bir Hindistan nükleer saldırısı karşısında onu saldırıya daha açık hale getirmektedir. Ayrıca Pakistan'ın Hindistan'a göre daha az gelişmiş füze fırlatma sistemlerine sahip bir devlet olarak ikinci vuruş kapasitesine sahip olmamasına karşın, Hindistan'ın denizaltı balistik füzeleri ona daha güvenli bir ikinci vuruş kapasitesi sunmaktadır. Nitekim Hindistan 1998 yılındaki nükleer deneme sürecinde iki nükleer doktrin prensibi ilan etmiştir: Birincisi, Hindistan ikinci vuruş kapasitesine dayalı bir nükleer caydırıcılık peşinde olduğunu açıklamıştır. İkincisi, nükleer silahlı devletlere karşı *"ilk kullanan olmama"* stratejisini benimseyeceğini; nükleer silahlara sahip olmayan devletlere karşı ise asla nükleer silah kullanmayacağını açıklamıştır (Lo, 2003: 408-409).

Hindistan-Pakistan ilişkisi coğrafi büyüklük, nüfus ve konvansiyonel silahlar bakımından asimetrik bir ilişki olup; Hindistan bu kategorilerin her birinde avantaja sahiptir. Pakistan'ın güvenlik açığını konvansiyonel araçlarla kapatmasının mümkün olmaması, hem statükoya meydan okuma hem de konvansiyonel savaşı destekleyici bir faktör olarak nükleer tehditleri kullanma istekliliğini arttırabilir. Diğer yandan, hem Hindistan hem de Pakistan olası bir konvansiyonel kriz esnasında nükleer güvenliğin verdiği rahatlık doğrultusunda düşmanın geri çekileceğini umarak krizi tırmandırmayı göze alabilir. Fakat taraflar düşmanın nükleer silahlara başvurma eşiğinin ne olduğu konusunda hemfikir olamazlarsa, bu *"tırmandırma kumarı"* bir felakete yol açabilir. Çünkü *"ilk kullanan olmama"* doktrinini benimseyen Hindistan'ın aksine, birinci vuruş belirsizliğine dayalı bir nükleer pozisyona sahip olan Pakistan, olası bir savaşta Hindistan güçleri üzerine nükleer silahlar ile saldırı gerçekleştirilmesini tetikleyecek kesin eşiği bilinçli bir biçimde belirsiz

birakmaktadır. Dolayısıyla, her ne kadar nükleer tırmanma korkusunun savaşları ve krizleri azaltabileceği argümanı çoğu durum için doğru olsa da, nükleer silahların varlığı, bu krizleri potansiyel olarak daha tehlikeli hale getirmektedir. Bu doğrultuda, Pakistan açısından hem bölgesindeki Birleşik Devletler çıkarlarını kendi çıkarları için bir araç olarak kullanabilmek hem de Hindistan'ın nükleer kapasitesini arttırmaya teşvik etmekten kaçınmak bakımından üçüncü tarafın desteğine dayalı bir nükleer pozisyon benimsemesi daha güvenli görünmektedir (thebulletin.org, 2019).

Nükleer silahları sadece "kitlesele misilleme" amacıyla kullanacağını açıklayan Hindistan açısından ise iki problem söz konusudur: Birincisi, kitlesele misilleme stratejisi düşmanın sivil merkezlerinin hedef alınmasını ifade ettiğinden, sadece bir Hindistan askeri üssü hedef alındığında Hindistan'ın milyonlarca masum insanı imha edeceğine inanmak güçtür. İkincisi Hindistan'ın benimsediği kitlesele misilleme stratejisi Pakistan'ı Hindistan'a saldıran terör gruplarını ülkesinde barındırmaktan caydırmakta yardımcı olmamaktadır. Hindistan'ın Pakistan destekli olduğunu öne sürdüğü terör saldırılarına yönelik tepkisi en fazla Pakistan'a yönelik sınırlı bir konvansiyonel saldırı olacaktır. Diğer bir deyişle, Hindistan'ın terör saldırıları karşısında nükleer tırmandırma tehdidi üretmesi mümkün görünmemektedir. Ne var ki Pakistan'ın "ilk kullanan olmama" doktrinini benimsememiş olduğu göz önüne alındığında, Hindistan'ın konvansiyonel güçleri üzerinde taktik nükleer silahları kullanma tehdidini elinde bulundurduğunu belirtmek gerekmektedir. Hindistan'ın gelecekte bu soruna yönelik çözümü, Pakistan'ın nüfus merkezleri yerine onun nükleer güçlerini hedef alabilecek bir karşı koyma kapasitesi geliştirme girişiminde bulunmak olabilir. Bu doğrultuda, Hindistan, Pakistan nükleer silahlarını önleyici bir vuruşla yok edebilecek şekilde bir kapasite geliştirmeye odaklanabilir. Eğer Hindistan bu kapasiteye tam anlamıyla sahip olduğuna inanırsa, ilk vuruşu gerçekleştirme güduları artacak; diğer taraftan Pakistan, Hindistan'ın bu kapasiteye eriştiğine inandığını düşünürse, kendisini ilk adımı atmak zorunda olan taraf olarak hissedebilecektir (washingtonpost.com, 2019).

KAYNAKÇA

Krzyzaniak, John, "Is India "creatively reinterpreting" its no-first-use policy?", <https://thebulletin.org/2019/08/is-india-creatively-reinterpreting-its-no-first-use-policy/>, 30 Ağustos 2019.

Lo, James, "Nuclear Deterrence in South Asia: Theory and Practice", *International Journal*, Cilt 58, No 3, 2003, pp. 395-414.

Narang, V., "What Does It Take to Deter? Regional Power Nuclear Postures and International Conflict", *The Journal of Conflict Resolution*, Cilt 57, No 3, 2013, pp. 478-508.

Talmadge, Caitlin, "Are nuclear weapons keeping the India-Pakistan crisis from escalating- or making it more dangerous?", <https://www.washingtonpost.com/politics/2019/03/05/are-nuclear-weapons-keeping-india-pakistan-crisis-escalating-or-making-it-more-dangerous/>, 5 Mart 2019.

RADICALIZATION of MUSLIM YOUTH – A SRI LANKAN PERSPECTIVE

Affan H. AKBAR*

Abstract

This paper critically assesses the local radicalization of Sri Lankan Muslim youth in relation to the recent Easter Sunday terrorist attacks. After demarcating the key enduring local and international debates around radicalization of Muslim youth in Sri Lanka, I argue through analyzing the life stories of the suicide bombers, their propagations and the statements of their family members that both local and international elements have contributed in shaping the Sri Lankan version of Muslim youth radicalization, especially the absence of a just international order and the deep rooted conflicts in the Muslim heartland have palpably contributed to the radicalization of Sri Lankan Muslim youth in addition to the persisting local injustices.

Introduction

21/4 Easter Sunday attack was a critical junction in the lives of minority Muslim community in democratic Sri Lanka. Why and how the historically peace loving Sri Lankan Muslim minority have ended up in such a horrible juncture, where democratically motivated means are not entirely dried up? This is a recurrent question worth of searching for an answer.

For the Muslim community in Sri Lanka, the attacks on Easter Sunday have already resulted in significant consequences. As the shock of what happened has already been faded away, they find themselves in a turbulent situation where the trust they had built with their fellow citizenry, especially with the majority Sinhalese community, has been splintered and dismantled. And the Muslim community finds itself in a historical critical juncture as their faith and practices come into question, they are not only be called into defend it but also look within and search for answers for some hard questions, which have been ignored for the last several decades, opening the path to radicalization and into violent extremism in the country.

---

* Muslim Ladies Arabic College / Kal-Eliya, General Manager, Center for Islamic Thought / Colombo, Secretary General, Kal-Eliya, Sri Lanka, E-mail: affanaleemi@gmail.com

Key Arguments

Various narratives from different segments of national and international bodies shape up the current discourse around the notion of radicalization of Muslim youth in Sri Lanka.

Religion has been under the spotlight and central point of the discussion in terms of radicalization of minds. The belief that “The end justifies the means” which befitting with the religious doctrines leads the way to extremism and radicalization. Transnational Islamism is fuelling Hence killing the innocents to achieve their ‘objective’ is justified under the slogans of religion.

‘Inexcusable and unjustifiable actions are the results of unjustifiable injustices’ another perspective says. Persisting injustices towards the Muslim minority in post civil war Sri Lanka have profoundly radicalized the Sri Lankan Muslim youth over the cause of last decade, it concludes.

Moreover, regional geopolitical aspects also have got enough attention in shaping up the discourse. ‘Unrest neighborhood’ is a significant element of regional big brothers in order to sustain their politico economical interests and regional supremacy. Hence they would have had a good hand in creating chaos and fuelling extremism across the boarders. From a political perspective, the ‘conspiracy of external powers’ particularly western, has been the central argument from a nationalistic point of view. The bottom line of this argument is that the international powers always wanted to interfere in the local affairs in order to safeguard their interests in the region, especially their control over the Indian Ocean.

Apart from the above perspectives, there is a persisting debate going on about the possible involvement of the local majoritarian political leaders, in order to create an unstable political environment aiming the upcoming presidential elections. The international debate on radicalization of Muslim youth reveals a different dimension. The conflict in the heartland of the Muslim world has pumped the heated blood throughout every nook and corner of the Muslim Land. Middle-East crisis can be considered as the mother of radicalization. The ‘universal Islamic brotherhood’ has made the plight of the Palestinians every Muslim’s problem. That emotional involvement with the Middle-East crisis has considerably been fuelling the anger of Muslims towards their western counterparts.

On the other hand the international trend of psychological marginalization of the Muslims can be considered as an additional factor of radicalization of Muslim youths across the world. The bottom line of the argument is ‘Muslims are not radicalizing but being radicalized because of the deliberate ‘othering’ even in the debates of Islam. They believe that the debate is not with Muslims but about Muslims.

Conclusion

Having connected the local and international elements of radicalization, I conclude that the local or international elements haven't exclusively contributed in the radicalization of the Sri Lankan Muslim youth. Neither the local injustices are new to the peace loving Sri Lankan Muslim community, nor the wavelengths of the war torn Muslim heartland are a strange thing to them. But when the emotional relationship with their international problem is coupled with persisting local injustices, the radicalization becomes inevitable. It is still not admissible to take innocent lives at the excuse of injustice. But to put a full stop we need to move for a just international relations order, which can give a breathing space in front of local injustices. Having been sandwiched between an emotional injustice through an unjust international order and a physical injustice through a local political turbulence have heavily contributed in the radicalization of Sri Lankan Muslim youth. For the time being, lifting one of them will possibly be the instant effort to de-radicalize them.

YENİ İPEK YOLU PROJESİ BAĞLAMINDA TÜRKİSTAN'DA YARATILAN GÜVENLİK ve TERÖR ALGISI

The UNDERSTANDING on SECURITY and TERRORISM CREATED in TURKISTAN in the CONTEXT of NEW SILK ROAD PROJECT

Vâris ÇAKAN*

Öz

Temeli Milattan önceki birinci yüzyılda atılan, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan kadim ticaret ve baharat yoluna insanlar bugün İpek Yolu demektedirler. "İpek Yolu" adını almasının nedeni ise bu güzergâh üzerinde yoğun bir ipek taşımacılığının yapılmasındandır. İpek Yolu tarihten beri doğu ile batının ticari ve kültür ilişkilerinde çok önemli rol oynamıştır.

Tarihi İpek Yolu'nun dünya ticaretindeki etkisini yitirmesinden yaklaşık iki buçuk asır sonra yani 21.yüzyılda küreselleşme ile birlikte gelişmekte olan ülkeler deniz yoluna alternatif olarak karadan yeni ticaret yollarını açmak için çalışmaya başladılar ve tarihi İpek Yolu'nun yeniden canlandırılması gündeme geldi ve Çin Cumhurbaşkanı Xİ Jin-ping 7 Eylül ve 3 Ekim 2013'te Kazakistan'ın Nur Sultan Nazarbayev Üniversitesi ile Endonezya Parlamentosunda yaptığı konuşmaları ile 21.yüzyılın en büyük projesi olan **Yeni İpek Yolu Projesi**'ni başlattı.

Bir Kuşak Bir Yol Projesi sayesinde Çin'in Bir Kuşak Bir Yol güzergâhında bulunan henüz yakın ilişkiler kurmadığı birçok ülkeyle bu sebeple ilişkilerini güçlendirerek dünyadaki gücünü ve etkinliğini artırma beklentisi içinde olduğu görülmektedir.

14-15 Mayıs 2017'de Pekin'de yapılan İpek Yolu Forumu'nda Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN, "**Yeni İpek Yolu Projesi kapsamındaki ülkelerin vatandaşlarının hayat standartlarının artması**"ndan bahsederken, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, "**Projenin küresel ekonomi için itici rol oynayacağı**"nın üzerinde durur. Ev sahibi ülke Çin'in Devlet Başkanı Xİ Jin-ping ise "**Projenin güvenlik ve finans bağının güçlendirilmesini**" ortaya koyarak katılımcı ülkelerle bir güvenlik koordinasyon mekanizması kurulmasını gündeme getirir. Çin'e göre güvenliğin sağlanması Yeni İpek Yolu Projesinin hayata geçirilmesinde

---

* Prof. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Genel Türk Tarihi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye, E-posta: variscakan@gmail.com

olmazsa olmaz şartlardandır. Çin güzergâh ülkelerinde kendince tehdit olarak görülen unsurları ortadan kaldırmadan altyapı yatırımlarının yapılamayacağını ve istediği sonucu alamayacağını savunuyor. Projenin mimarı ve en büyük yatırımcısı olduğu için Çin, sahip olduğu ekonomik gücünü de kullanarak diğer ortakları güvenliği sağlama konusunda ikna etmiş gözüküyor. Çin'in kaygı duyduğu tehdit unsurların Kuşak üzerindeki Uygur Özerk Bölgesi ile Yol üzerindeki Arakan olacak ki güvenlik konusundaki uzlaşmadan sonra bu iki bölgede alınan haddinden ziyade güvenlik tedbirleri bölgede yaşayan Müslümanlara yönelik baskı ve şiddetin bir insanlık dramına dönüştüğüne şahit oluyoruz.

Her ne kadar Çin, Bir Kuşak Bir Yol Projesinin karşılıklı çıkara, saygıya ve kazan-kazan ilişkisine dayalı bir işbirliği vaat etmekte ise de Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki 65 ülkeyi kapsayan ve 21 trilyon dolar tutarında yatırım öngören projenin tümüyle yaşama geçirilmesi kolay olmayacak gibi görünüyor. Bu üç kıta gelişmişlik düzeyleri, ekonomik-politik düzenleri, kültürel yapıları açısından farklılıklar gösterdiği gibi her ülkenin sosyo-ekonomik ve politik koşulları, beklentileri, çıkarları farklıdır. Diğer yandan, Yeni İpek Yolu Projesinin kapsama alanındaki ülkeler arasındaki sorunlar ve anlaşmazlıklar devam etmektedir. Söz konusu sorunların en başında güzergâhta bulunan ülkelerin güvenliğini tehdit eden güvenlik ve terör sorunu gelmektedir.

Bu bildiriye Şanggai İşbirliği Örgütü'nün kurucusu ve lokomotif gücü olan Çin'in sahip olduğu ekonomik gücü ile Şangay Örgütü kurulduğundan beri Türkistan'da yaratmaya çalıştığı, Yeni İpek Yolu Projesi'nin başlatılması ile daha büyük avantaj ile sürdürdüğü güvenlik ve terör algısı neden ve sonuçları ile birlikte değerlendirilecektir.

The RESOLUTION of PAKISTAN INDIA CONFLICT THROUGH a PLEBISCITE in KASHMIR

Tughral YAMİN*

Abstract

Pakistan and India have been locked in conflict, ever since they became independent states at the end of the British colonial rule in 1947. They have gone to war and have experienced regular bouts of high tension verging on the outbreak of hostilities. At the heart of the problem lies the disputed state of Jammu & Kashmir (J&K). A plebiscite was promised under UN Security Council Resolution 47 of 21 April 1948. The Indian leaders had initially promised to abide by this international requirement but they subsequently reneged on their promises. Things have only gone from bad to worse. On 5 August this year through a presidential order, the administration of Prime Minister Narendra Modi forcibly annexed Kashmir by repealing Article 370 of the Indian constitution, which had hitherto given J&K a special status. An indefinite communication lockdown has been imposed since then, which is in violation of the basic human rights of the populace. Pakistan at the moment has been restricted to highlighting the heightened repression in Kashmir that can become the trigger of a nuclear war in the subcontinent.

There is no gainsaying the fact that the Kashmir dispute needs urgent resolution in the best interest of the two billion people residing in South Asia. This is only possible if the Kashmiris are allowed to decide about their own future and the countries involved in the conflict engage in a meaningful dialogue. This unfortunately isn't happening because the Indians, while brutally suppressing the Kashmiris, aren't willing to talk to Pakistan on Kashmir.

Apparently this seems to be a no-win situation for everybody because of long standing inflexible and rigid positions. This paper posits that Indian obduracy notwithstanding, a plebiscite can be held in Jammu & Kashmir under the aegis of the United Nations. A fair and free referendum will allow the Kashmiris to decide their own fate and can bring peace and stability in crisis prone South Asia.

Keywords: Jammu & Kashmir, Plebiscite, United Nations, Conflict Resolution, Peace & Stability

---

* Prof. Dr., The Founding Member of the Centre for International Peace & Stability (CIPS) in the National University of Sciences & Technology (NUST), Islamabad,
E-mail: adeancips@nipcons.nust.edu.pk

Historical Background

Upon the partition of India in August 1947, the people of the princely state of Jammu & Kashmir (J&K) expected that their ruler would accede to Pakistan. This prevalent sentiment was based on the fact that the vast majority Kashmiris were Muslims like the Pakistanis and had familial and cultural ties with that country. Under the terms of Indian Independence Act 1947, the rulers of the 565 or so princely state were free to accede to either of the two newly independent states on the lapse of paramountcy.¹ For some of local potentates – the Rajas, Maharajahs and Nawabs, who were enjoying limited autonomy under the British crown, there was little choice. They were either located in such a manner that they had to become part of the bigger entity surrounding them; or were simply too weak militarily or economically to defy the larger and more powerful state next to them or around them. Some were only postage stamp collection of villages and possibly did not have the potential to achieve the status of an independent Bantustan like existence. These smaller states just did not have the capacity to run an independent foreign, defense or monetary policy of their own after the British patronage was withdrawn. Accession, for most, therefore to one of the successor states was not a difficult decision.

Rulers of some states found the decision very difficult. Kashmir was a peculiar case. The Maharajah was a Hindu Dogra, whose ancestor Gulab Singh Dogra had purchased his fiefdom for a measly amount 75 hundred thousand Nanak Shahi rupees from the British after they had defeated the Sikhs.² His long suffering population was overwhelmingly Muslim, some of them in Poonch district were veterans of the two world wars and were willing to fight to liberate their homeland if the repressive Maharajah thought otherwise. In many ways it suited Kashmiris to join Pakistan. Not only did they find comfort in the fact that they professed the same faith, the ease of doing business through Pakistan was more because the communication infrastructure of Kashmir passed through the territory that now belonged to Pakistan.

The Kashmiris were hoping that the Maharajah would keep their religious sentiments in mind and would accede to Pakistan. But this did not happen. The Maharaja wanted to remain independent. He sought to buy time by striking a standstill agreement with Pakistan. India did not sign a similar agreement with Maharaja Hari Singh Dogra. India's first Prime Minister Jawaharlal Nehru was a

---

¹ Indian Independence Act, 1947, accessed on October 15, 2019, <https://www.parliament.uk/about/living-heritage/evolutionofparliament/legislativecrutiny/parliament-and-empire/collections1/collections2/1947-indian-independence-act/>

² Josef Korbel, *Danger in Kashmir* (Karachi: Oxford University Press, 2005), 13.

Kashmiri pundit and had emotional attachment with the lands of his ancestors. Together with Lord Mountbatten, last Viceroy of India, who became the first Governor General of the dominion of India, Nehru was able to bring the territory of J&K under the control of India. The Radcliffe partition award was deliberately molded to allow India access to the state of J&K.³

There was turbulence within Kashmir. In September 1947, the Maharajah's forces attempted to change the demography by massacring hundreds and thousands of Muslims in Jammu. Those who were left were driven to West Punjab.⁴ In an effort to help their Muslim brethren in need, the tribesmen from the North West armed with primitive weapons and without any visible leadership piled into lorries and moved to Muzaffarabad and then to Srinagar to save their brethren. Meanwhile, an indigenous freedom struggle broke out in Kashmir after the partition of India. The Muslim soldiers of the Maharajah's state forces rose in rebellion in Gilgit and the Poonchi former soldiers rose in revolt in the South. Muslim tribesmen from the former tribal areas entered the valley from Uri. India sent a Sikh battalion of the regular army into Srinagar to seize the airfield.⁵ Indian Civil Servant VP Menon claims that the Maharajah signed the IOS on 26 October and the Indian troops landed in Kashmir a day later.⁶ Pakistan has always contested this Indian narrative. It has been argued by those sympathetic to the Pakistani version that the Indians never made the IOS public and therefore there is something dubious about its veracity. Indians had intervened in Kashmir unilaterally without consent of the state party.⁷

Kashmir – A Story of Illegalities and Repression

Not only was the state of J&K illegally made part of the Indian Union, utmost force and brutality was used to keep the subjects of the state subjugated. The promises of a plebiscite were ignored over the years until the Indian government changed tack and adopted the mantra that Kashmir was not disputed territory but an integral part of India. Forces of occupation have blatantly violated the basic human rights of the citizens by using the blanket cover of Armed Forces Special Powers Act (AFSPA) and Public Safety Order (PSO). Rape, killing, forced disappearances and torture have been used as an instrument of policy. Pellet guns have blinded and scared young Kashmiris protesting against the high handedness of the authorities. Unmarked graves abound and thousands of widows and orphans have to be left to fend for

---

³ Alistair Lamb, *Kashmir: A Disputed Legacy 1846-1990* (Karachi: OUP, 1993), 111.

⁴ Ilyas Chatta, "Terrible Fate: 'Ethnic Cleansing' of Jammu Muslims in 1947," *Pakistan Vision*, Vol 10, No. I, Punjab University, 117-136, Accessed October 20, 2019, <http://pu.edu.pk/images/journal/studies/PDF-FILES/Artical%20-%207.pdf>

⁵ For details of Indian Army operations in Kashmir read LP Sen, *Slender was the thread: Kashmir Confrontation, 1947-48* (Sangram Books, 1987).

⁶ VP Menon, *Integration of Indian States* (Longmans Greel & Co, 1956), 276.

⁷ Lamb, *Kashmir: A Disputed Legacy*, 121-140.

themselves. A 43 page report by the Office of the UN High Commissioner for Human Rights (OHCHR), released on July 8, 2019, has raised serious concerns about abuses by state security forces and armed groups.⁸ The situation in the valley of Kashmir has been referred to as the most beautiful prison in the world in an EU report.⁹ The atrocities in Kashmir have been on the radar of the Genocide Watch.¹⁰ Ever since August 5, this year, there has been a communication lockdown that has severed the ties of the populace of J&K from the outside world.

Kashmir's special status was diluted over time until Article 370 was finally repealed by the government of Nirendra Modi on 5th of August 2019 through a presidential fiat. Thrown into the dustbin was also Article 35 A that prevented anyone outside the state to buy property in J&K. article 370 was the basis of J&K's accession to the Indian union at a time when erstwhile princely states had the choice to join either India or Pakistan after their independence from the British rule in 1947. The article, which came into effect in 1949, exempted J&K state from the Indian constitution. It allowed the Indian-occupied Kashmir to make its own laws in all matters except finance, defense, foreign affairs and communications. It established a separate constitution and a separate flag and denied property rights in the region to the outsiders. That meant that the residents of the state live under different laws from the rest of the country in matters such as property ownership and citizenship. Article 35 A was introduced through a presidential order in 1954 to continue the old provisions of the territory regulations under article 370 of the Indian constitution. The article permits the local legislature in Indian-occupied Kashmir to define permanent residents of the region. It forbids outsiders from permanently settling, buying land, holding local government jobs or winning education scholarships in the region. The article was referred to as the permanent resident's law.¹¹

Possible Solutions to the Kashmir Imbroglia

Various plans had been discussed from time. It has been on the agenda of the heads of states and diplomats, whenever India and Pakistan have been on talking terms. Scholars well conversant with the Kashmir problem have also from time to time to suggested possible solutions. Some of the more prominent ones are listed below.

---

⁸ Kashmir: UN Reports Serious Abuses,, *Human Rights Watch* July 10, 2019, Accessed October 20, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/10/kashmir-un-reports-serious-abuses>

⁹ "Kashmir, World's Most Beautiful Prison': Cushman," July 21, 2004, Accessed October 20, 2019, <http://www.jammu-kashmir.com/archives/archives2004/kashmir20040721a.html>.

¹⁰ Helen Regen & Sofia Safi, *Pakistan's Imran Khan likens India's actions in Kashmir to Nazism, Genocide Watch*, Accessed October 20, 2019, <https://www.genocidewatch.com/home/category/Kashmir>

¹¹ "Kashmir special status explained: What are Articles 370 and 35A?" *Al Jazeera*, August 6, 2019, accessed October 20, 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/08/kashmir-special-status-explained-articles-370-35a-190805054643431.html>.

Owen Dixon Plan of Regional Plebiscites

In 1950 Sir Owen Dixon, an Australian judge tasked by the UN to engage with the Indian and Pakistani governments to come up with a solution came with a plan to of regional plebiscites. His plan, it is suggested would have redrawn the boundaries of Kashmir on religious lines. He saw the river Chenab as a natural border. This would have meant that most of the Muslim-dominated areas of Indian-occupied Kashmir would have opted for Pakistan and the Hindu-dominated area such as Jammu would have remained with India.

The plan met with opposition from those with pro-independence sentiments. It was also feared that it would have caused large scale migration involving the displacement of many thousands of people.¹² The problems notwithstanding, it is still considered one of the most viable plans.

A Partition Plan

The idea of a partition of the state of J&K and has been on the cards for a long time. It is said to have been among the issues discussed between General Ayub Khan and Pundit Jawaharlal Nehru. The sticking point has always been the nature of the partition and how the actual dividing line would be marked. A partition plan was offered by Pakistani Prime Minister Firoz Khan Noon to the US envoy to the UN Henry Cabot Lodge, in Karachi on February 10, 1958. It is also said that during the parleys between Pakistani foreign minister Z.A. Bhutto and Indian external affairs minister Swaran Singh talks (1962-1963) the possibility of a partition of J&K was discussed.¹³

In an op-ed published in the British newspaper *Guardian* in 2002, it was revealed that in some declassified files of the British Foreign Office, the United States and Britain had jointly broached the idea of partition of Kashmir with India and Pakistan in the mid-60s, soon after the Indo-China war.¹⁴ Apparently the idea failed to find traction with the parties to the conflict.

Andorra model

In 1998, a Kashmiri American businessman Farooq Kathwari assembled a group of western policymakers and academics to set up the Kashmir Study Group (KSG). The group soon published a set of possible resolutions, including an innovative arrangement on the pattern of Andorra, the tiny state which lies on the borders of

---

¹² Fredrick W. Egleston, "The Kashmir Dispute and the Owen Dixon's Report," *Australian Outlook*, Vol. 5, Issue I (1951): 3-4.

¹³ A.G. Noorani, Plebiscite in Kashmir: Stillborn or Killed, Posted on February 16, 2017 in [Human Rights, Kashmir, kashmir issue, Vol 11 No 4](#), reproduced by *Criterion Quarterly*, Accessed October 20, 2019, <http://www.criterion-quarterly.com/plebiscite-kashmir-stillborn-killed/>

¹⁴ Muzamil Jameel, 'A Guide to Kashmir Peace Plan, *The Guardian*, January 22, 2002, Accessed October 20, 2019, <https://www.theguardian.com/world/2002/jan/22/kashmir.india1>

France and Spain. It involved the reconstitution of part of J&K as a sovereign entity, in the same way as Andorra, with free access to and from both of its larger neighbors. The part of the state which was to be reconstituted would be determined through an internationally supervised agreement involving the Kashmiri people, India and Pakistan.

The resulting entity would have a secular, democratic constitution; distinct citizenship; a flag; and a legislature which would pass laws on all matters other than defense and foreign affairs. The proposal relies on India and Pakistan overseeing the defense of an independent Kashmiri entity, and jointly working out its funding.

The KSG proposed that there would be no change in the present line of control, but the whole entity would become a demilitarized zone. The plan did not try to avoid a particularly important question which has dogged the Kashmir dispute: the politics of ego and prestige attached to the claim on the area. Any real solution to the Kashmir problem, it was suggested, would have to be immune to the suggestion that it amounted to a defeat for either of the warring neighbors.¹⁵

The Good Friday Agreement

Scholars such as Sumantra Bose have recommended the Good Friday Agreement between the Republic of Ireland, Irish Republican Army (IRA) and the British Government as a possible model for the resolution of the Kashmir conflict. The arrangement within this Agreement suggested a stage-wise approach including the demobilization of all para military forces, police reforms and reforms within the social, political and political institutions. It allowed the people to have dual citizenship.

The process of the Good Friday Agreement was based on inclusiveness. Sincere negotiations endorsed by a popular referendum was finally accepted by the people of Northern Ireland and the Irish Republic. This allowed for a system of election that led to permanent co-operation between both governments. It was also openly supported by the international community as it encouraged mutual respect, equality and peaceful means of peace reconciliation in the region. The most remarkable feature of this arrangement was the positive role of the respective leadership in conflict resolution. It transferred the conflict from the streets to genuine debating chambers, and focused on constitutional aspirations. It encouraged equal power sharing that was durable, creative and competent enough to forge national interests

---

¹⁵ Peter Lyon, 'Ten Possible Solutions for Kashmir,' *Conflict between India and Pakistan: An Encyclopaedia* (Cal.: ABC_Clio, 2008), 160.

to find an acceptable compromise. It has been argued by Bose that India and Pakistan can benefit from this example.¹⁶

The Musharraf Four Point Formula

President Musharraf was able to bring about a consensus with Prime Minister Manmohan Singh on the issue of Kashmir. The four point Musharraf formula aimed at making the Line of Control (LOC) 'irrelevant.' The idea was to move away from entrenched positions and arrive at a plan that was acceptable to all. The idea found mention in Gen Musharraf's memoir published in 2006.¹⁷ Indian Prime Minister first alluded to this formula on March 24, 2006 in Amritsar.

This solution would have had reunited the various portions of J&K and granted it limited autonomy short of independence under a joint mechanism. It was expanded by his foreign minister Khurshid Mahmud Kasuri in his book covering his days in the ministry of foreign affairs.¹⁸ Unfortunately this idea could not come to fruition because Gen Musharraf's star by that time was in decline and there weren't many domestic takers for his out of the box solution.

Plebiscite – Still the Best Solution

It was India, who first took the issue of Kashmir to the UN for conflict resolution. A number of UN Security Councils were passed from 1948 to 1971 in a bid to resolve the issue. UN Security Council Resolution 47 (attached at the end of the article) specifically promised the people of J&K the right of self-determination. This is probably still the best possible solution to this long unresolved issue. If all stakeholders including the governments of Pakistan and India and the people of Kashmir including those parties and groups who represent them agree to it, a plan can be chalked out to hold a referendum possibly under the good offices of the UN or any other bloc, party or an individual honest broker acceptable to all.

Referendum have been held under the auspices of the UN before but still the arrangements/logistics of holding a plebiscite would require careful planning. The modalities of a referendum would involve such details as demilitarization or at least minimization of forces, establishing composition of the plebiscite administration, impartial monitoring system and fair means of announcing the results. The parties of the conflict will have equally share the cost of the referendum. The entire exercise would have to be conducted in a simultaneous timeframe, so that earlier results do not favor the results of the voting conducted at a later stage. Last but not least, fair implementation of the results could result in lasting peace.

---

¹⁶ Sumantra Bose, "Sources of Conflict, Dimension of Peace," *Economic and Political Weekly*, Vol. 34, No. 13 (Mar. 27 - Apr. 2, 1999): 762-768, Accessed October 18, 2019, <http://www.jstor.org/stable/4407796>.

¹⁷ Pervez Musharraf, *In the Line of Fire: A Memoir* (New York: Simon & Schuster, 2006), 303.

¹⁸ Khurshid Mahmud Kasuri, *Neither a Hawk nor a Dove: he Insider's Account of Pakistan's Foreign Policy* (Karachi: Oxford University Press, 2015), 299-300.

Conclusion

The discussion on Kashmir and how to bring about peace in this troubled region is only be possible, if the Kashmiris themselves are allowed to decide their own fate. Towards this end, only a fair and free plebiscite can the end resolve the conflict and bring about peace and stability in crisis prone South Asia. Peace and stability in the region will reduce the high cost of security that can then be diverted towards the welfare of the people. India and Pakistan has the potential of US \$ 40 billion bilateral trade. Currently all trade and commerce is suspended because of high tension. Kashmir is a nuclear flashpoint. The slightest friction can cause a conflagration that can easily escalate into a nuclear war. The lives of over 2 billion people is threatened.

Occupied Kashmir has the dubious honor of being the most heavily militarized zone in the world. 900000 soldiers and paramilitary troops are controlling the lives of 8 million people with some extremely repressive laws to suppress legal dissent and to stifle the voices of *Azadi* (freedom). An indefinite communication lockdown has disrupted and paralyzed life since 5 August. The possibility of war in the South Asian subcontinent looms large over the horizon. This scenario has come to the fore after the incursion of the Indian Air force Into Pakistan's sovereign territory on February 26 This Year And Pakistan's Response There is a distinct possibility of war that can escalate into an exchange of nuclear weapons. There are speculations that India may stage a false flag operation to create a situation to attack Pakistan.

It is time therefore that the outstanding Kashmir problem should be resolved before another war breaks out. Plebiscite may just be the way out.

Annex A

Text of the UNSCR 47 of 21 April 1948¹⁹

[S/726] The Security Council,

Having considered the complaint of the Government of **India** concerning the dispute over the State of Jammu and Kashmir,

Having heard the representative of **India** in support of that complaint and the reply and counter-complaints of the representative of **Pakistan**,

Being strongly of the opinion that the early restoration of peace and order in Jammu and Kashmir is essential and that **India** and **Pakistan** should do their utmost to bring about a cessation of all fighting,

Noting with satisfaction that both **India** and **Pakistan** desire that the question of the accession of Jammu and Kashmir to **India** or **Pakistan** should be decided through the democratic method of a free and impartial plebiscite,

---

¹⁹ Text of UNSCR 47 accessed on October 25, 2019 from <http://unscr.com/en/resolutions/47>.

Considering that the continuation of the dispute is likely to endanger international peace and security,

Reaffirms its resolution 38 (1948) of 17 January 1948;

Resolves that the membership of the Commission established by its resolution 39 (1948) of 20 January 1948 shall be increased to five and shall include, in addition to the membership mentioned in that resolution,

representatives of . . . and . . . , and that if the membership of the Commission has not been completed within ten days from the date of the adoption of this resolution the President of the Council may designate such other Member or Members of the United Nations as are required to complete the membership of five;

Instructs the Commission to proceed at once to the **Indian** subcontinent and there place its good offices and mediation at the disposal of the Governments of **India** and **Pakistan** with a view to facilitating the taking of the necessary measures, both with respect to the restoration of peace and order and to the holding of a plebiscite, by the two Governments, acting in co-operation with one another and with the Commission, and further instructs the Commission to keep the Council informed of the action taken under the resolution; and, to this end,

Recommends to the Governments of **India** and **Pakistan** the following measures as those which in the opinion of the Council are appropriate to bring about a cessation of the fighting and to create proper conditions for a free and impartial plebiscite to decide whether the State of Jammu and Kashmir is to accede to **India** or **Pakistan**:

A. Restoration of peace and order

1. The Government of **Pakistan** should undertake to use its best endeavours:

(a) To secure the withdrawal from the State of Jammu and Kashmir of tribesmen and **Pakistani** nationals not normally resident therein who have entered the State for the purpose of fighting, and to prevent any intrusion into the State of such elements and any furnishing of material aid to those fighting in the State;

(b) To make known to all concerned that the measures indicated in this and the following paragraphs provide full freedom to all subjects of the State, regardless of creed, caste, or party, to express their views and to vote on the question of the accession of the State, and that therefore they should co-operate in the maintenance of peace and order.

2. The Government of **India** should:

(a) When it is established to the satisfaction of the Commission set up in accordance with the Council's resolution 39 (1948) that the tribesmen are withdrawing and that arrangements for the cessation of the fighting have become effective, put into operation in consultation with the Commission a plan for withdrawing their own forces from Jammu and Kashmir and reducing them progressively to the minimum strength required for the support of the civil power in the maintenance of law and order;

(b) Make known that the withdrawal is taking place in stages and announce the completion of each stage;

(c) When the **Indian** forces have been reduced to the minimum strength mentioned in (a) above, arrange in consultation with the Commission for the stationing of the remaining forces to be carried out in accordance with the following principles:

(i) That the presence of troops should not afford any intimidation or appearance of intimidation to the inhabitants of the State;

(ii) That as small a number as possible should be retained in forward areas;

(iii) That any reserve of troops which may be included in the total strength should be located within their present base area.

3. The Government of **India** should agree that until such time as the Plebiscite Administration referred to below finds it necessary to exercise the powers of direction and supervision over the State forces and police provided for in paragraph 8, they will be held in areas to be agreed upon with the Plebiscite Administrator.

4. After the plan referred to in paragraph 2 (a) above has been put into operation, personnel recruited locally in each district should so far as possible be utilized for the re-establishment and maintenance of law and order with due regard to protection of minorities, subject to such additional requirements as may be specified by the Plebiscite Administration referred to in paragraph 7.

5. If these local forces should be found to be inadequate, the Commission, subject to the agreement of both the Government of **India** and the Government of **Pakistan**, should arrange for the use of such forces of either Dominion as it deems effective for the purpose of pacification.

B. Plebiscite

6. The Government of **India** should undertake to ensure that the Government of the State invite the major political groups to designate responsible representatives to share equitably and fully in the conduct of the administration at the ministerial level while the plebiscite is being prepared and carried out.

7. The Government of **India** should undertake that there will be established in Jammu and Kashmir a Plebiscite Administration to hold a plebiscite as soon as possible on the question of the accession of the State to **India** or **Pakistan**.

8. The Government of **India** should undertake that there will be delegated by the State to the Plebiscite Administration such powers as the latter considers necessary for holding a fair and impartial plebiscite including, for that purpose only, the direction and supervision of the State forces and police.

9. The Government of **India** should, at the request of the Plebiscite Administration, make available from the **Indian** forces such assistance as the Plebiscite Administration may require for the performance of its functions.

10. (a) The Government of **India** should agree that a nominee of the Secretary-General of the United Nations will be appointed to be the Plebiscite Administrator.

(b) The Plebiscite Administrator, acting as an officer of the State of Jammu and Kashmir, should have authority to nominate his assistants and other subordinates and to draft regulations governing the plebiscite.

Such nominees should be formally appointed and such draft regulations should be

formally promulgated by the State of Jammu and Kashmir.

(c) The Government of **India** should undertake that the Government of Jammu and Kashmir will appoint fully qualified persons nominated by the Plebiscite Administrator to act as special magistrates within the State judicial system to hear cases which in the opinion of the Plebiscite Administrator have a serious bearing on the preparation for and the conduct of a free and impartial plebiscite.

(d) The terms of service of the Administrator should form the subject of a separate negotiation between the Secretary-General of the United Nations and the Government of **India**. The Administrator should fix the terms of service for his assistants and subordinates.

(e) The Administrator should have the right to communicate directly with the Government of the State and with the Commission of the Security Council and, through the Commission, with the Security Council, with the Governments of **India** and **Pakistan** and with their representatives with the Commission. It would be his duty to bring to the notice of any or all of the foregoing (as he in his discretion may decide) any circumstances arising which may tend, in his opinion, to interfere with the freedom of the plebiscite.

11. The Government of **India** should undertake to prevent, and to give full support to the Administrator and his staff in preventing, any threat, coercion or intimidation, bribery or other undue influence on the voters in the plebiscite, and the Government of **India** should publicly announce and should cause the Government of the State to announce this undertaking as an international obligation binding on all public authorities and officials in Jammu and Kashmir.

12. The Government of **India** should themselves and through the Government of the State declare and make known that all subjects of the State of Jammu and Kashmir, regardless of creed, caste or party, will be safe and free in expressing their views and in voting on the question of the accession of the State and that there will be freedom of the press, speech and assembly and freedom of travel in the State, including freedom of lawful entry and exit.

13. The Government of **India** should use and should ensure that the Government of the State also use their best endeavours to effect the withdrawal from the State of all **Indian** nationals other than those who are normally resident therein or who on or since 15 August 1947 have entered it for a lawful purpose.

14. The Government of **India** should ensure that the Government of the State releases all political prisoners and take all possible steps so that:

(a) All citizens of the State who have left it on account of disturbances are invited, and are free, to return to their homes and to exercise their rights as such citizens;

(b) There is no victimization;

(c) Minorities in all parts of the State are accorded adequate protection.

15. The Commission of the Security Council should at the end of the plebiscite certify to the Council whether the plebiscite has or has not been really free and impartial.

C. General provisions

16. The Governments of **India** and **Pakistan** should each be invited to nominate a representative to be attached to the Commission for such assistance as it may require in the performance of its task.
17. The Commission should establish in Jammu and Kashmir such observers as it may require of any of the proceedings in pursuance of the measures indicated in the foregoing paragraphs.
18. The Security Council Commission should carry out the tasks assigned to it herein.

BIBLIOGRAPHY

Bose, Sumantra. "Sources of Conflict, Dimension of Peace," *Economic and Political Weekly*, Vol. 34, No. 13 (Mar. 27 - Apr. 2, 1999): 762-768, Accessed October 18, 2019, <http://www.jstor.org/stable/4407796>.

Chatta, Ilyas. "Terrible Fate: 'Ethnic Cleansing' of Jammu' Muslims in 1947," *Pakistan Vision*, Vol 10, No. I, Punjab University. <http://pu.edu.pk/images/journal/studies/PDF-FILES/Artical%20-%207.pdf>.

Egleston, Fredrick W. "The Kashmir Dispute and the Owen Dixon's Report," *Australian Outlook*, Vol. 5, Issue I (1951).

Indian Independence Act, 1947, accessed on October 15, 2019, <https://www.parliament.uk/about/living-heritage/evolutionofparliament/legislativescrutiny/parliament-and-empire/collections1/collections2/1947-indian-independence-act/>

Jameel, Muzamil. 'A Guide to Kashmir Peace Plan, *The Guardian*, January 22, 2002. <https://www.theguardian.com/world/2002/jan/22/kashmir.india1>

Kashmir: UN Reports Serious Abuses, *Human Rights Watch*. July 10, 2019. <https://www.hrw.org/news/2019/07/10/kashmir-un-reports-serious-abuses>.

"'Kashmir, World's Most Beautiful Prison': Cushman." July 21, 2004. <http://www.jammu-kashmir.com/archives/archives2004/kashmir20040721a.html>.

"Kashmir special status explained: What are Articles 370 and 35A?" *Al Jazeera*, August 6, 2019. <https://www.aljazeera.com/news/2019/08/kashmir-special-status-explained-articles-370-35a-190805054643431.html>.

Kasuri, Khurshid Mahmud. *Neither a Hawk nor a Dove: he Insider's Account of Pakistan's Foreign Policy* (Karachi: Oxford University Press, 2015), 299-300.

Korbel, Josef *Danger in Kashmir* (Karachi: Oxford University Press, 2005).

Lamb, Alistair. *Kashmir: A Disputed Legacy 1846-1990* (Karachi: OUP, 1993)

Lyon, Peter. 'Ten Possible Solutions for Kashmir,' *Conflict between India and Pakistan: An Encyclopaedia* (Cal.: ABC_Clio, 2008).

Sen, LP. *Slender was the thread: Kashmir Confrontation, 1947-48* (Sangram Books, 1987).

Menon, VP. *Integration of Indian States* (Longmans Greel & Co, 1956)

Regen, Helen & Sofia Safi, *Pakistan's Imran Khan likens India's actions in Kashmir to Nazism, Genocide Watch*,

<https://www.genocidewatch.com/home/category/Kashmir>.

Musharraf, Pervez. *In the Line of Fire: A Memoir* (New York: Simon & Schuster, 2006).

Noorani, A.G. "Plebiscite in Kashmir: Stillborn or Killed." Posted on February 16, 2017 in Human Rights, Kashmir, kashmir issue, Vol 11 No 4, reproduced by *Criterion Quarterly*. <http://www.criterion-quarterly.com/plebiscite-kashmir-stillborn-killed/>

Text of UNSCR 47. <http://unscr.com/en/resolutions/47>.

GÜNEY ASYA'DAN TÜRKİYE'YE GÖÇ ve TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI GÖÇ ALANINDA DEĞİŞEN KONUMU

The MIGRATION from SOUTH ASIA to TURKEY and TURKEY'S CHANGING POSITION in the AREA of INTERNATIONAL MIGRATION

Ertuğrul ERYÜCEL*

Öz

Küreselleşme süreci ile birlikte; “ulaşım” ve “iletişim” alanlarında yaşanan gelişmelere paralel olarak, dünya genelinde uluslararası göç hareketleri yükselişe geçmiştir. Uluslararası göç hareketlerindeki yükseliş, göç sürecinin de karmaşık bir hâl almasını beraberinde getirmiş; göçle ilgili mevzuata aykırı olarak iltica eden göçmen sayısında daha önceki dönemlerle kıyaslanmayacak ölçüde bir artışa neden olmuştur. Düzensiz göç olarak ifade edilen bu süreç; “göç veren” (kaynak-menşe ülke), “göç alan” (hedef ülke) ve “göçü taşıyan” (transit ülke) ülkeler açısından farklı sorunları beraberinde getirmiştir.

1980'li yılların başından itibaren; gerek Ortadoğu'daki çatışma bölgelerine yakınlığı gerekse Asya ve Avrupa kıtalarını birbirine bağlayan coğrafi konumu nedeniyle; Türkiye'nin uluslararası göç konusunda transit ülke konumunda olduğu kabul ediliyordu. Savaş, terör ve yoksulluk nedeniyle; Avrupa'ya göç etmek isteyen insanların Türkiye'yi geçiş güzergâhı olarak kullandığı gözleniyordu. 2011'de Suriye İç savaşı ile başlayan insani felakette, yüz binlerce insanın Türkiye sınırına akın etmesi ve Türkiye'nin “açık kapı politikası” izleyerek sığınmacıları ülke sınırları içine alması, Türkiye'nin uluslararası göç konusundaki pozisyonu değiştirmeye başlamıştır. Türkiye, bölge ülkelerine nispeten istikrarlı yapısı, gelişen ekonomisi, yaşam koşulları ve göçmelere uyguladığı insan odaklı politikalarla bölgenin çekim merkezi haline gelmiştir. 2010'lu yıllarla birlikte; Türkiye'nin uluslararası göç alanında “transit ülke” konumundan “hedef ülke” konumuna doğru bir dönüşüm yaşadığı gözlenmektedir. 2018 yılından itibaren; Güney Asya ülkeleri “Afganistan” ve “Pakistan” üzerinden yaşanan yeni göç dalgası, Türkiye'nin bu yeni pozisyonunu güçlendirir niteliktedir.

---

* Dr. Öğr. Üyesi, Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Çorum, Türkiye, E-posta: ertugruleruyucel@hitit.edu.tr

Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün açıkladığı istatistiklere göre; Türkiye'de 19.09.2019 tarihi itibariyle, 3.666.059 Suriyeli bulunmaktadır. Son iki yıl içinde Türkiye'ye Güney Asya ülkeleri "Afganistan" ve "Pakistan" üzerinden yeni bir göç dalgası başlamıştır. Coğrafi yapısı itibariyle dağlık ve verimsiz topraklar üzerine kurulu ve su kaynakları sınırlı bölgede; göçün en önemli sebebi olarak "işsizlik", "yoksulluk", "iç savaş" ve "terör tehlikesi" öne çıkmaktadır.

Dünyanın en yoksul ülkelerinden Afganistan'da şartlar, 2001'de ABD'nin ülkeye müdahâlesinden sonra daha da ağırlaşmıştır. Afganistan'da temel insani ihtiyaçların karşılanması noktasında büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Ülke, ABD müdahalesinden sonra terör örgütlerinin ve uluslararası suç örgütlerinin karargâhı haline gelmiştir. Irak ve Suriye bölgesinde yenilen DAEŞ, Afganistan'ı yeniden örgütleneceği coğrafya olarak seçmiştir. Yıllardır Afgan halkı üzerindeki Taliban baskısına; son iki yılda DAEŞ tehdidi de eklenince ülkeden büyük gruplar halinde insan çıkışları gözlenmektedir. Ülkeden çıkış yapan gruplar, İran üzerinden Türkiye'ye geçmeyi amaçlamaktadır. 2018 ve 2019 yılı itibariyle; Türkiye'nin İran sınırındaki illerine (İğdır, Ağrı ve Van) yoğun bir göçmen girişi gözlenmektedir. 2018 yılı itibariyle Türkiye'de, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'ne (UNCHR) kayıt yaptıran Afgan sayısı 169,916 olarak açıklanmıştır. Sınırdan Türkiye'ye giriş yapmak için bekleyen Afgan sığınmacı sayısı ise; 1. 500. 000 olarak tahmin edilmektedir. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre; Türkiye'nin doğu sınırından ülkeye girenlerin %90'ını Afganlar oluşturmaktadır. Afganlar'dan sonra doğu sınırından giriş yapan en büyük grup; Pakistanlılar'dır. Türkiye'ye yasa dışı yollardan giriş yapan Pakistanlı sayısı 50.000 olarak açıklanmıştır.

Bu çalışma, Türkiye'ye Güney Asya ülkeleri üzerinden yaşanan göç olgusunu incelemektedir. Çalışmanın amacı, Güney Asya ülkeleri üzerinden Türkiye'ye yaşanan göçün nedenlerini ve Türkiye'nin uluslararası göç konusunda değişen pozisyonunu ortaya koymaktır. Çalışma kapsamında "Afganistan" ve "Pakistan" üzerinden yaşanan göç olgusu incelenecektir. Çalışma Türkiye'nin bir göç ülkesi olmaya doğru yol aldığını ve uluslararası göç alanında transit ülke konumundan hedef ülke konumuna geldiğini iddia etmektedir. Bu açıdan, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir göç ülkesi olduğunu kabul etmesi ve göç politikasını buna göre şekillendirmesi hayati derecede önemlidir. Çalışmaya temel oluşturan veriler konuyla ilgili yerli ve yabancı kaynakların ve resmi istatistiklerin taranması sonucu elde edilmiş ve çalışmanın amacına, tezine ve temel varsayımlarına yönelik olarak içerik analizine tâbi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Düzensiz göç, hedef ülke, Güney Asya, Afganistan, Pakistan.

HÜKÜMET SİSTEMLERİ ve DEMOKRASİ EKSENİNDE SAARC ÜLKELERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZİ

A COMPARATIVE ANALYSIS of SAARC COUNTRIES on the AXIS of POLITICAL SYSTEMS and DEMOCRACY

Tuğrul KORKMAZ*

Abstract

South Asia refers mainly to the geographic region adjacent to the Indian Ocean coastline and situated in the south part of the continent Asia, bordered by Afghanistan to the west and extending to Bhutan and Bangladesh in the east. The countries located in the region involving Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Maldives, Nepal, Pakistan, and Sri Lanka had a population of 1.794.000.000 that almost makes up a quarter of the total World population. As the power balance of the world shifted to the east, the region which has an extensively diverse population in terms of ethnicity, culture and religion has started to draw attentions anew. The focal point of this study is the region in terms of political systems and democracy, while the key objective of it is to get familiarity with the countries in South Asia and mounting importance of them in the world of 21st Century in which globalization accelerates and new global and regional power centers emerges. In this paper, the countries of the region are to be analyzed descriptively through comparing their political systems and democratization levels. Accordingly, while the literature will be contributed with the findings and information concerning these countries on which much study hasn't been carried out hitherto, facts regarding the South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC) founded by these countries will also be shared. This organization which has appealed the interest of Turkey recently was modeled after European Union. Through the study, answers to questions such as what the political system preferences in the region are, what the condition of the countries of the region in terms of political system is, whether there is an improvement or worsening in terms of democratization, and whether the factors essential for the thriving of democratic political systems exist in the region will be sought. Furthermore, the role of SAARC as a regional cooperation organization in the

---

* Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Aksaray, Türkiye, E-posta: tugrulkorkmaz@aksaray.edu.tr

democratization of these countries will be examined. In the conclusion, various predictions concerning these countries and SAARC is to be imparted.

In the study, after sharing the data about SAARC, the countries will be examined one by one on the basis of research questions. After presenting the facts regarding the political system preferences of these countries, their political structure will be briefly explained. Thenceforth, their position among the other countries of the world with respect to the democratization scales provided by "Freedom in the World" report of Freedom House will be conveyed. Finally, considerable developments and concepts in these countries in the context of political science and global politics are to be conversed so that it is possible to make available further resources for analyzing these countries.

Keywords: South Asia, SAARC, Political system, Democracy

1-Giriş

Güney Asya, dünya nüfusunun neredeyse dörtte birine ev sahipliği yapan fakat pek çok farklı etnisite, kültür, inanç ve dili içinde barındıran, ülke nüfuslarının homojen olmadığı, adeta iç içe geçmiş bir coğrafyadır. Bu özelliği ile her an istikrarsızlıklara gebe ve provokasyona açık bir coğrafya olduğu da söylenebilir. Bundan dolayı özellikle Hindistan-Pakistan ilişkileri başta olmak üzere bölge ülkelerinde yaşanan iç savaşlar bu bölgeyi dünyanın başlıca çatışma alanlarından birine dönüştürmektedir. Buna ekonomik imkânsızlıklarda eklendiğinde bölge terörize olmaya oldukça müsait bir alan oluşturmaktadır.

Oluşan bu alan yalnızca bölge ülkeleri için değil aynı zamanda dünya için de sorun teşkil edebilir. Bölgedeki demokrasilerin gelişmemesi, ekonomik ve siyasal anlamda istikrarsızlık ile birlikte süreci beslemektedir. Birbiriyle neden ve sonuç ilişkileriyle bağlı olan bu konular bölge ülkeleri için de rahatsızlık oluşturmakta fakat bunların bireysel çözümleri çok da mümkün görünmemektedir. İşte bu yüzden ki Güney Asya ülkeleri bir araya gelerek SAARC'ı kurmuş, ortak sorunların kolektif çözümüne yönelik adım atma gayretini göstermeye çalışmışlardır.

Bu çalışma kapsamında başta kurulan bu örgütün tarihi, amacı, karşısındaki engeller ve geleceği yakın plana alındıktan sonra bölge ülkeleri demokrasi ve hükümet sistemleri bağlamında değerlendirilecektir.

2-SAARC

SAARC Güney Asya devletlerinin bölgesel kalkınma amacıyla kurduğu ekonomik ve jeopolitik bir örgüttür. Örgütün temel amacı Güney Asya halklarının refahını arttırmak ve yaşam kalitesini yükseltmek; bölgede ekonomik büyümeyi hızlandırmak, sosyal ve kültürel kalkınmayı teşvik etmek ve bölge insanın potansiyelini ortaya çıkararak onurlu bir yaşam sürmesini sağlamak; Güney Asya

lkelerinde zgveni yükseltmek, ülkelerin birbirlerine duydukları güveni geliştirmeye ve birbirlerinin sorunlarına anlayışla yaklaşmalarına yardımcı olmak; ye ülkeler arasında ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel ve teknik alanlarda aktif işbirliğini güçlendirmek; gelişmekte olan diğer ülkelerle işbirliğini güçlendirmek; üyeler arasında ortak çıkar alanlarında ve uluslararası platformlarda dayanışmayı geliştirmek; aynı amacı taşıyan uluslararası ve bölgesel örgütler ile işbirliği yapmaktır. Yedi devletin katılımıyla 1985'te Bangladeş'in başkenti Dakka'da kurulan bu örgütün temelleri (<http://saarc-sec.org/about-saarc>) aslında 1980'de Güney Asya lkeleri arasındaki bölgesel işbirliğini geliştirme amacıyla Sri Lanka'da düzenlenen zirve ile başlamıştır. 2007'de yapılan zirve ile kurucu ye ülkeler olan Bangladeş, Butan, Hindistan, Maldivler, Nepal, Pakistan ve Sri Lanka'ya sekizinci ülke olarak Afganistan'da katılmıştır.

Örgütün yukarıda bahsedilen amaçlara ulaşmasında hiç kuşkusuz liberal küresel siyasetin temalarından olan karşılıklı bağımlılık liberalizmi ve ticari liberalizmin unsurlarından faydalanılmıştır (Heywood, 2014: 94-95). Bunlar; Güney Asya halkları arasında dostluk, güven ve karşılıklı saygının yanı sıra eşitlik ve paylaşılan faydalara dayalı bir ortamın tesisidir. Bunun yolu ise tarım biyoteknoloji, kültür enerji, evre, ekonomi ve ticaret, finansman, insan kaynaklarının geliştirilmesi, yoksulluğun azaltılması, iletişimin geliştirilmesi, güvenlik konuları, bilim teknoloji ve turizm gibi alanlarda uluslararası işbirliğine dayalı politikalar üretilmesidir (Giri, Karinje&Verma, 2015: 204). Etnik, dini, kültürel anlamda kozmopolit olan ve zaman zaman sıcak çatışmalara kadar varan bu çeşitlilik içerisinde örgüt yukarıda belirtilen temaları da kullanarak bir birliktelik ve kalıcı barış ortamının tesisine çalışmaktadır. şüphe yok ki başlı başına böyle bir amacın sonuca ulaşması bile kayda değer bir faaliyet olacaktır.

Aslında SAARC'ın tıpkı Avrupa Birliğinde olduğu gibi başlangıçta ekonomik amaçlar ile konfederatif tarzda kurulan bir örgüt olduğu tespiti yapılabilir. Bu erevede Güney Asya lkeleri 90'lı yılların başından itibaren ticaretin liberalizasyonu ve vergilerin azaltılmasını içeren bir takım reformlarla imza atmıştır. Bununla beraber düzenleyici ve yapısal reformların da yapıldığı bölgede hkmetler ve özel sektör güçlü ihracatın, ekonomik büyüme ve kalkınmada kritik öneme sahip olduğunun farkında olarak küresel ekonomik sistemle entegre olmuş bu da onların gayri safi milli hasıllarında artışı beraberinde getirmiştir. Kaldı ki günümüze gelindiğinde bölge lkeleri, SAARC başlığı altında Çin ve ABD'den sonra dünyanın en büyük üçüncü ekonomik gücü pozisyonuna erişmiştir (Giri, Karinje&Verma, 2015: 205).

Ticari entegrasyon ve kalkınma karşısında Güney Asya lkeleri günümüzde bir takım zorluklarla karşılaşmaktadır. Bunların başında reformların sürdürülmesi gelmektedir. Zira bölge ülkeleri dış yatırım ve girişimi çekmek için buna hala ihtiyaç duymaktadır. Bu bölge yapılan tüm reformlara rağmen bir taraftan dünya ticaretine entegre olmaya çalışırken diğer taraftan bölge ülkelerinin kendi aralarındaki ticaret

%5 düzeyinde kalmaktadır. Daha açık bir ifade ile Güney Asya ülkeleri dünyanın geri kalanıyla bütünleşmede önemli ilerleme kaydetmiş olsa da, bölge içi ticaret çok düşüktür. Bunda hiç kuşkusuz gümrük vergileri oranlarının ve koruyucu ekonomik politikaların da etkisinden bahsedilebilir. İkinci olarak ülkelerde, ticaretin liberalleşmesi noktasında bir dirençle karşı karşıya kalınmaktadır. Bunda yapılacak reformların istihdamda, gelir dağılımında ve yoksullukta kırılabilirliğe yol açabileceği endişesi etkilidir. Kimi bölge ülkelerinde de ticari ve kültürel dirençlerle karşılaşılabilir. Örneğin Bangladeş'te çeşitli gruplar yapılan bu reformların çok hızlı olduğunu savunarak durdurulmasını istemektedir. Bölgedeki çok kültürlü ve inançlı yapının da farklı bir direnç noktası oluşturduğu söylenebilir. Örneğin Hindistan ve Pakistan arasındaki çatışma, beraberinde koruyucu ticaret politikalarını da beraberinde getirmektedir (Giri, Karinje&Verma, 2015: 205-206). SAARC böyle bir ortamda ülkeler arasındaki bu anlaşmazlık ve çatışmaları ticaretin geliştirilmesi ile aşılabileceği varsayımından hareketle ortaya çıkmış bir örgüttür.

Günümüzde SAARC başlangıçtaki hedefleri doğrultusunda ilerlemekte ve gelişmektedir. 1985'ten bu güne SAARC bölge ülkeleri arasındaki işbirliğini artırmış, ticari malların dolaşımını sağlayan ve gümrük birliği benzeri bir yapı olan, önce SAPTA (Güney Asya Tercihli Ticaret Alanı) sonrasında ise SAFTA'yı (Güney Asya Serbest Ticaret Bölgesi) hayata geçirerek bölgesel ticaretin canlanması ve artmasını sağlamıştır. Ayrıca bölgenin yoksul ve geri kalmış bir bölge olması gerçeğinden hareketle sosyal, ekonomik ve teknolojik alanlarda dış destek sağlamış çeşitli gelişmiş ülkeler ve uluslararası örgütlerin işbirliği, yardım ve ilgilerini bölgeye çekmeye başarmıştır. SAARC üye ülkeler ve halklar arasındaki sosyal uyumu artırmak için çeşitli programlara öncülük etti. Burslar, gençlik programları, gönüllülük programları, festivaller, vize muafiyetinin sağlanması turizmin desteklenmesi bunlardan bazılarıdır. Dahası üye ülkelerdeki STK'lar akademisyenler yazarlar gazeteciler emekli sivil ve askeri bürokratları bir araya getirecek olan ağın tesisi önemlidir. Buradaki amacın resmi olan SAARC'ın "gayri resmi SAARC tarafından desteklenmesi, sivil desteğin ve inancın artırılmasıdır. Güvenlik ve terörizm alanlarda ise SAARC 1987'de terörizmin önlenmesine ilişkin bir sözleşme imzalamış 2005 yılında da terörün finansmanı ile ilgili ek maddeleri bu protokole eklemiştir. SAARC bölge ülkelerinde her geçen gün artan ve bölgenin dinamizmini oluşturabilecek olan gençlerle ilgili de çeşitli projeler yapmaktadır. SAARC Gençlik ödülü bunun en somut halidir. Güney Asya, SAARC üyesi ülkeler göz önünde bulundurulduğunda nüfusunun yüzde 40'ı yoksulluk sınırı altında ve okuma yazma oranı yüzde 50'nin altında olan dezavantajlı bir konumdadır. Bununla alakalı olarak on yedinci SAARC zirvesinde yoksulluğun azaltılmasına yönelik öncelikli kararlar alınmıştır, stratejiler önerilmiştir. Bununla birlikte entegre eylem programı kapsamında oluşturulan kompleks yapı sayesinde 12 işbirliği alanı (tarım tekniği, iletişim, eğitim kültür ve spor, çevre, meteoroloji, uyuşturucu trafiğinin önlenmesi, kırsal kalkınma, bilim ve teknoloji, turizm, ulaşım, kadının geliştirilmesi) ile ilgili

ilerleme raporları genel sekreter tarafından daimi komiteye sunulur. Daimi komite ayrıca kurumsal mekanizmaları, teknik komitelerin işleyişini, görevlerini ve sekretaryanın rolünü de değerlendirerek gözden geçirir (Giri, Karinje&Verma, 2015: 206-210).

SAARC nüfus anlamında devlet birlikleri anlamında nüfus bakımından dünyanın en büyük örgütüdür. Küreselleşen dünyada bölgesel örgütlenmenin rolü artmıştır. Bu bağlamda eğer SAARC üyesi ülkeler tıpkı Avrupa Birliğinde olduğu gibi, ekonomik anlamda birbirlerine yardım ederlerse yoksulluk azalacak, okuma yazma oranı artacaktır. 2009 sonrasında SAFTA ile ilgili kararlar alınmasına rağmen beklenen ilerleme tam manasıyla gerçekleştirilememiştir. Bunda da hiç kuşkusuz Hindistan'ın Pakistan ve Bangladeş ile olan sorunları etkilidir.

Son olarak SAARC'ın gelişmesi önündeki bazı engeller ve zorluk oluşturan faktörlerin de incelenmesi SAARC hakkında fikir edinmek açısından önemlidir. Bunlardan en büyüğü ve etkisi hiç kuşkusuz Güney Asya'daki devletler arasındaki anlaşmazlıklardır. Karşılıklı güvensizlik algıları ve tarihsel düşmanlıklar bu anlaşmazlıkların ortaya çıkışında temel neden olarak görülebilir. sömürgeci güçlerin bölgeyi terki sonrasında ortaya çıkan çatışmaların günümüze yansımaları üstesinden gelinmesi gereken bir engeldir. İkinci olarak nüfusça, politik ve ekonomik olarak bölgenin en güçlü ülkesi olan Hindistan'ın bölgedeki hegemonik rolüdür. Hindistan ile diğer önemli güçleri oluşturan Pakistan, Bangladeş ve Sri Lanka arasında yaşanan temel gerginlikler büyük oranda bu sorundan kaynaklanmaktadır ve bu da SAARC'ın gelişmesine sekte vurmaktadır. Üçüncü engel olarak konuşulabilecek olan faktör "medeniyetler çatışmasıdır". Avrupa Birliğinin aksine Güney Asya'da bir homojen kültür ve medeniyetten bahsedilemez. Bundan dolayı üye ülkeleri bir arada tutabilecek olan bir aidiyet hissi de yaratmak çok kolay gözükmemektedir. Birlikteki en büyük iki güç olan Hindistan ve Pakistan ufak sorunlarda dahi sıcak savaşa girişebilecek iki ülkedir. Böyle bir durumda birlik ruhunun oluşması da çok kolay gözükmemektedir. Dördüncü sorun başlığını oluşturan konu düzensiz-dengesiz finansal ilişkilerdir. Üye ülkelerin genellikle benzer ürünleri ihraç etmeleri pazarı daraltırken bu durum Hindistan lehine küçük devletlerin ise aleyhine olmaktadır. İhtiyaç ve üretimlerin benzer olmasının yarattığı bir diğer sorun ise karşılıklı ticaretin bu durumdan etkilenmesidir. Böylelikle ülkeleri birbirine bağlamak bir yana dursun Pazar arayışları ülkeler arasındaki rekabeti kızıştırmaktadır. Beşinci engel olarak Hindistan ve diğer ülkeler arasındaki asimetrik durumdan bahsedilebilir. Zira hem nüfus hem ekonomi hem teknolojik ve askeri bakımdan Hindistan'ın büyüklüğü dikkat çekicidir. Bölge gayrisafi milli hasılasının üçte ikisi, ihraç ürünlerinin ise dörtte üçü yalnızca Hindistan'a aittir. Bu durum küçük devletlerin aleyhine gözükmeyle birlikte aynı zamanda birlik içindeki küçük devletler için bir güven sorunu oluşturmaktadır. Bu güven sorunu altıncı engeli teşkil etmektedir. Üye ülkelerin yönetici elitleri, tarihsel düşmanlıklar ve rekabetler ile beslenen milliyetçilik duygularının da etkisiyle birbirlerine karşı bir

güven eksikliği içerisinde. Yedinci sorunu oluşturan konu başlığını, çekişmeli bazı konuların SAARC tüzüğünden çıkarılması, oluşturmaktadır. SAARC tüzüğü kendi içerisinde bazı çelişkiler içermektedir. Bir taraftan artan işbirliği bu tüzükle sağlanmaya çalışırken çekişmeli konuların ve anlaşmazlıkların müzakeresini önlemektedir. Tüzük dahilinde SAARC'da kararlar oy birliği ile alındığından dolayı müzakere imkanı oldukça zorlaşmaktadır. Bu da SAARC tüzüğünün SAARC'ın kuruluş amaçları ile uyuşmaması olarak nitelendirilebilir (Giri, Karinje & Verma, 2015: 210-211).

Bu çalışmada da üzerinde durulacak ana konulardan birini oluşturan farklı politik sistemlerin bölge ülkeleri tarafından benimsenmiş olması sekizinci sorun alanını oluşturmaktadır. Güney Asya, geneli itibarı ile bakıldığında güçlü bir demokratik bölge olamamıştır. Bölgede demokrasiyi tesis edip sürdürebilen ülke olarak Hindistan dikkat çekerken Pakistan'da geçiş tarzı bir demokrasiden bahsedilebilir. Aynı zamanda hükümet sistemleri olarak da homojen bir tercih söz konusu değildir. Dokuzuncu sorun alanı ise insan insana iletişimin yokluğudur. SAARC ile üye ülkelerin nüfusları arasında bir bağlantı ve iletişimin eksikliği bu sorunu ortaya çıkarmaktadır. Üye ülkelerdeki insanların büyük bir bölümü birliğin ne zaman kurulduğu ve amacının ne olduğu bilgisine dahi sahip değildir. Dolayısıyla böyle bir durumda bir araya gelmeden kendi devletlerinin sorunlarını çözmeleri oldukça güçtür. Onuncu sorun başlığını güçlü altyapı eksikliği oluşturmaktadır. Güney Asya ülkeleri yalnızca ürettikleri mallarda değil sorun kalemlerinde de benzerlik taşımaktadır. Neredeyse bütün ülkelerde ucuz iş gücü, düşük gelir ve düşük katma değerli ürün üretimi ortak sorunlar olarak gözükmektedir. Neredeyse hepsi ekonomik anlamda zayıf olan bu ülkeler bölge içi ticaret yerine yeni küresel pazarlar aramak durumundadır. Güney Asya'daki kötü yaşam koşulları on birinci sorun alanını teşkil etmektedir. Bölgede yaşayan 300 milyon insan temel yaşam tesislerinden, 340 milyondan fazla insan güvenli içme suyundan, 840 milyondan fazla insan ise temel sağlık hizmetlerinden yoksundur. 400 milyon insanın açlık sınırı altında yaşadığı bölgede aşırı askeri harcamalar ise dikkat çekmektedir. Hindistan ve Pakistan'ın savunma harcamalarına 30 milyar dolar ayırdığı bölgede bu şartlar altında birliğin başarı şansının azaldığı söylenebilir (Giri, Karinje & Verma, 2015: 211-212).

2.1.SAARC'ın Geleceği

SAARC girişte de belirtildiği üzere bölge ülkeleri arasında etkileşimi artırmak, sürdürülebilir barışı tesis etmek ve ekonomik refahı teşvik etmek amacıyla kurulan bir yapıdır. Kuruluşundan bu güne kadar geçen süre değerlendirildiğinde bu hedefleri gerçekleştirmede beklenen seviyenin altında olduğu tespiti yapılabilir. Fakat yukarıda belirtilen ve onbir sorun alanı olarak dile getirilen sorunların veya engellerin artırılması ile birlikte, hedeflerin gerçekleştirilmesinde bir ivme kazanılacağı da açıktır. Başlı başına böyle bir organizasyonun kurulması bile bölge

lkelerinin sosyal, ekonomik ve güvenlik konularında bir ilerleme sağlama isteğinde olduklarının bir diğer ifade ile kalkınma ve barışın tesisine arzulu olduklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir. SAARC'ın geleceği ile ilgili bir projeksiyon yapılacak olursa hem tek tek ülkeler hem de bölgenin gelişiminin barış ve işbirliğinden geçtiği açıktır. Bunun sağlanabilmesi için ise sorun/engel konularının neredeyse tüm başlıkları ile ilintili olan Hindistan Pakistan geriliminin son bulması belirleyici olacaktır.

3.Hükümet Sistemi ve Demokrasi Bağlamında lke İncelemeleri

Demokrasinin llmesi, son yıllarda soyal ve siyasal bilimlerde üzerinde sıklıkla durulan ve önemi her geçen gün artan bir konudur. Ülkelerin demokrasi skorları hem küreselleşen dünyada bir prestij vesilesi hem de sistemlerin tutarlılığının, istikrarlılığının ve sürekliliğinin bir kanıtı niteliğindedir. Böylelikle demokratik ülkeler bir taraftan yatırımcıların dikkatini çekerken diğer taraftan da meşruiyetlerini pekiştirmektedir. Demokrasinin llmesine yönelik analizler amprik demokrasinin ilkelerinden hareketle mevzu bahis ülkede bunların ne kadar karşılanıp karşılanmadığından hareketle yapılmaktadır. Bağımsız kuruluşlar ya da uluslararası çeşitli resmi kuruluşlar tarafından hazırlanan bu raporlar ülkelerin karşılaştırmalı analizlerine imkan tanırken diğer taraftan da ülkelerdeki ilerleme ve gerilemelerin bir göstergesi niteliğindedir. Bu raporlardan en kayde değer ve dikkat çekici olanı ise Freedom House tarafından hazırlanan "Freedom in The World" endeksidir. Her yıl yayınlanan bu rapor neticesinde ülkeler sivil ve siyasal haklar noktasında değerlendirilerek 1 ile 7 arasında puanlanmakta (1 olumlu, 7 olumsuz), ülkeler "zgr"(), "Kısmen zgr"(K), "zgr Olmayan"() şeklinde sınıflandırılmakta ve bunun neticesinde ülkelerin genel puanı ise 1-100 arasında belirlenmektedir (1 olumsuz, 100 olumlu).

Çalışmanın bu bölümünde SAARC lkelerinin alfabetik sıraya göre, SAARC'ın kurulduğu 1985 yılından bu yana onar yıllık periyotlardaki puanları tablo şeklinde verildikten sonra 2018 genel skoru ve ardından ülke ile ilgili analizler tek tek paylaşılacaktır.

3.1.Afganistan

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/afghanistan>)

Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Afganistan	7	7	00	7	7	00	5	6	00	6	6	00	5	6	00

Yaklaşık 35.5 milyon nüfusunun % 99.7 si Müslüman olan Afganistan “İslami başkanlık sistemi” ile yönetilmektedir. Afganistan SAARC’a en son katılan üye devlettir. Ayrıca organizasyonun en fakir devleti olarak da dikkat çekmektedir. İnanç anlamında homojene yakın olmasına rağmen Peştun Tacik Hazara ve Özbeklerden oluşan etnik yapısındaki çeşitlilik dikkat çekmektedir (<https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/af.html>).

Afganistan dış tehditler veya kaygılardan ziyade kendi iç sorunlarıyla yüzleşmekte ve mücadele etmekte olan bir ülkedir. Sovyet işgali sonrasında 12 yıl süren iç savaş sonrasında Taliban rejiminin devrildiği 2001’den bu yana demokrasi anlamında ufak ilerlemeler gözükse de Afganistan hala demokrasisini kurumsallaştırabilmiş bir devlet değildir. Hiç kuşkusuz bunda en büyük pay ülkede hala etkinliği hissedilen Taliban’ın eylemleridir. Bununla mücadele için ABD ve Afganistan hükümeti tarafından yürütülen operasyonların da sivilleşmeyi önemli oranda etkilediği düşünülebilir (<https://www.aa.com.tr/tr/analiz/afganistandaki-tartismali-secimler-yeni-bolunmelere-yol-acabilir/1599911>). Buna bir de şiddet yolsuzluk ve hatalı seçim uygulamaları eklendiğinde aslında ülke demokratikleşmesi önündeki en büyük engeller ortaya konulmuş olacaktır. Eylül ayında yapılan başkanlık seçimlerinin sonuçlarının resmi olarak bu çalışmanın kaleme alındığı ekim döneminde hala açıklanamamış olması ülke demokrasisinin genel durumu hakkında ipuçları vermektedir.

Seçim süreci her ne kadar şaibeli gözükse de siyasal anlamda çoğulculuğa doğru bir ivmeden bahsedilebilir. Seçimlere katılan parti ve aday sayılarının artması bu anlamda olumlu bir gelişmedir. Fakat yukarıda bahsedilen tehditler ve engellerden

mütevellit seçimlere katılımın oldukça düşük olması bu ülkenin demokrasi skorunu da olumsuz anlamda etkilemektedir. Ülkenin demokrasi notu 2019 yılında, 100 üzerinden 27 ve özgür olmayan ülke statüsündedir. Afganistan terörizm sorununu çözmesi, 2015 yılında dahil olduğu SAARC ile birlikte ticaretini geliştirmesi ve artan GSMH ile birlikte olumlu gelişmelere gebe fakat önünde daha çok yol olan bir ülkedir. Ayrıca ülkede başkanlık sistemi yerine benimsenebilecek olan parlamenter sistem, siyasal azınlıkların sistemde kendine ifade hakkı sağlayabileceğinden ülke demokrasisine katkı sağlayabilir, iç çatışmaların müzakere çerçevesinde son bulmasını destekleyebilir.

3.2.Bangladeş

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/bangladesh>)

Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Bangladeş	6	5	KÖ	2	4	KÖ	4	4	KÖ	4	4	KÖ	4	4	KÖ

Parlamenter sistem ile yönetilen ve yaklaşık 163 milyon insana ev sahipliği yapan Bangladeş SAARC ülkeleri arasında etnik ve dil bakımından en homojen olan devletlerden biridir nüfusun %98'ini oluşturan Bengaller dil anlamında da ülkeyi homojen tutmaktadır. Bangladeş nüfusunun %90'ını Müslümanlar %10'unu ise Hindular oluşturmaktadır (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bg.html>). SAARC ülkeleri içerisinde nüfus yoğunluğu bakımından Hindistan ve Pakistan'ın ardından üçüncü sırada yer almaktadır.

Ülkede 2018'de yapılan seçimlerde parlamentodaki sandalyelerin büyük bir bölümünü elinde tutan Awami League partisi siyasal anlamda etkindir. Partinin başında bulunan ve 2009'dan bu yana başbakanlık koltuğunda oturan Şeyh Hasina Vecid ise Bangladeş'in kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı olan Mucibur Rahman'ın kızıdır. Bangladeş, siyasal iklim açısından oldukça hararetli ve çalkantılı bir ülkedir. Darbeler müdahaleler ve kalkışmaların adeta gelenekselleştiği bu atmosferde 2009'dan bu yana başbakanlık koltuğunda oturan Vecdi ve iktidar partisi olan Awami Ligi'de belki de bu gerekçe ile zaman zaman otoriterleşmekte, sivil toplum,

medya ve muhalefet üzerinde baskı kurabilmekte, insan hakları ihlalleri yaşanabilmektedir. Bu beraberinde denetlenemeyen bir iktidar ve bunun sonucu olarak yolsuzluk iddialarını getirmektedir. Bangladeş'in demokratikleşmesi önünde en büyük engel başlıklarını da bu konular oluşturmaktadır.

Bangladeş 2019 yılında demokrasi skalasında 100 üzerinden 41 puan ile kısmen özgür ülke statüsündedir. 2018 yılında 45 puan olan demokrasi puanındaki bu düşüşler aynı yıl yapılan seçimlerde iktidarın muhalefet aday ve partilerine yönelik tutumlarından ve seçim sürecinin şeffaflığına yönelik tartışmalardan kaynaklanmıştır(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/bangladesh>). Ekonomik ve nüfus anlamında SAARC'ın üçüncü büyük gücü olan Bangladeş diğer ülkelerden farklı olarak bu sorunları aştığında, nüfus homojenliğinin de katkısıyla SAARC'ın parlayan yıldızı olmaya aday bir ülke görünümündedir.

3.3. Butan

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/bhutan>)

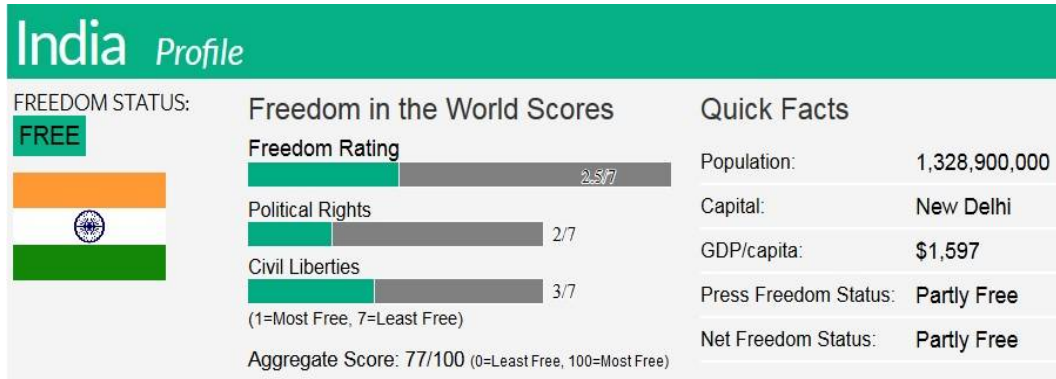
Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Butan	5	5	KÖ	7	7	ÖÖ	6	5	ÖÖ	3	4	KÖ	3	4	KÖ

Maldivelerden sonra SAARC'a üye devletler arasında en küçük olan ülke Butan'dır. nüfusunun % 50'sini But'lar, %35'ini Nepalliler ve %15'ini de yerli veya göçmen kabileler oluşturmaktadır. 800.000 nüfuslu bu ülkede birbirine yaklaşık oranlarda dört farklı dil kullanılmaktadır. Nüfusun dörtte üçü Budistlerden oluşurken geri kalanları ise büyük oranda Hindulardır (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bt.html>).

Meşruti monarşi ile yönetilen ülkede demokrasi anlamında ciddi adımlar atıldığı söylenebilir. Özgür, şeffaf ve demokratik seçimler aracılığı ile barışçıl bir şekilde iktidarın el değiştirmesi Butan'ın demokrasi puanına olumlu yansıyan bir gelişmedir. Eylül 2019'da yapılan seçimlerin muhalefetteki Birleşik Butan Partisi

tarafından kazanılması neticesinde Lotay Tshering başbakan olarak atanmış ve görevine başlamıştır. Ülke siyaseti ve seçmeni üzerinde Hindistan etkisi hissedilmektedir. Hindistan'ın seçimlere örtülü müdahalesi ülke açısından bir sorun olarak değerlendirilebilir. Ülke içerisinde özellikle 90'lı yıllardan başlayan bir nüfus homojenleştirme çalışması demokrasi adına eksi olarak kaydedilebilir. Özellikle Nepallilere yoğunlaşan bu baskı Budist olmayan gruplar üzerinde de hissedilebilir olmaktadır. Butan her ne kadar ufak bir ülke olsa da azınlıklara yönelik bu ayrımcılık ülke demokrasisini olumsuz manada etkilemektedir. Son yıllardaki atılımı ve 2019 yılında yapılan seçimlerle birlikte Butan demokrasi puanını 59'a çıkarmış ve özgür ülke olmaya aday "kısmen özgür" ülke sınıfında kategorize edilmiştir (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/bhutan>).

3.4.Hindistan

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/india>)

Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Hindistan	2	3	Ö	4	4	KÖ	2	3	Ö	2	3	Ö	2	3	Ö

SAARC ülkeleri içerisinde belkide üzerinde en fazla durulması gereken ülke Hindistan'dır. Bu önem gerek nüfus ve ekonomik büyüklüğü gerek ise SAARC'ın lokomotif ülkesi olmasından kaynaklanmaktadır. Nüfusunun %72'si Hint Ari, %25'i Dravidi ve %3 kadarı da Moğol ve diğer azınlıklardan oluşan Hindistan nüfusunun, inanç bakımından ise %79,8'i Hindu, %14,2 Müslüman, %1,7'de şik ve diğer inanç sistemlerinden oluşmaktadır. Dil anlamında %43,6'sı Hintçe konuşmasına rağmen bölgesel olarak birçok dil Hindistan'da bir arada yaşamaktadır (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/in.html>). Bu yapıdan kaynaklı olarak federal bir şekilde örgütlenmiş olan Hindistan parlamenter sistem ile yönetilme ve bölgenin en köklü demokrasisine sahip ülke konumundadır (Çillier, 2015: 591).

SAARC ülkeleri arasında özgür ülke klasmanında olan ve demokrasiyi en iyi işletebilen ülke Hindistan'dır. Bu şekli ile diğer SAARC ülkelerine de model olma misyonu taşıyan Hindistan'da neredeyse bölgenin tamamında genel bir sorun olarak görülen siyasal bozulma ve yolsuzluk kendini göstermektedir. Çok partili ve adaylı seçimler yapabilmesi, iktidarın barışçıl bir şekilde el değiştirebilmesi, ifade özgürlüğünü garanti eden bir anayasa Hindistan'ın demokrasi hanesindeki artılar olarak görülebilir. Fakat özellikle milliyetçi aşırı sağ bir parti olan Hindistan Halk Partisi'nin (BJP) ve lideri Narendra Modi'nin politikaları, Müslümanlar başta olmak üzere, ülkede Hindu olmayan azınlıklara karşı olumsuz bir tablo oluşturmaktadır (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/india>).

Hindistan hükümetinin özellikle Assam eyaletinde yaşayan Müslümanlara yönelik bunların aslında Bangladeşli oldukları ve Hindistan'da yasa dışı yollarla buldukları iddiası ile yapılan ayrımcılık bunun somut bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. 2018 eylül ayında anayasa mahkemesi tarafından alınan karar doğrultusunda eşcinsel ilişkinin suç olarak kabul edilmemesi gerekliliği ve bunun suç olarak tanımlanmasının anayasaya aykırı olduğu tespiti demokrasi açısından olumlu görülmele birlikte yerleşik gelenek ve kültürün güçlü olduğu Hindistan'da şaşırtıcı bir gelişmedir. Demokrasi hususunda Hindistan'ın belki de en fazla açığının olduğu konulardan birini de cinsiyet eşitsizliği oluşturmaktadır. kadına yönelik şiddet olaylarının yaygın görüldüğü Hindistan'da 2012 yılında Delhi'de bir otobüste gerçekleşen toplu tecavüz sonrasında oluşan kamuoyu baskısı ile hükümet adımlar atmış ve yasal düzenlemeler yapılmıştır. Komşuları Bangladeş ve özellikle de Pakistan ile yaşanan sorunların karşılıklı terörist faaliyetleri beslemesi hem Hindistan hem de bölge adına olumsuz gözükmektedir. Bunun yanı sıra Hint milliyetçiliğinden beslenen ve özellikle din temelli ayrımları ortaya çıkaran hükümet politikaları terörist gruplara ihtiyaç duyulan motivasyon kaynağını sağlamaktadır. SAARC ile birlikte bu anlaşmazlıkların çözümü artan ekonomik büyüme ile de desteklendiğinde tarihsel düşmanlıktan kaynaklanan benzeri çatışmalar da işbirliğine dayalı olarak ortadan kaldırılabılır. Bu barışın sağlanması yalnızca Hindistan'ın değil bölgenin de kalkınması açısından önemli bir gelişmedir.

Bahsi geçen sorunlar çözüldüğünde "Freedom House" tarafından yapılan derecelendirmede 2019 rakamlarına göre 75 demokrasi skoru ile "özgür ülke" klasmanında yer alan Hindistan (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/india>), dünya demokratikleşme sıralamasında daha da yükselerek hem bölge hem de dünya için model bir ülke olmaya adaydır.

3.5.Maldivler

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/maldives>)

Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Maldivler	5	5	KÖ	6	6	ÖÖ	6	5	ÖÖ	4	4	KÖ	5	5	KÖ

SAARC'ın en küçük ülkesi konumundaki Maldivler, Hint Okyanusu üzerindeki 281'inde yerleşim olan, 1200 adadan oluşan bir devlettir. Deniz ticaret yolları üzerinde olması ve sürekli değişen egemenlik alanlarında yer almasından mütevellit Sinhalalar(Seylan), Dravidiler, Araplar, Avustralyalılar ve Afrikalıların homojen bir karışımından oluşan nüfus yapısına sahiptir. Ülkede Arap alfabesine dayalı Sinhala dili (Seylanca) konuşulmaktadır. Nüfusun büyük bölümü resmi devlet dini olarak da belirlenen İslam'a inanmaktadır. (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mv.html>). Nüfusunun az oluşuyla da alakalı olarak turizm gelirleri sayesinde SAARC ülkeleri içinde kişi başına düşen GSMH ve refah seviyesi anlamında en zengin ülkedir.

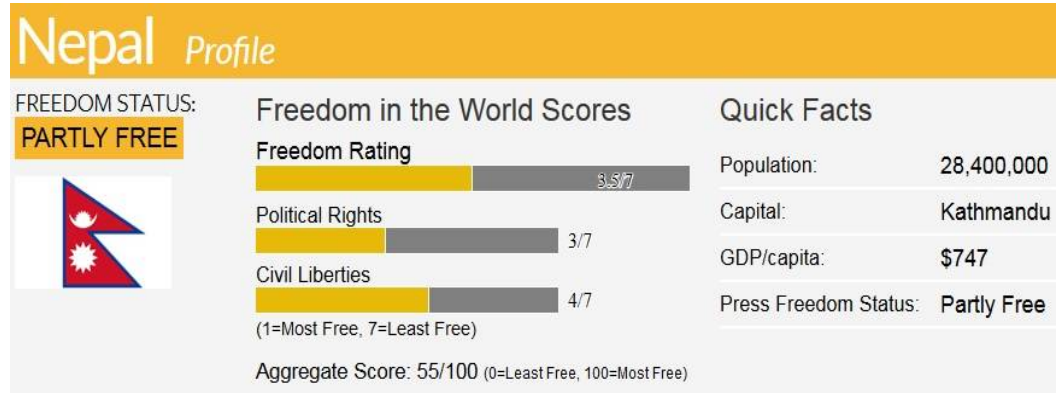
Maldivler 1968'de İbrahim Nasır öncülüğünde monarşiden cumhuriyete geçmiş ve başkanlık sistemini benimsemiştir. Ülke, 1978 yılında yapılan seçimlerin ardın ise 2008 yılına kadar otoriter lider Maumoon Abdul Gayoom yönetiminde kalmıştır. 2008 yılında yapılan seçimler neticesinde muhalefet adayı olan Mohamed Nasheed devlet başkanı olarak görev almıştır. Bu tarihten sonra yapılan seçimlerde farklı partilerin adayları iktidara gelmişse de siyasal anlamda bir istikrar tam olarak sağlanamamıştır. Her ne kadar ifade ve toplanma özgürlüğü, yargı bağımsızlığı gibi hususlarında bir gerilemeye ek olarak kurumların siyasallaşması ve İslamcı militanizmin artması gibi olaylar neticesinde demokratik kazanımlardan bir gerileme olsa da 2018 yılında bunlarla mücadele edeceğini belirten muhalefet temsilcisinin seçimleri kazanması olumlu olarak değerlendirilebilir. Zira ülkede 2017 yılında olağanüstü hal ilan edilmesi muhalefet liderlerine ek olarak yargı temsilcilerinin tutuklanması ülkedeki siyasal çalkantıların boyutları hakkında fikir

vermektedir. Maldivler etnik veya dini bakımdan diğer SAARC ülkelerinden ayrılmaktadır. Buradaki iktidar mücadelelerin tabanında etnik veya dini bir arka plandan ziyade siyasal mücadeleler gözükmemektedir. Maldiv yasaları gereğince dini azınlıklar hariç her vatandaşın Müslüman olması ve Sunni İslam'ı benimsemesi gerekmektedir. Bu demokrasiyle bağdaşmayan bir yasal düzenleme olarak dikkat çekmektedir. Özellikle 2013-2018 arası dönemde ülkede yolsuzluklarla mücadele anlamında başarısız olduğu söylenebilir. Bunu yazan veya haberleştirilen gazetecilerin tutuklanması, hapse atılması ya da sürgüne gönderilmesi ise bahsi geçen dönemdeki medya bağımsızlığı ile ilgili fikir verebilir.

“Freedom House” raporlarına göre Maldivler 2019’da 35 demokrasi puanı karşılığında “kısmen özgür” ülke statüsündedir (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/maldives>).

Muhalefete tahammülsüzlük sorununu aşabilir, seküler bir anayasa yapılabilir ise ülkenin demokratikleşmesi, gelir seviyesi ile de bağlantılı olarak gerçekleşebilir. Zira turizm gelirlerinin yarattığı katma değer demokratikleşmeye olumlu katkılar sağlayabileceği öngörüsünde bulunulabilir.

3.6.Nepal

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/nepal>)

Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Nepal	3	4	KÖ	3	4	KÖ	5	5	KÖ	3	4	KÖ	3	4	KÖ

Nepal SAARC ülkeleri arasında etnik, bakımdan en kozmopolit ülkedir. 2011 nüfus sayımına göre yaklaşık 28.5 milyonluk ülkede 125 etnik grubun varlığından bahsedilebilir. Bu çeşitlilik ülkede konuşulan dillere de yansımaktadır. Ülke nüfusunun %44.6’sı resmi dil olan Nepali dilini konuşurken geri kalan halk yüzde 1 ila 12 arasında değişen farklı yerel dilleri konuşmaktadır. İnanç anlamında Nepal nüfusunun %81’i Hindu, %9’u Budist, %4.5’i Müslüman, %1.5’i de Hıristiyanlardan

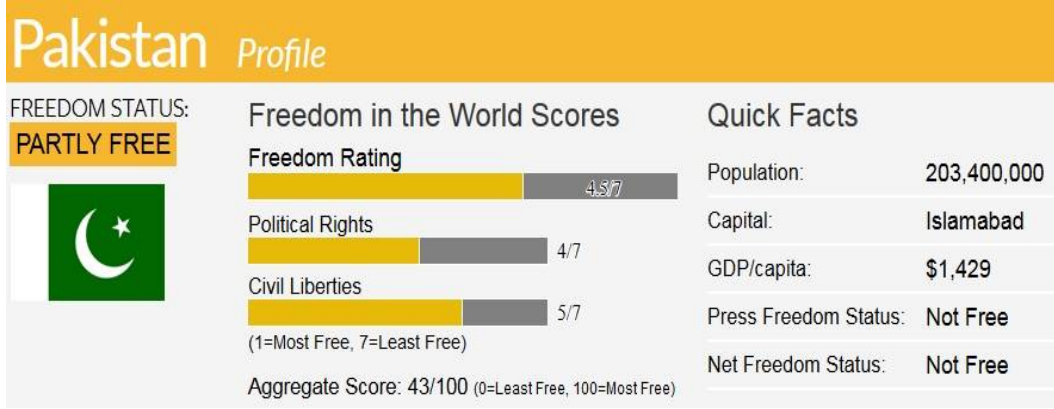
oluşmaktadır(<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/np.html>).

Bölgenin siyasal atmosferiyle uyumlu bir biçimde son 30 yıla bakıldığında Nepal'de darbeler, suikast girişimleri, hükümet sistemi, devlet şekli ve anayasa değişikliğini içeren siyasi çalkantılar hiç eksik olmamıştır. 1990'da mutlak monarşiden meşruti monarşiye geçen ülke 1996'da başlayıp on yıl süren bir iç savaşın ardından 2008'de kurucu meclisin ortaya çıkardığı geçici anayasa ile federal yapıda bir parlamenter demokrasiye geçmiştir. Kalıcı anayasa 1. kurucu meclis tarafından zamanında yapılamadığından 2. kurucu meclis teşkil edilmiş ve 2015 yılında bu meclis tarafından yapılan kalıcı anayasa kabul edilmiştir. İç savaşın sona erdiği 2006'dan on bir yıl sonra ilk defa genel seçimler yapılabilmiştir. Çok partili ve adaylı yapılan bu seçimlerde, yaşanan iç savaşta da etkin olan komünist partilerin egemenliği dikkat çekmektedir. Nepal Birleşik Marksist-Leninist Komünist Partisi (CPN-UML) ile Nepal Maoist Merkez Komünist Partisi'nin birleşiminden oluşan (CPN-MC) Nepal komünist partisi parlamentodaki çoğunluğu elde etmiştir (<http://www.mfa.gov.tr/nepal-siyasi-gorunumu.tr.mfa>).

Ülke siyasal istikrar kazandıkça temel haklar noktasında da bir iyileşme yaşandığı gözlemlenmektedir. Toplantı ve gösteri hakkı ve haber alma hürriyeti konusunda siyasal iktidarın attığı adımlar demokrasi adına olumlu görülmele birlikte, yargının siyasallaşmış olması, zaman zaman şiddete dönüşen eylemlerin azalarak da olsa devam etmesi, bölgenin genel sorunu olan siyasette yozlaşma bozulma ve yolsuzlukların bulunması ise Nepal'in eksileri olarak dikkat çekmektedir (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/nepal>). Henüz çok yeni bir demokrasiye sahip olan ülkede parlamentonun kurumsallaşması, birbirini takip eden demokratik seçimlerin yapılması, iktidarın barışçıl yöntemlerle el değiştirmesi sonrasında demokrasi anlamında ilerleme kaydedebileceği öngörüsünde bulunulabilir.

Freedom House'un 2019 raporuna göre Nepal, 54 puan ile "kısmen özgür" ülke statüsünde yer almaktadır (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/nepal>).

3.7. Pakistan

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/pakistan>)

Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Pakistan	7	5	Ö0	3	5	K0	6	5	Ö0	4	5	K0	4	5	K0

Tıpkı Nepal gibi federal parlamenter sistem ile yönetilen bir diğer ülke de Pakistan'dır. Etnik olarak Panjabilerin %45 e yaklaşan yoğunluğuna rağmen ülkede Peştunlar, Sindhiler, Saraikiler, Muhacirler ve beluçlardan oluşan kozmopolit bir yapı vardır. Dini anlamda etnik durumdan farklı olarak Müslüman bir homojenlikten bahsedilebilir. Nüfusunun %96.4'ü Müslüman olan Pakistan'da resmi din de İslam'dır. Ülke hükümet sistemi tercihini Parlamenter sistemden yana kullanmıştır (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pk.html>). Hindistan'la birlikte SAARC ülkeleri arasında nüfus yoğunluğu anlamında en büyük bu iki ülkenin kendi aralarındaki ilişkiler SAARC'ın geleceğinde doğrudan etkili olacaktır. Bu yüzden Pakistan üzerinde yoğunlukla durulması gereken bir ülke konumundadır.

Pakistan adil, özgür ve düzenli seçim pratiklerini yineleyen seçimlerde uygulayabilen bir ülkedir. Fakat bunun yanında vesayetçi bir sisteme de sahip olduğu tespitinde bulunulabilir. Güçlü ordu yalnızca güvenlik değil diğer politikaların belirlenmesinde de etkin bir konumdadır. Politika belirlenme sürecinin dışında medya ve temel hakların kullanımı özelinde de ordunun bu baskısı hissedilmektedir. Sivil özgürlüklerin kullanımında getirilen bazı yasal düzenlemelerin belirli toplum gruplarına yönelik olması Pakistan'ın bir diğer demokrasi eksisi olarak göze çarpmaktadır (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/pakistan>).

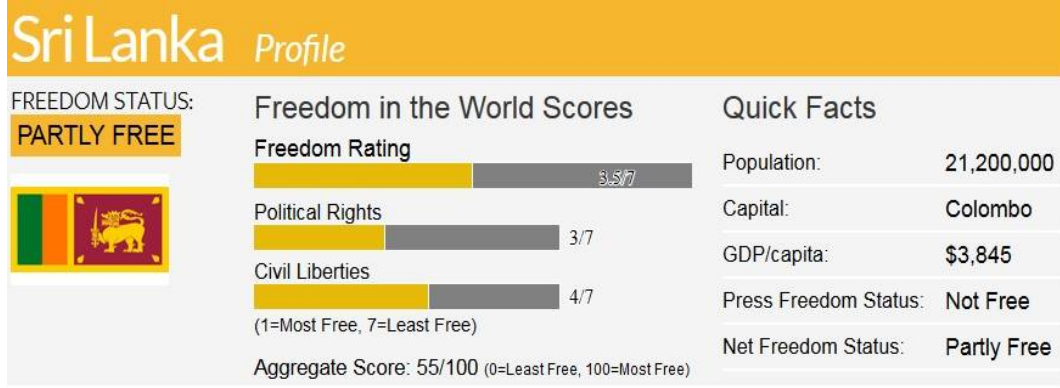

2018 yılında yapılan genel seçimler neticesinde, neredeyse 1996'dan Benazir Bhutto sonrasında Pakistan siyasetine damga vurmuş Pakistan Müslüman Ligi (Nawaz) partisinin egemenliği son bularak merkez sol bir parti olan Pakistan Adalet Hareketi Partisi (PTI) parlamentodaki çoğunluğu sağlayarak iktidara gelmiştir. Her ne kadar askerler ve adalet kurumlarının seçimleri Nawaz lehine manipüle edilmeye çalışıldıysa da iktidar değişikliğinin barışçıl yollardan, seçimler neticesinde sağlanması Pakistan demokrasisi adına olumlu bir gelişme olarak yorumlanabilir. Yeni iktidarın vaatleri arasında yer alan yolsuzlukla mücadele Afganistan ve Hindistan ile olan sorunların çözümüne yönelik hamleler kayda değer ve gelecek vadeden söylemlerdir. Ülkede ikinci büyük etnik grup olan Peştunlar'a yönelik radikal dinci örgütlerin saldırıları ve devletin kısıtlamaları demokrasi noktasında Pakistan'ın notunu düşürmektedir (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/pakistan>).

Özellikle seçim sürecinde yaşanan kısıtlamalar askeri ve yargı kurumlarının siyasallaşması ve baskıları ile alakalı olarak Pakistan'ın 2018 yılında 43 olan demokrasi puanı 39'a düşmüş buna rağmen "Kısmen özgür" ülke statüsünü korumuştur.

Tam da bu kısımda iç siyasetin dışında SAARC açısından da büyük önem taşıyan bu ülkenin dış siyaseti ile ilgili birkaç cümle paylaşmak yerinde olacaktır. Pakistan, Keşmir sorunu üzerinde şekillenen ve aslında Pakistan'ın daha haklı gözüktüğü bu sınır anlaşmazlığı nedeniyle tarihinde üç kez Hindistan'la savaştır. Bu savaşlar iki ülke arasında tarihsel bir düşmanlığı beslerken diğer taraftan bölgede fitili ateşlenmeye hazır ve her daim istikrarsızlık yaratabilme gücüne sahip bir konu olarak masada durmaktadır. Çalışmanın çeşitli yerlerinde önemle belirtildiği üzere SAARC'ın geleceği büyük oranda bu iki ülke arasındaki anlaşmazlığın son bulması ve bölgenin istikrara kavuşması ile yakından alakalıdır.

3.8.Sri Lanka

(<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/sri-lanka>)

Rapor Yayınlanma Tarihi	1984-85			1994-95			2005			2015			2018		
	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum	PH	SH	Durum
Sri Lanka	3	4	KÖ	4	5	KÖ	3	3	KÖ	5	5	KÖ	3	4	KÖ

SAARC ülkelerinden Alfabetik sıraya göre ele alınacak olan son ülke nüfusunun %75'ini Sinhalalar'ın oluşturduğu Sri Lanka'dır. diğer etnik gruplar olarak Sri Lanka Tamilleri %11.2, Sri Lanka Moorları %9.2, Hint Tamiller'i %4.2, sayılabilir. Nüfusun büyük bölümü resmi dil olan Sinhala dilini konuşurken, Tamil dili ve İngilizce de ülkede konuşulan diller arasındadır. İnanç anlamında Budizm'in%70 oranında kabul gördüğü Sri Lanka'da %12.6 Hindu, %9.7 Müslüman, %7.4 Hıristiyan nüfus bulunmaktadır. Ülkedeki hükümet sistemi yarı başkanlık sistemidir (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ce.html>).

Sri Lanka her ne kadar 2015'de Maithripala Sirisena'nın başkan olarak seçilmesinden sonra demokratikleşme adımları atsa da , Tamil Gerillaları ve hükümet güçleri arasında yirmi altı yıldır süren iç savaşın bittiği 2009 yılından bu yana adalet mekanizmalarının kurulması hususunda gereken düzenlemelerin yapılmasında gecikmiştir. Büyük ümitlerle ve demokratik bir reformist olarak seçilen Sirisena'nın 2018 yılında gücü kendinde toplamaya yönelik atmış olduğu tek taraflı başbakanı görevden alma ve seçim yenileme yetkisini istemesi halk nezdindeki popülaritesini düşürdü. Başkanın bu girişimleri parlamento ve mahkemeler tarafından engellendi. İki yıllık bir gecikmenin ardından yapılan yerel seçimlerde yeni bir siyasal oluşum olan Sri Lanka Halk Cephesi (SLPP) %44 gibi yüksek bir oy oranına ulaştı. Ülkede gerçekleşen Müslüman karşıtı eylemler zaman zaman can ve mala karşı şiddet boyutuna ulaşmaktadır (<https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/sri-lanka>). Önümüzdeki iki yılın bu ülkenin demokrasi geleceği açısından önemli olduğu söylenebilir. Zira 2019 sonunda cumhurbaşkanlığı 2020 başında ise parlamento seçimleri yapılacaktır. Bu seçim süreçlerinin nasıl

yönetileceği ve ne şekilde olacağı Sri Lanka'nın demokratikleşmesi açısından belirleyici olacaktır.

Freedom House 2019 raporuna göre 56 puan ile Sri Lanka "Kısmen Özgür" ülke statüsünde yer almaktadır.

4.Sonuç

Güney Asya, içinde etnik, dini veya kültürel çeşitlilik barındıran, gerek tarihsel gerek ise siyasi ve ekonomik sorunlar ile boğuşan bunun yanında vesayet sistemlerin güçlü, siyasal bozulma ve yozlaşmanın yaygın olduğu bir coğrafyadır. Bunlara ekonomik geri kalmışlık ve teknolojik imkânsızlıklar da eklendiğinde, bölge adeta bir istikrarsızlık adası, çatışma alanı ve sürekli sorunlara gebe bir coğrafyayı beraberinde getirmektedir. Bu sorunlarla mücadele etme ve sorunların nedenlerini ortadan kaldırmak amacıyla Güney Asya ülkeleri tarafından kurulan SAARC henüz bu hedefinden oldukça uzaktır. Ülkeler arasındaki çözüm bulunmayan veya ötelenen yapısal, tarihsel ve siyasal sorunlardan mütevellit SAARC'ın henüz kendinden bekleneni verebildiğini söylemek çok da mümkün değildir. Fakat bu konuda en azından bir başlangıcın yapılmış olması, ülkelerin bu amaç doğrultusunda ihtiyaçlarının olduğunu kabulü ve irade beyan etmeleri önemli ve değerlidir. Çalışma neticesinde bu önemin altı çizilmiş, oluşan karamsar tabloya rağmen atılacak adımlarla birlikte bu zorlu ve uzun yolda kazanımlar elde edilebileceği tespiti yapılmıştır. Bunda hiç kuşkusuz bölgenin domine edici güçleri olarak dikkat çeken Hindistan ve Pakistan'ın sorunlarını çözebilmesi/anlaşması büyük önem taşımaktadır. Bu konuda aslında her iki ülkenin de önünde tarihsel tecrübeler yer almaktadır. Avrupa Birliği'nin oluşumunda Almanya, İngiltere ve Fransa arasındaki sorunların nasıl aşıldığı bu konuda da başta Hindistan ve Pakistan olmak üzere diğer tüm SAARC üyesi ülkelere rehberlik edebilir. Bunun yanında gerek nüfus gerek ise ekonomik anlamda diğerleriyle karşılaştırılmayacak derecede büyük olan Hindistan'ın hegemonik bir güç olarak algılanması bölgeye ve SAARC'ın geleceğine zarar vermektedir. Gerçektende bölgenin en büyük devleti olan Hindistan'ın bu algıyı ortadan kaldırması ve bununla mücadelesi bölgenin istikrara kavuşması açısından son derece önemlidir. Bu büyüklük ve gelişmişlikten kaynaklanan rolünden dolayı Hindistan belki de diğer ülkelere göre daha fazla fedakârlık yapması gereken bir ülkedir. Bölge ve birlik ülkeleri arasındaki ticaretin henüz hala istenilen seviyelerde olmadığı ortadadır. Bunun artırılması ve geliştirilmesi karşılıklı güvensizliği ortadan kaldırabilecek sonuçlar doğurabilir. Bölgenin multi etnik yapısı ve homojen olmayan nüfusu, bir devletteki etnik dini veya kültürel azınlıkların bir başka devlet tarafından sahiplenilmesi ya da korunmasıyla sonuçlanmakta bu da bölgesel gerilimi tırmandırmaktadır. Yani herhangi bir devlette yaşayan bir grubun hamiliği diğer bir devlet tarafından yapıldığında, devletlerarası politik ve askeri sorunlar çıkabilmekte, bu gruplar radikalize olarak terörizme varan eylemlere karışabilmektedir. Bu konu da bölgede istikrarın bozulmasında önemli bir neden

olarak kendini göstermektedir. Kolektif olmayan bireysel temel hak ve özgürlüklerin desteklenmesi ve daha fazla demokratikleşme bu sorunun başlıca reçetesi olarak görülebilir.

Bölge ülkelerinin demokratikleşme açısından problemlerinin olduğu ortadadır. Yapılan incelemeye göre her ne kadar düşük seviyeli demokrasilerden oluşan bir bölge ile karşı karşıya olsak da son yıllarda atılan adımlarla birlikte az da olsa bir ilerleme olduğu tespiti yapılabilir. Afganistan dışındaki SAARC ülkeleri incelendiğinde bunların kısmen özgür ve özgür ülke statüsünde kategorize edildiği görülmektedir. Özgür olmayan ülke statüsündeki Afganistan'da bile bu görece bir demokrasi gelişiminden bahsedebilmek mümkündür.

Hükümet sistemleri olarak ele alındığında Bangladeş, Hindistan, Nepal ve Pakistanın Parlamenter sistemi, Afganistan ve Maldivler'in Başkanlık sistemini, Sri Lanka'nın yarı başkanlık, Butan'ın ise meşruti monarşiyi tercih ettiği görülmektedir. Kazananın her şeyi kazandığı, kaybedenin her şeyi kaybettiği, toplumsal gruplar ve sınıflar arasında kutuplaşmaya neden olabilecek olan başkanlık sisteminin homojen olmayan ve istikrarsızlığa gebe bir bölgede doğru bir tercih olmadığı söylenebilir. Dolayısıyla en azından farklı grup ve toplulukların kendilerine siyasal sistemde yer bulabileceği ve kendilerini ifade edebilecekleri parlamenter sistemin bölge demokrasisine katkı sağlayabileceği dile getirilmelidir. Özellikle Afganistan gelecekte hükümet sistemi değişikliğine gebe bir ülke olarak görülebilir.

Bölgenin demokratikleşmesi ve SAARC'ın geleceği arasında karşılıklı bir korelasyon olduğu net bir şekilde görülmektedir. Bu iki konuda elde edilebilecek olası kazanımların ise bölge barışı, gelişimi ve bölgenin ekonomik kalkınması açısından ne denli önemli olduğu da ortadadır.

KAYNAKÇA

Heywood, A. (2014) Küresel Siyaset. Ankara Adres Yayınları

Giri P., Karinje P.& Verma R. (2015, Ocak) A Study And Analysis Of Challenges, Achievements And Hurdles Faced By Saarc Nations In Trade Integration And Growth. International Journal Of Engineering Technology, Management And Applied Sciences, V3, I1.

Çillier Y. (2014) Hindistan Cumhuriyeti. Aykaç B, Durgun Ş., Çağdaş Siyasal Sistemler. Ankara Alter yayıncılık

Erişim tarihi: 1.10.2018 <http://www.mfa.gov.tr/nepal-siyasi-gorunumu.tr.mfa>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/bangladesh>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/bangladesh>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/bhutan>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/bhutan>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/india>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/india>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/maldives>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/nepal>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/nepal>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/pakistan>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/pakistan>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2019/sri-lanka>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/afganistandaki-tartismali-secimler-yeni-bolunmelere-yol-acabilir/1599911>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/-library/publications/the-world-factbook/geos/bt.html>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/af.html>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bg.html>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/in.html>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mv.html>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/np.html>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/pk.html>

Erişim tarihi: 1.10.2018 <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ce.html>

İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA GÜNEY ve GÜNEYDOĞU ASYA'DA MİHVER TARAFTARI HAREKETLER

PRO-AXIS STATES MOVEMENTS in SOUTH ASIA DURING the WORLD WAR II

Alihan LİMONCUOĞLU*

II. Dünya Savaşı'ndaki Mihver devletleri tarafından işgal edilen ülkeler içinde, milliyetçilik, ırkçılık, komünizm karşıtlığı, antisemitizm, oportünizm, öz savunma veya çoğu zaman bir kombinasyon tarafından yönlendirilen bazı vatandaşlar ve örgütler, Mihver devletleri ile bilerek işbirliği yaptılar. Bu hareketlere Mihver taraftarı hareketler denilmektedir. İşbirliği, mağlup olmuş bir devletin nüfusu ile muzaffer bir gücün temsilcileri arasındaki işbirliği olarak tanımlanmıştır.

Japonya İkinci Dünya Savaşının en önemli aktörlerinden biri olarak Asya'da büyük işgal hareketlerine girişmiş ve de savaşın ilk aşamasında bunda oldukça başarılı olmuştur. Japonlar işgal ettikleri topraklarda genelde kukla rejimler kurup onların ordularından faydalanmayı tercih etmişlerdir.

Çin'de Japonlar kontrolleri altındaki topraklarda birkaç kukla rejimi kurmuştur. İlki 1932'de Mançuko olmuştur. 1935 yılında bunu Doğu Hebei Özerk Konseyi takip etmiştir. Mengkukuo 1936'nın sonlarında Sovyet yörüngesi Moğolistan'a alternatif bir Moğol devleti olarak kurulmuştur. Wang Kemin'in Çin Cumhuriyeti işbirlikçi Geçici Hükümeti Çin ve Japonya arasında tam ölçekli askeri operasyonların başlamasının ardından 1937'de Pekin'de kurulan başka bir kukla rejimi, 1938'de Nanjing'de kurulan Çin Cumhuriyeti Reformu Hükümeti olmuştur. . 1940 yılında kurulan Wang Jingwei işbirlikçi hükümeti de Çin'de kurulan son kukla devlet olmuştur.

Toplu olarak İşbirlikçi Çin Ordusu olarak bilinen bu kukla rejimlerin askeri kuvvetleri, bir milyondan fazla sayıda, sayılarının 2 milyon askere yaklaştığı tahmin edilmektedir. Çok sayıda işbirlikçi birlik, aslında Komünistlere ve Japonlara düşman olarak bakarken kaçan Ulusal Devrim Ordusu içindeki savaş ağası güçlerinde görev yapan erkeklerdi. İnsan gücü çok büyük olmasına rağmen, askerler, "Hanjian" olarak

---

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye,
E-posta: alimoncuoglu@gelisim.edu.tr

değerlendirildikleri için düşük moral nedeniyle çok da etkili olamamışlardır. Bazı işbirlikçi güçler İkinci Çin-Japon Savaşı sırasında sınırlı savaş alanı varlığına rağmen, çoğu cephe gerisi görevlere verilmişlerdir. Wang Jingwei hükümeti, 1945'te Japonların Müttefikler'e teslim edilmesinden sonra dağılmıştır ve Mançukuo ve Mengkukuo, Mançurya'nın işgalinde Sovyet birlikleri tarafından yok edilmiştir.

Japon işgaline, bağımsızlık umuduyla Burma Bağımsızlık Ordusu olarak bilinen Burma milliyetçileri yardım etmiştir. Daha sonra Burma Devleti'nin silahlı kuvvetleri olarak Burma Ulusal Ordusu'na dönüştürülmüşlerdir. Azınlık grupları, Arakan Savunma Ordusu ve Chin Savunma Ordusu gibi Japonlar tarafından da silahlandırılmıştır.

22 Eylül 1940 tarihinde, Vichy Fransası ve Japonlar arasında, Japonların Çinhindi'ne 6.000'den fazla asker yerleştirememesine ve koloniden hiç geçişi 25.000'den fazla olmamasına izin veren bir anlaşma imzalanmıştır. Üç havaalanı için haklar verilmiştir, diğer tüm Japon kuvvetleri Vichy izni olmadan Çinhindi'ne girmeleri yasaklanmıştır. Vichy 29 Temmuz'da Japonya ile Ortak Savunma ve Ortak Askeri İşbirliği anlaşması imzalamıştır. Japonya'ya sekiz havaalanına izin verilmiştir ve de daha fazla birlik bulundurmalarına ve kırılğan bir Fransız özerkliği karşılığında Çinhindi mali sistemini kullanmalarına izin verilmiştir. Fransız sömürge hükümeti büyük ölçüde gücünü korumuştur, çünkü Vichy Fransası hükümeti Japonya arasında oldukça dostane ilişkiler geliştirmiştir. Japonlar 1940'ta Fransızların milliyetçi ve sömürge karşıtı isyanları bastırmasına izin verdiler.

Japon işgal kuvvetleri Fransız sömürgesini Fransız sömürge yönetiminin devrildiği Mart 1945'e kadar Vichy Fransasının yönetimi altında tutmuştur ve Japonlar Vietnam İmparatorluğu, Kamboçya Krallığı ve Laos Krallığı'nın Japon kukla devletleri olarak kurulmasını desteklemiştir. Vietnamlı milisler Japonlara yardım etmek için kullanılmıştır. Kamboçya'da, Fransız askerleri etkisizleştirilse de varlığının sürdürmesine izin verilmiştir. Japonların teslim olması nedeniyle Kamboçyalı bir gönüllü gücü yaratma planı gerçekleştirilmedi. Laos'ta yerel yönetim ve eski sömürge Garde Indigene Vietnamlı üyelerini Laoslularla değiştiren Prens Phetsarath tarafından yeniden düzenlenmiştir.

Kasım 1943'te Hirohito'dan Japon İmparatorluk onurlarını alan Endonezyalılar arasında Sukarno ve Mohammad Hatta da vardı. Sukarno Endonezya Romusha teşkilatını kurarak zorunlu çalışma kamplarını örgütlemiştir. Ağustos 1945'te sırasıyla Sukarno ve Hatta Endonezya Cumhuriyeti'nin kurucu Başkanı ve Endonezya Cumhuriyeti Başkan Yardımcısı olmayı başarmışlardır.

İşgal altındaki Hong Kong'da ise polis gücü Japon kontrolünde baştan organize edilmiştir. Polisliğe devam etmek isteyenler yeni uniformalar ve yeni bir isimle işlerine devam etmişlerdir. Benzer bir şekilde Malaya'da istilacı Japonlar eski İngiliz sömürge polisini yeniden düzenledi ve yeni bir yardımcı polis yaratmıştır. Daha sonra 2000 kişilik güçlü bir Malay Gönüllü Ordusu ve yarı zamanlı bir Malay Gönüllü

Kolordusu kurulmuştur. Yerel halk ayrıca Japon Ordusuna yardımcı 'Heiho' olarak katılmaya teşvik edilmiştir.

İkinci Filipin Cumhuriyeti, Japon işgal güçleri tarafından kurulan bir kukla devletti. Cumhuriyet başkanı José P. Laurel'in Japonlar tarafından kendisine verilen başkanlık görevlerini kullanmıştır. Amerikalılar 1944'te Filipinler'e yaklaşırken, Japonlar kayıplarını kompanse etmek için Filipinliler'i ordularına almaya başlamıştır. Filipinli askerlerin çoğu Japon İmparatorluk Ordusunda görev yapmıştır ve de Japonya'nın teslim oluncaya kadar aktif olarak savaşmıştır.

On üç sene gibi bir kısa sürede Japonya Doğu Asya'da engin kontrol alanlarına sahip olmuş ve de bu alanlarda hep kendine taraftar hareketleri kullanmıştır, bu geniş kontrol alanlarını kazandığı gibi kaybeden Japonya 1945 sonrasında ise yeniden kendi takımadalarına çekilmiştir.

TARİHÎ ve COĞRAFÎ KİMLİĞİ BAĞLAMINDA DOĞU TÜRKİSTAN ve ÇİN'İN ASİMİLASYON POLİTİKALARI

EAST TURKISTAN and CHINA'S ASSIMILATION POLICIES in the CONTEXT of HISTORICAL and GEOGRAPHIC IDENTITY

Gökberk YÜCEL*

Öz

Kimlik, coğrafyada demirlenmiş hafızasıyla toplumların gerek ontolojik güvenliğinin teminat altına alınması gerekse de kültürel gelişiminin berdevamı noktasında sosyolojik ve siyasi olarak olgudur. Bu bağlamda, tarihi yaşanmışlıkların birikim ve tecrübesi marifetiyle coğrafyayı nötr ve tarafsız olmaktan azade kılan en önemli araçlardan biri kimliktir. Coğrafya-kimlik ilişkisi aynı zamanda, fail/fiil ilişkisinin somut bir zemini teşkil etmektedir. Nitekim, fiilinden bağımsız fail, parçalanmış bir benliğe; failinden mahrum fiil ise faili meçhul bir davranış kalıbına dönüşmektedir. Bu sebepten dolaydır ki; toplumların ne zaman ortaya çıktığı sorusunun cevabı, kimliğin miladına ilişkin bir karşılık bulurken; nerede ortaya çıktığı ya da nereden geldiği sorusunun cevabı ise, kimliğin lokasyonu (yeri/havalisi) mündemiçtir. Fail/fiil terkinin yekûn bir hafıza ve anlamlı bedensel eyleme matuf olması ile coğrafya/kimlik denklemi arasında doğrusal bir ilişki vardır. Sistemi ve planlı bir şekilde eyleme koyulan asimilasyon politikaları, toplum ile coğrafyanın ve tarihi hafızanın arasındaki bağın koparılmasını amaçlamaktadır. Toplumun biyografik hikayesini hedef alan asimilasyon politikaları, aynı zamanda fail/fiil ilişkisini akamete uğratan ve toplumun tarihi süreç itibariyle kendi fiilinden bihaber olması üzerine kurulmuştur. Bu noktada, inanç ve değerlerinden gündelik yaşamın pratiklerine kadar, toplumun zihinsel ve sosyolojik dönüşümü, asimilasyon politikalarının şiddeti, zamanı ve kullanılan araçlar bağlamında değişkenlik göstermektedir.

1955 yılında Sincan (Xinjiang) Uygur Özerk Bölgesi adıyla Çin Halk Cumhuriyeti'nin beş özerk bölgesinden biri haline gelen Doğu Türkistan, Mao Zedong döneminde 1958-1962 yılları ve 1966-1976 yıllarında gerçekleşen kültür devrimi marifetiyle

---

* Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Yozgat, Türkiye, E-mail: gokberk.yucel@yobu.edu.tr

tarihi zemininden ve coğrafya hakikatinden bağımsız şekilde yeniden dönüştürülmeye başlanılmıştır. Bu dönüşüm, Uygur Türklerinin fail/fiil ilişkisinde pergelin açılması ve kültürel hafızasının akamete uğratılması amacına matuf gelişmiştir. Bu noktada, Uygur Türklerinin kadim tarihi coğrafyası olan Doğu Türkistan ile psikolojik, sosyolojik ve siyasal bağlarının koparılması amaçlanmıştır. Doğu Türkistan'da uygulanan asimilasyon politikalarının ilk belirtisi, coğrafyanın tarihi hafızasının ve isminin silinmesi olmuştur. Bu noktada, "yeni hudut" anlamına gelen Sincan (Xinjiang) ismi, bölgenin yeniden kimliklendirilmesinde milat noktasını teşkil etmiştir. Doğu Türkistan isminin değiştirilmesi aynı zamanda tarihi hafızanın da unutturulmasında bir adım olmuştur. Devam eden süreçte, alfabe değişimi ve eğitim-öğretim müfredatının değiştirilmesi, komünist rejime bağlı robotik neslin yetiştirilmesinde ikinci bir adım olmuştur. Doğu Türkistan'ın maruz kaldığı diğer politik uygulamalar psikolojik şiddetle beraber fiziki şiddeti de barındırmaktadır. Mamafih, nüfus planlaması, zorunlu iskân politikası bunlardan birkaç örnektir. Uygur Türklerinin sosyolojik dönüşümü bağlamında uygulanan kültürel politikalarda tarihi/coğrafi kimliğin unutturulması için birer örnek teşkil etmektedir. Bu bağlamda, inançların baskı altına alınması, ibadet hürriyetinin engellenmesi, milli kültürel faaliyetlerin kısıtlanması, ahalinin örgütlenme özgürlüğünün yasaklanması, ticari faaliyetlere kota koyulması gibi uygulamalar, toplum kimliğinin asimile edilmesine ilişkin başvurulan yöntemler arasındadır. Bunun yanı sıra, son dönemde gerçekleşen aydın ve sanat adamlarına yönelik keyfi tutuklamalar, Uygur çocuklarının ailelerinden ayrı kamplarda tutulması asimilasyon politikalarının şiddeti artan bir mahiyete bürünmüştür.

Bu çalışmada, Doğu Türkistan'ın tarihi hafızası ve coğrafi kimliği üzerinde Çin Halk Cumhuriyeti'nin asimilasyon politikaları incelenecektir. Asimilasyonun hangi zeminde ve nasıl bir süreci ihtiva ettiği, asimilasyon politikalarının hangi yöntem/araçlarla ve ne için yapıldığı çalışmanın soruları arasındadır. Bu bağlamda, tarihi/kültürel hafızanın unutturulması, coğrafyanın isminin ve kimliğinin değiştirilmesi, demografik yapının ve sosyolojinin dönüştürülmesi, Uygur Türklerinin evrensel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanması, aydın ve sanatkârlarının tutuklanması ve baskı altında tutulması gibi hususlar Doğu Türkistan'da fail/fiil ilişkisinin akamete uğratılması bakımında çalışmanın kapsamı içerisindedir. Çalışmanın metodolojisi, Çin'in uyguladığı asimilasyon politikalarının tarihsel sürecini ve Doğu Türkistan'ın tarihi/coğrafi kimliğinin dönüşümünü anlamak/anlamaları dırmak adına "tarihsel karşılaştırmalı araştırma yöntemi" çerçevesinde belirlenmiştir. Özellikle belirli bir dönemde başlayan politik uygulamaların amaç, hedef ve kapsamını ortaya çıkarmak adına bu metod tercih edilmiştir. Bunun yanı sıra, Çin'in uyguladığı asimilasyon politikalarının ve uyguladığı yöntemlerin toplum sosyolojisindeki etkisini görmek adına, uluslararası af örgütü başta olmak üzere diğer ilgili uluslararası kuruluşların verileri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarihi ve Coğrafi Kimlik, Doğu Türkistan, Çin, Asimilasyon, İnsan Hakları

ÇİN-AVRUPA (BİRLİĞİ) İLİŞKİLERİNDE TARİHSEL ARKA PLAN (1511-1911)

HISTORICAL BACKGROUND of the CHINA-EUROPE (The EU) RELATIONS (1511-1911)

İsmail ERMAĞAN*

Abstract: European countries not only regard China as “the feared rival”, but they also try to strengthen the relations with China in all respects- problematic areas are no exception. This study, firstly provides information about China, and right after explains the question “What are the historical burdens between China and European countries?” Because its economical supremacy, European countries focused on China during the years 1500-1800; however, China responded to this interest with “the isolation policy”. Nevertheless, China experienced the Century of Humiliation between the years 1839-1949. In this respect, it is highly important to find the answer to the question “From Opium Wars to Boxer Rebellion, what type of problems and opportunities has China experienced in terms of politics, military, and economics?” With this questioning, this article analyzes whether China-Europe relations have overcome the historical burden today, and how this issue is managed.

Keywords: Qing, China, European countries, England, France, the USA, Half Colonization, the Century of Humiliation

Giriş

Çin, daha M.S. 1 yılında 57 milyon nüfusa sahip olmuş, M.Ö.221-MS.1911 yılları arasında hem bölgesinde hem de yakın coğrafyasında “odak” olmuş imparatorluklara ev sahipliği yapmıştır. 1911 yılında değin hanedanlıklarla yönetilmiş, tarihte hep büyük aktör olarak dikkat uyandırmıştır. Afyon savaşlarına kadar dünya ticaretindeki kritik ve Doğu Asya’daki lider konumu ile küresel etkiler oluşturduğu aşikârdır; bu durum, ülkenin daha ilkçağlardan itibaren bilimsel buluşlarına kadar götürülebilmektedir. Barut, pusula, baskı tekniği, ipekten kâğıt

---

* Doç. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: ismailermagan@googlemail.com

yapımı, porselen ve mürekkep gibi birçok buluş Çin'den dünyaya yayılmıştır. Avrupalılar tarafından uzak olarak görülen Çin'in bu zenginlikleri Avrupalı seyyah Marco Polo tarafından bile dile getirilmiştir. Yine (eskiden ve günümüzde) İpek Yolu ticareti Çin-Avrupa bağlantılarından birini teşkil etmiştir.¹

Çin – Avrupa (-AB) ilişkilerinin seyrini şu dönemlere ayırabiliriz²:

- 1511-1911 Dönemi
- 1911-1949: I. ve II. Dünya Savaşları Dönemi
- 1940 sonları-1975: Diplomatik İlişkisizlik
- 1975-1994: Karşılıklı Önemsizlik
- 1995-2002: Karşılıklı Yakınlaşma İsteği
- 2003-2004: Balayı
- 2005-günümüz: Adaptasyon-Uyarlama

Bu çalışmada, yukarıda gösterilen ilk kategoriye yoğunlaşmakta, bu yıllar arası “içe kapanma-uzak tutma” stratejisinden yarı sömürge edilmesine Çin'in Avrupa ile ilişkileri aktarılmaktadır. Başlıca amaç ise, Çin ve Avrupa ülkeleri arasındaki ilişkiler kapsamında tarihsel arka planı etüt etmektir. II. Dünya Savaşı'nı müteakip Soğuk Savaş döneminde ancak 1975 yılından itibaren sessiz biçimde başlayan ilişkiler, 2000'li yıllarda gelişmiştir. Halen ciddi sorunlara³ ve tarihsel negatif mirasın son tahlilde aşılmış gözükmesine rağmen, uluslararası ilişkilerin değişen doğası ve güç olasılıkları, bu ilişkileri incelenmesini önemli kılmaktadır.⁴

1. ÇİN'E İLİŞKİN ELZEM BİLGİLER

1.1. Ülkenin Başlıca Özellikleri

Coğrafya bağlamında Çin'in toplam arazisinin % 65'ini dağlar, platolar ve tepeler oluşturmaktadır. Denizden yüksekliği 8000 metreyi aşan dünyadaki 19 dağdan 7'si Çin'de bulunmaktadır. Yaklaşık 9,6 milyon kilometrekarelik yüzölçümü ile Asya'nın en büyük ülkesi, dünyanın Rusya ve Kanada'dan sonraki üçüncü büyük ülkesidir.

---

¹ Dong, Lisheng / Wang, Zhengxu / Dekker, Henk (Eds), China and the European Union (China Policy Series), Routledge, 2013.

² Ermağan, İsmail, “Avrupa Birliği-Çin İlişkileri”, iç: 21. Yüzyılda Krizler Dönüşen Uluslararası Sistemde Devletler, Yunus Yoldaş, Özlem Becerik Yoldaş (Ed), Der Yayınları, 2019, s.99-111; Wang, Jianwei / Song, Weiqing (Eds.), China, the European Union, and the International Politics of Global Governance, Palgrave Macmillan US, 2016.

³ Ermağan, İsmail, Çin ve Avrupa Birliği İlişkilerinde Sorun Alanları ve Kriz Yönetimi, Elektronik Siyaset Bilimi Araştırmaları Dergisi, Ocak 2018 Cilt:9 Sayı:1, s. 85-96.

⁴ Brautigam, Deborah, The Dragon's Gift: The Real Story of China in Africa, Oxford University Press, 2010; Dent, C., The European Union and East Asia: An Economic Relationship. Routledge, 1999; Hong, Z. (Eds.), China-Europe Relations: Review and Analysis. Paths International Ltd, 2013, s. 37-47.

Çin'in kara sınırlarının uzunluğu yaklaşık 22.800 kilometredir. Doğuda Kuzey Kore, kuzeyde Moğolistan, kuzeydoğuda Rusya, kuzeybatıda Kazakistan ve Tacikistan, batı ve güneybatıda Afganistan, Pakistan, Hindistan, Nepal ve Bhutan, güneyde Myanmar, Laos ve Vietnam ile denizden komşudur. Bu coğrafi özellikleri ile dünyanın en çok doğal kaynaklarına sahip olan ülkelerin başında gelmektedir ve bu haliyle bir çekim üretmektedir.

Demografik ve kültürel özelliklere ilişkin dile getirilmelidir ki, 1935'de yapılan araştırmalara göre, Çin'de 400 civarında etnik grubun mevcut olduğu tespit edilmiştir. Ancak "Millet Tanımlama İşlemleri" (yani grupların hangi etnik gruba bağlı olacağına karar veren yönetim işlemleri) ile birleştirilerek Hanlar ve 55 azınlık grupları olmak üzere 56 etnik grup resmi statü kazanmıştır.⁵ Hanlar dışındaki etnik unsurlara kendi grubunun yoğun bir şekilde yaşadığı bölge "Bölgesel Özerklik" alanı olarak ayrılmıştır. Kendi alfabelerini ve kendi dillerini kullanma hakkı, belli ölçüde mülkiyet hakları, belli miktarda emniyet ve milis teşkil etme hakkı, bölgede geçerli olan kanunları çıkarma hakkı ve eğitimde kontenjan hakkı verilmektedir. Çin'deki en büyük etnik grup toplam nüfusun %92'si olan Han Çinlileridir.⁶ Çin'in 2019 nüfusunun 1.4 milyar olduğu tahmin edilmektedir. Çoğunluk Taoist ve ateistlerin yanı sıra Hıristiyanların oranı yüzde 5, Müslümanların oranı ise yüzde 1.8 civarındadır.⁷

Siyasi sistem kapsamında fark edilmektedir ki, Çin, işçi sınıfının liderliğinde ve işçi-köylü ittifakı temelinde sosyalist bir devlettir. Çin'in köklü siyasi sistemi olan Halk Meclisi Sistemi Çin'in siyasi örgütleniş şeklidir. Batı ülkelerinde uygulanan güçler ayrılığı sistemi altındaki parlamenter rejimden farklı olan Ulusal Halk Kongresi (UHK), Çin Anayasası'nda en yüksek devlet yetki organı olarak belirlenmiştir. Cumhurbaşkanı ve yardımcısı UHK tarafından seçilmektedir. Devlet yönetiminin etkili organı, Çin Komünist Partisi (ÇKP) Merkez Komitesi'ne bağlı olan Politbüro Daimi Komitesi'dir. Daimi komite, ülkeyi ilgilendiren önemli konularda son söz sahibidir. Yedi üyeli olan Politbüro Daimi Komitesi'nin başkanı, devlet başkanıdır. Başbakan da bu komitenin üyesidir. Başbakan, Devlet Başkanı tarafından atanmakta ve görevinden alınmaktadır. En yüksek idari organ, Devlet Konseyi'dir ve Cumhurbaşkanı tarafından atanmaktadır.⁸

---

⁵ "Başlıca etnik gruplar: Han (1,15 milyar), Zhuang (15,5 milyon), Mançu (10,6 milyon), Hui (8,6 milyon), Miao (7,4 milyon), Uygur (11 milyon), Tujia (8 milyon), Yi (7,7 milyon), Moğol (5,8 milyon), Tibetli (5,4 milyon)", Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı, "Çin Halk Cumhuriyeti'nin Ekonomisi".

⁶ Başaran, Muhammet Ali, Çin Halk Cumhuriyeti'nin İran'a Yönelik Dış Politikası, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009, s. 34-35.

⁷ CIA, The World Factbook China, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html> (21.10.2019).

⁸ Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı, "Çin Halk Cumhuriyeti'nin Siyasi Görünümü".

Çin'in idari yapısı eyaletler, bölgeler ve kasabalar olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Eyaletler, otonom bölgeler ve belediyeler doğrudan merkezi yönetime bağlı olup ilk basamağı oluşturmaktadır. Eyaletler ve otonom bölgelerde kendi içlerinde otonom büyük kesimler, bölge idareleri, otonom bölge idareleri ve şehirler diye bölünerek idari yapının ikinci basamağını teşkil etmektedir. Bölge idareleri veya otonom bölge idareleri de kendi içinde kasabalara, köylere, azınlık yerleşim birimlerine bölünmüştür; bu da halkanın üçüncü basamağını oluşturmaktadır.⁹

Ekonomiye ilişkin belirtilmelidir ki, 1949 yılında gerçekleştirilen komünist devrimden sonra, Çin yaklaşık 30 yıl kendini dünyadan izole etmiştir. Bu dönemde sanayileşmiş dünya ile sınırlı uluslararası ticaret ve yabancı yatırımları kapsayan, bir kendi kendine yeterlilik politikası izleyen Çin'de ekonomi büyük ölçüde devlet tarafından kontrol edilmekte ve ticaret kuruluşları, ormanlar ve araziler devlet mülkiyetinde idi. Özel mülkiyet yoktu. 1978 yılı sonunda Xiaoping ile başlatılan reformlar ile sistem yumuşamaya başlamıştır. Yeni Lider'in Dört Modernleşme olarak isimlendirdiği reformlar tarım, sanayi, savunma sanayi ile bilim ve teknoloji alanlarında yapılmıştır.¹⁰ Önce piyasa düzenlemeleri ile desteklenen planlı ekonomi, 1990'lı yıllardaki reformlarla sosyalist piyasa ekonomisi modeli benimsenmiştir. 1989 yılında IMF'ye, Aralık 2001'de Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olmuştur. Dünya nüfusunun yüzde 20'sini oluşturduğundan, bu ülkenin küresel ekonomi ile bütünleşmesi hem Çin hem de dünya ülkeleri için dengeleri değiştirmekte ve özellikle küresel ticaret kompozisyonunda büyük bir dönüşümü beraberinde getirmektedir.

1980-2010 yılları arası ortalama yüzde 10 büyüyen Çin, bugün imalat sanayinde birinci konumdadır. Bu başarıda ihracata dönük ekonomik modelin rolü ile dünyanın en büyük ikinci ekonomisine sahip olmasının etkisi görülmektedir. Devlet şirketleri hala önemli bir yer tutmasına rağmen, ekonominin itici gücü özel sermayeye dayanmaktadır.

2019 yılında, GSYİH'si 13 trilyon dolar ile dünyada en büyük ikinci ekonomi olan ülkede kişi başına düşen GSYİH 8.643 dolardır. 1980 yılında 313 dolar olan kişi başına düşen gelir, 2010 yılında 4.428 dolara yükselmiştir.¹¹ Çin ekonomisinde sektörel dağılım şu şekildedir; tarım % 8, endüstri % 40.5 ve hizmetler %51.5. İlk dört dış ticaret ortağı, ABD (%19), Hong Kong (%12.5), Japonya (% 6) ve Güney Kore (%4.5); ilk dört dış ticaret ortağı, Güney Kore (%9.7), Japonya (%9), ABD (%8.5) ve Almanya'dır (%5.5).¹²

---

⁹ Başaran, Muhammet Ali, a.g.e., s.33

¹⁰ Bu bağlamda 1990 yılında kadarki ilk dönemde adaptasyon ve gelişme, 1990 sonrası reformları derinleştirme aşamaları mevcuttur.

¹¹ Ertekin, 2017, s. 13.

¹² CIA, The World Factbook, "East Asia/Southeast Asia: China", <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html> (20.04.2019).

1.2. Ülkenin Tarihsel Dönemleri/Özellikleri

Çin, en eski yerleşik uygarlıklardan ve en eski yazılı medeniyetlerden biridir. Çin coğrafyasında tarih boyunca güçlü devletler kurulmuş ve çok sayıda hanedanlık hüküm sürmüştür. Shang Hanedanlığı (M.Ö. 1766-M.Ö. 1122), Chou Hanedanlığı (M.Ö. 1050-M.Ö. 247), Ch'in Hanedanlığı (M.Ö. 256-M.Ö. 207), Han Hanedanlığı (M.Ö. 207-M.S. 220) arasında yaşamıştır.¹³ Han Hanedanlığı, Çin tarihinin en uzun dönemlerinden birini oluşturmuştur. Bugün Çin nüfusunun yüzde 92'ni oluşturan etnik çoğunluk kendisini Han insanı olarak tanımlamaktadır. Tang Hanedanlığı (618-907) dönemi, bütün Çin imparatorluk döneminin en muhteşem dönemi olmuştur. Ardılı Song Hanedanlığı'dır (960-1280). Yuan Hanedanlığı (1276-1368), Çin topraklarında Moğolların kurduğu bir imparatorluktur. Ardılı Ming Hanedanlığı'dır (1368- 1644).¹⁴

Son imparatorluk olan Qing Hanedanlığı (1644-1911), Mançu kökenlidir, Çin'i yöneten ikinci yabancı hanedanlıktır. Bu dönemde batı ile ilişkiler başlamıştır. Çin, 17. yüzyıl ortalarında bu devlet döneminde kapılarını Kanton limanı hariç Avrupalılara tamamen kapatmıştı. İçe kapanık olan bu dönemde Çin'in dış ülkelerde hiçbir temsilcisi olmadığı gibi kendisinin de hiçbir devlette temsilciliği yoktu.¹⁵ Ancak İngiltere ile 1839-1842 tarihlerinde yapılan I. Afyon Savaşı (Nanki Antlaşması, 1842) ve 1857-1858 tarihlerinde yapılan II. Afyon Savaşı'ndan (Tientsin Antlaşması, 1858) sonra büyük devletlere sınırlarını açıp onlara kapitülasyonlar vermiş ve yarı koloni halini almıştır.¹⁶ İlaveten, bir diğer Uzakdoğu ülkesi olan Japonya'nın hızla gelişmesi ve sömürgecilik faaliyetine girişmesi, 1894-1895 tarihleri arasında Çin-Japon savaşına neden olmuş ve Çin'i yenilgiye uğratan Japonya Kore'ye yerleşmeye başlamıştır.¹⁷ Bu olayların sonucunda toplumda artan huzursuzluklar ve yabancı karşıtlığı 1900'da "Boxer Ayaklanmasına yol açmıştır. Çin bu dönemlerde oldukça sıkıntı yaşamış, ayaklanmaya yapılan uluslararası müdahale atmosferi iyice germiştir. Nihayetinde bu imparatorluk 1911 yılında sona ermiş ve 1912 yılında Cumhuriyet ilan edilmiştir.

Çin'de cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra, Sun Yatsen'in geçici başkanlığı başlamıştır. Ülkenin kıyı kentleri büyük sömürgeci devletlerin yönetimi altında idi. Yerel asker ve valiler tarafından kurulan ve sürekli el değiştiren Pekin hükümetine karşı Sun Yat-sen, Çin'in güneyinde milliyetçi bir hareket başlatmıştır. Milliyetçi Koumintang Partisi'nin ön ayak olduğu bu hareketin amacı, Çin'i yabancı sömürgesinden kurtarmak ve ülkeyi tek bir yönetim altında birleştirmektir. Kuomintang Partisi, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) tarafından savaş malzemesi, mali yardımlar ve danışmanlarla desteklenmiştir. Ayrıca

¹³ Eberhard, Wolfram, Çin Tarihi.Türk Tarih Kurumu, 1995, s. 19, 33, 77, 85.

¹⁴ Marriott, Emma, Bir Nefeste Dünya Tarihi, 2014, ss. 133-135, 168-170.

¹⁵ Uçarol, Rifat, Siyasi Tarih 1789-1999, 2000, s. 274-275.

¹⁶ Uçarol, Rifat, a.g.e, s.275-276.

¹⁷ Armaoğlu, Fahir, 20.yy Siyasi Tarihi (1914-1995), s.122.

Moskova'nın talimatı üzerine Çin Komünist Partisi üyeleri Kuomintang'a katılmışlardır. Ancak bu işbirliği Sun Yat-sen'in 1925 yılında ölümü ile sona ermiş, parti önderliğini Çan Kay Şek ele geçirmiştir.¹⁸

I. Dünya Savaşı'nda Batılı ülkeler ile iş birliği yapan Japonya, bu iş birliğinin karşılığında Çin'e yerleşmeye başlamış, 1931'den itibaren Japonya Mançurya'da doğru ilerlemiştir. 1937 yılında Japonya Çin'e saldırmaya başlayınca bu müşterek tehlikeye karşı Çan Kay Şek'in milliyetçileri ile Mao'nun komünistleri iş birliği içerisine girmişlerdir. II. Dünya Savaşı boyunca komünistler Çin'in kuzey eyaletlerinde, Milliyetçiler güney eyaletlerinde Japonlara karşı savaşmıştır.¹⁹ Savaş sonrasında milliyetçiler ile komünistler arasında iç savaş çıkmıştır. İç savaşın galibi komünistler Çin Halk Cumhuriyeti'ni, kaybedeni milliyetçiler ise milliyetçi Çin Cumhuriyeti'ni²⁰ kurmuşlardır.

Komünist dönemin ilk önemli hadisesi, Kore Savaşı (1950-53) sırasında Çin'in Kuzey Kore birlikleri ile birlikte ABD ve BM kuvvetlerine karşı gayri resmi olarak "gönüllü" birlikleri ile bu savaşa katılmasıdır. Neticesinde, Kore yarımadasında Kuzey ve Güney Kore olarak iki ayrı devlet ortaya çıkmıştır. Çin, Hindistan ile 1962'de, Sovyetler Birliği ile 1969'da sınır anlaşmazlığı nedeniyle kısa bir çatışma yaşamıştır. Akabinde, 1970'li yıllarda ABD ve Batı ülkeleri ile ilişkileri yumuşatmış ve yavaş yavaş geliştirmeye başlamıştır. Bu dönemin bir diğer önemli gelişmesi 1966 yılında başlatılan Kültür Devrimi'dir. Mao bu süreçte gençliğin yardımıyla kendisine düşman olan yöneticileri tasfiye etmeyi amaçlamıştır. Çıkan olaylar ülkeyi büyük bir düzensizliğe iterken milyonlarca insanın ölmüştür; olaylar ancak 1969'da durulmuştur.²¹ 1976'da Mao'nun ölümünden sonra iktidar, Kültür Devrimi sırasında açığa alınan Xiaoping gibi yöneticilerin eline geçmiştir. Komünist partinin sol kanadı yönetimden uzaklaştırılmış, halk komünleri kapatılmış, biraz toprağı olan ve üretim fazlasını serbest pazarda satabilen köylülere prim ödenmeye başlanmıştır. 1980'li yıllarda Japonya, Hindistan ve SSCB ile ilişkilerinde düzelmeler olmuştur. Komünist yöneticiler ülkede "Pazar Sosyalizmi" olarak adlandırılan yeni ekonomik rejim uygulanmaya başlamıştır.²² 1989'da daha fazla demokrasi isteyen öğrencilerin eylemleri, Tienenman meydanında kanlı bir şekilde bastırılmıştır. Ekonomide liberalleşen rejim, siyasi alanda katılığını devam ettirme eğilimli olduğunu göstermiştir. Soğuk Savaş sonrası küreselleşme trendlerine iyice ayak uydurarak, ekonomik düzlemlerde ABD ve AB ülkeleri ile derinden hem iş birlikleri hem de rekabetler yaşamaktadır.

---

¹⁸ Başaran, Muhammet Ali, a.g.e., s. 45.

¹⁹ Armaoğlu, Fahir, a.g.e., s. 532.

²⁰ Tayvan olarak bilinmektedir.

²¹ Tüsiad, Tarih, 2006, s.190

²² Faribank, John King. Der. World Order: China's Foreign Relations, 1968; Denny Roy, "The Foreign Policy of Great-Power China", Contemporary Southeast Asia 19, no. 2, (September 1997): 121-135.

2. ÇİN (QING HANEDANLIĞI) - AVRUPA DEVLETLERİ İLİŞKİLERİ (1511-1949)

Dünya haritasında Asya diye tabir edilen coğrafyanın en doğusunda bulunan Çin ve Asya'nın en batısında başlayan Avrupa, iki eski medeniyet olarak insanlık tarihini etkilemişlerdir. İyonya'da bilimin bulunuşu, eski Yunan ve Roma bulguları Avrupa tarafındaki erken dönem tarih sayfalarında yerini almıştır. Buna mukabil, Avrupa'da 12. yüzyıla kadar devam eden ekonomik geri kalmışlığa karşın, Doğu'nun ve Çin'in ekonomik canlılığı, dikkatten kaçmamaktadır. Çin Avrupalıların belleklerine "dünyanın uzak ucu" olarak yerleşse de Avrupalılar bu ülkenin ekonomik dinamizmine kayıtsız kalamamışlardır.²³ Örneğin 13. yüzyılda Venedikli tacir Marco Polo'nun kaleme aldığı 'Dünyanın hikâye edilişi' isimli seyahatnamesi, Çin'in gelişmişliğini Avrupalılara anlatmıştır. Bu veriler ışığında Avrupa'da Çin merakı ilerleyen dönemlerde kendini göstermeye başlamıştır. Öyle ki, Çin'in 1500-1800 yılları arasında Avrupa'ya olan özellikle ekonomik ve düşünsel etkisi "Çin kuşatması" olarak nitelendirilmiştir. Örneğin İngiliz Temple, Alman Leibniz, Hollandalı Vossius ve Fransız Bayle ile Voltaire gibi Avrupalı Aydınlanma düşünürleri, Çin öğretilerinden etkilenmişlerdir.

Coğrafi keşifler ile dünyaya açılıp, oralardaki zenginliği Avrupa'ya taşımak isteyen Avrupalı devletler, Afrika'yı dolaşıp Hindistan ve Çin'e gelmişlerdir. İlk olarak Portekiz 1511 yılında Malakka'ya ulaşmış ve burayı işgal etmiştir.²⁴ 1517 yılında Portekiz Kralı, Malakka'dan Guangzhou'a elçi göndererek Çin ile doğrudan ticari ilişkileri geliştiren ilk Avrupa ülkesi olmuştur. Ticaretin üzerine din kartını da eklemeyerek daha etkin bir politika oluşturmak isteyen bu devletlerden İspanya, Cizvit rahip Francisco Xavier'i Macau'da misyonerlik çalışmaları için görevlendirmiştir.²⁵ Fakat Çin, Avrupalıların bu askeri ve dini ilerleme stratejilerine temelde 1820'li yıllara kadar "içe kapanma-uzak tutma" stratejisi ile karşılık verebilmiştir. Bu noktada belirtmek gerekirse, (Afyon savaşları sonrası açılan kanallar sonucu) 19. yüzyıl ortalarından sonra gerçekleşen dini çalışmalar, Çin'de bugün bulunan 70 milyonluk nüfusun tarihselliğini teşkil etmektedir.²⁶

"1800'lü yılların başında Çin'in 300 milyonluk nüfusu Rusya dahil olmak üzere Avrupa nüfusunun iki katına ulaşmıştır; iç pazar ve ülke içi ticaret hacmi de Avrupa'nınkinden çok daha büyük hale gelmiştir. Çin'in 1820 yılında Gayri Safi Milli Hasılası (GSMH) dünya toplam hasılasının %32.9'una denk gelmiştir. [...] Ticari bağlar

---

²³ Şen, Zafer K., Ç,n-Avrupa İlişkileri, Mayıs 2004,

<http://www.anlayis.net/makaleGoster.aspx?dergiid=12&makaleid=3474> (02.5.2017)

²⁴ Ke, X., Piracy, Seaborne Trade and the Rivalries of Foreign Sea Powers in East and South East Asia, Institute of Southeast Asian Studies, 2006, s. 221-240.

²⁵ Phan, S., Contemplative Thoughts of an Asian Seminarian. Saint Flannan's Communion, 2007, s. 175.

²⁶ "Çin'de 1949'da 4 milyon Hristiyan bulunurken, bu sayı 2016'da 70 milyona çıkmış durumda. [...] Çin'deki Hristiyan nüfusunun son 67 yılda, 17 kat arttığı ortaya çıktı. Timeturk, "Çin'de Hristiyan sayısında ciddi artış", 28.03.2016, <http://www.timeturk.com/cin-de-hristiyan-sayisinda-ciddi-artis/haber-137711> (06.5.2017)

ile beraber Çin'in gemileri 3000 ton iken, en büyük deniz gücü olan İngiltere'nin büyük gemilerininin 400 ton olması Çin'in İngiltere'yi geçerek dünyanın en büyük deniz gücü olduğunun en önemli kanıtı olmuştur.²⁷ Geniş nüfusu ile pazar olma durumu, Avrupa'da bulunmayan o sebeple transfer edilmesi gereken ürünler, teknolojik buluşlar vb. nedenlerle birlikte Avrupalı devletlerin Çin'e olan ilgisi 19. yüzyıl başı ile artmıştır.

Fakat 19. yüzyıl başı ile ilişkilerde denge değişmiştir. Yeni Dünya ABD ve Latin ABD gibi dünyanın çeşitli yerlerinden gelen zenginlik ve 18. ile 19. yüzyıllardaki teknolojik icatlar (örneğin buhar gücüyle çalışan makinelerin üretimde kullanılması), Avrupalı ülkelerde sermaye birikimini arttırmıştır. Sanayi Devrimi olarak adlandırılan bu süreç ile 19. yüzyılda Batı Avrupa ekonomileri Çin'in önüne geçmiştir.²⁸ Bu bağlamda işaret edilmelidir ki, bu yeni durum ile Çin Avrupa düşünsel yapısını araştırır hale gelmiş, özellikle Bergson, Russell, Marx ve Dewey gibi kimi yazarların eserleri Çinceye çevrilmiştir. Buna karşılık, Çin'e daha hâkim olma-tanım hedefleri doğrultusunda 1814 yılında Avrupa üniversitelerinde Çin araştırma merkezleri kurulmaya başlanmıştır.

Avrupalı devletlerin güçlenmesi, Çin'deki gibi Doğu Asya coğrafyasında da sömürgeler elde etme ve üstünlük kurma politikasına dönüşmüştür. Bu bağlamda Çin ile ticari ilişkilerinin gerçekleştiği tek liman olan Kanton'a yenilerini eklemek ve sadece limanda Çinli tüccarlar ile değil, halkla da doğrudan diyalog kurmak istemişlerdir.²⁹ İngiltere ipek, porselen ve (özellikle kendi halkının ulusal içeceği addedilen) çay gibi Çinli ürünleri, afyon ticareti ile temin etmeye başlamıştır. İngiliz sömürgesi Hindistan'dan komşu Çin'e artan miktarda satılan afyon, Çin halkında yaygın olarak kullanılmaya başlanınca Çin bu ticarete ve afyon kullanımına yasak getirmiştir. Ticaret dengesi bozulan İngiltere, bu karar üzerine ticaret serbestliğinin engellendiği gerekçesiyle Çin'e savaş açmıştır.³⁰ 1839 yılında başlayan I. Afyon Savaşı, 1842 Nanjing Barış Antlaşması ile nihayetlenmiştir. Bu antlaşmaya göre İngiltere uluslararası ticaret için önem arz eden beş Çin limanını - Kanton (Guangzhou), Şanghai, Xiamen, Ningbo ve Fuzhou - ticareti için kullanabilecekti.³¹ Ayrıca 150 yıllığına (yani 1997'a kadar) Hong Kong Adası'nın yönetimi İngiltere'ye geçecekti.³² Dahası, Çin'e, savaşta ölen İngilizler ve yakılan afyonlar için 21 milyon sterlin tazminat cezası verilmesi düşünülmüştür. Antlaşma hükümlerinin Çin

---

²⁷ Keyvan, Özlem Zerrin, Soğuk Savaş Sonrası Avrupa Birliği-Çin İlişkileri - Tehditler, Fırsatlar, Öneriler, Doktora Tezi, 2015, s. 13; Hobson, J. M., The Eastern Origins of Western Civilisation. Cambridge University Press. 2004, s. 58.

²⁸ Richardson, P., Economic Change in China, c.1800-1950. Cambridge University Press, 1999, s. 16.

²⁹ Armaoğlu, Fahir, 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi, İstanbul: Alkım Yayınevi, 2005, s.89.

³⁰ Sander, Oral, Siyasi Tarih İlk Çağlardan 1918'e, Ankara: İmge Yayınları, 2005, s. 272.

³¹ 1844 yılında ABD ve Fransa da benzeri ticari ayrıcalıklar elde etmiştir.

³² Blusse, L., Wills, widows and witnesses: Executing Financial Dealings with the Nanyang-Glimpse from the Notebook of the Dutch, 2004, s.317-334.

tarafından yerine getirilmemesi ve Çin'de bu yenilgi sonrası artan yabancı/sömürgeleştirme düşmanlığı³³ nedenleriyle II. Afyon Savaşı (1856-1860) yaşanmıştır.³⁴ Bu savaş "Arrow (Ok)" olarak da isimlendirilmektedir. Bunun sebebi de İngiliz Bandırası taşıyan ama aslında bir Çinliye ait "Arrow (Ok)" adlı bir geminin korsanlık/kaçakçılık iddialarıyla, özünde artan düşmanlık sonucu Çinli polislerce tutuklanmasıdır.³⁵ Akabinde "bir Fransız misyonerinin öldürülmesini bahane eden Fransa da İngiltere yanında savaşa girdi. Savaş sonucunda İngiltere ve Fransa 1858 yılında Çin hükümetini Tianjin Anlaşması'nı imzalamaya zorladılar, ancak Çin anlaşmayı onaylamayı reddedince savaş yeniden başladı ve 1860 Pekin Sözleşmesi'yle Çin, Tianjin Antlaşması'na uymayı kabul etti. Bu antlaşmaya göre yabancı elçiler Pekin'de yerleşebilecek, birçok yeni liman ticaret³⁶ ve yerleşim için Batılılara açılacak, yabancılar Çin'in iç bölgelerine seyahat edebilecek ve Hıristiyan misyonerlere hareket serbestisi tanınacaktı. Ayrıca 1858'de Shanghai'da yapılan görüşmelerle Çin'e yapılan afyon ihracatı yasallaştı. Çin'in 19. yüzyılda ve 20. yüzyılın başında Batılı devletlerle yaptığı Tianjin benzeri egemenlik ve toprak bütünlüğünden büyük ödünler verdiği antlaşmalar 'eşitsiz antlaşmalar' olarak da anılır."³⁷

Bu savaşları/yenilgileri müteakiben çeşitli faaliyetlerle Çin-Avrupa diyalogu güçlendirilmiştir; burada Avrupalı aktörlerin amaçları Çin ile siyasi ve ekonomik ilişkileri yoğunlaştırmak, ülke üzerinde nüfus tesis etmek ve önemli bir pazarda kalıcı olmak olarak ifade edilebilir. Buna karşılık, bu sürecin Çin'e teknolojik anlamda geri kalmışlığını fark ettirerek modernleşmesine katkı sağladığını da eklemek gerekmektedir. Örneğin "Çin'in dışa açılabilmesinin sağlanmasıyla 1861 yılında Avrupa modeli temelli ilk Çin dış ilişkiler ofisi kurulmuştur. 1878 yılından itibaren başta İngiltere, Fransa ve ABD olmak üzere çeşitli ülkelerde Çin, ilk daimî

---

³³ Örneğin Çin tarihinde kayda değer bir yeri olan 1851 Taypingler Ayaklanması bu dönemde görülen yabancı düşmanlığı sebebiyledir.

³⁴ "O dönemlerde afyonun iki büyük savaşa yol açacak kadar kıymetli bir madde olduğunu anlamak günümüz şartlarına göre algılaması zor bir mesele olarak görülebilir. Yalnız bir gerçeği göz ardı etmemek gerekir. Günümüzde afyon ve diğer uyuşturucu maddelerin kullanılmasını engellemeye yönelik faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri kadar bilinçli kuruluşlar o dönemde yoktu. Ayrıca madde bağımlılığının zararları yeterince bilinmiyor, afyonun masum bir madde olduğu zannediliyordu. Kitleler bu nesnelere çılgınlar gibi satın alıyorlardı. Mesela işçiler, kendileri fabrikada çalışırken çocukları sakın dursun diye bunu yutturuyorlardı. O dönemlerde yayımlanan bazı reklâmlarda afyonun 'babysitter'den kurtardığı belirtiliyor, böylece burjuva arasında da yaygınlaşması sağlanıyordu. Mesela Çin halkı afyon gereksinimi karşılığında gümüş ve altın ödüyor ve bu durum Çin ekonomisini olumsuz etkilemekle birlikte afyon savaşlarının da temelinde yatan sebeplerden biri olarak ortaya çıkıyordu." Özkan, A., "Bir Sömürgecilik Hikayesi: Afyon Savaşları", <http://aozkan.blogcu.com/bir-somurgecilik-hikayesi-afyon-savaslari/773472> (05.05.2017); Babaoğlu, Ali Nahit, Uyuşturucu ve Tarihi, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1997, s. 48.

³⁵ Babaoğlu, Ali Nahit, a.g.e., s. 38-39.

³⁶ Bu çerçevede 10 yeni liman ile Tayvan ve Hannan adaları serbest ticarete açılmıştır. Wang, G., China's Unequal treaties. Lexington Books, 2005, s.16.

³⁷ Özkan, A., a.g.m.

elçiliklerini açmaya başlamıştır. Çin'de yabancılar tarafından yayınlanan ilk büyük yabancı dil gazetelerinden biri olan China Mail, Hong Kong'da kurulmuştur. 1898 yılında 99 yıllığına bir deniz üssü olan Weihaiwei İngiltere, Guangzhouwan (Guangdong) Fransa tarafından kiralanmıştır.³⁸ Kültürel anlamda Qing Hanedanlığı'nda bu dönemde Batılılaşmanın başladığı-da vurgulanmalıdır; örneğin Çinli öğrenciler eğitim için Avrupa üniversitelerine gönderilmiştir.

Bu dönemde Batı'nın üstünlüğüne, siyasi ve ekonomik sömürgeleştirme politikasına ve dinsel yayılma stratejisine yönelik son Çin başkaldırısı, 1899 yılında başlayan Boxer ayaklanmasıdır. Bu bağlamda Batılı misyonerlere ve Hıristiyanlığa geçmiş Çinli vatandaşlara saldırılar gerçekleşmiştir. Bunun üzerine Batılı ve Doğulu büyük bir devlet grubu³⁹ – İngiltere, Fransa, İtalya, ABD, Avusturya-Macaristan, Almanya, Rusya ve Japonya – Qing Hanedanlığı'na savaş açmıştır. İspanya, Hollanda, Belçika ülkeleri de bu gruba eklenerek 1901 yılında imzalanan Boxer Protokolü ile Afyon savaşlarıyla başlayan süreç Avrupalı aktörler için yeni bir başarı, Qing Hanedanlığı için yeni bir hezimet olmuş; hatta 1911 yılında hanedanlığın sonunu getirmiştir. Çin tarihinde 1839-1949 yılları arasındaki dönem, gerileme ve acının hâkim olduğu “Utanç Yüzyılı” olarak adlandırılmaktadır. Yine altı çizilmelidir ki, bu dönemde yukarıda anlatılan savaşlar sonucunda öldürülen Çinli sayısının en az 100 milyon olduğu tahmin edilmektedir.⁴⁰

SONUÇ

Doğu Asya coğrafyasının merkezi gücü Çin, tarihin başlangıcından itibaren medeniyet gelişmelerinin temel aktörlerinden biridir. 1911'e kadar imparatorluk tecrübe eden topraklarda hem kısmi işgaller hem de tam bağımsızlık mücadelesi ve iç savaş aynı yaşanmış, 1949'da komünistler Çin Halk Cumhuriyeti'ni kurmuş, Avrupalı sömürgeler devri kapanmıştır. Soğuk Savaş döneminin ortasında Çin, Avrupa ülkeleri buzları eritmeye başlamış, fakat Milenyum ile birlikte ekonomik ve siyasal başlıklarda ilişkiler hızla iyileştirilmiştir. Avrupa ülkeleri günümüzde Çin'i sadece “korkulan rakip” olarak görmemekte, ilişkilerini her bağlamda ilerletmenin yollarını –sorunları alanları ile birlikte– aramaktadır. Bu çalışma, önce Çin hakkında genel bilgiler aktarmış ve akabinde “Çin ve Avrupa ülkeleri arasında tarihsel bagaj nasıldı?” sorusunu açıklamıştır. 1500-1800 yılları arasında ekonomik üstünlüğü sebebiyle Doğu'ya çevrilen Avrupa gözlerini “uzak tutma stratejisi” ile karşılayan fakat 1839-1949 yılları arasında Utanç Yüzyılı yaşayan Çin, Afyon savaşlarından Boksör ayaklanmalarına ekonomik-askeri-siyasal bağlamlarda nasıl bir sarmalanmışlık yaşamıştır? Çalışma bu irdeleme ile günümüzde Çin-Avrupa ilişkilerinde tarihsel bagajın aşılıp aşılanmadığını veya bu hususun nasıl yönetildiğini sordurtmaktadır.

---

³⁸ Keyvan, Özlem Zerrin, a.g.t., s. 15.

³⁹ Sekiz Devlet İttifakı olarak isimlendirilir.

⁴⁰ Babaoğlu, Ali Nahit, a.g.e., s. 40.

2020'lere doğru yol alırken tarih bazen kendine format atmakta, değişik zamanlarda yaşanan olaylar farklı versiyonları ile yeniden tezahür edebilmektedir. Geçmişte diplomatik, ekonomik ve askeri olarak yaşanan tecrübeler, yeniden gündem olabilmektedir. Günümüzün ABD'den sonra en büyük ekonomik küresel aktörü Çin, 19. yüzyılda yarı sömürge edildiği tarihsel tecrübeden bugüne hangi bellek-devlet aklı ile hareket etmekte; rakipleri olan Batı'nın aktörleri ABD ve İngiltere, Fransa vb. devletleri ile Avrupa (Birliği), hangi farklı diplomatik stratejileri tasarlamaktadır? 1820-1950 arasındaki 130 senelik sarmalanma-askeri yenilgiler-ekonomik ve siyasal çöküş gören Çin, (kabaca) 1980 sonrası yıllık yüzde 10'luk büyümelerle dünya sahnesine 13 trilyonluk performansla geri dönmüş, hatta Afrika'dan Latin Amerika'ya, Avrupa'dan Doğu Asya'ya dünya ticaretinden aldığı paylara, uzay ve yapay zeka alanlarında gerçekleştirdiği devasa çalışmalarına ve (ve fütürist istatistiklere) bakılırsa, 2030'da 19 trilyon dolarlık ABD'yi yakalayacak, 2050 yıllarında bu ülkeyi üç katlayacak. (Yani Hobson'ın açıkladığı 1820'li yılların performansına geri döndüğü) o tarihte veya o tarihe kadar Çin, yeni Afyon savaşlarının ya da Boksör ayaklanmalarının hangi versiyonunu yaşayacak, karşı önlem olarak ne tür politikalar üretecek, yaşayan görecektir.

KAYNAKÇA

Armaoğlu, Fahir, 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1995), İstanbul: Alkım Yayınevi, 2005

Babaoğlu, Ali Nahit, Uyuşturucu ve Tarihi, İstanbul: Kaynak Yayınları, 1997

Başaran, Muhammet Ali, Çin Halk Cumhuriyeti'nin İran'a Yönelik Dış Politikası, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2009

Blusse, L., Wills, widows and witnesses: Executing Financial Dealings with the Nanyang-Glimpse from the Notebook of the Dutch, 2004

Brautigam, Deborah, The Dragon's Gift: The Real Story of China in Africa, Oxford University Press, 2010

CIA, The World Factbook, "East Asia/Southeast Asia: China", <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html> (21.10.2019).

Denny, Roy, "The Foreign Policy of Great-Power China", Contemporary Southeast Asia 19, no. 2, (September 1997): 121-135.

Dent, C., The European Union and East Asia: An Economic Relationship. Routledge, 1999

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), Çin: Yükselişi anlamak, DEİK, 2009.

- Dong, Lisheng / Wang, Zhengxu / Dekker, Henk (Eds), China and the European Union (China Policy Series), Routledge, 2013
- Eberhard, Wolfram, Çin Tarihi.Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1995
- Ermağan, İsmail, “Çin ve Avrupa Birliği İlişkilerinde Sorun Alanları ve Kriz Yönetimi”, Elektronik Siyaset Bilimi Araştırmaları Dergisi, Ocak 2018 Cilt:9 Sayı:1, s. 85-96
- Ermağan, İsmail, “Avrupa Birliği-Çin İlişkileri”, iç: 21. Yüzyılda Krizler Dönüşen Uluslararası Sistemde Devletler, Yunus Yoldaş, Özlem Becerik Yoldaş (Ed), Der Yayınları, 2019, s.99-111
- Ertekin, Meriç, “Çin’de Ekonomik Büyüme, Yoksulluk ve Gelir Eşitsizliği: Dünya Ekonomisindeki Konumu”, Bilgi Ekonomisi ve Yönetim Dergisi, 2017, s. 13-37
- Faribank, John King. Der. World Order: China’s Foreign Relations, 1968
- Hobson, J. M., The Eastern Origins of Western Civilisation. Cambridge University Press, 2004
- Hong, Z. (Eds.), China-Europe Relations: Review and Analysis. Paths International Ltd, 2013
- Ke, X., Piracy, Seaborne Trade and the Rivalries of Foreign Sea Powers in East and South East Asia, Institute of Southeast Asian Studies, 2006, s. 221-240.
- Keyvan, Özlem Zerrin, Soğuk Savaş Sonrası Avrupa Birliği-Çin İlişkileri – Tehditler, Fırsatlar, Öneriler, Doktora Tezi, 2015
- Marriott, Emma, Bir Nefeste Dünya Tarihi, Maya Kitap, 2014
- Özkan, A., “Bir Sömürgecilik Hikayesi: Afyon Savaşları”, <http://aozkan.blogcu.com/bir-somurgecilik-hikayesi-afyon-savaslari/773472> (05.9.2019)
- Phan, S., Contemplative Thoughts of an Asian Seminarian. Saint Flannan’s Communion, 2007
- Richardson, P., Economic Change in China, c.1800–1950. Cambridge University Press, 1999
- Sander, Oral, Siyasi Tarih İlk Çağlardan 1918’e, Ankara: İmge Yayınları, 2005
- Şen, Zafer K., Çin-Avrupa İlişkileri, Mayıs 2004, <http://www.anlayis.net/makaleGoster.aspx?dergiid=12&makaleid=3474> (02.9.2019)
- Uçarol, Rifat, Siyasi Tarih 1789-1999, İstanbul: Filiz Kitabevi, 2000.

Timetürk, “Çin'de Hristiyan sayısında ciddi artış”, 28.03.2016,
<http://www.timeturk.com/cin-de-hristiyan-sayisinda-ciddi-artis/haber-137711>
(06.5.2017)

Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı, “Çin Halk Cumhuriyeti'nin Siyasi Görünümü”, <http://www.mfa.gov.tr/cin-halk-cumhuriyeti-siyasi-gorunumu.tr.mfa>
(11.9.2019)

Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı, “Çin Halk Cumhuriyeti'nin Ülke Künyesi”,
<http://www.mfa.gov.tr/cin-halk-cumhuriyeti-kunyesi.tr.mfa> (11.10.2019)

TÜSİAD, TARİH 1839-1939, 2.Cilt, Hachette Yayınevi, 2006

Wang, Jianwei / Song, Weiqing (Eds.), China, the European Union, and the International Politics of Global Governance, Palgrave Macmillan US, 2016

Yahuda, M., The Sino-European Encounter: Historical Influences on Contemporary Relations. Routledge, 2008

LEGITIMACY of INDIA'S PRE-EMINENCE in SOUTH ASIA

Sadia KHANUM*

Abstract

India's regional ambitions are derived from its historical experiences and the sustainable and stable economic growth over the last two decades have intensified the urge to strengthen its control of the region and get it legitimize from the world. 1.3 billion strong dependable domestic market and remarkable economic growth and development of the country have helped country earn a respectable place in global economy and politics. India's economic growth is surely a criterion to consider it a rising power in the region however, there are some other essential parameters to judge any country's share in the system in terms of distribution of power and resources. Peace and prosperity at home and stable and peaceful neighborhood are the major factors contributing in securing a place among the regional and global decision makers. Any country with disturbed neighborhood would not be able to achieve the dream of stable growth at home as sharing border is much more than sharing geographic boundaries. It involves socio-political contact with the immediate next-door neighboring countries and if countries in geographic proximity are lacking peace or political and economic well-being then chances are high that these conditions going to impact the growth and peace of the whole region. In South Asian context, India wants rapid growth for itself and for that regional connectivity and economic integration is essential. India's goals to dominate the regional market and protecting the region from any outside power's involvement in socio-economic and geostrategic matters demand high responsibility to contribute in the regional growth and peace and prosperity. The role of stabilizer India wants to play in the region has its costs. Despite the rapid economic growth and strengthening of its military might, India has yet to do more to translate its power capabilities in more visible predominant character in the region. The ambition to achieve the goal of preeminence in South Asia is depended on the other states in the region. Self-perception is significant in defining the foreign policy goals of any state but whether that self-perception is based on legitimate acceptance of the other

---

* PhD Student, Istanbul University, Department of Politics and International Relations, Istanbul, Turkey, E-mail: sadia.khanum@ogr.iu.edu.tr

power players or assumed client states is more significant. This paper is an attempt to scrutinize the legitimacy of India's hegemonic claims in the region.

Keywords: India, South Asia, Power-Politics, Hegemony, Conflict, Economic growth, Geo-strategic

PHILANTHRO-CAPITALISM in INDIA: An UNDERSTANDING of POWER RELATION BETWEEN RELIGION-CASTE BASED INSTITUTIONS and STATE in the SOCIAL SECTOR INVESTMENT

M.S. SAJID*

Philanthro-capitalism has emerged as a new form of charity using business techniques, tools and market forces. In 2010, the forty American billionaires had pledged to give half of their wealth in their lifetime for the human wellbeing. It was inscribed as '*Giving Pledge*'. Many Indian philanthropists had taken part of the '*Giving Pledge*' disseminated by the Super Wealthy at Global level. Philanthro-capitalism is based on the idea that inequality and other social problems cannot be solved only through government investments, charity and agitations, but they require business, which can provide money, management and innovation. Globally, these philanthro-capitalists organisations are powerful and shape state and interstate policies. Civic agencies and academicians have questioned this anti-democratic intervention of the organisations like BMGF on policymaking in Sub-Saharan and Asian countries.

The paper examines features of Indian philanthro-capitalism related to religion and caste-based institutions which largely into the social sector investments. It also analyses the interference of religion and caste in the state affairs, and exercise of power and authority of the institutions over government and people in interaction with them. The institutions use the identity of religion and caste for philanthropy to expand their business empire and influence the government and public instead of serving the multitude. The conflicts between philosophy of capitalism and philanthropy will be reviewed historically. How these exercises affect social development and social democracy of India will also be a major point of the study.

To understand the phenomenon, we use Weber's theory of power and authority. It conceptualises the exercise of power and authority to influence or control those who oppose to or do not have it. Weber's theory on Traditional, Rational-Legal and Charismatic authorities are helpful to understand the growth and influence of philanthro-capitalist forces in India. Based on the theory, in a traditional society where the religion and caste identities are honoured or dishonoured which will offer

---

* PhD Scholar, Centre of Social Medicine and Community Health (CSMCH), Jawaharlal Nehru University, New Delhi, India, E-mail: sajidalpy@gmail.com

them sanctity and power. Their power is not only “*economically conditioned*” but it also determined by social honour, prestige and reputation. The theory has been applied to the origin and development of selected religion and caste-based institutions in India, which claims philanthropic activity for the public good. The historical analysis, along with the quantitative and qualitative data which was collected during fieldwork will be used to substantiate the arguments. Institutions from major religious groups in India are purposefully selected after a field analysis based on their domain and legacy in the social sector.

Keywords: Philanthro-capitalism, Religion & Caste, Power & Authority, Tradition & Charisma, Max Weber

TRANSFORMATION of CHINESE ECONOMY and its IMPACTS on the ASIA PACIFIC REGION

Semra BOĞA*

Extended Abstract

The main purpose of this study is to explain the transformation of the Chinese economy from a historical perspective and to reveal the current and possible impacts of this transformation on the Asia Pacific region. Since the beginning of the 19th century, China's economic growth rate has been below the world average. However, thanks to economic and political transformations, it has achieved a significant acceleration in its growth rate since the 1950's. In the 1952-1978 period, Gross Domestic Product (GDP) tripled and GDP per capita increased by 80%. The primary driver of this extraordinary economic performance was the increase in the share of manufacturing industry in GDP from 10% to 35% mainly due to human and physical capital accumulation. With rapid industrialization, China was transformed from an agricultural economy to an industrial power. China's economic growth in the post-1980 period was driven by export-oriented industrialization. During this first transformational period, China became the "world's factory" thanks to market-friendly policies, low production factor costs (capital and labor), increased productivity and access to technology. China, whose economy grew by 9.6% annually on average between the period 1980-2017, contributed to more than 30% of global economic growth.

Currently China is the world's second largest economy, its GDP per capita has increased by more than nine times since 1990. Additionally, approximately 800 million people escaped the poverty between 1981-2012. However, since the 2008 Global Financial Crisis the growth rate of the Chinese economy has decelerated due to the contraction in demand worldwide. In the period following the 2008 global crisis, the Chinese economy has been transformed from an investment and export-driven growth model to a more balanced economic growth model driven by consumption and services due to the increase in household income and accelerated urbanization. This second wave of transformation in China is not limited to economic factors, but includes an economic model supported by holistic structural reforms which include social, environmental and legal frameworks. Technology and innovation are recognized as the key drivers of this transformation. The Chinese

---

* Dr., Adana Alparslan Türkeş Science and Technology University, Adana, Turkey,
E-mail: sboga@atu.edu.tr

government has set targets to be the “innovative country” in 2020, the “international innovation leader” in 2030 and “the powerhouse of scientific and technological innovation for the world” in 2050.

Structural reforms implemented and planned to be implemented in China’s economy are expected to have significant global and regional impacts through different transmission channels such as trade, investment, prices, laws, regulations, policies and migration movements. The entire Asia Pacific region is expected to be dramatically affected by this transformation. China, which is the biggest trading partner of the Asia Pacific countries, is expected to reshape the economies of these other countries with this transformation. It is expected that China will affect these other countries in the Asia Pacific region primarily through exports. In particular, the share of consumption expenditures in GDP reached 60% in 2017. Consumption expenditures are expected to make a significant contribution to the export of finished products to the countries in the region. It is expected that the rise of China to higher levels in the global value chain may also offer advantages to countries such as Bangladesh and Vietnam. These countries, which have low-cost labor-intensive production have become important competitors to China in the global value chain. For many developing countries in the region, including India and Indonesia, extending the production base towards relatively labor-intensive sectors will also have significant impacts on the region’s employment market. It is expected that 100 million people working in the manufacturing industry in China may be redirected to these countries with low-cost production in the region. This will support the service sector and other sectors that complete the manufacturing chain in these countries. Another important result of this transformation in China is the quality of its export products. China is increasing its exports of advanced technology products and equipment and positioning itself as an exporter of capital products. The declining share of components and parts in China’s total imports and the increase in China’s added value in exports to other countries indicate that China’s position in the global value chain is shifting from the final product assembler to the high value-added product supplier. China’s increased export of high-tech products has caused a significant loss in market share of high-tech products and equipment exporting countries. Japan, Malaysia and the Republic of Korea are the countries most affected by this increase in competition. On the other hand, China’s consumer demand for high-tech and branded products, including imported products, offers opportunities for trade partners in the region to export to the growing Chinese domestic market. The rising income of Chinese people is increasing the demand for service industry. Chinese customers provide significant tourism income to countries in the region, particularly to Thailand. Likewise, the greatest demand for Australia’s education sector comes from China. The transformation of China is expected to have significant impacts on global commodity markets as well. China’s resource-intensive production structure and high economic growth rates brought about a revival for

commodity markets in the 2000's. However, China's ongoing economic rebalancing and its steps to transitioning to clean energy are expected to create a contraction in demand for fossil fuel-based energy exporters in the long run. Considering low commodity prices and the expectation that China will reduce its commodity imports, it can be said that the Asia Pacific region, which constitutes one third of global commodity imports and exports, will be adversely affected by these developments. Kazakhstan, Republic of Korea, Lao Republic, Mongolia, Solomon Islands, and Turkmenistan are among the countries that may experience these negative effects most severely. China's transition to higher quality production is expected to have positive effects in the countries of the region through foreign direct investments. It is foreseen that the innovation based production structure will contribute to the economic growth of these countries by providing technology transfer to other countries.

Keywords: China, economic transformation, economic growth, rebalancing, Asia Pacific.

CHINA'S and INDIA'S CHANGING IDENTITY CONSTRUCTION from TRAUMATIC ENCOUNTER with the WEST to RISING POWER STATUS

Hayriye Asena DEMIRER*

Despite the parallel rise of India and China there is a significant asymmetry of power between two countries since China advantageous in terms of material capabilities, its positions in key international organizations (Pu, 2017: 154), its economic performance in general as well as in terms of such indicators of human development as life expectancy, adult literacy rate and infant mortality rate (Wang, 2015: 353-355). India and China being only countries with over one billion inhabitants, make up nearly two-fifths of mankind and therefore the rise of China and the rise of India among the emerging powers, in particular, are of epic importance (Wang, 2015: 348).

As Consuelo Cruz argues collective memory has been significantly “shaped by *past struggles and shared historical accidents*” in other words by *historical collective traumas*. He also claims that to grasp the nature and dynamics of political identity and collective identity we should understand the rhetorical frames that emerge as dominant *at critical junctures* in the history of a group or a nation and also a nation’s political and economic development was shaped by the (trans)formation of collective identity (2000: 276-277). Therefore to grasp the dynamics of modern China’s and India’s process of changing political identity and collective identity and its relations with political and economic development we should focus on emerging rhetorical frames after their traumatic encountering with the Western powers.

As rising powers China and India are sensitive about their status. Xiaoyu Pu in reference to Manjari Chatterjee Miller (2013) claims that “For India, historical trauma and national humiliation at the hands of western colonial powers might have constructed a post-colonial ideology that impels the country to strive for more power and status” (2017: 150). China’s encountering with the Western powers was also so traumatic that they called the period from the beginning of the first Opium War in 1839 when the British government forced China to open its ports to the opium trade to the triumph of the Chinese Communist Party (CCP) in the Chinese civil war in 1949 as “Century of Humiliation” (Kaufman, 2010:2). This trauma

---

* Asst. Prof. Dr., Istanbul Gelisim University, Istanbul, Turkey,
E-mail: hademirer@gelisim.edu.tr

similar to that of India's reflected in status seeking as Yong Deng notes: "Chinese officials and analysts alike have, since the mid-1990s, evoked 'international status' (Guoji Diwei) as if it were the most desirable value,..." (cited in Suzuki, 2014: 636).

Kate Sullivan defines India's image projection as "ambiguous" since it tries to reconcile its quest for Great Power status with a desire to maintain solidarity with developing countries (cited in Pu, 2017: 150). Pu argues that India's this double-aspected status struggle is not unique and rather this characteristics also shared with China and Brazil: "China is also striving for Great Power status while trying hard to maintain the image of a developing country. Brazil, too, as a dominant player in South America, has always been afraid of being viewed as a hegemon. Thus, Brazilian diplomats try to promote Brazil's position through the notion of 'consensual hegemony' ..." (Pu, 2017: 151)

However, although both India's and China's encountering with the West were traumatic, their rhetoric on the degree of their traumas and their identity construction have been different. For example, Alex Liebman attempts to solve the puzzle of Indian nationalism has been less anti-Westernist and anti-imperialist than Chinese nationalism despite the fact that India even had a long history of direct colonization than China which only 'half-colonized' and for a shorter time period (2007: 347). He suggest that "current Chinese nationalism is not caused by historical humiliation, but rather by current foreign threats to China [that remind and revive the effect of historical humiliation experience]. It is the absence of Western threat against India that explains the absence of emphasis within Indian nationalism on historical humiliation at the hands of imperialists" (Liebman, 2007: 361). He further claims that over the past fifteen years, all of China's major nationalist protests emphasizing 'humiliation' have occurred during or immediately subsequent to times of increased tension with the West such as Western economic sanctions in the wake of the Tiananmen Square incident; conflict in the Taiwan Straits in 1995-1996; the bombing of the Chinese Embassy in Yugoslavia in 1999; and the EP-3 spy plane incident in 2001 etc (Liebman, 2007: 360-361).

Although Indian nationalism is less anti-Westernist and anti-imperialist than Chinese nationalism, India "has tried to project an image that is different from that of the traditional western Great Powers" may be as a moderate but a strong response to traumatic encounter with the West, by demonstrating pride in its distinct status as a large developing country that championed non-violence, non-alignment and peaceful coexistence; by attempting to position itself as a 'synthesizing' power, located at a political and geographical centre point between West and East, between global North and global South; by trying to build an image as an 'exemplary power', promoting morality, non-coercion and democracy on the global stage; and, on the basis of its identity as a synthesizing and non-coercive

power, it has sought a distinct global role as an 'alternative power' (Pu, 2017: 151-152).

With the economic development of China and India, self-confidence that badly injured due to humiliating direct and indirect colonial encounters, significantly regained both in elite and public level. One can reasonably expect to see the reflections of this regained self-confidence both in rhetorical level such as «Peaceful Rise», «Peaceful Development» «Chinese Characteristics» «Chinese Exceptionalism» and Chinese Dream» as well as policy level.

HOW HALAL CERTIFICATION ENABLES the GROWTH of MSMEs in INDONESIA

Firdaus Fanny Putera PERDAN*

Irwandi JASWI**

Abstract

Halal industry has been long dominated by non-Muslim players and their exports are responsible for 85% of the Halal market in the world. Brazil, India, and Australia are the biggest Halal meat exporters. Thailand is the biggest Halal product exporter while Indonesia is the biggest Halal product consumer. As a country with the largest Muslim population on earth, Indonesia has not been able to utilize its full potentials as its GIE (Global Islamic Economy Indicator) rank is only at number ten. This is an untapped territory that Indonesia needs to take advantage of. The majority of the enterprises in Indonesia are the MSMEs (Micro, Small and Medium Enterprises) as they make up almost 99.5% of the existing enterprises. MSMEs are also known as the biggest contributors to the Indonesian Gross Domestic Product (GDP) as they are responsible for 60.34% of the country's GDP in 2016. According to Indonesian Statistics Body (BPS), there are 3.7 million SMEs but only 4,000 of them are Halal certified. Global Halal market value for Halal food reached 1.4 trillion USD in 2017 and it is predicted to reach 2.6 trillion USD by 2023. Apart from the business point of view, the Halal certification is also a form of safety and security for Muslim consumers by preventing the presence of non-Halal materials in the products. However, many MSMEs do not apply for Halal certification as there is no obligation of obtaining Halal certification in Indonesia and they also perceive that applying for Halal certification is arguably expensive. The objectives of the study are to uncover the issues that hinder the MSMEs from obtaining the Halal certification as well as to increase the awareness of MSMEs regarding the importance of Halal certification. The method used is the library research which includes the observation from economic perspectives and religious perspectives. The final product is expected to be a guidance for the MSMEs in Indonesia to understand better about the benefits of applying Halal certification to their products as well as a form of encouragement for

---

* Consultant, Innovation Associates Consulting Sdn. Bhd., Kuala Lumpur, Malaysia,
E-mail: firdaus.f@theiac.com

** Professor, International Islamic University Malaysia, Gombak, Kuala Lumpur, Malaysia
(Upon Request), E-mail: irwandi@iium.edu.my

them to reach their potentials by manufacturing products that can be internationally recognized.

Keywords: Halal certification, Halal food, Indonesia, MSME, SME

INTRODUCTION

Despite rooted from Islamic values, the Halal industry is dominated by non-Muslim majority countries. The Halal product exports from non-Muslim majority countries are attributed to 85% of the Halal market shares. Some of the biggest exporters from the non-Muslim majority countries include Singapore, the Philippines, Thailand, France, New Zealand, Argentina, the US., Australia, Brazil, and India (World Halal Summit, 2017). For the Halal meat exports, seven out of ten top exporters are non-Muslim countries. Brazil, Australia, India, France, China, Netherlands, and Spain are among the top ten countries for the Halal meat exporters. Brazil's Halal meat export values in 2015 were reported to reach 5.19 billion USD. Out of the top ten exporters of Halal meat, only three Muslim majority countries (Sudan, Somalia, and Turkey) make the list (Statista, 2015).

Indonesia is the country with the biggest Muslim population in the world. According to BPS (2015), The population in Indonesia is estimated to be 271.4 million and the Muslim population itself is attributed to around 87% of the whole population (World Population Review, 2019). However, despite the high number in the population, Indonesia's GIE (Global Islamic Economy Indicator) rank is only at number ten (Reuters, 2018), far below the neighboring country, Malaysia, which is currently at the top of the list. Indonesia has a lot of potentials to benefit from the presence of the Halal industry and this is an untapped territory that the country needs to urgently explore. The global market value of Halal industry in 2017 was 1.4 trillion USD and it is expected to reach 2.6 trillion USD by 2023 (Statista, 2018). This is also supported by the growth of Muslim population in the world. Back then in 2010, Muslim population was only at 1.6 billion people and the value is projected to reach 2.8 billion people by 2050 (Pew Research Center, 2017). The growth of the Muslim population shows that Halal products will have more consumers in the future, and this is a lucrative business opportunity that Indonesia should not miss.

Indonesia is a developing country and like many other developing countries, the country relies on the growth of MSMEs. Around 99.5% of the enterprises in Indonesia are considered as MSMEs (Bhasin & Venkataramany, 2010) and the growth of MSMEs is highly correlated with the growth of Indonesian GDP. The presence of MSMEs in Indonesia is attributed to 60.34% of the country's GDP and it is responsible for 97.22% of the employment in Indonesia (BPS, 2016). Therefore, it is important to ensure the growth of GDP to sustain the economy and employment in Indonesia. The presence of MSMEs also ensures the society to reach a better

competency in their economic growth. However, Prihatminingtyas (2010) claimed that the welfare condition of MSMEs has been in an unfortunate situation and many of them are struggling to grow their businesses.

BPS (2016) claimed that up to December 2015, there were 3,385,581 micro-enterprises and 283,022 small firms in Indonesia. Food and beverage industries were attributed to 46.14% and 32.97% of total micro and small enterprises, respectively. Based on the report issued in 2015, BPS stated that there were 33,905 firms applying for Halal certification and 35,962 Halal certifications were issued for 309,115 products by the Indonesian Halal Certification Body (LPPOM-MUI). There were more than 3.7 million MSMEs in Indonesia back then in 2015, however, only 0.11% of them (around 4,000) were Halal certified.

The objectives of the study are to uncover the issues that hinder the MSMEs from obtaining the Halal certification as well as to increase the awareness of MSMEs regarding the importance of Halal certification. The method used is the library research which includes the observation from economic perspectives and religious perspectives. The research further reviews the importance of Halal certification to the MSMEs in Indonesia. The situation of MSMEs in Indonesia will be further reviewed and elaborated. Halal certification benefits will also be presented in the later section. The research will also provide analysis regarding the lack of Halal certification implementation at the MSMEs in Indonesia. The final product is expected to be a guidance for the MSMEs in Indonesia to understand better about the benefits of applying Halal certification to their products as well as a form of encouragement for them to reach their potentials by manufacturing products that can be internationally recognized.

OVERVIEW of MSMEs in INDONESIA

MSMEs are defined as independent companies that usually are non-subsidiary in nature and these employ a few numbers of employees. The regulated numbers of employees are different across countries. Asset and turnover are the two important aspects that dictate the MSME status. According to the Ministry of Cooperatives and MSMEs under Act No. 20 of 2008, the maximum asset for micro-enterprises should not exceed 50 million IDR and the turnover should not be more than 300 million IDR. A company is considered as small enterprise if the asset does not exceed 500 million IDR and its turnover is not more than 2.5 billion IDR. Medium enterprises in Indonesia are companies with assets ranging between 500 million IDR and 10 billion IDR and the turnover should not be higher than 50 billion IDR. Apart from that, the Central Bureau of Statistics also categorizes MSMEs according to the number of employees. Household enterprises employ 1-5 employees, small and medium enterprises are responsible for 6-19 employees, medium enterprises consist of 20-29 employees, and large enterprises employ more than 100 employees (Merina, 2016).

Act No. 20/2008 (also known as the MSMEs Act) under the Ministry of Cooperatives and MSMEs is a form of regulation that was designed to govern the presence of the MSMEs in Indonesia. The economy in Indonesia is driven by the MSMEs and they contribute to almost 99.95% of the total number of companies in Indonesia (Bali International Consulting Group, 2011). Law No. 9 of 1995 regulates that “small enterprises are companies owned by Indonesian citizens, independent and having no affiliation with large enterprises, and individual businesses, with or without legal licensing, including cooperatives.” The majority of the MSMEs are mostly run by indigenous (pribumi) businessmen, Indonesian businessmen with Chinese descendant as well as foreign-invested enterprises (Thee, 2006). Food processing businesses in Indonesia consist of more than 98% of home-small and medium industries (Technology Business Office, 2011)

MSMEs play a huge role in ensuring the economic sustainability of a country, and the presence of MSMEs will be even more crucial when the country is experiencing an economic crisis. ASEAN countries like Vietnam, Thailand, the Philippines, Malaysia, and Indonesia are highly affected by the growth of their MSMEs. The presence of MSMEs contributes to absorbing around 70% of the employment in the country and it is also responsible for around 55% of the GDP (Jinjarak, Mutuc, & Wignaraja, 2014). Competitive nature has begun to be increasingly strong among the global and regional economies and enterprises, MSMEs included. The competitiveness in the industry allows the growth of bigger and more modern business models and this really puts the MSMEs in a jeopardized situation. Many of MSMEs in Indonesia are scattered around the country and many of them are located in the remote areas. Most of them are not well developed and are struggling with their financial situation. The growth of MSMEs affects the income and the development of rural areas (Abdul, Ismail, Mustapha, & Kusuma, 2013).

MSMEs are a priority business model in Indonesia as they are the backbone of the Indonesian economy. However, they are challenged with some issues regarding non-supportive policies and regulations, not so well-developed infrastructure, as well as high fuel prices. Indonesian MSMEs are also challenged by limited capital, lack of technology implementation, as well as limited knowledge about production and business management (Iriyanti & Azis, 2012). Darmawan (2004) stated that the Indonesian food industry has a competitive edge and great potential. The country is blessed with cheap and abundant raw materials from the maritime, agricultural industry, husbandry sectors, as well as fisheries. However, despite the expected potential, the presence of fast food outlets, supermarkets, and restaurants makes a stronger competition for the raw material purchase. Therefore, it is important for the MSME entrepreneurs to implement food standards to ensure they can survive the competition with companies from foreign countries.

MSMEs are attributed to important and strategic aspects in ensuring the economic growth in Indonesia. However, 82% of the food product MSMEs in Indonesia were found to have not yet implemented any quality nor safety management system and even worse, around 39% of them stated they had no knowledge about quality system (Fatimah, 2007). Indonesian MSME products are also challenged with fierce competition from imported products, mainly due to cheaper prices (Siringoringo, Prihandoko, Tintri, & Kowanda, 2009). Tambunan (2009) claimed that MSMEs in Indonesia are faced with numerous obstacles, mainly related to business management and finance issues. Many of them find it difficult to gain access to government institutions or bank loans. Some of them even have to deal with some informal institutions that demand high-interest rates for the loans.

BPS (2016) claimed that up to December 2015, there were 3,385,581 micro-enterprises and 283,022 small firms in Indonesia. Food and beverage industries were attributed to 46.14% and 32.97% of total micro and small enterprises, respectively. Based on the report issued in 2015, BPS stated that there were 33,905 firms applying for Halal certification and 35,962 Halal certifications were issued for 309,115 products by the Indonesian Halal Certification Body (LPPOM-MUI). There were more than 3.7 million MSMEs in Indonesia back then in 2015, however, only 0.11% of them (around 4,000) were Halal certified. Compared to the neighboring country, Malaysia, the Halal certification enforcement in Indonesia is considered weak. More than 93.7% of Malaysian products were Halal certified and 47.2% of them were produced by small businesses (HDC, 2017). According to the Central Islamic Council of Thailand (CICOT, 2017), 21,854 products produced by 5,099 companies were Halal certified in 2017. Due to this situation, many of Halal certified products in Indonesia are products imported from Thailand and Malaysia.

HALAL CERTIFICATION BENEFITS

The Halal industry is no longer about religiosity only as it has encapsulated its function to provide lucrative business prospects to the world. The Halal industry is now also known as a system that exemplifies a good quality and improved lifestyle (Lada, Tanakinjal, & Amin, 2010). The global market value of Halal industry in 2017 was 1.4 trillion USD and it is expected to reach 2.6 trillion USD by 2023. This is also supported by the growth of Muslim population in the world. Back then in 2010, the Muslim population was only at 1.6 billion people and the value is projected to reach 2.8 billion people by 2050 (Pew Research Center, 2017). The growth of the Muslim population shows that Halal products will have more consumers in the future.

Halal certification has proven to be a strong marketing tool for fast-food chains across the globe. Taco Bell, Burger King, McDonald's, and KFC are some of the success stories in the fast-food chains as they saw 20% of the increase in their sales upon applying Halal certification for their products (Sabri, 2006). Singaporean McDonald's was also one of the success stories of Halal certification as it was

reported to have increased its customers by 8 million people in one year period only (Lada et al., 2010). Liow (2012) reported that a frozen food company in Malaysia also enjoyed success due to the implementation of Halal certification as it successfully increased its market shares by 100% upon being Halal certified. The researcher also highlighted that many European companies started to apply for Halal certification as they would like to venture on more business opportunities in Asian countries. In Thailand, the growth of the halal industry has reached 9% per year. A recent study also indicated the importance of applying for the Halal industry despite the products are produced by the Muslim majority countries in the MENA region (Perdana, Jan, Altunişik, Jaswir, & Kartika, 2019)

Even though it is not a Muslim majority country, Brazil is the biggest Halal meat exporter to the Organization of Islamic Cooperation (OIC) countries. In 2015, the country exported Halal meat with a value of 5.19 billion USD. Apart from Brazil, the Halal industry is also something that interests non-Muslim countries like New Zealand, Singapore, Australia, and South Africa (Riaz & Chaudry, 2004). The acknowledgment of United Arab Emirates (UAE) towards the Islamic Religious Council of Singapore (MUIS) allowed the country to increase its export to UAE by 67%, as claimed by an International Enterprise Singapore website. A food giant from Switzerland called Nestle has established 85 Halal-certified premises around the world. Halal certified products have been available in the European region like United Kingdom (UK), Germany, and France.

HALAL CERTIFICATION RELATED CHALLENGES for MSMEs in INDONESIA

Halal certification is an important marketing tool that will entice Muslim consumers in Indonesia when it comes to their purchase. However, many of the existing MSMEs in Indonesia are hesitant to obtain Halal certification for their products. Many MSMEs in Indonesia still perceive Halal certification as a license and this may affect the way they think about the importance of having one. These SMEs struggle to understand the substance of applying for Halal certification. Applying for Halal certification is a platform to ensure a guarantee towards the Halal status of the products. Applying for Halal certification is considered non-mandatory to the MSMEs in Indonesia. The situation has been this way from 1989 until the regulation of Act No. 33 2014 about Halal Product Guarantee. Due to this condition, the awareness level of both MSMEs and the Indonesian public regarding Halal certification is considerably low. The purpose of Halal certification is still challenged by the possibility of producing cheaper products. Apart from that, there is no clear enforcement regarding penalty and law for any party that violates the Halal certification system. There are so many fake Halal logos in Indonesia and this public falsehood puts Muslim consumers in a dangerous situation (Anwar, Fahrullah, & Ridlwan, 2018).

Apart from the weak enforcement, the MSMEs in Indonesia are also challenged by the limited human resources that they have. As we are aware, many MSMEs do not have many employees and it is hard to assign enough people for the Halal certification purpose. This situation makes it quite difficult for the implementation of a fully integrated Halal supply chain. The long audit process and technical problems are also the main issues in ensuring the MSMEs in Indonesia to be fully on board with Halal certification enforcement. It is also hard to detect the Halal status of the ingredients purchased by the MSMEs as many of them have difficult times to find proper Halal-certified ingredients. Apart from that, paper-based work also plays an important role in the difficulty of having a proper Halal certification audit. It is important for the MSMEs to have enough resources to ensure the integrity of their supply chain (Zailani, Ahmad, Wahid, Othman, & Fernando, 2010). It is crucial for them to develop a system that leads to better detection of Halal integrity to ensure they can satisfy the demands of Halal certified products (Iskandar, Tan, Razali, & Desa, 2012).

Many MSMEs in Indonesia also believe that Halal certification is expensive. This is rooted in the other companies or the third-party providers that offer the Halal certification process. This makes Halal certification seem to be more expensive than Certificate of Home Industry for Food Production, Certificate of Company Registration, Business License, Certificate of Industry Registration, and many more. All the expenses related to Halal certification are charged to the company and this may consist of some extra costs like accommodation, transportation, as well as consumption for audit. LPPOM MUI also offers a cross-subsidy system that allows smaller companies to pay cheaper rates for the Halal certification (Abdul et al., 2013).

A study by Perdani and Chasanah (2018) claimed that the construction of a halal guarantee system is very imperative because it is to protect products whose raw materials are sourced from non-Muslim majority countries. It is important to ensure that Halal certification is enforced to the MSMEs in Indonesia. Halal certification has proved its ability to provide a competitive edge and the successes have been enjoyed by both Muslim majority and non-Muslim majority countries. It is time for Indonesia to have a bigger piece in one of the most lucrative industries in the globe as the country itself has so many unlocked potentials. Not only this can help ensure all their products are safe for Muslim consumption, but they can also generate high profits that eventually will be able to improve the development of Indonesia. With the presence of Halal certification, MSME products will gain added value that allows their products to compete with the products from other countries and this will result in stronger competitiveness of Indonesian products in the international world.

CONCLUSION

Indonesia has a lot of resources, yet the country has not been able to establish itself as one of the strongest Halal exporters in the world. Indonesia is swarmed by many MSMEs and it is important to unlock the potentials to ensure that Indonesia will be able to be the top Halal exporters in the future. Many non-Muslim majority countries have benefited the Halal certification and the proper implementation of it has generated them a lot of profits. Many MSMEs in Indonesia are not Halal certified and it is hard for them to market their products in the international market. The Indonesian government needs to focus on helping the MSMEs in obtaining Halal certification. However, MSMEs in Indonesia only see the presence of Halal certification as a license and there is no enforcement from the government. Most of the MSMEs also have problems with human resources when it comes to implementing Halal certification. It is crucial to enforce and monitor the implementation of Halal certification among MSMEs in Indonesia. Some of them also believe that Halal certification is too expensive for the operations in their business. Many audit processes and extra costs are some of the things that hinder them to pursue the Halal certification. The MSMEs need some education regarding the importance of Halal certification and how it will enhance their market values.

RECOMMENDATIONS

It is important for the stakeholders and government to support the growth of MSMEs in Indonesia as they are the backbone of the country's GDP. Their support is expected to increase their presence and competitive edge in the international market, mainly for the Halal market shares. It is important for the government to monitor and sustain the MSMEs by conducting more programs around rural areas and well-developed locations. These MSMEs are quite vulnerable and without proper protection and guidance, they will not be able to survive. The MUI officials must be deployed to the rural areas and their presence is expected to tackle the MSMEs' related issues. A consultation center for the MSMEs must be built to ensure easy access for them to the important development and information regarding Halal certification.

As many MSMEs in Indonesia are financially challenged, it is important that the Indonesian government provides them with some soft loans that are attributed to a simple scheme of MSME credit systems. MUI itself has established a cross-subsidy system that can potentially assist smaller companies in obtaining Halal certification. It is important for the government to work hand in hand with MUI to ensure easier Halal certification process. If possible, it is important to eliminate paperwork and unnecessary audit processes. Implementation of technology in the Halal industry can be one of the solutions to ensure this. Indonesian government and MUI must also provide the MSMEs with training related to entrepreneurial motivation, overseas trading, as well as the implementation of proper Halal certification process.

REFERENCES

- Abdul, M., Ismail, H., Mustapha, M., & Kusuma, H. (2013). Indonesian small medium enterprises (SMEs) and perceptions on Halal food certification. *African Journal of Business Management*, 7(16), 1492–1500. <https://doi.org/10.5897/AJBM11.2926>
- Anwar, M. K., Fahrullah, A., & Ridlwan, A. A. (2018). *the Problems of Halal Certification*. 9(8), 1625–1632.
- Bhasin, B. B., & Venkataramany, S. (2010). Globalization Of Entrepreneurship: Policy Considerations For SME Development In Indonesia. *International Business & Economics Research Journal (IBER)*, 9(4), 95–104. <https://doi.org/10.19030/iber.v9i4.557>
- BPS. (2016). *Indonesian Statistical Bureau*. Retrieved from www.bps.go.id
- CICOT. (2017). *CICOT- The Central Islamic Committee of Thailand*.
- Darmawan, T. (2004). *Exporting Fruit and Vegetables to the EU Practical Guidance on the Relevant EU Rules*. Bangkok, Thailand.
- Fatimah, Z. (2007). Quality Management System and Product Certification Process and Practices for SME in Indonesia. *National Workshop on Subnational Innovation Systems and Technology Capacity Building Policies to Enhance Competitiveness of SMEs*.
- HDC. (2017). *HDC - Halal Industry Development Corporation, Malaysia*.
- Irjayanti, M., & Azis, A. M. (2012). Barrier Factors and Potential Solutions for Indonesian SMEs. *Procedia Economics and Finance*, 4(Icsmed), 3–12. [https://doi.org/10.1016/s2212-5671\(12\)00315-2](https://doi.org/10.1016/s2212-5671(12)00315-2)
- Iskandar, M., Tan, I., Razali, R. N., & Desa, M. I. (2012). Factors Influencing ICT Adoption in Halal Transportations: A Case Study of Malaysian Halal Logistics Service Providers. *International Journal of Computer Science Issues*, 9(1).
- Jinjarak, G., Mutuc, P. J., & Wignaraja, Y. (2014). Does finance really matter for the participation of SMEs in international trade? Evidence from 8,080 East Asian firms. *Asian Development Bank Institute Working Paper*, 470.
- Lada, S., Tanakinjal, G. H., & Amin, H. (2010). Predicting intention to choose halal products using theory of reasoned action. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*, 2(1), 66–76. <https://doi.org/10.1108/17538390910946276>
- Liow, R. J. (2012). Marketing Halal, Creating New Economy, New Wealth. *Petaling Jaya: MPH Group Publishing*.
- Perdana, F. F. P., Jan, M. T., Altunişik, R., Jaswir, I., & Kartika, B. (2019). THE ROLE OF

HALAL CERTIFICATION ON PURCHASE INTENTION TOWARDS FOOD PRODUCTS FROM MENA COUNTRIES : A SEM STUDY. *Journal of Islamic Monetary Economics and Finance*, 5(1), 63–88.

Perdani, C., & Chasanah, N. (2018). Evaluation of halal assurance system (HAS) implementation on bakery products processing in small and medium enterprises (case study in X Bakery Batu, East Java). *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*.

Pew Research Center. (2017). *The Future of the Global Muslim Population*.

Prihatminingtyas, B. (2010). *Anaysis of Factors that influence the work performance of small businesses management by women in Malang City*. Merdeka University.

Reuters, T. (2018). State of Global Islamic Economy Report 2018/19. *Dubai International Financial Centre*. Retrieved from <https://haladinar.io/hdn/doc/report2018.pdf>

Riaz, M. N., & Chaudry, M. M. (2004). *Halal food production*. Boca Raton, FL: CRC Press.

Sabri, M. (2006). IslamOnline.net. Retrieved from IslamOnline.net website: <http://islamonline.net/English/News/2006-01/19/article04.shtml>

Siringoringo, H., Prihandoko, Tintri, D., & Kowanda, A. (2009). Problem Faced by Small and Medium Business in Exporting Products. *Delhi Business Review*, 10(2), 49–56.

Statista. (2015). Leading exporters of halal meat to OIC countries in 2015 (in billion U.S. dollars). Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/795573/top-exporters-of-halal-meat-global/>

Statista. (2018). *Market value of halal foods worldwide from 2017 to 2023 (in trillion U.S. dollars)*. Retrieved from <https://www.statista.com/statistics/562857/market-value-of-halal-products-worldwide/>

Tambunan, T. T. H. (2009). *SME in Asian Developing Countries*. London: Palgrave Macmillan Publisher.

Technology Business Office. (2011). *Empowerment of Small-Medium Food Enterprises (SMEs)*.

Thee, K. (2006). Policies for Private Sector Development in Indonesia. *ADB Institute Discussion Paper*, (46).

World Halal Summit. (2017). *Islamic countries must invest more in halal market*. Retrieved from <http://en.hawzahnews.com/news/350444/Islamic-countries-must-invest-more-in-halal-market>

World Population Review. (2019). *Indonesia Population 2019*. Retrieved from <http://worldpopulationreview.com/countries/indonesia-population/>

Zailani, S. H. M., Ahmad, Z. A., Wahid, N. A., Othman, R., & Fernando, Y. (2010). Recommendations To Strengthen Halal Food Supply Chain for Food Industry in Malaysia. *Journal of Agribusiness Marketing*, 91-105.

TOPLUMSAL CİNSİYET BAĞLAMINDA AFGANİSTAN'DA KADIN OLMAK: MODERNLEŞME ÇABALARI İÇERİSİNDE AFGAN KADINI

To be WOMAN in AFGHANISTAN in the CONTEXT of SOCIAL GENDER: AFGHAN WOMEN in the EFFORTS of MODERNIZATION

Aysun KAYA DENİZ*

Öz

Afganistan'da kadının toplum içerisindeki konumu toplumda yaşanan siyasi ve ekonomik durumlara bağlı olarak değişimler göstermektedir. Bu çalışmada toplumsal cinsiyet kavramı bağlamında Afganistan'da kadının toplum içerisindeki yeri ve modernleşme çabaları tarihsel değişimler çerçevesinde ele alınmıştır. Araştırmanın sonucunda ise, Afganistan'da yaşanan siyasi ve ekonomik değişimlere bağlı olarak kadının toplum içerisinde ikinci planda bir yaşam sürdüğü ve henüz günümüzde de Afgan toplumunda bir cinsiyet eşitliğinden bahsetmenin çok mümkün olmadığı ortaya çıkmaktadır.

Toplumsal cinsiyet kavramı, cinsiyet kavramından farklılıklar göstermektedir. Cinsiyet kavramı biyolojik olup her yerde aynı anlamlar barındırırken, toplumsal cinsiyet kavramı sosyokültürel bir kavramdır ve kültür, aile ve zamana göre değişkenlikler göstermektedir. Toplumsal cinsiyet kavramı, bireyin içerisinde yaşadığı toplum ve kültür ile ilintilidir ve bu bağlamda toplumdaki topluma ve kültürden kültüre değişkenlik göstermektedir. Bir başka deyiş ile bireyin sahip olduğu biyolojik cinsiyeti, toplum tarafından ortaya çıkarılan ve dayatılan cinsiyet özellikleri ile yeniden şekillenmekte ve ortaya toplumsal cinsiyet kavramı çıkmaktadır.

Tarihsel süreç içerisinde ataerkil bir toplumun hâkim sürdüğü Afganistan'da kadın erkek eşitliğinden bahsetmek söz konusu değildir. Afgan toplumunda kadın erkekten birkaç adım geride konumlandırılmakta ve toplum içinde eşi ya da babası aracılığı ile tanınmaktadır. Afganistan'da kadının eğitim hakkına sahip olabilmesi, toplum içinde sosyalleşebilmesi, çalışabilmesi, kılık kıyafeti hatta kendi ismini bile

---

* Dr., İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, E-posta: akaya@gelisim.edu.tr

özgür bir şekilde kullanabilmesi adına yapılan yenilikler tarihsel süreçler içerisinde değişimler göstermiştir.

Tarihsel süreçlerdeki değişimler ele alındığı zaman, Amanullah Han döneminde (1919-1929) kadınlar için yapılan reformların yeri çok büyüktür. Amanullah Han döneminde gerek kadınların eğitiminde ve sosyalleşmesinde gerekse de kılık kıyafetinde yenilikler yapılmıştır. Yapılan bu yenilikler ve modernleşme çabalarında Amanullah Han'ın eşi Kraliçe Süreyya'nın da etkisi büyüktür. Kraliçe Süreyya kadınların özgür, eşit ve modern bir yaşam sürebilmesi için gerekli tüm desteğini sağlamıştır. Bu dönemde yapılan yenilikler, Afgan kadının modernleşme çabalarını kuvvetlendirmişse de bu çabalar fazla uzun sürmemiştir.

Amanullah Han'dan sonra yönetime geçen Habibullah Kelakani Döneminde (1929) kadınlara yönelik yapılan reformlar ortadan kaldırılmaya başlanmış, kadınların tesettürlü olmaları üzerinde durulmuş, genç kızların ailelerinin onayı olmadan dışarı çıkmaları yasaklanmış, eğitim için ülke dışına giden kız çocukları geri çağırılmış ve kızlar için yaptırılan okulların hepsi kapatılmıştır. Daha sonra yönetimin başına geçen Nadir Şah döneminde (1929-1933) de benzer kısıtlamalar yapılmaya başlandığı gibi, Amanullah Han döneminde kadının sosyal hayatta yer alabilmesi için açılan kadınlar birliği ve kadınlara yönelik yayınlanan haftalık yayınlar yasaklanmıştır. Bu yasaklamalara ek olarak da eğitim alanında sert kısıtlamalar yaşanmış ve kız okullarının hepsi kapatılarak sadece erkek çocuklara eğitim hakkı verilmiştir. Amanullah Han döneminden sonra kadınlar için Nadir Şah ve Kelekani dönemi tam anlamıyla bir gerileme dönemi olarak bilinmektedir. Bir sonraki dönem ise kırk yıl yönetimde kalan Zahir Şah dönemidir (1933-1973) ve bu uzun süre zarfında kadınlar adına tekrardan reformlar yapılmaya başlanmıştır. Özellikle kız çocuklarına tekrar eğitim hakkının tanınması, karma eğitime başlanması, üniversitenin kurulup kadınlara da eğitim hakkının tanınması, tekrar bir kadın birliğinin kurulması ve kadınların sosyal hayata katılmasının sağlanması, kılık kıyafette yeniliklerin yaşanması, kadınların siyasette ve medyada yer almaya başlaması, kadınlara özel parkların ve sinemaların açılması gibi birçok önemli yenilikler yapılmaya başlanmıştır. Bu yenilikler zaman içerisinde yavaş yavaş yapılırken toplumun durumu da göz önünde tutulmuştur.

Davut Han döneminin (1973-1978) yönetiminde ise, kadınların ekonomik özgürlüğüne sahip olabilmesine önem verilmiş ve kadınların iş yaşamında yer almalarına yönelik yenilikler yapılmıştır. Yine bu dönemde kadın hak ve özgürlüğünü koruyan dergiler basılmış ve anayasa çıkartılması konusunda kadınların da fikirlerine yer verilmiştir.

1978-1992 yılları arasında Rusların Afganistan'a gelişi ile birlikte siyasi ve toplumsal yaşamda değişimler yaşanmıştır. Muhammed Tereki döneminde kızların kendi onayları olmadan genç yaşta evlendirilmesinin yasak olduğu bir kanun ortaya çıkarılmıştır. İlk defa 1980 yılında kadınlar, erkekler ile aynı maaşı alabilecekleri

firmalarda çalışmaya başlamıştır. Tereki kadın ve erkeklerin eşit haklara ve özgürlüğe sahip olması gerektiğini savunmuş ve bu düşüncesini kadın ve erkeği bir kuşun iki kanadına benzeterek özetlemiştir. Tereki ve Karmel dönemlerinde kadınların eşit ve özgür bir şekilde sosyal yaşamda yerlerini alabilmeleri adına birtakım çalışmalar yapılmıştır fakat bu yenilikler bazı muhafazakâr kesimler tarafından tepki ile karşılanmıştır.

Mücahitler dönemi (1992-1996) kadınların erkekler ile birlikte savaşa katıldığı ve silah taşıdığı bir dönemdir. Bu dönemde kadınların çalışmalarına, sokağa çıkmalarına ve tesettürlü olmalarına yönelik iktidara geçen kişinin görüşüyle bağlantılı olarak çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

1996-2001 yılları Taliban Dönemidir ve bu dönem Afgan kadınları için karanlık ve gerilemenin yaşandığı bir dönem olmuştur. Kadınların eğitim hakları ellerinden alınmış, kadınların burka giymesi zorunlu hale gelmiştir. Erkeklerin kadınların yüzlerini görmeleri ve kadınları renkli giyinmeleri yasaklanmıştır. Bu kısıtlamalara ek olarak, evlerin camları boyanmış, erkek terzilerin kadınlardan ölçü alması ve kadınların tek başına sokağa çıkması yasaklanmıştır. Taliban'ın kadınların eğitim haklarına engel olmasıyla birlikte okuma ve yazma bilmeyen bir kuşağın da ortaya çıktığı görülmektedir. Taliban dönemi Afgan kadınları için karanlık bir dönem olarak değerlendirilmektedir.

Genel olarak değerlendirildiği zaman, Afganistan'da yaşanan siyasi değişimler kadınların özgürlüğünü ve toplum içindeki yerini de etkilemiştir. Taliban'dan önce bir nebze de olsa modernleşme sürecinde olan kadınlar Taliban döneminde tamamen bir gerileme dönemi yaşamıştır. Taliban döneminden sonra toplum içinde söz sahibi olmaya başlayan kadınlara eğitim ve çalışma hakları da geri verilmiştir.

Karanlık bir dönemin sona ermesinden sonra kadınlara yönelik tüm kısıtlamaların hemen kalktığını söylemek doğru olmasa da kadınlar adına eğitimden siyasete, sosyal yaşamdan iş yaşamına kadar gelişmeler yaşanmış ve yaşanmaktadır. Günümüzde Afganistan'da toplumsal cinsiyet bağlamında bir cinsiyet eşitliğinden bahsetmek mümkün değildir ama yaşanan gelişmeler ve modernleşme çabaları bu konuda umut vadetmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Afganistan, Kadın ve Modernleşme

SEYDİ ALİ REİS'İN HİNDİSTAN İZLENİMLERİ ÜZERİNE DİLSEL BİR DEĞERLENDİRME

A LINGUISTIC EVALUATION OVER SEYDI ALI REIS'S OBSERVATION on INDIA

Pelin EKŞİ*

Abstract

The historical relations between India and Ottoman date back to Turkish seafarer Salman Reis' Indian Campaign.

Seydi Ali Reis, one of the most significant names of the reign of Suleiman the Magnificent, gained renown as scientist of geography and astronomy, poet and seafarer. He participated in the imperial campaign of Aleppo led by Suleiman The Magnificent and was bestowed with the title admiral of the Ottoman fleet in the Indian Ocean. In 1553 he set off to bring back the fleet which was left in Basra by late Piri Reis and this voyage which was called as 4th Indian Campaign took almost four years.

On the way to back Egypt, the flet was attacked by the Portuguese fleet. After the fighting which caused serious damage on both sides Seydi Ali Reis reached Muscat and Qalhat, the Portuguese and Ottoman forces confronted each other again. Seydi Ali Reis and his surviving crew had to spend a couple of days at sea, then could reach the harbor of Sheba. After visiting numerous ports of the region, they arrived nearly opposite to Zofar and Shar, when suddenly from the west arose a great storm known as the *Fil Tufanı* (Elephant Typhoon). The Ottoman fleet were driven back and were unable to set the sail. After long and arduous voyage, Seydi Ali Reis and his men reached the shores of India. Due to the fact that the fleet was unserviceable, their return to Egypt by sea was practically impossible, therefore Seydi Ali Reis decided to return overland. After three and half years of voyage Seydi Ali Reis and his few remaining men finally reached Istanbul since their departure from Basra. In İstanbul, Seydi Ali Reis learnt that the Sultan was in Edirne and he processed to

---

* Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İİSBF, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: peksi@gelisim.edu.tr

Edirne to declare his apologies for the natural disaster that his fleet had to deal with and to present the letters sent to Suleiman by the 18 sultans and rulers of the countries that he passed through during his long and difficult voyage.

Seydi Ali Reis gathered the memoir of his travels in South Asia and the Middle East in a book, called *Mir'atü'l- Memalik* (The Mirror of Countries) and presented it to Sultan in 1557.

Mir'atü'l- Memalik was written upon the repeated requests of his fellow seafarers who accompanied Seydi Ali Reis in this journey. It was written in Ottoman Turkish. Seydi Ali Reis said expressly that he took almost care to write in a language that was comprehensible to readers.

At first, he considered to name his book "Mihnet-name" as it depicted to hardship in the voyage. However, he ultimately chosed to name it as *Mir'atü'l- Memalik* due to the fact that the book was *giving* a good glimpse of what that *countries, they had visited* might look like.

Mir'atü'l- Memalik is the first travel book in Ottoman Literature. Besides it is first work written on subcontinental India in Turkish Literature. It has five copies; four are manuscripts, one is printed. A comparative study on these copies has been published by Mehmet Kiremit. In this paper, it is used as main source.

Travel books are both literary and historical documents. They includes varying details about social-economic lives, political atmosphere of countires and ethnographic and geographic information. They also let readers know about the cultural artifacts of the places which were visited by the writer. Besides they provide linguistic data. Both the language-in-context and the examples of vocabulary, from the location names to food and meal names which were collected by the writer are significant for the linguistic studies.

Mir'atü'l- Memalik is an unique source that describes various cities of India and the political incidences taking place in that region in Seydi Ali's time.

The paper focuses on the chapters of *Mir'atü'l- Memalik* titled "Deryâ-bâr-ı Hind 'de Vâki Olan Havâdisi Beyân İder", "Vilâyet-i Gücerât'da Vaki Olan Ahvâli Beyân İder", "Vilâyet-i Sind'de Vaki Olan Ser-güzeşti Beyân İder" and "Diyâr-i Hindistân'da Vaki Olan Ahvâli Ser-güzeşti Beyân İder. The subjects as narrated by Seydi Ali Reis are classified and his perception and experience of India is examined in the terms of linguistic.

Keywords: Seydi Ali Reis, *Mir'atü'l- Memalik*, India, travel book, vocabulary

1. GİRİŞ

1.1. Seydi Ali Reis'in Hayatı

Seydi Ali Reis, 1498 yılında İstanbul Galata'da doğmuştur. Asıl adı, Alî ibn Hüseyin el-Kâtibî'dir. "Kâtibi Rumî" adıyla da bilinir. Denizci bir aileden gelmektedir. Dedesi Fatih Sultan Mehmet zamanında tersane kethüdalığı, babası Hüseyin Ağa ise Darü's-sına'a Kethüdalığı yapmıştır. Seydi Ali Reis, 1 Kaptan-ı Derya Sinan Paşa ve Turgut Reis ile Trablusgarp'ın fethinde (1555) bulundu. 1553'te Hint Okyanusu'nda Portekizlilerle mücadele eden Murat Reis'in yerine Hint Denizi Kaptanlığına getirildi ve Süveys'de mahsur kalan donanmayı getirmekle görevlendirildi. 1554 yılında 15 parçalık (kadırga) donanmasıyla Basra'dan hareket etti. Horfakan şehri yakınlarında 25 parçalık Portekiz donanmasıyla karşılaştı. Portekiz donanmasına zaiyat verdirip yola devam etti, fakat Maskat yakınlarında yine 34 parçalık bir Portekiz donanmasının saldırısına uğradı. İki tarafın da zarara uğradığı bu olaydan sonra Umman dolaylarındaki Şehr kenti hizasında büyük bir tufana (tufan-ı fil) yakalandı. Kalan kadırgalarla günlerce denizde sürüklendiler ve bugünkü Hindistan topraklarının bulunduğu Gücerat Sultanlığı'na gelebildiler. Kalan gemilerle Süveys'e gitmek mümkün değildi. Bu yüzden kalan gemilerin satılıp İstanbul'a dönülmesi kararlaştırıldı. Seydi Ali Reis, Gücerat sultanı Ahmed Han tarafından iyi bir şekilde karşılandı. Buradan Sind ülkesinin başkenti Multan'a, oradan da Lahor'a ve Delhi'ye geçti. Delhi'de Timuroğullarından Hümayun Şah'ın huzuruna çıktı (1555). Delhi'den 1556 yılında ayrılan Seydi Ali Reis Afganistan, İran, Maveraünnehir yoluyla İstanbul'a dönmeye çalıştı. İran'dan geçerken tutuklandı ve Şah I.Tahmasp'a götürüldü. 1557'de İran'dan çıkmasına izin verildi. Böylece tam 3 yıl 7 ay sonra tekrar Osmanlı ülkesine dönebildi.. 3 2 Piri Reis Üniversitesi E-Bülten, Seydi Ali Reis, Sayı 5, Nisan 2010 3 Bilgi için bk., Yılmaz Öztuna, Osmanlı Devleti Tarihi, Siyasi Tarih, Cilt 1, Ankara 1998, s.. 237-238. Aynı yılın mayıs ayı başında Edirne'de bulunan Kanuni Sultan Süleyman'ın huzuruna çıktı. Beraberinde gittiği ülkelerin hükümdarlarının verdiği 18 mektubu padişaha sundu. Donanmayı tamamen kaybetmesine rağmen affedildi ve önce müteferrika, daha sonra Diyarbakır tımar defterine tayin edildi. 1560 yılında Galata Hassa reislerinden biri oldu. Seydi Ali Reis 1562 yılında İstanbul'da vefat etti (Kiremit 1999: 10-15, Turan 1988: 528-531).

1.2. Mir'atü'l-Memalik

"Ülkelerin Aynası" anlamına gelen bu eser, seyahatname niteliğinde bir çalışmadır. Hint alt kıtası hakkında doğrudan doğruya yazılmış Türklere ait ilk eserdir ve aynı zamanda Türk dili ile yazılmış bilinen ilk seyahatnamedir. Seydi Ali Reis bu eserinde Hindistan'dan Bağdat'a dönüşünde yolda gördüğü memleketleri, yolculuk sırasında çekilen zorlukları ve başlarından geçen ilginç olayları anlatmıştır. 1557'de İstanbul'da tamamlanan bu eserde Seydi Ali Reis'in şiirlerinden örnekler de vardır. Eserin asıl nüshası Toronto Kütüphanesi'ndedir. Bu eser, 1913'te Ahmet Cevdet Paşa tarafından, 1935 yılında, Hayrullah Örs ve M. Nihat Özön tarafından kısaltılarak

yayınlanmıştır. Mir'atü'l-Memalik'i H. F. Von Diez Almanca'ya; M. Morris Fransızca'ya ve A. Vambéry de İngilizce'ye çevirmiştir. Eser Türkiye'de Mehmet Kiremit tarafından 1999 yılında doktora tezi olarak yayımlanmıştır (Kiremit 1999: 15-18).

1.3. 16. Yüzyılda Osmanlıların Hindistan Faaliyetleri

15. yüzyılın ortalarından 17. yüzyılın sonlarına kadar geçen zaman içinde Avrupalılar dünya denizlerinde hâkimiyet kurarak ekonomik ve siyasi güçlerini artırdı. Keşifler Çağı olarak adlandırılan bu dönemde Portekizliler Afrika sahillerinde ve Hint Okyanusu'nu çevreleyen ülkelerin bazı liman şehirlerinde egemenlik kurdular.

Bölgedeki Müslüman devletlerin yardım talebi üzerine Portekizle mücadeleye girişen ancak sonuç alamayan Memlükler Osmanlı Devleti'nden yardım istemişlerdir. 1515 yılında Osmanlı denizcisi Selman Reis, çeşitli milletlerden 6000 askerlik bir donanma ile Portekiz'e karşı bir deniz seferi düzenledi; ancak önemli bir başarı elde edemedi.

1517'de Memlük Donanmasını imha etmek üzere sefer düzenleyen Portekiz hedefe ulaşmadan geri dönmek zorunda kaldı. Bu tarihlerde Osmanlılar Suriye ve Mısır'ı fethetmekteydi. Mısır'ı alarak Kızıldeniz'e ulaşan Osmanlılar'ın bölgedeki ticari faaliyetleri Hint Okyanusu'na hâkim olan Portekiz tarafından sekteye uğratılmaktaydı. Osmanlıları önce Kızıldeniz, sonra Hint Okyanusu'nda etkin kılabilecek güçlü bir donanma ihtiyacını ilk tespit eden Selman Reis'tir. Onun ricasıyla Süveyş'te hazırlanan Osmanlı Donanması'nın ordu komutanı olan Hayreddin Bey'in şahsi hırsları nedeniyle Selman Reis'i öldürtmesi Osmanlıların Hindistan'daki faaliyetleri açısından talihsizlik olmuştur. Durumdan istifade eden Portekizliler bir kez daha Kızıldeniz'de tehdit unsuru haline gelmişlerdir.

Kanuni Sultan Süleyman, Hint Okyanusuna kıyısı bulunan ve Portekizlilerle mücadele edemedi kadar güçlü olmayan Müslüman Devletlerin durumuna kayıtsız kalmamış ve onlara yardım etmek üzere büyük bir Süveyş Donanması hazırlatmıştır. Ancak Almanya Seferi ve doğudaki Safavi sorunu nedeniyle herhangi bir sefer düzenleme imkânı bulamamıştır.

1535'te Gücerat hükümdarı Bahadur Şah, İstanbul'a bir elçi göndererek Portekizlilere karşı Osmanlı İmparatorluğu'ndan yardım istemiştir. Süleyman Paşa komutasındaki bir donanmayla Portekiz'e karşı harekete geçen Osmanlılar istedikleri sonucu elde edemedi. Tarihi kaynaklarda 1538 Diu Seferi olarak anılan bu askeri hamleye Portekizliler tarafından öldürülen Bahadur Şah'ın yerine geçen Mahmut Şah destek vermemiştir. Süleyman Paşa bu deniz seferinde Aden'i almış ve Yemen Beyliği'nin temellerini atmıştır.

Osmanlılar 1546'da Basra ve 1550'de Lahsa'yı ele geçirmişlerdir. Bunun üzerine Portekizliler Osmanlı'nın Kızıldeniz'deki hâkimiyetine son vermek üzere bir dizi siyasi ve askeri hamlede bulunmuştur. Bunun üzerine Piri Reis 1552'te Süveyş'ten

denize açıldı. Hürmüz'ü kuşatan Piri Reis, Goa'dan büyük bir Portekiz donanmasının geleceğine yönelik istihbarat nedeniyle ve zenginliği ile ünlü Kışm Adası'nı yağmalamak için kuşatmayı kaldırdı. Daha sonra donanmasını Basra'da bırakıp 3 gemiyle Süveyş'e döndüğü bilinmektedir. Basra'da bıraktığı kuvvetleri almadan Hürmüz üzerine gitmemesi emrine uymayan ve Osmanlı Donanması'nın Basra'da mahsur kalmasına sebep olan Piri Reis, Kanuni Sultan Süleyman tarafından affedilmemiş ve idam cezasına çarptırılmıştır.

Mısır Kapudan'ı olarak görevlendirilen Murad Bey de donanmayı Süveyş'e getirmeye muvaffak olamadı. Bunun üzerine aynı görev Seydi Ali Reis'e verildi (Mughul, 1974; Özbaran 1977, Önalın 2017).

Bu çalışmada Seydi Ali Reis'in bu görevi sırasında yaşadıklarını kaleme aldığı *Mir'atü'l- Memalik* adlı eserde tasvir edilen Hindistan metnin sözvarlığı çerçevesinde ele alınacaktır. Seydi Ali Reis'in Hindistan alt kıtasındaki macerasını içeren *Deryâ-bâr-ı Hind 'de Vâki Olan Havâdisi Beyân İder*", *"Vilâyet-i Gücerât'da Vaki Olan Ahvâli Beyân İder*", *"Vilâyet-i Sind'de Vaki Olan Ser-güzeşti Beyân İder*" ve *"Diyâr-i Hindistân'da Vaki Olan Ahvâli Ser-güzeşti Beyân İder* başlıklı bölümlerde geçen yerler, kişiler, tabiat unsurları (bitkiler, hayvanlar...vb) ve bunların nasıl betimlendiği üzerinde durulacaktır.

2. Seydi Ali Reis'in Gözünden Hindistan

2.1. Kişiler

Seydi Ali Reis yolculuğu boyunca geçtiği, konakladığı ülkelerin hükümdarları ve yöneticileri ile yakın ilişkiler kurmuş, içlerinden bazılarını hizmette bulunmuştur. Ancak bu isimlerin dış görünüşlerini ve karakterlerini betimlememiş, siyasi olaylar içindeki rollerini ve bu kişilerle kurduğu ilişkileri ve onlarla yaptığı konuşmaları aktarmıştır. Sadece Portekizlilerden bahsederken "zalim kafır", "küffar" gibi sıfatları kullanmıştır. Kendisini de "fakir" ve "yetim" gibi mütevazı sıfatlarla takdim etmektedir.

Seydi Ali Reis'in seyahatnamesinde geçen kişi isimlerinden bazıları şunlardır:

Damen Hâkimi Melik Esed, Kalküt Hükümdarı Samiri (Es-Samiri), III. Mahmud Şah (Seyhatnamede "Gücerat Padişahı Sultan Mahmud" olarak zikrediliyor. Sultan Mahmud; Seydi Ali Reis Gücerat'ın güneydoğusunda yer alan Surat'a henüz varmışken kendi adamlarından biri tarafından öldürülmüştür.), Sultan Mahmud'un başveziri İmâdü'l- mülk, İtimad Han (Gücerat vilayetinin ileri gelenlerinden bir Hindu), Seyyid Mübarek (Gücerat vilayetinin hanlarından biri), Sultan Bahadur Han (1537'de vefat etmiştir, Sultan Mahmud'un amcasıdır. Oğlu olmadığı için tahta Sultan Mahmud geçmiştir. Seyhatnamede sadece "merhum" sıfatıyla anılmaktadır.), Sultan Ahmed (Gücerat hanları tarafından Sultan Mahmud'un yerine tahta geçirilmiştir. Seydi Ali Reis, 12 yaşında olduğunu ve merhum Sultan Bahadır Han'ın

bir akrabası olduğunu yazar), Nasirü'l- Mülk (Gücerat hanlarından biri, Sultan Ahmed'in padişahlığını kabul etmez, isyan eder ve daha sonra öldürülür.)

Eser, Seydi Ali Reis'in orada bulunduğu dönemde Hindistan'ın iç siyasetinde etkin isimleri ve bu isimlerin faaliyetlerini tanıtmaları açısından ayrıca önemlidir.

2.2. Yer İsimleri

Seydi Ali Reis, yolculuğu boyunca uğradığı her durağı andığı gibi, bizzat bulunmasa da aktardığı olayların geçtiği yerleri de belirtmiştir. Çalışma 16. yüzyıl Hindistanı'nın şehir ve liman adlarının Osmanlı Türkçesindeki söylenişlerini görmemizi sağlamaktadır.

Örneğin "okyanus" için o dönem kullanılan terim *derya-yı bar* veya *bahr-ı muhit*'tir. Hint Okyanusu için kullanılan terim *Derya-yı bar-ı Hind*'tir.

Gwadar Limanı eserde *Bender-i Guvadâr*; Surat, *Süret* ve *Kal'a-yı Süret* olarak geçmektedir.

Kuç Körfezi, eserde *Çeked Körfezi* olarak geçmektedir. Gel-gitleri ile ünlü bu muhitte, Seydi Ali Reis ve beraberindekiler med-cezir yüzünden zorluk yaşamışlardır.

Camber, *Vilayet-i Câ* olarak anılmaktadır.

Seydi Ali Reis, bulunduğu yerlerde ilginç bulduğu tabiat unsurlarını da aktarmıştır. Yine kendi tabiriyle "garip" bulunduğu yerel halkın adetleri ve yaşayışları hakkında da bilgiler vermiştir.

2.3. Olayların Tasviri

Mir'atü'l- Memalik, Seydi Ali Reis'in orada bulunduğu sırada Hindistan'daki devletlerin iç siyasetlerini ve birbirleriyle olan ilişkilerine dair bilgileri içermesi bakımından önemli bir tarihi kaynaktır.

Seydi Ali Reis, bir Osmanlı denizcisi olarak Hindistan'a gelen bu vasıfalarla sahip ilk kişi olduğunu Gücerat'ın yöneticilerinin ağzından aktardığı şu sözlerle ifade eder:

"Amma devr-i Adem'den bu zamana gelince Diyar-ı Rum'dan Vilayet-i Hindün bu caniblerine asla bir korsan yani derya ilminde mahir bir kapudan gelmemişdür." (a.g.e. 90)

Gücerat hanlarından biri olan ve Sultan Ahmed'in padişahlığını kabul etmeyerek isyan eden Nasirü'l- Mülk'le Sultan Ahmed'in mücadelesini anlattığı kısımda, (Kiremit 1999: 91-92) Nasirü'l- Mülk'ün taraftarlarıyla Bervec'i alıp Portekizlilerle anlaşması üzerine Sultan Ahmed'in kendisinden yardım istediğini yardım ister ve adamlarından iki yüz kadarını alıp Bercer'e yürüdüğünü kaydeder. Seydi Ali Reis'in orada bulunduğunu öğrenen Portekiz donanması da savaşa dahil olur. Seydi Ali Reis; tarafların askeri gücü ve savaşın safhaları hakkında ayrıntılı bilgi verir.

Seydi Ali Reis, olaylar ve durumlardan bahsederken önemli veya ilginç bulduğu her ayrıntıya yer vermiştir. Aktardığı olaylar ve durumlar hakkındaki düşüncelerini zaman zaman kendi şiirlerinden veya başka şairlerden beyitlerle aktarmıştır. Söz konusu edebi alıntıların dili Türkçe, Arapça ve Farsçadır. Bu şiirlerde Seydi Ali Reis, söz konusu dillere olan hâkimiyetini göstermektedir. Eserdeki edebi alıntılar hem onun iç dünyası hem dönemin edebiyat anlayışı hakkında da fikir vermektedir.

Hint Denizi'nde yakalandıkları ve onları kara yolculuğuyla geri dönmeye mecbur bırakacak olayların başlangıcı olan *Fil Tufanı* ile ilgili hissiyatını şu beyitlerle aktarır:

“Bir bahre düşdi, keşti-i dil yok kenare hiç

Bir bad-banı rast degül, rüzgara hiç” (a.g.e. 84)

Daman'da Portekiz donanmasının peşlerine düştüğünü öğrendiklerinde askerlerinden bir kısmı Daman hükümdarı Melik Esed'in hizmetine girmiş, Seydi Ali Reis'geri kalanlarla birlikte Surat'a doğru yola çıkışıyla ilgili yorumunu şu mısralarla aktarmıştır.

“Suyı bardakta dimişler, gemiyi kağıdta.

Bizden evvel bu cihan seyrin iden ehl_i vukuf

Âlem-i berri koyup bahr hevasında yelen

Bu Alî ise anun aklına idrakine yuf.” (a.g.e. 89)

Eserde sadece askeri ve siyasi konulara yer verilmemiştir. Seydi Ali Reis şahit olduğu ve ilginç bulduğu günlük olayları, yeral adetleri, dini ritüelleri de aktarmıştır. Örneğin Hinduların ölü yakma adetlerini önce Hinduları tanıtarak anlatmaya başlar, ardından bu tören hakkında bilgi verir:

“Keferesine Ehl-i Gücerat-ı Baniyan ve Ehl-i Hindustan-ı Hindu dirler. Anlar kitabi degüllerdür. Kıdem-i aleme kayillerdür. Biri ölse ölüsi dirisine yüklenüp derya kenarına gelüp ölülerin ateşe yakarlar. Er ölüp, avret kalsa; eger amelden kalmış olsa, anı yakmazlar ve egere ere varmaga kabil olsa anı hah-na-hah yakarlar. Avret kendü hüsn-i ihtiyari ile yansa kavmi sazlar ile şadilik iderler. Eger Ehl-i İslam'dan bir mikdar kimesne cem olup yanmak isterken ellerindn darbi alsalar, anlarun mülki olur. Ayruk taleb etmezler.” (a.g.e. 123)

Sind eyaletinde Hindistan'ın en büyük kast gruplarından birisi olan Raşputlarla (Rajput) karşılaşılır. Raşputlar kervanlara saldırıp, onları soymaktadır. Onlara karşı korunmak için Bat ismiyle bilinen bir topluluktan kılavuz aldıklarını anlatır. Çünkü Raşputlar inançları gereği Batlara zarar veremezler, eğer Batların kılavuzluk ettiği bir kabileye saldırırlarsa Batlar intihar eder ve bunun üzerine kabileye saldıran Rajput grubundaki herkes ailesi ile birlikte beyleri tarafından öldürülür. (a.g.e.99).

Ancak bölgede yerel yöneticiler arasında süregelen çekişme ve savaş yolculuklarını aksatır. Seydi Ali Reis, tecrübeli bir asker olduğu için olayların dışında kalma imkânı olmaz ve buradaki yöneticiler onun tecrübelerinden yararlanmak ister.

Bir ülkeden diğerine, bir şehirden diğerine geçişi için aldığı izinler de Hindistan coğrafyasının siyasi ve askeri durumu hakkında bilgilendiricidir.

Seyahatnamede Hindistan'daki Müslüman devletlerden Kanuni Sulan Süleyman'a yazılmış mektuplara yer verilmesi devletlerarasındaki ilişkilerin mahiyeti hakkında bilgi sahibi olmamızı sağlamaktadır. Bu mektuplar ayrıca dönemin resmi yazışma geleneğinin de örneğidir. Söz konusu mektupların dil özellikleri ayrı bir çalışma konusudur.

2.4. Tabiat Olayları ve Unsurları

Seydi Ali Reis, tabiat olaylarını ve özellikle daha önce hiç görmediği, duymadığı, kendisine ilginç gelen bitki ve hayvanları tasvir etmiştir.

Deryâ-bâr-ı Hind 'de Vâki Olan Havâdisi Beyân İder başlıklı bölümde aniden patlayan fil tufanı ve bu tufan nedeniyle denizde oluşan girdaplar anlatılır:

“Karşudan damanı yani gün batısı ile tufan-ı fil dimekle maruf tufan olup bi'z-zaruri önine dönülüp asla yelken göstermege imkan belki tirenkete açmaga bir derman olmayup” (a.g.e. 84)

Bu tufanı Kuzey Atlas Okyanusu'ndaki fırtınalarla kıyaslar ve onların bu tufanın zerresi olamayacağını belirtir. Dalgaların boyunu *kılel-i cibeli* “dağ gibi” diye tasvir eder.

Seydi Ali Reis, Hint Denizi'nde, hiç beklemedikleri bu doğa olayı karşısında düştükleri dehşeti, gemide kendilerine eşlik eden kılavuzlar ve gemi tayfası arasında geçen konuşmaları aktararak öyküleyici bir dille anlatır:

“Muallimler bu hali göricek feryad idüp: 'Derya-yı Hind'de gird-ab kurı efsanedür belki gir-ab didükleri bir Vilayet-i Habeş'de, kenar-ı sevhilde Gerdekon'dan ve bir dahı Sind kurbında Cekid Körfüzi'nden ibaretdür. Bunlara düşen gemiler halasa imkan yoktur.' diyü” (a.g.e. 86)

Seydi Ali Reis, tufanla ve azgın denizle olan mücadelelerini an be an aktarmıştır. Denizin durumunu ve içinde buldukları koşulları betimlemiştir. Bu ölüm kalım mücadelesinin ardından Gücerat'a ulaşmışlardır. Bu bölüm, dönemin denizcilik terimlerini içeren söz varlığı ile bu alandaki çalışmalara kaynak teşkil etmektedir. Söz konusu terimler, İtalyanca kökenli sözcükler, Arapça, Farsça terkiplerdir. Terimlerin bir kısmı ise Türkçedir: *Yelken soymak, yelken göstermemek, direk neftileri, forsa, pupa puruva, ser-derme* ...vb. (a.g.e. 86). Çalışmamızın kapsamı dışında olduğu için bu terimler üzerinde durulmamıştır.

Okyanusta, harman genişliğinde kaplumbağalar, büyük yılanlar, kadırga büyüklüğünde balıklar gördüklerini yazar (a.g.e. 83).

Fırtınayı atlatıp Gücerat'ta Surat Kalesi'ne ulaştıklarında buradaki Müslüman yöneticilerin böyle bir tufanın o vakte kadar görülmediğini söylediğini aktarır:

“Nuh zamanından berü deryada bu makule tufan olmamışdır.” (a.g.e 90)

Seydi Ali Reis yol boyunca karşısına çıkan ve ömründe ilk kez gördüğü ağaçları da uzun uzun anlatmıştır.

Surat'ta “târî” ismi verilen ağaçlardan (palmiye) şarap üretilmesi ve bu ağaçların altının meyhane olarak kullanılması Seydi Ali Reis'e ilginç gelen şeylerden biridir. Ağacın neye benzediğini şöyle anlatır:

“Ol vilayette târî ağacı dimekle ma'ruf hurma ağacı misalinde bir ağaç olup” (a.g.e. 92)

Surat'tan ayrılıp Gücerat'ın başkenti Ahmed-abad'a doğru yola çıkan Seydi Ali Reis Berveç, Buludire ve Çampanir güzargahında gördüğü bazı ağaç türlerini “garip” sıfatıyla tarif eder. Seydi Ali Reis'in gördüğü ağaçlar mahua ağaçlarıdır. Bu ağaçları ilginç kılan gökyüzüne degecek uzunlukta olmaları ve üzerinde Seydi Ali Reis'in tabiriyle “iki kanadı arası on dört karış uzunluğunda” yarasaların yaşamasıdır. Bu yarasalar bugün “uçan tilki” adıyla anılan hayvanlardır. Dünyanın en büyük yarasa türlerinden biridir.

“Ağacın ismi ol diyarda tubâ ağacı olup” diye bahsettiği, her bir dalının yere kök salmasıyla yayılan banyan ağacının gölgesinde binlerce insanın serinlediğini söyler.

Bu bölgeyi maymun iklimi olarak anan Seydi Ali Reis, bölgedeki papağan sayısını da “hadsiz hesapsız” olarak ifade eder.

Sind eyaleti boyunca at ve develerle yolculuk yaparlar. Yolculuk süresince raşputlarla (rajput) mücadele etmek zorunda kalırlar. Burada buldukları tarih itibariyle “sam rüzgarı zamanı”nda olduklarını ve bu nedenle yolculuklarına bir ay kadar aravermek zorunda kaldıklarını anlatır (a.g.e.104).

Diyar-ı Hindistan ise filler coğrafyasıdır. Burada ulaşım...vs. için filler kullanılmaktadır. Seydi Ali Reis burada ceylan avcılığı yapıldığı bilgisini verir, avcılarının yabani ceylan avlamak için kullandıkları yöntemi anlatır (a.g.e. 123).

3. Sonuç

Seydi Ali Reis, 1557 yılında kaleme aldığı *Mir'atü'l- Memalik* (Ülkelerin Aynası) adlı eserinde, Basra'dan İstanbul'a kadar yaklaşık dört yıl süren süren maceralı ve zahmetli yolculuğunu kaleme almıştır.

Hem Türk edebiyatının gezi türündeki ilk eseri olması hem Hindistan alt kıtasını doğrudan anlatan ilk çalışma olması bakımından edebiyat tarihinde özel yeri olan bu

çalışma; 16. yüzyıl Hindistan'ının coğrafi, siyasi ve sosyal koşullarını Seydi Ali Reis'in gözlem ve tespitleri çerçevesinde sunmaktadır.

Bu çalışmada eserin *Deryâ-bâr-ı Hind 'de Vâki Olan Havâdisi Beyân İder*", *"Vilâyet-i Gücerât'da Vaki Olan Ahvâli Beyân İder"*, *"Vilâyet-i Sind'de Vaki Olan Ser-güzeşti Beyân İder"* ve *"Diyâr-i Hindistân'da Vaki Olan Ahvâli Ser-güzeşti Beyân İder* başlıklı bölümlerinde geçen yer, kişi, bitki ve hayvan adları listelenmiş. Seydi Ali Reis'in bakışıyla Hindistan'ın tasviri ortaya konmuştur.

Seydi Ali Reis'in, siyasi ve askeri olayları detaylı biçimde ele alırken, muhatap olduğu kişilerin fiziksel ve ruhsal portrelerini çizmediği; olaylar içindeki tutum, davranış ve sözleriyle andığı görülmüştür.

Tabiat olayları, ilk kez gördüğü, duyduğu ve ilginç bulduğu bitki ve hayvanlar hakkında bilgi vermiştir.

Deryâ-bâr-ı Hind 'de Vâki Olan Havâdisi Beyân İder başlıklı bölüm birçok denizcilik terimini de içermektedir.

Seydi Ali Reis çalışmasında günlük hayata dair kayda değer bulduğu bilgilere, yerel adetlere ve dini ritüellere de yer vermiştir.

Eserde kendisine ait ve başka şairlere ait Arapça, Farsça ve Türkçe yazılmış şiirlerden alıntılar yapmış; bu alıntıları çoğunlukla içinde bulunduğu koşullarla ilgili tespit ve yorum aracı olarak kullanmıştır.

Şehirden şehire, ülkeden ülkeye geçmek için aldığı izinler, Müslüman ülkelerin hükümdarlarının Kanuni Sultan Süleyman'a yazdığı mektuplar ise dönemin resmi yazışmalarına örnek teşkil etmektedir.

Mir'atü'l- Memalik için coğrafi, tarihi, askeri, siyasi ve sosyal içeriği ile 16. yüzyıl Hindistan'ı ve Osmanlıların Hindistan'daki devletlerle ilişkileri ve Portekiz'le hem dini, hem ticari hem de siyasi yönleri olan mücadeleleri hakkında birçok bilgiyi bulabileceğimiz ansiklopedik bir kaynak denebilir.

KAYNAKÇA

Mughul, Muhammed Yakub (1974). **Kanunî Devri: Osmanlıların Hint Okyanusu Politikası ve Osmanlı-Hint Müslümanları Münasebetleri (1517-1538)**, İstanbul

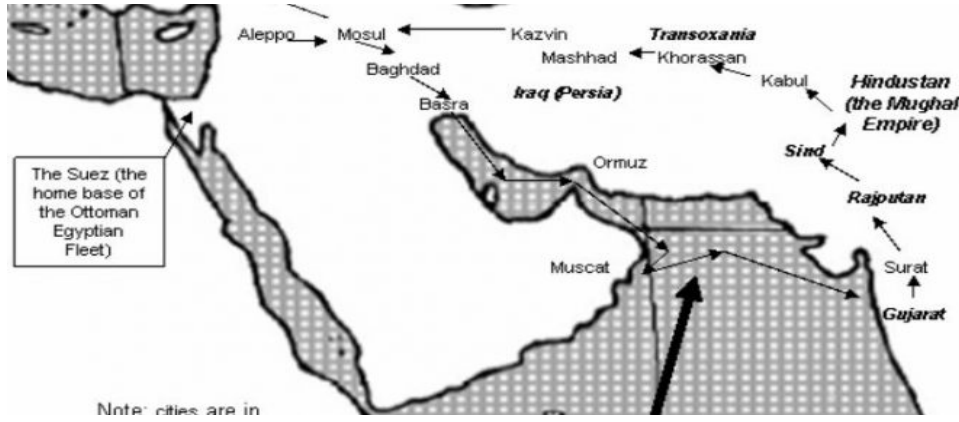
Orhonlu, Cengiz (1961). "XVI. Asrın İlk Yarısında Kızıldeniz Sahillerinde Osmanlılar", *Tarih Dergisi*, Cilt 12. 16, (Eylül 1961). s. 1-23.

Önalın, Havva (2017). **Osmanlı Portekiz İlişkileri ve Hind Okyanusu Siyaseti** (XVI. yy) Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi.

Özbaran, Salih (1977). "Osmanlı İmparatorluğu ve Hindistan Yolu On Altıncı Yüzyılda Ticaret Yolları Üzerinde Türk-Portekiz Rekabet ve İlişkileri". **İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi**. Sayı 31. S. 65-146

Turan, Şerafettin (1967). "Seydi Ali Reis". **İslam Ansiklopedisi**. Cilt 10. İstanbul. s. 528-531

Ek: Seydi Ali Reis'in seyahat rotasını gösteren harita

(Kaynak: <https://images.app.goo.gl/qDpcNS41nGMQSYEB9>)

COĞRAFYANIN İNŞASI: ORTA DOĞU'DAKİ AFGANİSTAN

CONSTRUCTION of GEOGRAPHY: AFGHANISTAN in the MIDDLE EAST

Fatih Fuat TUNCER*

Öz

Sosyal inşacı teorisyenlere göre 'gerçeklik' sosyal olarak inşa edilir ve değişemez değildir. Bu cümlenin ardından şu soru gelecektir: "biz kimiz ve aslında nereliyiz?". Nereli olduğumuzu çoğu zaman 'biz' değil 'diğeri' belirler. Diğerlerinin belirlediği tanım da bazen okulda coğrafya kitaplarından öğrendiğimizin dışına çıkarak trajikomik bir hal alır. Afganistan'ın nerede olduğunu ne yazık ki coğrafya kitapları veya ansiklopediler belirlememektedir. Örneğin online bilgi kaynağımız *Wikipedia*'ya göre: "Afganistan, resmî adıyla Afganistan İslam Cumhuriyeti Orta Asya'da yer alan ve denize sınırı olmayan bir ülkedir." Ancak, görülecektir ki Afganistan'ın bugünkü zihin dünyasındaki konumu Orta Asya'nın çok ötesine geçmiştir. Zira Afganistan, Batılılara göre Orta Doğu'nun bir parçasıdır. Hatta Orta Doğu'nun bir parçası olmaktan öte Orta Doğu bölgesinin de en sorunlu ülkelerinden bir tanesidir. Soğuk Savaş'ın son yıllarında SSCB'ye karşı verdiği mücadele ile Batı'nın ilgisine mazhar olan Afgan Mücahitlerin, yirmi birinci yüzyılda Batı'nın korkulu rüyası haline geleceğini çoğu kimse tahmin etmiyordu. Bir de oldukça popülerleşecek 'Orta Doğululaşma' sepetinin içine Afganistan'ın dahil edilebileceğini kimse tahmin edemezdi. Hatta Samuel Huntington'un kendisi bile *Medeniyetler Çatışması* tezinde Afganistan'a dair böyle bir coğrafya değişikliğini ön görememişti. Belki de Huntington'ın kendisi bile kendince yeni bir dünyanın inşasını tasarlarken klasik coğrafya tanımının etkisinde kalmıştı. Çünkü bizim bildiğimiz coğrafya, yeryüzünün tamamının ya da bir bölümünün fiziki özelliklerini ve bu özelliklerin insan ve onun yaşamı üzerindeki etkilerini inceleyen bir bilimdi. Belki de bunun için İbn-i Haldun'un "coğrafya kaderdir" sözüne çok fazla anlam yükledik. Küreselleşmenin hızına kapılarak hızla tükettik ve öyle bir noktaya geldik ki geçmişi hızla unuttuk. Onun için 'onlar' paylarına düşen coğrafyanın keyfini sürerken 'bizler' kaderimize razı geldik. Peki, nasıl oldu da 'Orta Doğu'nun bir parçası olmak'

---

* Dr. Öğr. Üyesi. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, İstanbul, Türkiye, E-posta: fftuncer@gelisim.edu.tr

Afganların kaderi oldu? Bu bildiri çalışması da bir anlamda bu sorunun cevabını arayacaktır.

Çalışmanın kuramsal çerçevesini sosyal inşacı yaklaşım oluştururken, çalışma toplamda iki bölümden oluşacaktır. Çalışmanın asıl amacı Afganistan'ın coğrafi konumunu tartışmak yerine, zihinlerimizdeki coğrafyayı tartışmaya açmaktır. İlk bölümde de bu sebeple coğrafyanın inşası tartışılacaktır. Aslında coğrafyanın inşasını tartışmadan önce 'biz' ve 'öteki' kavramlarının inşasını tartışmak gereklidir. Biz, bizi tanıyoruz, peki 'öteki' kimdir? Bu soruya yanıt vermek belki de Afganistan'ın bugün neden Orta Doğulu olarak resmedildiğini anlamamız için önemli bir yapı taşı olacaktır. Bu tanımlı basitleştirmek için Zizek'e kulak verelim: "Kendi kimliğimi tanımlamak için Öteki Özne'ye ihtiyaç duyarım. Öteki'nin benim ne olduğum hakkındaki düşüncesi, benim en mahrem öz kimliğimin yüreğine kazınır". Yani herkes, kendini tanımlayabilmek için bir 'öteki' arayışına muhtaçtır. Dünya üzerindeki bütün semavi dinler, herkesin Adem ve Havva'nın çocukları olduğunu söylerken nasıl olmuştur da 'biz' ve 'onlar' tartışması, insanlığın bu en yaygın 'kardeşlik' öğretisinin yerini almıştır? Bu sorunun cevabı yine bugünü inşa eden insanın kendisindedir. Zaten efsaneye göre bizler, Babil Kulesi'ni inşa etmeye çalışarak tanrı tarafından lanetlenmiş ve aynı dili konuşurken cezalandırılarak farklı diller konuşmaya mahkum edilmemiş miydik? Önce Habil'in ötekisi kardeşi Kabil oldu daha sonra Babil kulesinin tepesindeki bizler, aynı dili konuştuğumuz kardeşlerimizi öteki belledik. İnsanoğlu daha sonra devletini kurdu; yeni kıtalar ve yenedünyalar keşfetti. Devletlerin büyümesi ve en önemlisi hayatta kalması için 'öteki devlet' en büyük engeldi. Modern döneme ise insanlar devletleri için savaşacak ve 'öteki' olanı yenmek için mücadele edecekti. İşte tam da bu dönemde coğrafyalar inşa edildi. Öteki kavramını belirleyen hep etnik kimlik, din ve coğrafya olduğunu düşünsek de aslında modern döneme geçişte ve sonrasında temel neden hep ekonomikti. Bu sebeple de üretim araçlarını elinde tutan Batı, kendi dışındakini 'öteki' olarak yaftaladı. Onun için Balkanlar, 'sorunlu', 'barbar', 'tembel', 'gaddar', 'Doğulu' ve 'cahil' idi. Yine onun için Orta Doğu benzer olumsuz imgelerle anılmaktadır. Savaş, çatışma ve insanın aklına gelebilecek en olumsuz olaylarla anılan bu iki bölge, kendisi ile coğrafi olarak alakası olmayan bölgeleri de etkileyecekti. Bu iki bölge oryantalist bir bakış açısı ile bir sepet haline getirilecek ve nerede bir sorun olursa, sorunlu olan bölge o sepet içine atılacaktı. Tam da bu sebeple Asya ve Avrupa arasına konumlanan ve iki kıta arasında bir köprü olan İstanbul, terör eylemlerine sahne olurken yeni bir coğrafi kimliğe sahip olacak ve Orta Doğululaşacaktı. Soğuk Savaş sonrası Balkanlarda çatışmalar yaşanırken sorunlu bölgeler için 'Balkanlaşmak' moda iken yeni yüzyılımızın en sarsıcı olayı 11 Eylül sonrası ise 'Orta Doğululaşmak' moda olmuştur. 11 Eylül'de El Kaide'nin saldırısına uğrayan ABD'nin ilk hedefi Afganistan olmuştur. Medya aracılığı ile dünya, yeni bir Afganistan ile tanışmış ve Afganistan, egemen ideolojinin her gün

yeniden inşa edildiği medya tarafından insanlara bir Ortadoğu ülkesi olarak pazarlanmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümü ise 'Afganistan Nerede?' başlığını taşımaktadır. Dünya tarihinde Afganistan tarihinin aynı zamanda bir istilalar tarihi olduğu görülmektedir. Çünkü Afganistan, yabancılar için hem Hindistan'ın hem de Körfez'in zenginliklerine ulaşmak için önemli kavşaktı. Yine, yeni dünyanın keşfi öncesi ticaret yollarının kesişim noktası ve daha sonra da 'Doğu' ile 'Batı'nın ideolojik sınırı olan Afganistan, modern dönem öncesi Perslerin, Yunanların ve Moğolların istilasına uğrarken sonra da İngilizlerin ve Sovyetlerin hedefi haline gelmiştir. Bugün ise çok yakın bir geçmişte ABD müdahalesi yaşayan Afganistan'ın Asya Pasifik bölgesindeki rolü tartışılmaktadır. Görüldüğü üzere Afganistan, hem eski zamanın hem de modern ve post modern dönemin egemenleri tarafından ilgiye mazhar olmuş bir ülkedir. Ancak bu çalışma Afganistan'ın siyasi anlamda dünü, bugünü ve geleceğini tartışmamaktadır. Tartışma konumuz Afganistan'ın nasıl Orta Doğulaştığıdır. Afganistan görüldüğü üzere yeni kimliklere ve kültürlere yabancı bir ülke değildir. Ancak, 'tutucu' ve 'yeni ile çatışan' anlamlarını da yüklenen Orta Doğu imgelemi içerisinde tutulmaktadır. Çok değil kırk yıl önce 'Batılı' Afganistan'ın daha sonra Sovyetler tarafından 'Doğulu' yapılmaya çalışıldığı bugün ise 'Ortadoğulu' yapıldığı görülmektedir.

Sonuç olarak Afganistan örneği üzerinden coğrafyanın da insanlar tarafından inşa edildiği görülmektedir. Onun içindir ki bugün Balkanlar, Güney Doğu Avrupa yapılmaya çalışılmaktadır. Coğrafya, sadece coğrafyanın insan ve insan yaşamı üzerindeki etkilerini inceleyen bir bilim değildir. Aynı zamanda insanın ve insana dair olan her şeyin coğrafya üzerindeki etkisini de inceleyen bir bilim olmalıdır. İkinci tanımdaki coğrafyanın insanlar tarafından inşa edildiğini ispat edebilmek için Afganistan iyi bir örnektir. Zira Afganistan, bir zamanlar 'Batı' iken bir zamanlar 'Doğu' olmuş ve Soğuk Savaş sonrası ise 'ortada' kalmıştır. Yaklaşık olarak son yirmi yılını 'Orta Doğulu' olarak tamamlayan Afganistan için gelecekte ise 'Güney Asyalı' rolü tartışılmaktadır. Wendt, "kim olduğumuzu bilmeden ne istediğimizi" bilemeyiz der. Sosyal inşacı yaklaşımın temel iddiası kimliklerimizin verili olmadığı ve çıkarlara göre inşa edildiğidir. Afganistan örneğinde de gördüğümüz gibi olumlu veya olumsuz anlamlar yüklediğimiz coğrafi bölgeler de insanlar tarafından inşa edilmiştir ve en önemlisi de bu inşa süreci çıkarlara göre sürekli tekrarlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal İnşacılık, Uluslararası İlişkiler, Coğrafya, Afganistan, Güney Asya, Orta Doğu.

THE PRESERVATION of ETHNIC IDENTITY of INDIAN SUBCONTINENT MUSLIMS in NORTHERN THAILAND THROUGH MOSQUE ARCHITECTURE

Wasamon SANASEN*

Abstract

The existence of Muslims in Thailand can be traced back to the thirteenth century. Currently, there are various Muslim ethnic groups in Thailand. Among them are Indian Subcontinent Muslims who mostly came from Pakistan, Bangladesh and some are from Sri Lanka. These Muslim ethnic groups first appeared in Thailand around the 1830's in the Northern part of the country and they eventually spread throughout Thailand at the beginning of the twentieth century. However, the majority of this Muslim population settled in Northern Thailand. This Indian Subcontinent Muslims could adjust themselves to the Northern Thai society. Meanwhile, they maintain their own ethnic identities by expressing them through their mosques.

This study aims to examine the factors influencing the Indian Subcontinent Muslims in Northern Thailand to preserve their ethnic identities and the methods they applied to present Indian Subcontinent characters through their mosques. The research was conducted by studying historical background of Indian Subcontinent Muslims in Northern Thailand together with local and global factors, both from the Indian Subcontinent and from other Islamic countries, which urged these Muslims to express their ethnic identities through their mosques. Then the style of mosques of Indian Subcontinent Muslims in Northern Thailand with those of mosques in the Indian Subcontinent region and other Muslim countries were compared. Eight mosques in Northern Thailand were taken as examples in this research.

The study found that the motivation urging Indian Subcontinent Muslims in Northern Thailand to preserve their ethnic identities via mosques mainly came from three local factors. These are the Indian Subcontinent Muslims' ethnic pride, the connection with people in Indian Subcontinent, and the idea of Tablighi Jamaat, an Indian origin organization which is widespread in Northern Thailand. The Indian Subcontinent Muslims' attempt to maintain their ethnic identities has led them to take the Mughal style mosques in India and Indo-Saracenic architectures in South

---

* PhD Candidate from Department of Art History, Institute of Social Sciences, Istanbul University, Istanbul, Turkey, E-mail: freshyaim@hotmail.com

Asia as models for their mosques. This style has been preferred throughout the 150 years of this Muslim's settlement in Northern Thailand.

Additionally, these mosques have some features which reflect the Indian Subcontinent origin. These are the name of mosques which include the names of countries in Indian Subcontinent (i.e. Nurul Islam Pakistan Mosque in Chiang Rai province), the calling of small scale-mosques in Pashtun language as *dela*, the green and white paint which are colors of Islam and Pakistan national flag, the simple design of mosque and the absence of women's prayer section according to these Muslims' tradition.

Keywords: Indian Subcontinent, Thailand, mosque, Islamic Art, architecture

Eight Examples of Mosque in Northern Thailand

1. Al Falah Mosque, Lampang Province (1950)

2. Dun Nur Mosque, Chiang Mai Province (1951)

3. Nurul Islam Mosque, Tak Province
(before 1970)

4. Yamiatul Islam Mosque, Mae Hongson Province (1972)

5. Nurul Huda Mosque, Chiang Mai Province

6. Den Chai Mosque, Prae Province (1993)

7. Dawatil Islam Mosque, Chiang Mai Province (1997)

8. Nurul Islam Pakistan Mosque, Chiang Rai Province (2009)

MASTERS EQUIVALENCY of QAWMI MADRASA (NIZAMIA) EDUCATION in BANGLADESH: EXPLORING the CONTROVERSIES and CHALLENGES

MD. Ramizul ISLAM*

Abstract

Qawmi Madrasa is one of the biggest areas of education in Bangladesh. All about two millions students have been studying in fourteen thousands madrasas across the country. This education system and institutions are totally established, managed, financed and patronized by local community. They have traditional syllabus, curriculum, teaching guideline on the basis of philosophy of Darul ulum Dewbond (the Highest and first of Qawmi madrasa which is situated in India). It is basically developed emphasizing on the holy Quran and Hadith ignoring worldly knowledge and modern life. On other hand they have no common platform and unity to move ahead rather they are divided into many groups and parties. A great number of people are engaged with this sector and the graduates from this education work generally as an Imam of mosque or madrasah teacher. Saying they are segregated from worldly matter though they can have role in society. On the other hand, recently Qawmi Madrasah based party Hefazat-E-Islam is playing role strongly as a pressure group to determine national policies and empower a party in Bangladesh politics. The Cabinet of Government Peoples' Republic of Bangladesh on August 13, 2018 approved in principle the draft of a bill framed to recognize Dawrae Hadith (Takmil) Certificate in Qawmi Madrasah with the equivalence of post-graduate degree of Islamic Studies and Arabic. It is a good policy of government to adjust this group with social main stream. The study aims to analyze the problems, controversies and challenges related to the recognition of Qwami madrasa degree.

Modernizing and main streaming of an education sector is a tough job for a state by examines the objectives, the historical background, present status, challenges and future prospects. Qawmi Madrasa is one of the big factor of making education and development policy to build a unite nation in Bangladesh. This type of education is given in different countries by different name but mainly emphasized on the holy Quran, Hadith and Fiqh (Islamic Jurisprudence) but western world thinks that it produces Islamic extremists like Pakistan, Afghanistan and different parts of the

---

* Ph.D Candidate, Educational Administration and Supervision, Gazi University, Ankara, Turkey, E-mail: mrislam.ierdu@gmail.com

Muslim territories. Meantime, the cabinet of Government Peoples' Republic of Bangladesh of ruling party approved a bill and has taken a historical decision to recognize Dawra-e Hadith (Takmil) Certificate with the equivalence of university degree as their political policy. This is first ever recognition by any government in the sub-continent without preparation revealed observations and findings where have crucial controversies and challenges related to the recognition.

The aim of this study is to explore the controversies, to identify the challenges of adapting masters equivalency and to determine the way out of modernizing Qawmi madrasa education in Bangladesh. So the study has been conducted by qualitative approach based on both primary and secondary information. Built on a robust content analysis and literature reviews, researcher tried to explore the background of the recognition by government. To develop a more pragmatic conclusion, qualitative data were collected through FGDs (Focus Group Discussions) from students, in depth interview of the Qwami madrasa principals and teachers, the national academicians and academic experts of the government.

The recognition claimed vast controversies among the academicians on the government decision without improving the syllabus and curriculum and all kinds of infrastructures of these institutions perspective contemporary demands. Stakeholders of these institutions are divided in two groups in some suspects such recognition and they claimed it is a part of the politics by party in power is to win in the election again. It is a big deal for government to make main streaming by replacing the root of philosophy of this education. Budget and financing is another immense factor to adapt with general education. Moreover, the implications of such recognition for the graduates from Qwami madras are diversified with major challenges come from their counterparts in the job market. Most of the Qawmi teachers and students think that there will be no hope of continuing Islamic education in our society if government interferes to make so called modern this education. Other group who are believes in adapt both Islamic and modern education thinks that it is a tremendous decision by authority to move us every stage of modern society.

Moreover, this education system is isolated from main stream of education but not segregated from our society; so this sector from bottom to up can be standard by proper development of syllabus, curriculum, infrastructure and administration comparing the national and international perspectives; and it is demand of time. Findings of this study will show us the way of modernizing and adapting this education system in our society.

Keywords: Masters Equivalency, Qawmi Madrasa Education, Bangladesh, Mainstreaming the madrasa education, Modernization.

HOW RELIGION SHAPED the POLITICS? A STUDY of POLITICS and RELIGION in BANGLADESH

Hafijur RAHMAN*

Extended Abstract

Bangladesh is a South Asian country where majority people are the Muslim. The Hindus and other religious minorities are living here with peace and dignity as the tools of co-existence. Islam came here in the time of Companions (*Sahaba*) of Prophet by the means of business and peachiest activities. Later Sufis extended the religious activities though politically Turkish origin soldier Ikhtiyaruddin bin Bakhtiyar Khilji conquered Bengal in 1204 for first time as a Muslim. After the conquest of Bengal the Khiljis established Muslim governance which continued till the colonial period of British by several dynasties and empires. After the colonial period, the Indian subcontinent dived by two different countries based on two nations (Muslim and Hindus) theory. Bengal (today's Bangladesh area) has become the part of Pakistan as East-Pakistan. After a nine month of liberation war, Bangladesh gained its independent in 1971 from Pakistan.

By-born as a Muslim country, Islam plays an important role in the Politics of Bangladesh. All ruling government may be a democratic one or military even the secularist was intended to build a nexus with religious establishment and prove themselves as religious to make their own politics. In the policy making, religion especially religious sentiment has become the most considerable factor. In the voting time all parties try to make a relation with Islamist movement, famous religious scholar (*Ulama*) and the authority of religious institution (*Madrasah, Maktab and Mosque*) to ensure the religious voter in favor of them. In addition to this the parties are using the tools of religious populism e.g. doing *Umrah/hajj* (pilgrimage) or wearing *Hijab* in the time of election campaign. Issues like "state-religion", "the faith on Allah as one the basic principles of constitution", Islamic education system has become the hot issue and the tools of politics.

---

* PhD Candidate, Politics and Social Science, Gazi University, Ankara, Turkey,
E-mail; hafijdu@gmail.com

This research argued that Islam is the most important factor in the politics of Bangladesh and religious voters are playing the most significant role in the voting politics. There is a historical, socio-political and economic aspect of this influence. In addition to this the traditional Islamic institutions e.g. *Madrasah and Maktab*, the religious scholar (*Ulama*), the traditional preaching activities e.g. *Tafsir Mahfil* and the activities of Sufism have significant contribution of this influence. As a result, both positive and negative approaches have found throughout the politics. The aim of this research is to analyze the influence of religion in the politics of Bangladesh. This paper will discuss following topics to reach its aim; firstly, the historical development of the influence of religion in the politics of Bangladesh; secondly, the positive and negative approaches of this influence; finally, the causes of this influence. This research is a qualitative form of research through historical analysis based on secondary data which will be collected from literature, thesis, newspaper and libraries. It is hoped that, it will contribute in academia by providing a complete research regarding the study of politics and religion in Bangladesh.

Keywords: Bangladesh, Religion, Islam, Politics, Election

RETHINKING TRADITIONAL (in) SECURITY PERSPECTIVES in SOUTH ASIA

Abdullah JAWED*

Abstract

The world has witnessed some of the greatest migrations of people and partitions of geographies; though, the partition of the Indian subcontinent and remigration and relocation of its people in the almost second half of the 20th century is definitely the most contentious issue in the modern history of the world, specifically of the South Asian Region.

Throughout the time, three major challenges emerged, especially between Pakistan, India, Bangladesh and Afghanistan. First, the enmity and hatred stemmed in violence, mass murder and losses developed which resulted in the political arrangements to be turned into a military stuff. Second, geographical alterations which have resulted in baffling and unsettled border conflicts. Third, alliance with opposite poles during the Cold War as Pakistan was an ally of the United States of America, India was an ally of the Soviet Union, and Afghanistan has got inclination to the Soviet Union at that time.

Hence, considering the situation and balances in the region; first of all, South Asian countries, and even China, have got deepened enmities that make it almost impossible for them to cooperate with each other. Second, these countries have not got the power and ability to enter into direct conflict against each other. Third, the international rivalry between the US and China does not allow the region to become secured, and so, their partners have to follow the policy.

The paper focuses on border conflicts between regional countries, intervention and interference in each other's affairs as well as support for proxies by regional countries in forms of insurgency, extremism and terrorism.

The paper is written with excerpts from secondary information and key informant interviews

As a conclusion, the traditional security challenges in South Asia could be addressed through following means; however, a decade is needed to observe tangible results:

---

* Tarzi Research House (Kabul-Based Think Tank), E-mail: abdullah.4056@gmail.com

- Regional thinkers, intellectuals and scholars could conduct researches and develop new ideas and theories on South Asia and exchange them through different events like this symposium.
- Strategists could do work on common interest points and promote them, i.e. Chinese Network of Communication is a common interest point for Pakistan, India, Afghanistan and China.
- Exchange programs among civil society organizations of regional countries should be developed and promoted in order to create mutual understanding.
- International community should do lobby for challenges in South Asia, i.e. European Union could be useful in this regard.
- (Governmental) Power should be shifted to civilian authorities, i.e. in Pakistan, and extremist government policies should be revised, i.e. those of Indian PM Modi's in order to make sure security and prosperity is imaginable in the region.

Keywords: India, Pakistan, Proxies, Terrorism, Afghanistan.

I. ULUSLARARASI ASYA-PASİFİK SEMPOZYUMU
Siyasi, İktisadi ve Toplumsal Yönleriyle
GÜNEY ASYA
23-24 Ekim 2019
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ

I. ULUSLARARASI I. INTERNATIONAL
ASYA PASİFİK ÇALIŞMALARI SEMPOZYUMU ASIA PACIFIC STUDIES SYMPOSIUM
SİYASİ, İKTİSADİ VE TOPLUMSAL YÖNLERİYLE POLITICAL, ECONOMIC AND SOCIAL ASPECTS OF
GÜNEY ASYA SOUTH ASIA

www.aspa.gelisim.edu.tr | aspa@gelisim.edu.tr

GÜNEY ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
SOUTH ASIA STRATEGIC RESEARCH CENTER

IGUSAM
İSTANBUL GELİSİM ÜNİVERSİTESİ
CENTER FOR POLITICAL STUDIES

gelisim.edu.tr

İLETİŞİM

aspa@gelisim.edu.tr

<https://aspa.gelisim.edu.tr/>

Tel / Phone (+90) 212 422 70 00 / 7181